

รายงานกิจการ ทบวง ทบกำรโรหษษตทุน

รอนบปีนทงช 1 เมษษยน 2545 - 31 มีนษคณ 2546

ANNUAL REPORT 2002

1 APRIL 2002 - 31 MARCH 2003

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

สารบัญ

สารจากประธานกรรมการ	2
สารจากผู้จัดการ	4
ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2545	8
ภาวะการเกษตรไทยปี 2545	12
แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2546	16
แนวโน้มการเกษตรไทยปี 2546	18
กิจกรรมเด่นของ ธ.ก.ส. ในรอบปีบัญชี 2545	20
ผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในรอบปีบัญชี 2545	54
ทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส.	66
รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ	70
หนังสือรับรองความรับผิดชอบของผู้บริหารในการจัดทำรายงานทางการเงิน	72
รายงานของผู้สอบบัญชี	76
งบดุล	78
งบกำไรขาดทุน	82
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น	84
งบกำไรสะสม	86
งบกระแสเงินสด	88
หมายเหตุประกอบงบการเงิน	90
รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	126
การกำกับดูแลที่ดี	128
คณะกรรมการ ธ.ก.ส.	130
รายงานทางการเงิน และการบริหาร	146
การบริหารการเปลี่ยนแปลงใน ธ.ก.ส.	154
ภารกิจ วิสัยทัศน์ นโยบายและแผนงานการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2546	158
พนักงานระดับบริหาร	162
ทำเนียบสำนักงานจังหวัด	172
ภาคผนวก : ตาราง	178

CONTENTS

Message from the Chairman	3
Message from the President	5
Thai Economy in 2002	9
Thai Agriculture in 2002	13
Trends in Thai Economy in 2003	17
Trends in Thai Agriculture in 2003	19
Highlights of the Year	21
Summary of BAAC Operations in Fiscal Year 2002	55
BAAC Operating Fund	67
Revenues, Expenses and Net Profit	71
Management's Responsibility for Financial Statements	73
Auditors' Report	77
Balance Sheet	79
Profit and Loss Statement	83
Changes of Shareholders Statement	85
Statement of Retained Earnings and Profit Appropriation	87
Cash Flow Statement	89
Notes to Financial Statement	91
Report of Audit and Inspection Committee	127
Good Governance	129
Board of Directors	131
Financial and Management Report	147
BAAC Change Management	155
BAAC's Missions, Policies and Operating Work Plan in FY 2003	159
BAAC Executive Officers	163
Directory of BAAC Provincial Office	173
Statistical Annexes : Table	179

สารจากประธานกรรมการ

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2545 โดยรวมเริ่มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง สืบเนื่องจากรัฐบาลมีมาตรการสำคัญหลายด้านที่ประสบผลสำเร็จในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งภาคการลงทุน การส่งออก และภาคชนบท ซึ่งเป็นเศรษฐกิจระดับรากหญ้า เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวมให้สูงขึ้นกว่าเดิม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย สังกัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร ในอดีตที่ผ่านมา ธ.ก.ส. เน้นการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันรัฐบาลกำหนดให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนที่สำคัญหลายโครงการ ได้แก่ โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย โครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการสินเชื่อวิสาหกิจชุมชน หรือโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ รัฐบาลมีนโยบายให้ ธ.ก.ส. ปรับเปลี่ยนบทบาทจากเดิมที่เน้นเฉพาะด้านการระดมทุนและการกระจายทุนในรูปสินเชื่อการเกษตร มาเป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่เน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูการประกอบอาชีพ และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรในชนบทควบคู่ไปกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

ในบทบาทใหม่ของการเป็นธนาคารพัฒนาชนบทนั้น ธ.ก.ส. เป็นกลไกที่สำคัญของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้า ได้แก่ การดำเนินงานตามโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย ซึ่งมีจำนวนเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการนี้ 2,309,966 ราย จำนวนหนี้เงินกู้ตามโครงการ 94,329 ล้านบาท สำหรับเกษตรกรที่พักชำระหนี้ รัฐบาลได้จัดให้มีการฟื้นฟูการประกอบอาชีพหลังการพักชำระหนี้ โดยในปี 2544 และ 2545 ธ.ก.ส. ได้ร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตแก่เกษตรกร จำนวน 621,971 ราย และการฟื้นฟูอาชีพ จำนวน 467,090 ราย รวมถึง การฝึกอบรมฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรลูกค้า ในระหว่างพักชำระหนี้ จำนวน 126,790 รายอีกด้วย นอกจากนี้ ยังรับผิดชอบดูแลกองทุนหมู่บ้านจำนวน 15,830 กองทุน โดยให้การสนับสนุนด้านเงินทุนและให้ความช่วยเหลือในการบริหารจัดการ รวมทั้งการสนับสนุนด้านเงินทุนแก่วิสาหกิจชุมชน และการเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่ลูกค้าด้วยการจัดงานมหกรรมวิสาหกิจชุมชนผลิตผลตำบลไทยใน 4 ภาค ตลอดจนการเสริมสร้างเสถียรภาพราคาผลผลิตการเกษตร โดยการรับจำนำผลิตผลการเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด กาแฟ และลำไยอบแห้ง เป็นต้น การช่วยเหลือระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลโดยการรับซื้อลดเช็คเกียอ้อยและเช็คเพิ่มราคาอ้อย การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติด้วยการเยี่ยมเยียนมอบถุงยังชีพ และผ่อนผันการชำระหนี้รวมทั้งให้สินเชื่อรายใหม่เพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพ การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรโดยขยายเวลาชำระหนี้และปรับโครงสร้างหนี้ การแปลงสินทรัพย์เป็นทุนโดยใช้เอกสารสิทธิ สปก. ค่าประกันสินเชื่อ และการใช้ผลิตผลการเกษตรเป็นหลักประกัน เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวมีส่วนช่วยให้เกษตรกรในชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้จากการประกอบอาชีพที่มั่นคง ซึ่งมีผลทำให้เศรษฐกิจโดยรวมในชนบทเข้มแข็งยิ่งขึ้น

สำหรับผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในรอบปีที่ผ่านมา แม้ว่า ธ.ก.ส. จะมีภารกิจเพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลดังกล่าว แต่ ธ.ก.ส. ก็สามารถดำเนินการตามภารกิจปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลประกอบการโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ได้พัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบประเมินผลงานทรัพยากรบุคคล ขยายผลระบบบริหารคุณภาพ และปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของลูกค้าและเสริมสร้างบริการที่ดี รวมทั้งเตรียมความพร้อมในการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ที่ได้ร่วมสนับสนุนกิจการของธนาคาร รวมทั้งพนักงานและผู้บริหาร ธ.ก.ส.ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและอุทิศแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงานจนเป็นผลสำเร็จด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกฝ่ายจะได้ร่วมมือร่วมใจกันสนับสนุนการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ให้เจริญก้าวหน้าตลอดไป

(นายวราเทพ รัตนากร)
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

Message from the Chairman

Thailand's overall economy grew continuously and steadily in 2002 due to the success of government strategies. These strategies emphasized investment, export growth and rural development to support the grassroots of the economy. The level of competitive competencies is higher than last year. The Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives (BAAC) is a state owned financial institution, established by law under the Ministry of Finance. Its main objective is to provide financial assistance for farmers and farmer institutions. Previously, BAAC mainly provided loans for farmers and farmer institutions. Under the present government, BAAC supports several urgent government policies; including the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small-Scale Farmers, the Village and Urban Community Funds, the Community Enterprise Lending and the One Tambon One Product Project. In response to new government policies, BAAC is changing its role from providing straightforward savings and loans, to providing a wider range of support for rural development financing that emphasizes new mechanisms to support recovery and expansion of farmers' families occupations and improve overall quality of life.

In its new role as a rural development bank, BAAC is an important player in assisting government to activate the grassroots of the economy. Just over 2.3 million farmers with loans of THB 94,329 million participated in the government's Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small-Scale Farmers Project. To help farmers recover financial difficulties the government has directed BAAC and the Ministry of Agriculture and Cooperatives to cooperate in rehabilitation efforts. In 2002-2003, the two organizations transferred production technologies to 621,971 farmers and helped 467,090 farmers on the road to recovery. Moreover, BAAC provided training to 126,790 farmer clients. For the 15,830 out of the Village and Urban Community Funds, BAAC supported the improved effectiveness of the funds by helping fund recipients to improve their management methods. BAAC also disburses loans through the Small and Micro Enterprise Lending Project and supports farmers to improve marketing by establishing the market fairs in the four regions as well as helping stabilize agricultural prices through its pledging schemes for rice, corn, coffee and dry longan etc. BAAC supports the sugarcane and sugar industry by buying the cheque in advance and the cheque for increasing the sugarcane price. When the farmers suffered floods, BAAC visited them and provided immediate supplies as well as delaying loan repayments and disbursing new loans for farm recovery. To address farmers' debt problems, BAAC has postponed repayments, improved loan structures and helped to adjust available collateral by accepting land reform documents or agricultural products. These and other measures helped farmers in the rural areas to maintain their quality of life and to earn more from the sustainable farming. The overall rural economy is strengthened in this way.

Although BAAC was called on to support many new government policies, I am pleased that BAAC's responses were efficient and believe that the overall result of BAAC operation in 2002 was satisfactory. Special achievements also included the further development of information technology systems and staff performance appraisal. During the year, BAAC improved its quality control systems and changed its structure in response to clients' needs and its desire to improve services and to maintain readiness in changeable situation.

In conclusion, may I thank all those in the government and private sectors as well as the general population who supported BAAC's activities. Thanks as well to BAAC staff and management who put their cooperative energies into achieving these results. I hope all players will continue their cooperation to support BAAC in its new directions.

(Mr. Varathep Ratanakorn)

Chairman

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

สารจากผู้จัดการ

บทบาทและการกิจของ ธ.ก.ส. ในรอบปีบัญชี 2545 ซึ่งครบรอบปีที่ 36 ของการดำเนินงาน ธ.ก.ส. ได้มีบทบาทสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรในชนบท เพื่อการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งมีส่วนกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับในปีนี้ ธ.ก.ส. ได้เพิ่มบทบาทการสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยการสนับสนุนให้เกษตรกรนำสินค้าเกษตรมาแปรรูปและส่งจำหน่ายผ่านเครือข่ายต่าง ๆ ซึ่งในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้จัดมหกรรมสินค้าวิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย ทั้ง 4 ภาค เพื่อสนับสนุนให้ ผู้ผลิตพบกับ ผู้บริโภคโดยตรง เป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่เกษตรกร และเป็นการฝึกฝนให้เกษตรกรมี ประสบการณ์ด้านการค้าขายเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกษตรกรมีความเข้มแข็งในทางเศรษฐกิจและสามารถพึ่งพาตนเองได้

โครงการฟื้นฟูเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ซึ่ง ธ.ก.ส. ดำเนินการจัดทำเพื่อเสริมโครงการหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อช่วยให้เกษตรกรเข้มแข็งขึ้นโดยเน้นหลักสูตรกิจกรรมชีวิต เป็นการโน้มน้าวจิตใจเกษตรกรให้ ลด ละ เลิกอบายมุขต่าง ๆ และฝึกอบรมให้เกษตรกรเกิดแนวคิดใหม่ในการประกอบอาชีพซึ่งเน้นการพึ่งพาตนเองและชุมชน การนำความรู้ด้านชีวภาพมาใช้ประโยชน์ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิต การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการดูแลรักษาสัตว์เลี้ยงแบบยั่งยืน ช่วยในการเปลี่ยนแปลงตนเองและครอบครัวไปสู่ชีวิตใหม่ ดังตัวอย่างชุมชนเข้มแข็งที่บ้านหินแห่ หินเจริญ ที่อำเภอเสี๋ยง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น นอกจากนี้ ธนาคารยังได้สร้างเสริมกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน โดยเปิดเวทีชุมชนให้เกษตรกรได้ร่วมกันคิดทำแผนแม่บทชุมชน เป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรในชนบทเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชนในที่สุด

โครงการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ธ.ก.ส. ได้ร่วมวางหลักเกณฑ์การจัดตั้งของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ ธ.ก.ส. สามารถสนับสนุนช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมทั้ง ด้านวิชาการ การจัดการ และการเงิน รวมทั้งได้เสนอรัฐบาลให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสามารถกู้เงินจาก ธ.ก.ส. เพิ่มเติมตามความจำเป็น เพื่อเพิ่มช่องทางการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กองทุนหมู่บ้านได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. เพื่อสนองตอบนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนในลักษณะ One-stop service ผ่านระบบ Electronic ธ.ก.ส. ได้เริ่มปรับเปลี่ยนระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถสื่อสารเชื่อมโยงกันได้ทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นการให้บริการลูกค้าด้วยระบบ Core Banking System ที่สามารถบูรณาการและเชื่อมโยง ข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญของลูกค้าแต่ละรายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้ ธ.ก.ส. สามารถบริการลูกค้าทุกประเภทในทุกพื้นที่ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว รวมทั้งการเพิ่มคุณภาพของการบริการลูกค้าด้วยระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 ; 2000 ครอบคลุม 297 สาขา และจะขยายครอบคลุมต่อไปอีกจนครบทุกสาขาทั่วประเทศ นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ได้เริ่มนำระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System) มาใช้ในการบริหารงานสินเชื่อ โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจ (Zoning) ของพื้นที่ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจวางแผนการเพาะปลูก ทำให้ลดความเสี่ยงในการประกอบการเกษตรของเกษตรกรลูกค้าได้มาก

การดำเนินงานของธนาคารในปีบัญชี 2545 ประสบความสำเร็จด้วยดีเป็นผลสืบเนื่องมาจากการสนับสนุนและร่วมมือของเกษตรกรลูกค้า ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และเครือข่ายต่าง ๆ ในนามของ ธ.ก.ส. กระผมขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอให้ความมั่นใจว่า ธ.ก.ส. จะมุ่งมั่นดำเนินงานอย่างจริงจังในบทบาทของธนาคารพัฒนาชนบทอย่างเต็มความสามารถตลอดไป

(นายพิทยาพล นาดธาดล)

ผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

Message from the President

2002 marked the 36th anniversary of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives (BAAC), in its mission to support and provide financial services to rural farmers, assisting them to develop their farms and improve the quality of their lives. In seeking to strengthen the grass roots economy, BAAC has supported key government policies and programmes during the year.

Chief among these was the newly created the Small and Micro Enterprise Lending Programs. Individual or group farmer clients may invest in small businesses that add value to local agricultural production and sell the resulting products through a variety of networks. BAAC itself provided additional marketing opportunities through "Community Goods - Thai Products Fairs" in the 4 regions of the country. At these fairs, consumers and producers met directly to expand market channels and to provide farmers with further experience in trading, helping them to improve their income and become more self-reliant.

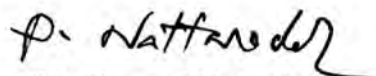
During the year, the Rehabilitation Project was created to support the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small-Scale Farmers, the main project of the Ministry of Agriculture and Cooperatives. A key aspect was a training course on "The Truthful Principles of Life" designed to motivate farm families to reduce unnecessary expenses and bad consumption habits. Farmers were exposed to new ideas to improve their livelihood, which emphasized self-help and cooperation within the community. Farm families learned how to make a home made and ecologically friendly bio-fertilizer to decrease their production costs and to conserve water and soil resources at the same time. After the training, many farmers changed their life styles and were able to lead their families towards new lives. "Hin-Hae, Hin-Jaroen Village" in Samrong district, Ubol Ratchathani province is a good example of the communities thus strengthened.

BAAC also promoted community level learning processes by providing farmers with chances to come together to make community master plans in their areas.

For the Village and Urban Community Funds (also Known as the THB 1 million fund), BAAC began to design long-term support to each village, classifying the existing village funds in order to assess support needs. The initial support provided included technical assistance, management and financial training. BAAC sought government approval to allow BAAC to disburse further loans to the target village and urban communities in order to increase their financial capacity to help people in the village and urban community. BAAC also started to develop pilot village level group wholesaling mechanisms, consistent with its new role as a rural development bank.

In a move to increase the efficiency of its operation and to support government policies, BAAC improved its One-stop Service through its electronic system by expanding its information technology network nationwide. The Core Banking System was improved to better serve clients and to incorporate expanded data for each client. Client information will be linked so that BAAC can better serve clients in every area. 297 branches nationwide successfully managed their quality with the ISO 9001:2000 standards. BAAC intends to expand this quality system to every branch. Moreover, BAAC used its Geographic Information System (GIS) in credit management especially to provide zoning information for each crop in the area. This information supports risk management decisions by farmers on what to grow and where to grow it.

2002 was a successful year for BAAC with high level of cooperation from farmer clients, the government and private sectors and other networks. On the occasion of our Annual Report and on behalf of all BAAC staff, I would like to thank each for this support. I assure you that BAAC will pledge all its resources to fulfill its role as a rural development bank.

(Mr. Pittayapol Nattaradol)
President

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

คณะกรรมการ

ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546

Board of Directors
of the Bank for Agriculture
and Agricultural Cooperatives
As at March 31, 2003

นายวราเทพ รัตนากร
ประธานกรรมการ
Mr. Varathep Ratanakorn
Chairman

นายปีติพงษ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา
รองประธานกรรมการ
Mr. Petipong Pungbun Na Ayudhya
Vice Chairman

นายไพศาล กุวลัยรัตน์
กรรมการ
Mr. Paisal Kuwalairat
Member

นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์
กรรมการ
Mrs. Swangchit Chaiyawat
Member

นายวิรัตน์ สักดิ์จิราพงษ์
กรรมการ
Mr. Virat Sakjirapong
Member

นายจิระศักดิ์ พูนผล
กรรมการ
Mr. Chirasakdi Poonpol
Member

นายวัฒน์ กาญจนอักษรเดช
กรรมการ
Mr. Wattana Kanchana-Akradej
Member

นางสาวสุธีพร ดวงโต
กรรมการ
Miss Sudhiporn Duangto
Member

นายบุญมี จันทรวงศ์
กรรมการ
Mr. Boonmee Jantaravong
Member

นายสุขสันต์ ท่วมจันทร์
กรรมการ
Mr. Sukson Tomjun
Member

นายอัษฎพร จารุจินดา
กรรมการ
Mr. Achaporn Charuchinda
Member

นายกิตติ ลิ้มสกุล
กรรมการ
Mr. Kitti Limskul
Member

นายมนตรี คงตระกูลเทียน
กรรมการ
Mr. Montri Congtrakultien
Member

ร.ต.อ.นิติภูมิ นวรัตน์
กรรมการ
Police Captain Nitipoom Navaratana
Member

นายพิทยาพล นาดรธาอด
กรรมการและเลขานุการ
Mr. Pittayapol Nattaradol
Member and Secretary

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2545

เศรษฐกิจไทยในปี 2545 ขยายตัวร้อยละ 5.2 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.9 ในปี 2544 ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังฟื้นตัวไม่เต็มที่และผลกระทบจากภาวะสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก แต่ด้วยความมุ่งมั่นของภาครัฐในการเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ จึงกำหนดมาตรการสำคัญ เช่น มาตรการสนับสนุนภาคอสังหาริมทรัพย์ มาตรการเสริมการปรับลดอัตราดอกเบี้ย นโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐ ทำให้อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ลดลงในปี 2545 ส่งผลให้ต้นทุนกู้ยืมของภาคธุรกิจลดลง การใช้จ่ายภาคเอกชนและการส่งออกขยายตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะในครึ่งหลังของปีช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเข้าสู่วัฏจักรการฟื้นตัวอีกรอบหนึ่ง

ภาวะการผลิต ภาคเกษตรกรรมขยายตัวจากปีก่อนเล็กน้อย โดยผลผลิตรวมขยายตัว ร้อยละ 0.2 ลดลงจากร้อยละ 5.1 ในปี 2544 เป็นผลมาจากการปรับตัวดีขึ้นของผักผลไม้ ขณะที่พืชหลักปรับตัวลดลงรวมทั้งสาขาปศุสัตว์และประมง ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 เทียบกับร้อยละ 13.0 ในปี 2544 เป็นผลมาจากการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ และการฟื้นตัวของภาคส่งออกในช่วงครึ่งหลังของปี โดยสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและสินค้าที่ใช้วัตถุดิบเป็นตัวผลักดันสำคัญให้การผลิตภายในประเทศขยายตัว

Thai Economy in 2002

In 2002, the Thai economy expanded 5.2 percent, up sharply from the 1.9 percent rise in 2001. The robust performance came in spite of the general weak global economic conditions and the negative affects resulting from the build up of the U.S.-Iraq war. The government in its move to accelerate the country's economic recovery implemented several policies including providing support to the real estate sector and setting measures to induce interest rate cuts. Consequently, commercial banks cut their lending rates in 2002, which in turn led to lower cost of funding for the business sector and boosted private investments and aided exports, particularly in the second half of the year.

Agricultural production grew only 0.2 percent in 2002 after climbing 5.1 percent in the previous year as fruit and vegetables increased while some of the main products such as livestock and fisheries fell. Meanwhile, the industrial sector expanded 8.4 percent, down from 13.0 percent in 2001, aided by strong local demand and a recovery in exports in the second half of the year. The main push in local production growth was of goods that used high technology and raw materials.

ภาวะการลงทุนภายในประเทศปี 2545 ขยายตัวร้อยละ 6.3 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.9 ในปี 2544 โดยเฉพาะการลงทุนภาคเอกชนฟื้นตัวอย่างชัดเจนโดยขยายตัวร้อยละ 23.5 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.2 ในปี 2544 ปัจจัยที่ทำให้การลงทุนขยายตัว ได้แก่ การผลิตภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น และการฟื้นตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เพราะสภาพคล่องทางการเงินและอัตราดอกเบี้ยเอื้ออำนวย ประกอบกับ มาตรการกระตุ้นอุปสงค์ของภาครัฐ ซึ่งสะท้อนได้จากโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่เปิดดำเนินกิจการและขยายกิจการมีปริมาณมากขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2544

การบริโภคภาคเอกชน ในปี 2545 ขยายตัวร้อยละ 3.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.7 ในปี 2544 เนื่องจากสภาพคล่องทางการเงินและอัตราดอกเบี้ยที่เอื้ออำนวย ซึ่งสะท้อนจากปริมาณการจำหน่าย รถยนต์นั่ง และรถจักรยานยนต์ ภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าอุปโภคบริโภคที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น

การส่งออกในปี 2545 มูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 5.8 จากที่หดตัวร้อยละ 7.0 ในปี 2544 ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า และการค้าในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น ประกอบด้วยราคาสินค้ามีแนวโน้มกระเตื้องขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตร ได้แก่ ยางพารา ข้าว และมันสำปะหลัง ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมประเภทสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตสูงที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า (โทรทัศน์ วิทยุ ตู้เย็น และอุปกรณ์) มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับสินค้าที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยาง มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นตามความต้องการของอุตสาหกรรมรถยนต์ที่ขยายตัว

การนำเข้าในปี 2545 มูลค่านำเข้าขยายตัวร้อยละ 4.6 จากที่หดตัวร้อยละ 2.8 ในปี 2544 ตามการขยายตัวทางด้านปริมาณที่สอดคล้องกับอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องและปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้น สินค้าที่มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ สินค้าทุน เช่น เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมกระดาษ เครื่องจักรที่ใช้ในสำนักงาน และคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด ในปี 2545 มีดุลการค้าเกินดุล 3.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพิ่มขึ้นจาก 2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี 2544 เนื่องจากการส่งออกที่ขยายตัวมากกว่าการนำเข้า และเมื่อรวมกับดุลบริการ รายได้ และเงินโอนที่เกินดุล ประกอบกับรายจ่ายดอกเบี้ยของทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ลดลงตามการลดลงของหนี้และอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลก ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 7.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพิ่มขึ้นจาก 6.2 พันล้านดอลลาร์

สหรัฐอเมริกา ในปี 2544

อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินในครั้งแรกของปี 2545 มีแนวโน้มต่ำลงอย่างต่อเนื่อง สาเหตุสำคัญ ได้แก่ สภาพคล่องในระบบการเงินอยู่ในระดับสูง และการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอีกร้อยละ 0.25 ในช่วงปลายเดือนมกราคม 2545 ทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินโดยเฉลี่ยปรับตัวลดลงจนถึงสิ้นไตรมาสสุดท้ายปี 2545 ยังมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญ คือ ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาปรับลดอัตราดอกเบี้ย Fed Funds ลง กดดันต่ออัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินให้อยู่ในระดับต่ำ

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยปี 2545 อยู่ในระดับร้อยละ 0.7 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 1.6 ในปี 2544 เนื่องจากอุปสงค์ในประเทศที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ แม้ว่าการบริโภคและการลงทุนในประเทศจะปรับตัวดีขึ้น แต่อัตราการใช้กำลังการผลิตยังคงอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสะท้อนว่ายังไม่มีแรงกดดันต่อราคาทางด้านอุปสงค์

In 2002, local investment climbed 6.3 percent, up from 0.9 percent in the previous year, with private investment recovering to grow at pace of 23.5 percent compared to just 0.2 percent in 2001. Key factors pushing the gains were the increase in industrial production and the sharp recovery in the real estate market, which in turn was boosted by the low interest rate environment and government measures to boost demand. A reflection of the more favorable investment environment is the increase in the amount of projects as well the number of entities that received support from the Board of Investment compared to 2001.

The highly liquid market conditions and low interest rates helped boost private consumption 3.7 percent in 2002 from 2.7 percent in the previous year. Of note, higher spending was seen in the increased sales of automobiles and motorcycles and the greater receipts from the value added tax on consumer goods.

Exports in terms of value grew 5.8 percent in 2002 after contracting 7.0 percent in 2001. The gain can be attributed to economic growth in some of Thailand's key trading partners, more regional trade and the rising prices of some goods, particularly agricultural products such as para rubber, rice and cassava. As well, the export value of main industrial products that use high technology for production purposes and electronic products in the electrical equipment sector such as televisions, radios and accessories and goods that used local raw materials for production increased while the export of rubber products benefited from rising demand from the automotive industry.

Meanwhile, imports in terms of value expanded 4.6 percent in 2002 compared to a contraction of 2.8 percent in the previous year. This was the result of growing volume in line with the recovery of local demand and the increased volume of exports. Among the imported goods that increase in valued were machinery for the automobile industry, construction industry and paper industry, office equipment and computers and computer parts and accessories.

The trade balance in 2002 was in a surplus of US\$ 3.5 billion, up from US\$ 2.5 billion in 2002 as the country experienced higher growth in exports compared to imports. This combined with the balance of services, income and surplus of money transfers together with the interest expense of the public and private sector, which fell in line with the global trend of lower interest rates, resulted in a current account balance surplus of US\$ 7.6 billion compared to a surplus of US\$ 6.2 billion in 2001.

Short-term interest rates trended lower throughout 2002. In the first half of the year, the high liquidity in the financial system and a twenty-five basis point reduction at the end of January were the key factors behind this trend. In the second half of the year, the trend was reinforced by a cut in the U.S. Fed Funds rates by the Federal Reserve.

There was very little pressure on prices in 2002 as shown by the only 0.7 percent gain in the inflation rate, down from 1.6 percent in 2002. The main factor behind this was the incomplete recovery of local demand. There was no pressure on prices from the demand side as the positive trend in local consumption and investment was offset by still unused production capacity,

ภาวะการเกษตรไทยปี 2545

ภาวะการเกษตรไทยในปี 2545 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 1.30 เนื่องจากมีเหตุการณ์ที่ส่งผลในด้านลบต่อการผลิตภาคเกษตร ได้แก่ การเกิดภาวน้ำท่วมในช่วงปลายปี และสภาพแห้งแล้งในช่วงเริ่มการเพาะปลูก ในหลายท้องที่ ทำให้การผลิตพืชสำคัญโดยเฉพาะข้าวได้รับความเสียหาย และจากการที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อ การประมง อีกทั้งปัญหาการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดผล

กระทบต่อการผลิตทั้งในสาขาประมงและสาขาปศุสัตว์ สินค้าสำคัญที่ได้รับผลกระทบ คือ กุ้ง และไก่ ที่มีการตรวจพบการตกค้างยาปฏิชีวนะกลุ่ม ไนโตรฟูแรนส์ ซึ่งเป็นยาฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่ใช้ได้ผลดีในการรักษาโรค ติดเชื้อในระบบทางเดินอาหารและมีราคาสูง แต่สหภาพยุโรปห้ามใช้กับ สัตว์เลี้ยงที่นำมาบริโภคโดยเด็ดขาด เนื่องจากเป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์

Thai Agriculture in 2002

In 2002, Thailand's agricultural sector grew 1.30 percent as floods at the end of the year and drought in the beginning of the cultivation season damaged some key crops such as rice. Also, fisheries were affected by a rise in oil prices in the world market and non-tariff trade barriers hurt both the exports of fish- and livestock-related products. Among the products affected the most were shrimp and

chickens, which were contaminated with nitrofurans, a low-priced bacteria killing drug used to fight infectious diseases. The European Union (EU) banned the use of this drug for livestock raised for consumption, as it is carcinogenic to humans.

ภาคการผลิต

สาขาพืช มูลค่าผลิตภัณฑ์ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2544 เพียงร้อยละ 1.43 เนื่องจากเกิดภาวะน้ำท่วมและสภาวะแห้งแล้งในหลายท้องที่ ทำให้การผลิตพืชโดยเฉพาะข้าวในปีได้รับความเสียหาย และข้าวนาปรังลดการผลิต เนื่องจากราคาไม่พอใจ ส่วนการผลิตพืชชนิดอื่น ๆ อยู่ในภาวะทรงตัว สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.83 เนื่องจากการผลิตกระบือและไก่เนื้อมีการผลิตลดลง เพราะมีปัญหาการส่งออกไก่เนื้อไปยังสหภาพยุโรป จากการตรวจพบการตกค้างยาปฏิชีวนะในเนื้อไก่ สาขาประมงลดลงร้อยละ 1.13 เนื่องจากประสบปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ การตรวจพบการตกค้างยาปฏิชีวนะในกุ้งที่ส่งออกจากไทยไปยังสหภาพยุโรป การฝังตะกั่วในหัวกุ้งโรคระบาดในกุ้ง ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น และการกีดกันการนำเข้ากุ้งของเอกชนสหรัฐอเมริกา สาขาป่าไม้ ลดลงร้อยละ 6.14 เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายปิดป่าและยกเลิกสัมปทานป่าไม้ และชะลอการให้สัมปทานตัดฟันและเผาถ่าน สาขาบริการทางการเกษตร ลดลงร้อยละ 0.54 ตามอัตราการผลิตของพื้นที่เพาะปลูก โดยเฉพาะข้าวนาปรังและอ้อย สาขาแปรรูปการเกษตรอย่างง่าย ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.85 เนื่องจากมีการนำผลิตผลการเกษตรมูลค่าต่ำมาเพิ่มมูลค่าอย่างกว้างขวาง โดยรัฐบาลสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมทั้งมีการสนับสนุนด้านการตลาดอีกด้วย

ภาคการส่งออก

การส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญหลายชนิดของไทย มีการส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและเงินบาท โดยมูลค่าการส่งออกในรูปแบบเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.43 ซึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลมีมาตรการกระตุ้นการส่งออก เช่น การแสวงหาตลาดใหม่ การขยายฐานตลาดเดิม และการรวมกลุ่มประเทศผู้ผลิตเพื่อสร้างอำนาจทางการตลาด เป็นต้น

ราคาสินค้าเกษตร

ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรไทยขายได้ในปี 2545 สูงกว่าปี 2544 ได้แก่ ข้าวเกือบทุกชนิด ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยางพารา สุกร โค และกระบือ ส่วนราคาสินค้าเกษตรที่ลดลง ได้แก่ อ้อย ถั่วเขียว ผลไม้เกือบทุกชนิด ไก่เนื้อ และกุ้ง เนื่องจากมีปริมาณผลผลิตสูงมากขึ้นกว่าปีก่อน และประสบปัญหาคุณภาพการผลิตจากการตรวจพบสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์ และประมง

Production Sector

The value of **Crop** production grew only 1.43 percent from 2001 due to floods and drought in different sections of the country. The production of the first crop paddy was especially hit by these factors and the production of the second crop paddy fell because of unfavorable prices. The production of other crops was generally at the normal annual levels. The value of **Livestock** production made only a slight gain of 0.83 percent from the year before, with the production of buffaloes and chicken falling. The discovery of an antibiotic drug banned by the EU in chicken weighed on the production of the livestock.

The value of production from **Fisheries** dropped 1.13% due to the finding of an antibiotic drug in shrimp exported to the EU, embedded lead in the heads of shrimp, a contagious disease in shrimp, higher oil prices and import restrictions set by U.S. companies individually. The value of the production of **Forestry** products fell 6.14 percent due to the government policy of banning production by the private sector and the cancellation of forest concessions. There was also a slowdown in general cutting of wood and charcoal burning.

The value of **Agricultural Services** dropped 0.54 percent in line with a decrease in planted areas, particularly those for second crop paddy and sugar cane. The value of **Simple Agricultural Processed Products** grew by 4.85 percent, boosted by several government-supported projects to process low priced products under the Village Fund and One Tambon One Product project. The project also included marketing support.

Export Sector

Exports of several of Thailand's main agricultural products grew both in volume and in value in U.S. dollar and Thai baht terms. Specifically, the value of US dollar exports grew 2.43 percent due to support measures set by the government, such as seeking new markets, expanding in existing markets and grouping producing countries together for marketing purposes.

Agricultural Commodity Prices

The prices of products sold by Thai farmers generally increased in 2002 from the year before. Higher prices were seen in most kinds of rice, maize, cassava, para rubber, pigs, cows and buffaloes. On the other hand, the prices for sugarcane, green peas, most kinds of fruit, chickens and shrimp fell. The lower prices were attributed to increased volume coming from better product yields and quality control problems relating to the finding of banned substance in some livestock and fishery-related products.

แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2546

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) และหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจโลกว่า เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจะได้รับผลกระทบหลายด้าน เช่น ผลกระทบจากภาวะสงครามกับอิรัก ความเสี่ยงจากการก่อการร้ายครั้งใหม่ และข้อพิพาทเรื่องการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์กับเกาหลีเหนือ เป็นต้น ทำให้เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาฟื้นตัวอย่างช้า ๆ คาดว่า จะมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 2.6 นอกจากนี้ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ยังได้คาดการณ์ถึงกลุ่มประเทศเอเชียที่จะได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (Severe Acute Respiratory Syndrome : SARS) โดยที่เศรษฐกิจของจีนจะมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 7 สำหรับเศรษฐกิจของญี่ปุ่นจะมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 0.5 ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศสำคัญในกลุ่มอาเซียน 5 ประเทศ จะมีอัตราการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ทั้งนี้ มีการคาดการณ์อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลกไว้ประมาณร้อยละ 3.3 ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจและการค้าโลกดีขึ้น รวมทั้งส่งผลให้ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยสูงขึ้นตามไปด้วย

การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาคเอกชนในปี 2546 ปรับตัวดีขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยคาดว่า การบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวร้อยละ 5.0 เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ร้อยละ 4.7 ในขณะที่การลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวเพียงร้อยละ 11.0 ลดลงจากร้อยละ 13.3 ในปี 2545 เนื่องจากความไม่แน่นอนของปัจจัยสงครามทำให้การลงทุนชะลอการตัดสินใจ ขณะที่การลงทุนในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยยังขยายตัวได้ดี เนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ยต่ำและมาตรการกระตุ้นความต้องการเป็นปัจจัยสนับสนุน

การส่งออกและนำเข้า ในปี 2546 มูลค่าการส่งออกในรูปดอลลาร์สหรัฐอเมริกา จะขยายตัวร้อยละ 8.5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ในปี 2545 ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐอเมริกา จะขยายตัวร้อยละ 9.2 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.6 ในปี 2545 เนื่องจากแนวโน้มการลงทุนและเศรษฐกิจโดยรวมจะขยายตัวได้เร็วขึ้น

คาดว่าอัตราเงินเฟ้อในปี 2546 จะอยู่ที่ระดับร้อยละ 1.6 ขยายตัวจากร้อยละ 0.7 ในปี 2545 ตามการปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันที่สูงขึ้นในช่วงต้นปี

Trends in Thai Economy in 2003

The International Monetary Fund (IMF), the Office of the National Economic and Social Development Board (NESDB) and the Fiscal Policy Office (FPO) have forecast that the world economy including its main engine, the United States, will be affected in varying degrees by such factors as the US-Iraq war, the risk of new terrorist attacks and the US-North Korea dispute over the development of nuclear weapons. The U.S. economy is expected to grow at the sluggish rate of 2.6 percent in 2003. For Asia, the Asian Development Bank (ADB) adds the deadly Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS) as a factor that will weigh on the economies in the region. It expects the economy in China to grow seven percent and for Japan to grow 0.5 percent while its growth forecast for five other key Asian economies is an average of five percent. For the global economy, the ADB projects economic growth of 3.3 percent, a rate which will increase world trade and boost the export volume of the Thai agricultural products.

In 2003, sharp gains are expected in private consumption and investment in Thailand. Private consumption is seen expanding 5.0 percent compared with 4.7 percent growth in 2002 while private investment is projected to climb 11.0 percent down from the 13.2 percent growth in 2002 which is attributed to investor uncertainty tied to the war in Iraq. Strong gains are expected in the construction of houses due the low interest rate environment and supportive measures from the government.

Exports in U.S. dollar terms are expected to grow 8.5 percent in 2003 after climbing 5.7 percent in 2002 while imports in U.S. dollar terms are projected to climb 9.2 percent in 2003, up from 4.6 percent in the previous year, due to the overall positive investment trend in the economy.

The inflation rate is expected to be 1.6 percent in 2003, up from 0.7 percent in 2002, with a hike in oil prices in the beginning of the year is a big factor behind the slight increase.

แนวโน้มการเกษตรไทย ปี 2546

การผลิตการเกษตรจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์จะขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3.81 เพราะราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดในปี 2545 อยู่ในเกณฑ์ดีจะทำให้เกษตรกรตัดสินใจทำการผลิตต่อไปในปี 2546 และคาดว่าภาวะฝนฟ้าทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ปกติ ภัยธรรมชาติจะไม่รุนแรง นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ให้ความสำคัญต่อภาคเกษตรที่เป็นรากฐานของระบบเศรษฐกิจ โดยมีการจัดการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ในการส่งออก ขยายฐานตลาดเดิม และแสวงหาตลาดใหม่ ส่วนด้านการผลิตได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดูแลเรื่องปัจจัยการผลิต เช่น การกระจายพันธุ์ดี การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การถ่ายทอดเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น ทำให้ภาพรวมด้านการผลิต และผลผลิตทุกสาขาการผลิต ยกเว้นสาขาป่านี้อาจจะขยายตัวเพิ่มขึ้น

ด้านการส่งออก คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปแบบเงินบาท และเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เนื่องจากค่าเงินบาทมีเสถียรภาพ และเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยเฉพาะตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย คือ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น อีกทั้งรัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการกีดกันทางการค้าต่าง ๆ ทั้งเชิงรุกและรับ

ด้านราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ พืชและสัตว์ที่คาดว่าจะมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ข้าวทุกชนิด ยางพารา และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สำหรับพืชและสัตว์ที่มีราคาทรงตัว ได้แก่ ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน และสุกร ส่วนพืชและสัตว์ที่มีราคาลดลง ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ใก่นื้อ สุกร และกุ้งกุลาดำ

Trends in Thai Agriculture in 2003

Agricultural production is expected show gains for the second year in a row in 2003 with the product value seen growing by 3.81 percent. The favorable prices of several agricultural products in 2002 has prompted farmers to increase production while the weather conditions are expected to be normal with no severe natural disasters foreseen. Also, as the agricultural sector serves as the base of the economic system, the government continues to strongly support it by working to prevent trade problems, enlarging the market base and finding additional market for exports. Regarding production, the government has assigned the Ministry of Agriculture and Cooperatives to handle general operations and give special attention to the distribution of good seeds, preventing as well as getting rid of plant and livestock diseases, increasing the efficiency of land use, transferring relevant technology and disseminating information. This should help boost overall production in all agricultural-related sub-sectors except for forestry.

Agricultural exports in Thai baht (THB) and U.S. dollar terms are expected to increase again in 2003 after gaining in 2002. This is due to the relatively stable baht and world economy, particularly in Thailand's main markets, the U.S and Japan. Also helping to boost agricultural exports is the government's aggressive stance towards getting rid of non-tariff trade barriers on Thai goods.

As for the prices of agricultural products, crops and livestock sold by farmers, increases are expected for rice, para rubber and maize used for livestock feed in 2003, no change is expected for soybean, oil palm and pigs and decreases are expected in cassava, sugarcane, chickens and black tiger prawns.

กิจกรรมเด่นของ ธ.ก.ส. ในรอบปีบัญชี 2545

ในรอบปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้ปรับภารกิจและบทบาทหน้าที่ในการเป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่มุ่งเน้น “ธ.ก.ส. วันนี้ ให้มากกว่าสินเชื่อ เพื่อพัฒนาชนบท” ด้วยการสนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและระบบเศรษฐกิจรากหญ้า เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืนตามนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ภายใต้การนำของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงและพึ่งพาตนเองด้วยโครงการพัฒนาต่าง ๆ ได้แก่ โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย โครงการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้ยั่งยืน โครงการ

สนับสนุนการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการตลาดในขบวนการสหกรณ์ โครงการนิคมไทยเพื่อสนับสนุนลูกค้าวิสาหกิจชุมชน โครงการสนับสนุนด้านสังคมและการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของพนักงานและองค์กร โดยการขยายผลการทำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 ครอบคลุม 297 สาขา เพื่อเพิ่มคุณภาพของการให้บริการลูกค้า พัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และรณรงค์ส่งเสริมสุขภาพองค์กรและสุขภาพพนักงาน สำหรับกิจกรรมเด่น ๆ ในรอบปีบัญชี 2545 ของ ธ.ก.ส. มี ดังนี้

Highlights of the Year

In fiscal year 2002, BAAC expanded its mission and role as a rural development bank. Its current credo is **"nowadays BAAC provides more than just credit for rural development"**. The bank has helped strengthen the community and grassroots economic system as part of the present government policy, under the leadership of Police Lieutenant Colonel Thaksin Shinawatra, the Prime Minister, to put the economy in a stable position in order to be able to maintain sustainable growth. As a result, farmers now enjoy a better quality of life by having a more sufficient economy and being self-dependent. Specifically, farmers have benefited from the implementation of development projects of Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small-Scale Farmers, Learning Process Support and Creation of

Community Sustainable Strength, Marketing Link Support in Cooperative Movement, Thai Favoritism to Support Community Cooperation, and Social Support to Strengthen the Community.

For the bank internally, it has improved the efficiency of the staff and organization by expanding the quality management system, ISO 9001:2000 to cover 297 BAAC branches. This was aimed to increase the service quality for clients, develop information technology and communication, foster a good spirit within the organization and boost the physical well being of its staff. The highlights for fiscal year 2002 can be summarized as follows:

1. การฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรายย่อยในโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยตามนโยบายรัฐบาล ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 และกำหนดสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงานโครงการในวันที่ 31 มีนาคม 2547 ผลการดำเนินงานเพียงวันที่ 31 มีนาคม 2546 ซึ่งผ่านระยะเวลาดำเนินงานของโครงการมาแล้ว เป็นเวลา 2 ปี สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ผลการดำเนินการโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย

- 1) ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการคงเหลือ จำนวน 2,080,347 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.76 ของเกษตรกรผู้มีสิทธิซึ่งมีอยู่ 2,397,780 ราย โดยแบ่งเป็นเกษตรกรที่ใช้สิทธิพักชำระหนี้ 1,085,435 ราย มีหนี้เงินกู้คงเหลือ 49,400 ล้านบาท และเกษตรกรที่ใช้สิทธิลดภาระหนี้ 994,912 ราย มีหนี้เงินกู้คงเหลือ 32,876 ล้านบาท
- 2) ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ ดังนี้

ก. การดำเนินการฟื้นฟูที่ ธ.ก.ส. ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปีบัญชี 2545

ชื่อโครงการ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	หมายเหตุ
1. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี	488,922	เกษตรกรจะได้รับงบฟื้นฟูรายละ 3,000 บาท โดยเกษตรกรต้องสำรองจ่ายซื้อปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ ฯลฯ แล้วนำไปเสร็จรับเงินมาขอเบิกจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
2. แผนการฟื้นฟูอาชีพ	380,487	

ข. การฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรซึ่งเป็นมาตรการสนับสนุนของ ธ.ก.ส. ในปีบัญชี 2545

ชื่อโครงการ	รุ่น	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)
1. โครงการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่การพึ่งตนเอง	17	1,028
2. โครงการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตเกษตรกร	254	23,601
3. โครงการพัฒนาเกษตรกรผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	44	2,022
4. โครงการสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทชุมชน	636	66,007
5. โครงการอบรมวิทยากรกระบวนการเพื่อพัฒนาเกษตรกร	11	468
6. โครงการสนับสนุนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง	9	534
7. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการพัฒนาอาชีพ	19	2,665
รวม	990	96,325

3) การออมเงินของเกษตรกร ในปีบัญชี 2545

เกษตรกรที่ใช้สิทธิ	ผลการออมเงิน (หน่วย : ล้านบาท)		
	ยอดสะสม ณ 31 มี.ค. 45	ยอดสะสม ณ 31 มี.ค. 46	เพิ่มขึ้น (+) / ลดลง (-)
พักชำระหนี้	2,970	4,632	1,662
ลดภาระหนี้	5,527	5,588	61

1. Rehabilitation and Development of Small-Scale Farmers in the Debt Suspension and Debt Burden Reduction Project

In line with government policy, BAAC has operated the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small-Scale Farmers Project since 1 April 2001. It will run until 31 March 2004. The results can be summed up as follows:

1.1 Operation Results of the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small-Scale Farmers Project

1) As of 31 March 2003, there were 2,080,347 farmers still participating in the project or 86.76 percent of the

2,397,780 eligible farmers. Of the participants, 1,085,435 farmers opted for Debt Suspension and 994,912 farmers opted for Debt Burden Reduction. In the Debt Suspension the loans outstanding totaled THB 49.4 billion, and in the Debt Burden Reduction the loans outstanding stood at THB 32.876 billion.

2) BAAC had aided and helped rehabilitate the farmers' operations while they were participating in the Debt Suspension in the following ways:

A. Rehabilitation by BAAC in collaboration with the Ministry of Agriculture and Cooperatives

Project	No. of Farmers	Note
1. Technology Transfer Plan 2. Occupation Rehabilitation Plan	488,922 380,487	Each farmer received a rehabilitation budget of THB 3,000. He had to pay in advance to buy production inputs such as seeds, breeding stock etc., and then he submitted the receipts to related government agencies for reimbursement.

B. Supporting measures (in FY 2002) from BAAC for the training and rehabilitation of the farmers operations

Project	No. of batches	No. of trainees
1. A project to develop group leaders to head the drive towards self-dependence	17	1,028
2. A project that increases farmers' production potential and overall quality of life (Truthful Principles of Life)	254	23,601
3. A project that supports the development of farmers through a community learning center	44	2,022
4. A project to support the preparation of a community master plan	636	66,007
5. A project dedicated to developing facilitator training course for the farmer development projects	11	468
6. A project dedicated to support the strengthening of the community	9	534
7. A project dedicated to occupation development and increasing the production efficiency of farmers	19	2,665
Total	990	96,325

3) Savings of farmers (in FY 2002) who are participating in the Debt Suspension and Debt Burden Reduction Project.

Project	Savings (Million Baht)		
	Accumulated balance as of 31 March 2002	Accumulated balance as of 31 March 2003	Increase (+) / Decrease (-)
Debt Suspension	2,970	4,632	1,662
Debt Burden Reduction	5,527	5,588	61

ผลการดำเนินงาน มีเกษตรกรส่วนหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จจากการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากได้โอกาสพัฒนาตนเองโดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น เกษตรกรดังกล่าวบางส่วนสามารถชำระหนี้ก่อนสิ้นสุดโครงการ และบางส่วนได้ออมเงินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.2 มาตรการสนับสนุนลูกค้าก่อนสิ้นสุดโครงการ

เพื่อสนับสนุนการออกจากโครงการอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายตามที่คณะกรรมการ ธ.ก.ส. กำหนด โดยต้องชำระหนี้ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของหนี้ถึงกำหนด ธ.ก.ส. ได้กำหนดมาตรการรองรับก่อนสิ้นสุดโครงการหลายมาตรการ ดังนี้

1) จัดชั้นเกษตรกรที่เข้าพักชำระหนี้ตามศักยภาพของการประกอบอาชีพรายได้ และชำระหนี้ ออกเป็น 4 ชั้น คือ ลูกค้าชั้น A, B, C และ D

2) กำหนดแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จำนวน 400,000 ราย เพื่อให้เกษตรกรเหล่านั้นสามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตและรายได้ตนเองให้สูงขึ้น

3) มาตรการประชาสัมพันธ์การสิ้นสุดโครงการให้เกษตรกรทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกษตรกรเตรียมตัวก่อนสิ้นสุดโครงการ ด้วยการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ และแจ้งทางจดหมายเป็นรายคน

1.3 มาตรการหลังสิ้นสุดโครงการ

เพื่อจูงใจให้เกษตรกรชำระหนี้ ธ.ก.ส. กำหนดมาตรการรองรับหลังสิ้นสุดโครงการ ดังนี้

1) ปรับชั้นลูกค้าให้สูงขึ้นอีก 1 ชั้น ในกรณีที่ชำระหนี้เงินกู้ที่พักชำระหนี้ได้ทั้งหมด พร้อมทั้งดอกเบี้ยเดิมที่ค้างและดอกเบี้ยใหม่ที่เกิดขึ้นหลังสิ้นสุดโครงการ

2) งดคิดดอกเบี้ยปรับกรณีที่เกษตรกรมีดอกเบี้ยค้างและเบี้ยปรับก่อนเข้าโครงการ หากเกษตรกรเหล่านั้นสามารถชำระต้นเงิน และดอกเบี้ยค้างได้ตามกำหนด

3) ฟื้นฟูเกษตรกรที่ยังมีศักยภาพต่ำ เพื่อสามารถพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น

4) ขยายระยะเวลาการชำระหนี้โดยผ่อนผันหรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกรที่ประสบปัญหาการประกอบอาชีพการเกษตร และมีมาตรการที่เหมาะสมกับเกษตรกรที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้

5) กำหนดมาตรการช่วยเหลือและพัฒนาเกษตรกรอย่างต่อเนื่องหลังสิ้นสุดโครงการ โดยคาดว่าจะมีเกษตรกรประมาณ 100,000 ราย ที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. การปรับบทบาท ธ.ก.ส. สู่ธนาคารพัฒนาชนบท

2.1 โครงการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้ยั่งยืน

ธ.ก.ส. มีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท โดยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน นับเป็นภารกิจด้านสังคมอย่างหนึ่งที่สำคัญของ ธ.ก.ส. ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของลูกค้ำและชุมชน เช่น การสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนโดยมีกองทุนเพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานหรือความรู้ในการประกอบอาชีพของลูกค้ำและครอบครัว การจัดอบรมให้ความรู้ หรือการให้ข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตและการตลาดแก่ลูกค้ำและครอบครัว โครงการซึ่ง ธ.ก.ส. ดำเนินการสนับสนุนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มลูกค้ำและชุมชนด้านต่าง ๆ ได้แก่

1) โครงการพัฒนาหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำเพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่การพึ่งตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ แนวทางการพึ่งตนเองและพึ่งพาซึ่งกันและกัน การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมโดยเน้นการพัฒนาผู้นำเกษตรกร ให้มีทักษะในการจัดการกลุ่มและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรลูกค้ำและประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาเป็นประชาคมระดับต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังช่วยให้หัวหน้ากลุ่มลูกค้ำสามารถสร้างแผนปฏิบัติการ และนำแผนไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาของกลุ่มลูกค้ำและชุมชน ในปีบัญชี 2545 ได้ดำเนินการอบรมผู้นำเกษตรกร จำนวน 17 รุ่น รวม 1,028 คน

2) โครงการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตเกษตรกร “สี่ธรรมชีวิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรผู้เข้ารับการอบรม ได้รับแนวคิดพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนในชุมชนด้วยการลด ละ เลิก อบายมุข และหันมาบริโภคสิ่งที่สามารถปลูกและเลี้ยงได้เอง

Results of the operation: After joining the project, some farmers successfully developed their operations and increased their efficiency, some paid off their debts in full before the end of the project and others regularly added money to their savings account.

1.2 Client Support Measures before the Project Ended

In order to support the target set by the BAAC Board of Directors of having clients exit the projects effectively by specifying that debt repayments were not to be lower than 80 percent of the outstanding debt, BAAC set the following measures:

- 1) Classify farmers that opted for the Debt Suspension according to their potential based on occupation, income and debt repayment ability into 4 classes of clients: A, B, C and D.
- 2) Set a guideline to rehabilitate 400,000 farmers which offers ways to increase their production potential and income.
- 3) Use various sources of mass media communication to stay in contact on a direct basis as well as direct mail to remind participating farmers of the expiration date and to prepare them for the ending day of the project.

1.3 Measures for the post project period.

In order to encourage farmers to repay their debts after the project is terminated, BAAC implemented the following measures:

- 1) Upgrade the borrower classification rating by one step of clients who can repay in full the principal of their suspended loan and interest due after the project has ended.
- 2) Cancel penalties on late interest payments assessed on farmers before they joined the project if they were able to repay the principal and interest by the due date.
- 3) Train farmers on how to increase their efficiency and rehabilitate struggling farmers by helping them increase their production potential.
- 4) Expand debt repayment periods for farmers facing occupational hazards by postponing or restructuring payments and apply appropriate measures for those who are unable to work.
- 5) Set up measures to help develop farmers after the project has ended. It is estimated that around 100,000 farmers need to be developed on a continuous basis.

2. BAAC's Transformation into a Rural Development Bank

2.1 Strengthening the community to a sustainable level and supporting the learning process project

BAAC actively takes part in rural development by developing education projects geared towards strengthening the community. This is an important part of the social mission of the bank, which aims to develop the potential of its clients and their communities. For example, the bank set up the Client Family and Client Vocational Knowledge or Basic Knowledge Development Fund, to conduct training courses on production and marketing for its clients and their families. Through various projects, BAAC helps its client groups and their communities as shown in the following summaries.

1) A project to develop group leaders to head the drive towards self-dependence:

The project aims to promote a learning process, following guidelines set for becoming self-dependent, improving the farmers' quality of life and environment conservation measures. Leaders in the community are taught how to teach training courses and how to apply group management techniques that benefit the community as a whole. Many of the client group leaders have set up their own action plans to solve work problems in the community. In FY 2002, training was conducted for 1,028 farmers in 17 batches

2) A project that increases farmers' production potential and overall quality of life (Truthful Principles of Life):

The objective of the project is to give trainees the basic idea about developing sustainable self-dependence within the farming community by steering them away from consuming

เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ได้นำธรรมชาติและวัฒนธรรมในชุมชนมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาตนเองและครอบครัวให้มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ตลอดจนช่วยสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อมที่ดีให้คงอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน ในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการร่วมกับเครือข่ายกสิกรรมไร้สารพิษแห่งประเทศไทย โดยจัดอบรมให้แก่เกษตรกร จำนวน 254 รุ่น มีผู้ผ่านการอบรม 23,601 คน

อนึ่ง ในโครงการอบรมดังกล่าวได้กำหนดเรื่องปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพเป็นหลักสูตรหนึ่งในโครงการ ซึ่งเมื่อเกษตรกรอบรมเสร็จสิ้นแล้วสามารถนำความรู้ในเรื่องดังกล่าวไปทดลองใช้ในแปลงเกษตรของตนเอง โดยเฉพาะการปลูกข้าว และขยายผลสู่เกษตรกรกลุ่มอื่นในชุมชนและดำเนินกิจกรรมในรูปของชมรมและกลุ่มต่าง ๆ เช่น ชมรมกสิกรรมไร้สารพิษ กลุ่มยอดชีวภาพ กลุ่มสันติชีวภาพ กลุ่มปลูกพืชผักสวนครัวไร้สารพิษ เป็นต้น จากการเผยแพร่แนวความคิดการฝึกปฏิบัติ และการนำไปขยายผลของเกษตรกรร่วมกับพนักงาน ธ.ก.ส. ทำให้การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในการเกษตรได้ขยายผลไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของธนาคารที่มุ่งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน

3) โครงการพัฒนาเกษตรกรผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ธ.ก.ส. ได้ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน 10 แห่งทั่วประเทศ จัดอบรมให้แก่เกษตรกรในทุกภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรค้นหาศักยภาพและทรัพยากรของตนเอง รวมทั้งใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้เกษตรกรสามารถวางแผนการจัดการไร่นา เงินทุนและออมเงินด้วยตนเอง ในปีบัญชี 2545 ดำเนินการได้ทั้งสิ้น 44 รุ่น มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 2,022 คน

4) โครงการสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทชุมชน เป็นการพัฒนาศักยภาพในการรวมกลุ่มของเกษตรกรและประชาชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทชุมชนในระดับตำบล ในปีบัญชี 2545 เริ่มดำเนินการ 640 ตำบล ทั่วทุกภาคของประเทศ การจัดทำแผนแม่บทของชุมชนดังกล่าว เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยประชาชนซึ่งเป็นเวทีส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาของชุมชน และช่วยกันรวบรวมข้อมูลลูกค้าต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศักยภาพของชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ รายได้ และค่าใช้จ่ายของครัวเรือน เป็นต้น การจัดเวทีชาวบ้านจึงเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้เกษตรกรได้ร่วมคิดและร่วมตัดสินใจในการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเอง

ในปีบัญชี 2545 มีเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการดังกล่าว จำนวนทั้งสิ้น 66,007 คน

5) โครงการอบรมวิทยากรกระบวนการเพื่อพัฒนาเกษตรกร เนื่องจาก พนักงาน ธ.ก.ส. เป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญให้การดำเนินงานบรรลุภารกิจและบทบาทหน้าที่ของการเป็นธนาคารพัฒนาชนบท ธ.ก.ส. จึงดำเนินโครงการอบรมเพื่อพัฒนาพนักงาน ธ.ก.ส. ทั่วประเทศ ให้มีทักษะของการเป็นวิทยากรกระบวนการ และปรับทัศนคติเชิงบวกในการทำหน้าที่พัฒนาชนบท รวมทั้งปรับบทบาทของพนักงานพัฒนาธุรกิจให้เชื่อมโยงกับภารกิจ ธ.ก.ส. เพื่อเป็นกลไกของรัฐที่ฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรให้เกิดความมั่นคง โดยการจัดอบรมวิทยากรกระบวนการ และจัดสัมมนาผู้บริหารสาขาให้มีแนวคิดที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท

นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังได้ร่วมกับส่วนงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในหลักสูตรต่าง ๆ ด้วย ผลการดำเนินงาน ในปีบัญชี 2545 จึงกล่าวได้ว่า ธ.ก.ส. ได้ร่วมส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้แก่เกษตรกรลูกค้า รวมทั้งสิ้นประมาณ 100,000 ราย

3. การจัดงาน “วิสาหกิจชุมชนผลิตผลตำบลไทย”

ตั้งแต่ปีบัญชี 2544 เป็นต้นมา ธ.ก.ส. ได้เพิ่มบทบาทและภารกิจที่มุ่งสู่การเป็นธนาคารพัฒนาชนบท จากพันธกิจเดิมที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการเกษตร ได้ปรับเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบทที่สามารถให้บริการทางการเงินอย่างครบวงจร มุ่งเน้นการขยายโอกาสและการจ้างงานในชนบท บนพื้นฐานของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สนับสนุนการเชื่อมโยงระบบการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ตลอดจน

addictive products. It, instead, encourages them to grow crops that they can personally use, and it helps them save costs. Buddhist teachings (Dhamma) and community culture are used as guidelines to help develop common consciousness in natural resource conservation and a positive working spirit within the community. In FY 2002, BAAC began a project in cooperation with Thailand Non-Toxic Farming networks that provides training courses to farmers. So far, the project has been offered 254 batches and 23,601 farmers have passed the training.

In addition, a course on biological organic fertilizers was given in the training project. It benefited farmers by teaching them how to test their own farm plots. It was particularly helpful to those involved in paddy planting. The testing can now be done by groups or clubs formed within the community i.e., Chomrom Kasikam Rai Sanpit (Non-Toxic Farm Club), Glum Yod Chevapap (Yod Biological Group), Glum Santi Chevapap (Santi Biological Group), Glum Puet Puk Suan Krua Rai Sanpit (Non-Toxic Vegetables Growing Group). The promotion of biological fertilizers by farmers in cooperation with BAAC officers has been very successful. This corresponds with the bank's aim to promote the sustainable use of natural resources and help conserve the environment.

3) A project that supports the development of farmers through a community learning center:

BAAC in conjunction with knowledgeable and highly experienced villagers in 10 rural learning centers nationwide conducted training courses for farmers throughout Thailand. The objectives of the courses were to help farmers find their production potential and resources and apply rural knowledge to develop a better quality of life. The project helped farmers become more self-dependent in terms of farm management planning, fund management and savings. In FY 2002, a total of 44 sessions were conducted and 2,022 farmers received training.

4) A project to support the preparation of a community master plan:

The aim of the project is to have members of a farming community at the Tambon level develop a plan on how they can effectively work together. In FY 2002, some 640 Tambons nationwide began working on developing a master plan aimed at strengthening each individual community by using their own specific data, resources and local wisdom. Through this learning process, each community must identify their local strengths and weaknesses. This project promotes learning within the community and gives participants the opportunity to exchange information about specific work-related problems. It also develops a community spirit through the exchange of information. One of the main activities of the projects was the staging of community talks, which allowed

farmers to offer ideas in preparation for the project to solve problems and develop their communities. In FY 2002, a total of 66,007 farmers participated in the project's activities.

5) A project dedicated to developing facilitator training courses for the farmer development projects:

As BAAC officers are the main driving forces behind achieving the mission of rural development, the bank has a training project to develop staff nationwide into being effective facilitators. The project aims to give the participants good training skills and familiarizes them with how things operate in rural development. The participants' roles as business development officers are linked with BAAC's mission as a government conduit to develop farming as a sustainable occupation. This is done through facilitator training and by organizing seminars for branch executives about rural development participation.

BAAC has also linked up with related organizations in both the public and private sector to provide various training courses to farmers. In 2002, BAAC was involved with training courses for 100,000 farmers.

3. "Community Enterprise and Thai Tambon Product" Fairs

Since FY 2001, BAAC has expanded its role and mission. From its original commitment as specialized financial institution for agricultural development, it has expanded its role to include offering full financial services with an emphasis on developing the opportunities for rural employment based on increased production efficiency. The bank supports the linking of production process with

สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในชนบทเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชนบท พร้อมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ธ.ก.ส. จะเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาชนบทชั้นนำในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่กับการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ การดูแลสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน” โดยนำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ผ่านกิจกรรมการจัดงาน “ผลิตภัณฑ์ตำบลไทย ความภูมิใจของแผ่นดิน” ด้วยการริเริ่มส่งเสริมการขายโอกาสทางการตลาดผลิตผลและผลิตภัณฑ์สินค้าของเกษตรกรลูกค้าจากทั่วประเทศเป็นครั้งแรกในโอกาสครบรอบวันสถาปนาธนาคารปีที่ 35 ซึ่งประสบผลสำเร็จด้วยดี

สำหรับในปีบัญชี 2545 ซึ่งถือเป็นปีแห่งการขับเคลื่อนสู่การเป็นธนาคารพัฒนาชนบทอย่างมุ่งมั่น ธ.ก.ส. จึงจัดงาน “วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย” ขึ้นใน 4 ภูมิภาค เพื่อประกาศภารกิจหลักที่สำคัญของธนาคารพัฒนาชนบทให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน โดยมีการจัดกิจกรรมหลายอย่าง ซึ่งประกอบด้วยนิทรรศการ การเสวนาวิชาการและการบรรยายพิเศษ การจัดทำวีดิทัศน์ การบริการทางธุรกิจธนาคารด้านสินเชื่อและเงินฝาก การสาธิตวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนการประกวดและจำหน่ายทั้งผลิตผลและผลิตภัณฑ์สินค้าของเกษตรกรลูกค้าและชุมชนต่าง ๆ จากทั่วประเทศ รวมทั้ง กิจกรรมภาคบันเทิง การจัดงานดังกล่าวในภูมิภาคตามลำดับ ดังนี้

ภาคเหนือ จัดงานระหว่างวันที่ 3 - 5 สิงหาคม 2545 ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดย พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการเปิดตัวสินค้าวิสาหกิจชุมชนอันเป็นหนึ่งในภารกิจหลักอย่างเป็นทางการ กิจกรรมเด่นของงาน ได้แก่ การมอบสินค้าวิสาหกิจชุมชนให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในภาคเหนือ การเปิดตลาดส่งออกลำไยด้วยการปล่อยขบวนคาราวานลำไยเพื่อไปจำหน่ายยังสาธารณรัฐประชาชนจีนและจังหวัดอื่น ๆ และการจัดเสวนาวิชาการ เรื่อง “วิสาหกิจชุมชนกลไกสร้างความเข้มแข็งของประชาชนระดับรากหญ้า”

ภาคใต้และภาคตะวันตก ระหว่างวันที่ 30 กันยายน - 9 ตุลาคม 2545 ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ทุ่งท่าลาด จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการจัดงานร่วมกับงานประเพณีเทศกาลเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของ ธ.ก.ส. ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของชุมชนในท้องถิ่น โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธาน กิจกรรมเด่นของงาน ได้แก่ การจัดขบวนรถ ธ.ก.ส. เข้าร่วมพิธี แห่หมรับเป็นครั้งแรก การออกร้านนิทรรศการและการจัดให้มีโรงภาพยนตร์ขนาดเล็ก เพื่อนำเสนอประวัติ

ความเป็นมาและบทบาทภารกิจของ ธ.ก.ส. ในการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน การสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งแตกต่างจากส่วนงานอื่น ๆ ที่มาร่วมงานดังกล่าว

ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม - 4 พฤศจิกายน 2545 ณ ศูนย์การประชุมและแสดงสินค้าอิมแพ็คเมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในโอกาสครบรอบวันสถาปนาธนาคารปีที่ 36 ภายใต้ชื่องาน “ผลิตภัณฑ์ตำบลไทย ความภูมิใจของแผ่นดิน 36 ปี ธ.ก.ส. มุ่งสู่ธนาคารพัฒนาชนบท” เพื่อประกาศเปิดตัวเป็นธนาคารพัฒนาชนบทอย่างเป็นทางการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายสมคิด จาคูศรีพิทักษ์) เป็นประธาน กิจกรรมเด่นของงาน ได้แก่ พิธีเปิดตัวธนาคารพัฒนาชนบท การบรรยายพิเศษเรื่อง “ผู้นำท้องถิ่นกับการพัฒนาชนบท” การเสวนาวิชาการเรื่อง “พลังสตรีในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน” และเรื่อง “ขบวนการเรียนรู้ สู่วิสาหกิจชุมชน” การจัดนิทรรศการ IT ธ.ก.ส. กับการพัฒนาชนบท การแสดงผลงานวิชาการของ ธ.ก.ส. ผลงานภูมิปัญญาชาวบ้านและชุมชนเข้มแข็ง ตลอดจนนิทรรศการ ผลงาน และกิจกรรมพิเศษของส่วนงานภายนอก รวมทั้งเครือข่ายชุมชนต่าง ๆ การให้คำปรึกษาด้านการผลิต การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ และการตลาดสินค้าเกษตรของสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สวนจิตรลดา ตลอดจนการจัดกิจกรรมกีฬา “36 ปี มินิมาราธอนและแอโรบิคแดนซ์คอนเทสต์”

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 24 - 31 มกราคม 2546 ณ อุทยานเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นการจัดงานวันเกษตรภาคอีสาน ประจำปี 2546 ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดย ธ.ก.ส. มุ่งสื่อถึงการเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาและให้บริการที่ครบวงจร ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพที่ยั่งยืนของชุมชนในท้องถิ่น โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เป็นประธาน กิจกรรมเด่นของงาน ได้แก่ การแสดงผลงานดีเด่นของเกษตรกรลูกค้าในโครงการพักชำระหนี้ การสาธิตวิสาหกิจชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การจัดนิทรรศการและการจัดทำวีดิทัศน์ให้แก่หัวหน้ากลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.

งาน “วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย” ทั้ง 4 ภูมิภาคดังกล่าวข้างต้น มีจำนวนเกษตรกรและประชาชนมาร่วมงานดังกล่าว ประมาณ 650,000 คน มีจำนวนร้านจำหน่ายผลิตผลและผลิตภัณฑ์สินค้าของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. และชุมชนต่าง ๆ จากทั่วประเทศถึง 850 ร้านค้า และมียอดจำหน่ายสูงถึง 45 ล้านบาท

marketing to give added value to the products and boost the income of communities, and a learning process which aims to strengthen the community spirit and offer a better quality of life to rural people.

The following defines the bank's vision: "BAAC aims to be a leading Rural Development Bank in the Asia-Pacific Region by concentrating on raising the standards of living as well as promoting the sustainable use of natural resources and environmental supervision". This new image was presented through activities at the "Thai Tambon Products, Proud of the Land Fair" by promoting crops and products from farmer clients countrywide. The presentation coincided with the 35th anniversary of the bank, and was deemed successful.

The presentation of the new image of the bank went into full operation in FY 2002. BAAC arranged fairs in four regions under the theme "Community Enterprise and Thai Tambon Products". The objective of the fairs was to announce the main missions of Rural Development Bank to the public. Each event had a variety of activities including exhibitions, technical debates and special lectures, technical tours, deposit and credit banking services, community enterprise demonstrations, contests and sales of crops and products of farmer clients and communities countrywide and entertainment.

Specific details of the fairs are as follows in a breakdown by region:

Northern : The fair was held on 3-5 August 2002 at Chiang Mai University. Prime Minister, Police Lieutenant Colonel Thaksin Shinawatra, chaired the event and introduced the credit to community enterprises facility, one of the official main missions. Highlights of the fair including extending credit to community enterprises in the North, the opening of the longan market with sales to the People's Republic of China and other provinces, the conducting of a technical debate on "Community Enterprise, a Mechanism to Strengthen People at Grassroots Level"

Southern and Western : The fair was held on 30 September - 9 October 2002 at Somdej Prasi Nakarin Garden, Tung Tha Lad, NaKhon Si Thammarat Province in conjunction with another fair that marked the 10th Month Festival of Nakhon Si Thammarat Province. This emphasized BAAC's intention to participate in the developing the standard of living and community potential in local areas. The fair was chaired by the Province Governor. Highlights include BAAC's participation in a motorcade held in the Hae Mub Parade Ceremony for the first time, an exhibition shop and a mini theater which presented the history, role and mission of BAAC . Its objective was to promote and support community enterprises and learning processes aimed at strengthening the community spirit. These activities were different from other ones at the fair.

Central and Eastern: The fair was held on 31 October - 4 November 2002 at Muang Thong Tha Ni Impact Exhibition and Convention Center, Amphoe Pak Kret, Nonthaburi Province. It marked the 36th anniversary of BAAC, and was called "Thai Tambon Products, Proud of the Land, BAAC 36th Years of lending, a Rural Development Bank". The fair, chaired by Minister of Finance Somkid Jatusripitak officially introduced the bank as a Rural Development Bank. Highlights included the introductory ceremony of rural development bank, a special lecture on "Local Leaders and Rural Development", technical debates on "The Power of Women in the Development of Community Enterprises" and "The Learning Process Leading to Community Enterprises", an IT exhibition, BAAC versus Rural Development, which showed the results of a BAAC technical operation, showing the results of operations to promote local knowledge as part of developing a strong community, exhibitions and special activities of other organizations and community networks. It also held a clinic in collaboration with Kasetsart University Alumni Association and the Office of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn's Projects, Chitralada Palace which provided free consultations on agricultural production, processing, packaging and marketing and held sports events, a mini marathon and an aerobics dance contest.

Northeastern : The fair was held on 24 - 31 January 2003 at the Agricultural Technology Park, Khon Kaen University, Khon Kaen Province. It was the Isan Region Agricultural Day, Year 2003, fair arranged by BAAC in collaboration with Khon Kaen University. Deputy Prime Minister Suwit Khunkiti chaired the event. BAAC concentrated on showing itself as a financial institution for development with one stop services aimed at promoting life quality and the sustainable potential of local communities. Highlights of the fair included displaying outstanding results of operations of farmer clients who had joined in the Debt

การจัดงานในแต่ละภูมิภาคได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการและส่วนงานต่าง ๆ ร่วมประสานในพื้นที่เป็นอย่างดี เกษตรกรและประชาชนที่มาร่วมงานมีความสนใจต่อกิจกรรมของ ธ.ก.ส. และให้การสนับสนุนผลิตผลและผลิตภัณฑ์สินค้าของเกษตรกรลูกค้าและชุมชน อันเป็นการส่งเสริมและยกระดับภูมิปัญญาชาวบ้านให้ก้าวหน้าและมีพัฒนาการขึ้นตามลำดับ ในส่วนของเกษตรกรลูกค้าและชุมชนผู้จำหน่ายได้มีโอกาสเผยแพร่ผลิตผลและผลิตภัณฑ์สินค้าของตนสู่ผู้บริโภคกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งเป็นการขยายและเพิ่มช่องทางการตลาดให้กว้างขวางขึ้น ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้จากเพื่อนเกษตรกร และมีโอกาสได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผลิตผลและผลิตภัณฑ์สินค้าจากนักวิชาการและคณาจารย์สาขาต่าง ๆ ทำให้มีวิสัยทัศน์ในการประกอบอาชีพที่กว้างไกล และมีประสบการณ์ในการเปิดตลาดจำหน่ายสินค้า ตลอดจนมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นที่น่ายินดีโดยทั่วกัน

กิจกรรมการจัดงาน “วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย” จึงเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ ธ.ก.ส. ได้นำเสนอความสำเร็จของภารกิจและผลงานที่ภาคภูมิใจ ทั้งการปรับพัฒนาองค์กรสู่สากล ตลอดจนการให้โอกาสและบริการที่มากกว่าสินเชื่อก่อนเพื่อพัฒนาชนบทแก่เกษตรกรลูกค้า และผู้ใช้บริการตามภารกิจของ “ธนาคารพัฒนาชนบท” ด้วยความมุ่งมั่นสานต่อภารกิจต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้ไว้วางใจมอบหมายให้แก่ ธ.ก.ส. อันเป็นเป้าหมายดำเนินงานที่สำคัญและท้าทายเป็นอย่างยิ่ง

4. ธ.ก.ส. กับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information Communications Technology : ICT)

นับวันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศมีพัฒนาการล้ำหน้าไปอย่างรวดเร็ว หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและสร้างบริการที่ช่วยอำนวยความสะดวก รวดเร็ว แก่ลูกค้า

ธ.ก.ส. เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มุ่งสร้างความเป็นเลิศในการบริการให้แก่ลูกค้า เพื่อให้ได้รับความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว ความถูกต้อง แม่นยำในการรับบริการจาก ธ.ก.ส. โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information Communications Technology : ICT) เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ตลอดระยะเวลา 36 ปีที่ผ่านมา

ในปีพ.ศ. 2545 ธ.ก.ส. ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใหม่ ๆ มาใช้ในการอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการด้านการเงินการธนาคารแก่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกฤดูกาลผลิต รวมถึงเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยทดลองนำระบบคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Pocket PC) มาใช้ในการอำนวยความสะดวกในการรับเงินกู้ และชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และเชียงใหม่ โดยพัฒนาโปรแกรมระบบงานขึ้นมาใช้งานกับเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ได้แก่

โปรแกรมระบบงานออกเช็คลูกค้า เพื่อบันทึกข้อมูลการออกเช็คลูกค้าตามสภาพความเป็นจริงที่พนักงาน ธ.ก.ส. พบเห็นในพื้นที่ และให้บริการแก่เกษตรกรลูกค้าที่ต้องการสอบถามข้อมูลด้านเงินกู้ที่มีต่อ ธ.ก.ส.

โปรแกรมรับเงินฝาก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้า โดยมีรถยนต์เป็นหน่วยเคลื่อนที่ (Mobile Unit) ออกไปให้บริการรับฝากเงินถึงพื้นที่ เพื่อเป็นการรักษาและขยายฐานลูกค้าของ ธ.ก.ส.

โปรแกรมระบบตัวแทนขายประกันภัยรถยนต์ (พรบ.) เพื่อให้บริการลูกค้าในพื้นที่ที่ได้โดยสะดวก ลูกค้าสามารถสอบถามอัตราเบี้ยประกันตามประเภทรถยนต์ได้ในอัตราของแต่ละบริษัทประกันตามที่ลูกค้าต้องการ และสามารถบันทึกธุรกรรมการขายลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Pocket PC) ได้ทันที ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกลูกค้าไม่ต้องเดินทางเข้ามาทำธุรกรรมที่ทำการของ ธ.ก.ส. และเป็นการสร้างรายได้เพิ่มแก่ ธ.ก.ส. จากค่าธรรมเนียมและค่าบริการ

Suspension and Debt Burden Reduction Project, demonstrating community enterprises in the Northeastern region, arranging exhibitions and technical tours for BAAC client groups.

Attendance at the four fairs stated above was about 650,000 people. In all, there were 850 booths selling crops and products of BAAC farmer clients and communities nationwide valued at THB 45 million.

Each fair was arranged in cooperation with government agencies and organizations. Attendees of the fair were interested in BAAC's activities and gave support to crops and products of farmer clients and communities. The fair helped promote the use of farmers' knowledge in community development and gave communities an opportunity to promote their crops and products to various consumer groups. It also extended and developed new marketing channels for the farmers as well as gave them a chance to exchange information and offer advice to their counterparts in the region. All in all the fairs were well coordinated and the goals set for the client farmers were achieved.

The "Community Enterprise, Thai Tambon Products" fairs were a successful forum for BAAC in presenting its mission and provided a base for developing the organization at the international level. Besides extending credit for rural development, BAAC provided other services to farmers in line with the mission of "Rural Development Bank" as trustfully assigned by government. Extending the mission is the bank's main operating target and biggest challenge in the coming months.

4. BAAC vs. Information Communications Technology (ICT)

ICT is developing quickly and public and private organizations must apply information technology to increase their administration efficiency and provide convenient and fast services to their clients.

BAAC is an institution that has set out to handle excellent, convenient, comfortable, fast and accurate services for its clients by using ICT as a tool to raise its operating efficiency for the past 36 years.

In FY 2002, BAAC adopted new ICT in order to provide more convenient financial and banking services to farmers when working in various locations and remote areas, both during and after production season. The bank set up a Pocket PC System to make loan disbursements and repayments more convenient for farmers in Khon Kaen and Chiang Mai Provinces, by developing the following projects:

Client Visit Job System Project records information from client visits such as conditions in the fields as seen by BAAC officers while seeing farmer clients to discuss their outstanding loans.

Pay-in Deposit Project offers convenience to clients. It enables clients to make deposit in the fields through a mobile unit and is aimed to help keep and extend BAAC's client base.

Motorcar Insurance Sale Agency System Project enables clients to obtain their specific insurance information and conduct related business without having to go to a BAAC branch. The system uses the Pocket PC for recording transactions, and had helped increase BAAC's income from the fee and service charges.

โปรแกรมระบบการต่อภาษีรถยนต์ เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าในการ สอบถามข้อมูลการต่อภาษีรถยนต์

โปรแกรมบริการข้อมูลทั่วไป เพื่อให้บริการลูกค้าในการสอบถามผล การออกรางวัล สลากออมทรัพย์ทวีสิน และข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และ เงินฝาก

ภารกิจใหม่ของ ธ.ก.ส. มุ่งสู่การเป็นธนาคารพัฒนาชนบท ที่เน้น ภารกิจในการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อสร้างรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแก่ เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ได้สนับสนุนช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของ เกษตรกรผ่านทางระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ชื่อ ภูมิปัญญาไทยคอตคอม เพื่อขยายโอกาสทางการค้าให้เกษตรกรผู้ผลิตใน การเสนอผลผลิตแก่ผู้บริโภคได้โดยตรง โดยใช้สหกรณ์การเกษตรเพื่อการ ตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการใช้งาน ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้ไปสู่เกษตรกรลูกค้าซึ่งเป็นสมาชิก สกต. เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ เกษตรกร ลูกค้า สกต. ธ.ก.ส. และผู้บริโภค ที่สามารถจะซื้อขายสินค้าที่มีคุณภาพใน ราคาเหมาะสม ทั้งนี้ ในระยะแรกของการให้บริการระบบพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์นั้น ธ.ก.ส. ได้คัดเลือก สกต. ผู้จำหน่ายสินค้าจำนวน 10 แห่ง ได้แก่ สกต. จาก อุทัยธานี พิชญโลก ลำปาง สกลนคร กาศสินธุ์ เลย์ สุรินทร์ จะเข็งเทรา พัทลุง และสุราษฎร์ธานี ส่วนผู้ซื้อจะเปิดบริการ ให้แก่ สกต. ทั้ง 74 แห่ง และลูกค้าทั่วไปให้สามารถเข้ามาใช้บริการสั่งซื้อ สินค้าได้ จากนั้นในปีถัดไป ธ.ก.ส. จะขยายผลการบริการระบบพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดต่อไป

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและการให้บริการด้วยความ สะดวก รวดเร็วแก่ลูกค้านับเป็นภารกิจหนึ่งที่ ธ.ก.ส. ภูมิใจกับการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการให้บริการและ พัฒนาชนบทไทย

5. ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 กับการ บริการลูกค้าด้วยบริการที่มีคุณภาพ

ธ.ก.ส. มีนโยบายการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานให้สูงขึ้นอย่าง ยั่งยืนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ ธ.ก.ส. รวมทั้งให้เกิดประโยชน์กับ ลูกค้าผู้ใช้บริการ ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงต้องพัฒนาระบบงานการให้บริการ ต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส. ให้มีคุณภาพดีขึ้น ด้วยการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 มาเริ่มใช้เมื่อปีบัญชี 2542 ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้ยื่นขอการ รับรองระบบบริหารคุณภาพขอข่ายการให้บริการด้านการเงินการธนาคาร

ทุกประเภทที่เคาน์เตอร์ส่วนหน้า (Front Office Services) ของกอง การธนาคาร (สาขานางเลิ้ง) และสาขานนทบุรี จากสถาบันรับรองมาตรฐาน ไอเอสไอ (สรอ.) โดยมีส่วนงานต่าง ๆ ในสำนักงานใหญ่ที่เกี่ยวข้องเป็น ส่วนงานสนับสนุน ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2544 โดยการรับรองนั้น มีระยะ เวลา 3 ปี (13 กรกฎาคม 2544 - 12 กรกฎาคม 2547) และจะมีการ ตรวจสอบการธำรงรักษาระบบเป็นประจำทุกปี สำหรับปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้ผ่านการตรวจติดตามฯ ดังกล่าว และยังคงรักษาใบรับรองระบบ บริหารคุณภาพไว้ได้ ซึ่งทำให้ลูกค้าผู้ใช้บริการด้านการเงินการธนาคารมี ความมั่นใจในการให้บริการที่มีคุณภาพสม่ำเสมอและเกิดความพึงพอใจ ตลอดจน ธ.ก.ส. ได้ปรับปรุงพัฒนาการให้บริการของ ธ.ก.ส. ให้มี ประสิทธิภาพและมีคุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การที่ ธ.ก.ส. สามารถดำเนินการระบบบริหารคุณภาพได้เป็นอย่างดี เพราะ ธ.ก.ส. ได้กำหนดนโยบายคุณภาพ (Quality Policy) ในการจัดทำ ระบบบริหารคุณภาพการให้บริการด้านการเงินการธนาคารร่วมกันไว้ ดังนี้

“ธนาคารมุ่งมั่นให้บริการด้านการเงินการธนาคารทุกประเภทอย่างมี คุณภาพและพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองความต้องการ และพึงพอใจของลูกค้า”

โดยมีแนวทางให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

- 1) ตระหนักถึงความสำคัญของระบบบริหารคุณภาพ จัดทำ และ ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ISO 9001:2000 อย่างเคร่งครัด
- 2) มีความรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินงานตามระบบบริหาร คุณภาพและให้บริการลูกค้าด้วยความเต็มใจ ถูกต้อง และรวดเร็ว
- 3) รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อนำมา ปรับปรุงการให้บริการให้มีคุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 4) พัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานของ พนักงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

นอกจากการกำหนดนโยบายคุณภาพและแนวทางดำเนินการร่วมกัน แล้ว เพื่อให้ทราบผลของการดำเนินการว่า ยังคงเป็นไปตามระบบบริหาร คุณภาพธนาคาร จึงจำเป็นต้องกำหนดตัวชี้วัดสำหรับสาขาเพื่อติดตาม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องใน 3 ประเด็น คือ

Motor Vehicle Tax Renewal System Project gives tax advice on motor vehicles.

General Information Service Project informs clients of the results of the Thaweessin saving certificate and interest rates on loans and deposits.

BAAC's new mission aims to become a rural development bank which supports farmers by helping them in all aspects of their operations from production to processing and then onto marketing in order to increase their income and give them a better standard of living. BAAC offers distribution channels for farmer through an e-Commerce system called Pumpyathai.com. This enlarges the trading opportunities for farmers by enabling them to present their products directly to consumers. Agricultural Marketing cooperatives (AMCs) of the bank clients have been the main institutions supporting the e-Commerce system through their membership base. The system is tailored to be beneficial to all parties, such as farmer clients, AMCs and consumers who buy and sell good quality goods at fair prices. In the first phase of the e-Commerce System service, 10 AMCs from the provinces of Uthai Thani, Pitsanulok, Lampang, Sakon Nakhon, Kalasin, Loei, Surin, Chachoengsao, Pattalung, and Surat Thani were chosen to sell their products on the system. On the buyers' side, services were made available to all 74 AMCs and clients in general. Next year, BAAC will expand the service to cover every province.

The use of ICT has helped the bank become more efficient and give more convenient and speedier services to its clients. Both achievements are part of BAAC's mission as rural development bank.

5. Quality Management System, ISO 9001: 2000 vs. Serving Clients with Quality Services

BAAC had a policy to develop its operating potential and pass the benefits on to its clients, the service users. Consequently, the bank set out to improve the quality of its service activities by introducing a quality management system, the ISO 9001 : 2000 in FY 2002. BAAC sought the Standard Certification Institute, a certificate of quality management system for all types of banking and financing at the front office services of the banking department at the Nang Loeng branch, and the Nonthaburi branch, under the support of divisions and departments at the head office. It was awarded the Certificate of Quality Management System on 13 August 2001, which is effective for three years (13 August 2001 - 12 August 2004). The system is monitored to make sure it keeps up its good standards. In FY 2002, BAAC had passed the examination, enabling it to keep the certificate. This certificate assures clients that the bank provides good quality banking services, and is an indication the BAAC has been successful in its efforts to improve the standard of its services.

The BAAC Quality Management System has been a success because the bank implemented the following policy on quality in conjunction with preparing the system of financing and banking:

"The bank strongly intends to give quality services for all types of financing and banking and continuously improve its services to satisfy its clients by meeting their requirements."

Guidelines for executives and staff members at all levels are as follows:

- 1) Always consider the importance of the quality management system, prepare and strictly practice work functions according to the conditions and terms of ISO 9001: 2000.
- 2) Take joint responsibility for operations involved the QMS and provide efficient, accommodating and fast services to clients.
- 3) Listen to viewpoints and recommendations from clients as a possible way to improve the quality of the services provided.
- 4) Develop the knowledge, ability and working skills of staff members systemically and continuously.

To effectively determine if the quality policy was effective and the operating guidelines were applied, the following aspects of services were monitored and recorded:

1) ความรวดเร็วในการให้บริการ ส่วนงานจะเป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการให้บริการว่าในแต่ละกิจกรรมที่ให้บริการนั้น ใช้เวลาในการให้บริการไม่เกินกี่นาที ตัวอย่างเช่น เรื่องการรับฝากเงิน สาขานนทบุรีกำหนดระยะเวลาในการให้บริการไม่เกิน 2 นาที และเรื่องการถอนเงินฝาก สาขานางเลิ้งกำหนดระยะเวลาในการให้บริการไม่เกิน 4 นาที เป็นต้น

2) ความถูกต้องในการให้บริการ ส่วนงานจะเป็นผู้กำหนดว่า ในกิจกรรมที่ให้บริการจะต้องบริการได้อย่างถูกต้อง โดยมีความผิดพลาดน้อยที่สุด ตัวอย่างเช่น เรื่องเช็คที่ยกเลิกของสาขานนทบุรี ได้กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อเดือน และเรื่องรายการผิดพลาด (Error) ต่อวัน ของสาขานางเลิ้ง ได้กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 2 ต่อวัน เป็นต้น

3) ความเต็มใจในการให้บริการ ส่วนงานจะเป็นผู้กำหนดว่า ในการให้บริการที่หน้าเคาน์เตอร์นั้น จะมีกรกล่าวคำทักทายและแสดงความขอบคุณลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการ เพื่อแสดงถึงความเต็มใจในการให้บริการ โดยกำหนดว่าจะกล่าวคำ “สวัสดี” เมื่อลูกค้าหรือผู้ให้บริการมาติดต่อ และกล่าวคำ “ขอบคุณ” เมื่อให้บริการเสร็จสิ้น ตัวอย่างเช่น การกล่าวคำ “สวัสดี” ของสาขานนทบุรี ได้กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 88 ของลูกค้าที่มาใช้บริการ และการกล่าวคำ “ขอบคุณ” ของสาขานางเลิ้ง ได้กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของลูกค้าที่มาใช้บริการ เป็นต้น

จากการดำเนินการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 ดังกล่าว ทำให้ลูกค้าผู้ใช้บริการด้านการเงินการธนาคารเกิดความมั่นใจในการให้บริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง มีคุณภาพสม่ำเสมอ ส่งผลให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจมากขึ้น ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงขยายผลการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 ไปยังสาขาต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ปีบัญชี 2544 ขยายผลไปยังสาขานำร่อง 14 สาขา ได้แก่ สาขานครสวรรค์ สาขาอุทัยธานี สาขานองคาย สาขาอุดรธานี สาขาอ่างทอง สาขาสิงห์บุรี สาขาห้วยสะทอน สาขาสระแก้ว สาขาสงขลา สาขาหาดใหญ่ สาขาสะเดา สาขาสตูล สาขาบางใหญ่ และสาขาบางบัวทอง

ระยะที่ 2 ปีบัญชี 2545 ขยายผลไปยังสาขา 281 สาขา ในทุกสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด

ระยะที่ 3 ปีบัญชี 2546 ขยายผลไปยังสาขาที่เหลือทั้งหมดทั่วประเทศ

นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังได้ดำเนินการจัดทำระบบบริหารคุณภาพการให้บริการด้านสินเชื่อในปีบัญชี 2545 โดยจัดทำเป็นโครงการนำร่อง 3 สาขา ได้แก่ สาขาพระนครศรีอยุธยา สาขานครนายก และสาขากาญจนบุรี ซึ่ง ธ.ก.ส. จะได้พิจารณาขยายผลการจัดทำโครงการดังกล่าวไปยังสาขาอื่น ๆ ทั่วประเทศต่อไป

6. โครงการนิยมไทยเพื่อสนับสนุนลูกค้าวิสาหกิจชุมชน

นอกเหนือจากภารกิจการสนับสนุนช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มชุมชน ซึ่งร่วมกันสร้างผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ในรูปของวิสาหกิจชุมชนแล้ว ธ.ก.ส. ได้จัดทำโครงการนิยมไทยเพื่อสนับสนุนเกษตรกรลูกค้าวิสาหกิจชุมชนเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดให้เกษตรกรในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยกำหนดให้มีแผนงานการจัดซื้อผลิตภัณฑ์ชุมชนมาใช้กับงานบริการในสำนักงานของธนาคารแทนการจัดซื้อผลิตภัณฑ์หรือของใช้จากบริษัท ห้างร้านทั่วไป ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีบัญชี 2544 โดยเริ่มที่สำนักงานใหญ่ของ ธ.ก.ส. ก่อน โดยสำรวจและคัดเลือกผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่เหมาะสมทั้งด้านคุณภาพและราคาแล้ว จึงจัดซื้อมาใช้งาน หลังจากนั้นจึงให้คำแนะนำเรื่องคุณภาพการผลิต และการบรรจุภัณฑ์ให้แก่ชุมชนเพื่อปรับปรุงให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น ผลปรากฏว่า มีผลิตภัณฑ์หลายประเภทจากชุมชนที่มีคุณภาพดี และเหมาะสมต่อการใช้งานบริการสำนักงาน สรุปได้ดังนี้

1) **Service Speed:** Organization units specified the time period to do a particular service. The minutes required to do an activity was recorded and compared to what was expected. For example, placing a deposit should not require more than two minutes was an indicator at the Nonthaburi branch and deposit withdrawal should not take more than four minutes was an indicator at the Nang Loeng branch.

2) **Correctness of Services Provided:** Organization units specified acceptable error rate for particular services. For example, the amount of errors involving cancelled checks should not be over five percent per month at the Nonthaburi branch and the amount of errors involving deposit and withdrawal slips should not be over two percent a day at the Nang Loeng branch.

3) **Being pleasant when carrying out a service:** Organization units instituted proper procedures when greeting clients and after concluding a transaction with them. Front office staff were required to exchange pleasantries by saying "Sawasdee" when meeting a client and "Thank you." at the end of the encounter. At the Nonthaburi branch, "Sawasdee" was required to be said at least 88 percent of the time and at the Nang Loeng branch, "Thank you." had to be said 90 percent of the time.

The operation of quality management system, ISO 9001: 2000, pleased the bank's client, the service users, by leading to speedy, correct and good quality services. As a result, BAAC has implemented the quality management system, ISO 9001: 2000 at its branches countrywide. The extension was divided into the following three phases:

Phase 1 : FY 2001 extended results to 14 pilot branches in Nakhon Sawan, Uthai Thani, Nong Khai, Udon Thani, Ang Thong, Singburi, Huay Sathon, Sa Kaeo, Songkhla, Haad Yai, Sa Dao, Satun, Bang Yai, and Bang Bua Thong.

Phase 2 : FY 2002 extended results to 281 branches in all the provinces.

Phase 3 : FY 2003 extended results to the remaining branches.

BAAC also set up a quality management system for credit services in FY 2002 as pilot projects in three branches in Phra Nakhon Si Ayuttaya, Nakhon Nayok, and Kanchanaburi. It is now considering extending the system to other branches throughout the country.

6. A project to support products sold by client community enterprises:

BAAC set up a project to help farmers increase their marketing channels. It helped farmers set up a work plan to distribute community products. The bank supported this by instituting a policy where it would give preference to buying community products that were suitable in terms of quality and price instead of purchasing the product at a general store. This policy, set by the head office, has helped communities develop their products to be more in line with users' needs. The following are various types of quality products from communities that suited the needs of the banks' branches:

รายการผลิตภัณฑ์ชุมชนที่นำมาใช้งานบริการสำนักงานใหญ่ของ ธ.ก.ส. และสาขารอบปฐมณฑล

ลำดับ	รายการผลิตภัณฑ์	วิธีการผลิต	ลักษณะการใช้งาน	แหล่งผลิต
1	สบู่และสบู่ล้างมือ	- ผลิตจากสมุนไพรขมิ้น ว่านหางจระเข้ และมะขาม	- ใช้แทนสบู่ และสบู่ล้างมือแทน ของเดิมที่ผลิตจากสารเคมี	- กลุ่มเกษตรกรไทรน้อย จ. นนทบุรี
2	น้ำยาล้างจาน	- ผลิตจากมะกรูด	- ใช้ล้างจานและภาชนะทั่วไป	- กลุ่มแม่บ้านคลองฝรั่ง จ. นนทบุรี
3	น้ำยาจูลินทรีย์	- ผลิตจากกากน้ำตาลและพืช โดยการหมัก	- ใช้ล้างพื้นโดยเฉพาะห้องน้ำ - กำจัดกลิ่นโดยเดิมลงท่อ - ช่วยการย่อยของเสีย	- กลุ่มเกษตรกรวังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา - กลุ่มเกษตรกรไทรน้อย จ. นนทบุรี
4	ยาดับกลิ่นในห้องน้ำ การบูรดับกลิ่น	- ผลิตจากกากน้ำตาล และพืช โดยการหมัก	- ใช้ในห้องน้ำทั้งหมดแทน การใช้สารเคมี	- กลุ่มแม่บ้านลูกค้า ธ.ก.ส.
5	ยากันยุงสมุนไพร เทียนกันยุง	- ผลิตจากสมุนไพรตะไคร้หอม	- ใช้ในห้องบริการ เครื่องดื่ม และห้องทำงาน รปภ.	- กลุ่มแม่บ้านห้วยอ้อจ่าง จ. อุทัยธานี - กลุ่มเกษตรกรไทรน้อย จ. นนทบุรี
6	ดอกไม้ประดิษฐ์	- ผลิตจากกระดาษสา ยางพารา รังไหม	- ใช้ตกแต่งภายในสำนักงาน	- กลุ่มแม่บ้าน อ. สันกำแพง จ. เชียงใหม่ - กลุ่มสตรีสหกรณ์ อ. เมือง จ. อ่างทอง
7	ปุ๋ยอินทรีย์	- ผลิตจากซากพืช และซากสัตว์หมัก	- ใส่ต้นไม้ประดับรอบอาคาร สำนักงาน	- นายสมชาติ นาคคัม อ. ไทรน้อย จ. นนทบุรี
8	เครื่องดื่มสมุนไพร	- ผลิตจากสมุนไพรอบแห้ง แบบผง	- ใช้ชงน้ำร้อนดื่มดับกระหาย บำรุงสุขภาพ	- กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.
9	อาหารว่าง	- ใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ ปลอดสารพิษไม่ใส่สารกันบูด	- รับรองผู้ประชุม	- กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.
10	ภาชนะใส่เครื่องดื่มและ ของว่าง	- ทำจากดินเผา และเซรามิก	- ใส่เครื่องดื่มร้อน	- เกาะเกร็ด จ. นนทบุรี (ดินเผา) - กลุ่มลูกค้า จ. ลำปาง (เซรามิก)
11	ตะกร้าหวาย	- ใช้หวายเส้นถักทอเป็น รูปต่าง ๆ	- ใส่กระดาษไว้ใช้งาน - ใส่กระดาษต้นไม้ - ใส่ขยะ	- สกต. อ่างทอง จ. อ่างทอง
12	ผ้าไทย	- ทำจากผ้าฝ้าย ไหม - ย้อมสีต่าง ๆ - ทอเป็นลายต่าง ๆ	- ผู้บริหารสวมใส่แทนสูท - พนักงานแต่งกาย ตามโอกาสต่าง ๆ	- ลูกค้าภาคเหนือ - ลูกค้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
13	ของขวัญของฝาก	- จากผลิตภัณฑ์หลาย ๆ ประเภท จัดใส่กระเช้าหวาย หรือไม้ไผ่ ประดับด้วยดอกไม้ กระดาษสา	- มอบให้บุคคล / หน่วยงาน ที่ ทำคุณประโยชน์แก่ธนาคารใน โอกาสต่าง ๆ	- ลูกค้าทุกภาค

Community products bought for BAAC's head office

No.	Products	Manufacturing Method	Use	Manufacturing Source
1	Soap & hand washing liquid	- From turmeric, aloe vera and tamarind	- Substitute for soap & hand washing liquid manufactured from chemicals	- Sai Noi Farmer Association, Nonthaburi Province
2	Dish washing solution	- From kiffir lime fruit	- Wash dishes and general utensils	- Klong Farang Housewife Group
3	Effective Micro-Organisms solution	- From Molasses and plant parts made through fermentation	- Wash floors particularly in restrooms - Get rid of bad odors - Help decompose garbage	- Wang Num Keaw Farmer Group, Nakhon Ratchasima Province - Sai Noi Farmer Group, Nonthaburi
4	Deodorizer	- From Molasses and plant parts, made through fermentation	- Use in toilets as a substitute for chemical solutions	- BAAC Client Housewife Group
5	Herbal mosquito repellent candle and coil	- Fragrant lemongrass herbs	- Use in office pantry and in the security guards office	- Huey E Jang Housewife Group - Sai Noi Farmer Group, Nonthaburi Province
6	Artificial flowers	- From sa paper made from the bark of <i>Broussonetia papyrifera</i> and other plants, para rubber, silkworm cocoons	- Use for interior decoration	- Housewife Group, Amphoe San Kham Paeng, Chiang Mai Province - Cooperative Women's Group, Amphoe Muang, Ang Thong
7	Organic fertilizer	- From plant and animal carcasses, made through fermentation	- Fertilize ornamental plants around office building	- Mr. Somchart Naktom, Amphoe Sai Noi, Nonthaburi Province
8	Herbal beverages	- From dried powder from herbs	- Put in hot water to make health drinks	- BAAC Client Group
9	Snacks	- From quality toxic-free raw materials	- Entertaining	- BAAC Client Group
10	Snack and drink containers	- From clay pottery and ceramics	- To hold hot drinks	- Koh Kret, Nonthaburi Province (pottery) - Client group, Lam Pang Province (ceramics)
11	Rattan baskets	- Woven rattan into various shapes	- Store papers - Place tree pots - For garbage	- Ang Thong Agricultural Marketing Cooperative, Ang Thong Province
12	Thai cloth	- From cotton, silk - Dyed in various colors - Woven with various designs	- Thai traditional executive dress - Dresses for the bank staff for various occasions	- Client farmers in the North - Client farmers in the Northeast
13	Gifts	- From many types of products arranged in a rattan basket and decorated with paper made flowers	- Give to people as a token of appreciation	- Clients in every region

ในการนำผลิตภัณฑ์จากชุมชนมาใช้กับงานบริการในสำนักงานใหญ่ดังกล่าว ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการประเมินผลจากผู้ใช้เป็นระยะ ซึ่งปรากฏว่าคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับดี - ดีมาก

ในปีบัญชี 2545 (1 เมษายน 2545 - 31 มีนาคม 2546) ธ.ก.ส. ได้กำหนดแผนงาน ขยายแนวคิดดังกล่าวและขยายผลไปสู่สาขาของ ธ.ก.ส. รอบปริมณฑล จำนวน 10 สาขา ได้แก่ สาขาจตุจักร สาขา ภาษีเจริญ สาขามีนบุรี สาขาบางบอน สาขาลาดกระบัง สาขานนทบุรี สาขาบางบัวทอง สาขาไทรน้อย สาขาบางใหญ่ และสาขาลาดไทย

สำหรับปีบัญชี 2546 (เมษายน 2546 - 31 มีนาคม 2547) ธ.ก.ส. กำหนดให้มีการนำผลิตภัณฑ์จากชุมชนมาใช้ในงานบริการของธนาคารเพิ่มขึ้น และกำหนดเป้าหมายพื้นที่ใช้ทั้งสำนักงานใหญ่และสาขาทั่วประเทศโดยมีงบประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้ จำนวน 13.6 ล้านบาท แผนงานดังกล่าวสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 ซึ่งเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอให้สิทธิพิเศษแก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในหมู่บ้านและตำบลที่สั่งซื้อสิ่งจ้างทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ไว้ใช้ในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ เป็นกรณีพิเศษ ตามระเบียบพัสดุที่หน่วยงานนั้น ๆ ถือปฏิบัติด้วย

ธ.ก.ส. ในฐานะเป็นกลไกของรัฐ จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนนำโครงการดังกล่าวควบคู่ไปกับการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง น่าจะเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไปนิยมใช้สินค้าจากผลิตภัณฑ์ชุมชนกันอย่างแพร่หลายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมดีขึ้นอย่างยั่งยืนบรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล

7. โครงการสนับสนุนด้านสังคม (Social Support Project : SSP) และการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

สหภาพยุโรป (European Union : EU) ได้ให้ความช่วยเหลือ ธ.ก.ส. ผ่านโครงการสนับสนุนด้านสังคม (สสค.) ที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ มีนาคม 2544 ซึ่งความต้องการของ ธ.ก.ส. ที่ระบุไว้ในช่วงการวางแผนการดำเนินงานของ สสค. มีดังนี้

- ต้องการอำนวยความสะดวกในเรื่องเงินฝากและเงินกู้ได้เข้าถึงลูกค้าในระดับหมู่บ้าน
- ต้องการให้พนักงานสามารถให้คำแนะนำลูกค้าที่ประกอบธุรกิจขนาดเล็กเพื่อให้มีความเสี่ยงน้อยและมีรายได้ที่มั่นคงอย่างสม่ำเสมอ

- เพิ่มทักษะของลูกค้าในเรื่องธุรกิจการเงิน และการบริหารจัดการธุรกิจ
- การสนับสนุนด้านการตลาด
- สร้างผลิตภัณฑ์สินเชื่อนิยามมีรูปแบบให้กู้แบบขายส่ง เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ ธ.ก.ส.

เมื่อรวมปัจจัยความต้องการดังกล่าวข้างต้นเข้าด้วยกันก็จะตรงกับพื้นฐานการดำเนินงานของกลุ่มการเงินขนาดเล็ก (Micro Finance Intermediaries : MFI) ในหมู่บ้าน สสค. จึงมีเป้าหมายในการสร้างรูปแบบกลุ่มการเงินขนาดเล็ก (MFI) ซึ่งมีกิจกรรมเป็นประจำและนำเงินออมมาให้ลูกค้าชุมชนในวงเงินไม่สูงนัก (ในกรณีเงินทุนของกลุ่มไม่เพียงพอ สามารถกู้จาก ธ.ก.ส. ได้) MFI เป็นองค์กรที่เป็นประชาธิปไตย กิจกรรมทั้งหมดดำเนินการโดยกลุ่มเอง มี ธ.ก.ส. เป็นผู้รับรองและเป็นพี่เลี้ยง กลุ่มจะทำหน้าที่อนุมัติเงินให้กับสมาชิก โดยดูจากกระแสเงินสดของผู้กู้ นอกจากนี้ คณะกรรมการต้องมั่นใจในความสามารถชำระคืนเงินกู้ของผู้กู้ และเป็นตัวกลางในการติดต่อกับหน่วยราชการตลอดจนเชื่อมต่อกับชุมชนอื่น การสร้างกลุ่มในลักษณะนี้ จะช่วยให้มีบริการด้านการเงินในหมู่บ้าน ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เพิ่มวินัยในการชำระเงิน และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดี

นอกจาก MFI แล้ว สสค. ยังให้การสนับสนุนกลุ่มอาชีพที่มีกิจกรรมในด้านการผลิตและการแปรรูป โดยให้ความรู้และความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับแผนธุรกิจของ MFI ทั้งนี้ สสค. ดำเนินการโดยให้ความรู้และฝึกทักษะแก่พนักงาน ธ.ก.ส. และลูกค้า โดยนำประสบการณ์ทั้งของไทยและต่างประเทศมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางของธนาคาร รัฐบาล และสหภาพยุโรป ที่เป็นผู้สนับสนุนในเรื่องเงินทุนและด้านวิชาการ ขณะนี้ดำเนินการแล้วที่ ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ และพื้นที่ทดลองของโครงการทั้ง 27 สาขา เพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ในการให้บริการทางการเงินในชุมชน และสามารถขยายผลไปยังสาขาอื่น ๆ ต่อไป

การสร้างความเข้มแข็งให้กับลูกค้าและสมาชิกในครัวเรือนในปีที่ผ่านมาของ สสค.

1) การจัดทีมงานประจำที่พื้นที่ทดลอง

สสค. ได้จ้างทีมงานที่มีประสบการณ์สูงจำนวน 6 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญชาวไทยกลุ่มละ 4 คน เพื่อทำงานร่วมกับพนักงาน ธ.ก.ส. ในพื้นที่ทดลอง 9 จังหวัด ทุก 6 เดือน ผู้เชี่ยวชาญของ

BAAC had periodically assessed community products from customers and used them at the head office. The products were of a good to very good quality.

In FY 2002 (1 April 2002 - 31 March 2003), BAAC instituted a work plan to expand this policy to cover 10 BAAC branches in Bangkok and its vicinity. They were in Jatujak, Phasi Charoen, Minburi, Bang Bon, Lat Krabang, Nonthaburi, Bang Bua Thong, Sai Noi, Bang Yai, and Talat Thai.

In FY 2003 (1 April 2003 - 31 March 2004), BAAC's head office set a plan to buy more community products for use there and at its branches throughout the country. The budget for this plan was THB 13.6 million. This plan conformed with the cabinet resolution on 11 February 2003. The resolution approved a proposal from the Ministry of Finance to give special rights for the purchase of goods from occupation groups in villages and tambons by government agencies, state enterprises and other public organizations. These orders are to be in line with supply regulations of the organization unit making the purchase.

BAAC, as a government institution, was designated as the project's driving force. This role fits in with the bank's support of community product quality development for acceptance by international standards. It is expected to encourage the private sector and the general public to look more favorably on buying community goods. As a result, communities will be strengthened and the country's economy as a whole will benefit by the improved and sustainable rural economy, a goal set by the government.

7. The EU's Social Support Project (SSP) and Farm Family Development

As the BAAC moves to adapt itself to become a rural development bank, it needs to consider the differences between a rural development bank and an agricultural one. One central difference for BAAC lies in the eligibility of potential clients. In addition, it can be argued a development bank also has more than its own profit motives at heart. It needs to have some worthy social concerns that guide it as well. This is likely a mix of several, including: creating participatory systems for planning and management of the bank itself, poverty alleviation, sustainable local economic development, environmental/ green agriculture concerns as well as building sustainable village organizations, supporting participation of women and their equitable access to all services, fostering Thai culture and the conservation and use of local wisdom.

The European Union has been assisting BAAC since March 2001 with the Social Support Project which is developing new practices to support this movement. SSP is doing this by expanding on the BAAC's staff and client

experience and combining it with Thai and international best practices in the policy directions that the bank management, the Government and the EU have already agreed on. EU funds and high quality technical support are now available in head office and the 27 pilot branches so that new products and processes can be tested and proven with client participation, before being replicated throughout BAAC's huge network of 700 branches.

What specific directions is BAAC taking with SSP and what issues has it explored?

To understand the issue of eligibility, the need for rural financial services is being considered by the following well known set of questions: Who? What type of services? Where is the service needed and where should it be delivered? When - that is - what are the time and timing issues? Why is it needed? Finally a business decision is also required to determine how to deliver the best service at an affordable cost. Here is what the 27 pilot branches are doing in terms of these questions.

Who?

Pilot Branches are using SSP budgets to improve service delivery to a sample of the poorer of its clients and their families in the rural areas. This means helping some of those among the 2.1 million clients nationally, who have taken up the Debt Suspension and Debt Burden Reduction Projects of the Government. Within this group, we have put special emphasis on the client's wife. Why is this? The issue is demand for financial services. As a rural development bank, BAAC can increase its relevance by making loans to the thousands of small off-farm and non-farm rural businesses that are usually owned and operated by women. These efforts will expand BAAC's outreach to profitable micro-businesses (where capital needs are less THB 100,000) and very importantly, assist to increase the family's net worth thus helping as well to solve the existing debt problems of the family.

What type of services?

BAAC's needs analysis done when planning for SSP, show needed services include savings and loans at the village level for the clients, advice on low risk micro-businesses that can generate quick income, increasing clients' financial and business management skills, support to marketing, more varied loans and other savings products that directly respond to clients need. At the same time BAAC has identified its own needs to create more of a wholesale business to control its operating costs.

These needs can be combined in creating village based micro-finance intermediaries (MFIs) that collect regular pledged savings and channel them back into the community (with additional capital borrowed from BAAC) in the form of small loans. The MFIs we support are disciplined and

สศค. ที่ประจำอยู่ที่สาขาและสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด ร่วมกับพนักงานผู้เกี่ยวข้องจะจัดทำแผนกิจกรรมของสาขา โดยนำมาจากแผนกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ในพื้นที่ร่วมกับแผนพัฒนาพนักงานธนาคาร

2) การฝึกอบรม

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปได้ด้วยดี ลูกค้ำที่เข้าโครงการจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านการบริหารจัดการการเงินในครัวเรือน การใช้สมุดบันทึกรายจ่ายต่าง ๆ ซึ่งสามมีและภรรยาต้องร่วมกันวางแผนการเงินในครอบครัว และการได้รับความรู้ด้านจริยธรรม

ในส่วนของสร้างกลุ่มจะมีหลักสูตรการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่ม MFI ในเรื่องการบริหารจัดการด้านการเงิน การออมเงิน และการติดตามผลการดำเนินงาน สำหรับกลุ่มอาชีพจะเป็นการฝึกอบรมเรื่องการวางแผนธุรกิจ การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการเชื่อมโยงธุรกิจกับองค์กรอื่น ซึ่งการฝึกอบรมทุกกลุ่มเป้าหมายจะรวมถึงการดูงานด้วย ความต้องการในด้านการฝึกอบรมนี้ลูกค้ำเป็นผู้กำหนดเอง แล้วนำไปรวมไว้ในแผนกิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งต้องมีการติดตามและประเมินผลทุก 6 เดือน

3) การสนับสนุนด้านการตลาด

สศค. สนับสนุนฝ่ายสนับสนุนการตลาด (ฟสด.) ของ ธ.ก.ส. ใน การพัฒนาตลาดด้านหัตถกรรม และสินค้าที่ไม่เน่าเสีย โดย ฟสด. จะจัดกลุ่มงานเพื่อเชื่อมโยงผู้ซื้อต่างประเทศ (ได้รับข้อมูลจากที่ปรึกษาด้านการตลาดของ สศค.) ให้ได้พบกับกลุ่มผู้ผลิต รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการตลาดเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

4) กิจกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สศค. จะสนับสนุนกลุ่มคนในสาขาทดลองทั้งในด้านความรู้และเงินทุนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้หน่วยงานในพื้นที่ อาทิ ส่วนราชการและ อบต. ให้เข้ามามีบทบาทในเรื่องดังกล่าว สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ถือเป็นกิจกรรมที่จะได้รับการพิจารณาสนับสนุนต่อไป

5) การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรี

สศค. กำหนดเป้าหมายที่เป็นกลุ่ม MFI และกลุ่มอาชีพให้มีสมาชิกเป็นสตรีล้วน อย่างน้อย 1 กลุ่ม เพื่อให้สตรีได้เข้าถึงบริการต่าง ๆ ของธนาคาร และเป็นรูปแบบให้ ธ.ก.ส. สามารถขยายธุรกิจขนาดเล็ก (ที่ต้องการเงินทุนไม่เกิน 100,000 บาท) ไปสู่วิสาหกิจชุมชนที่มีกลุ่มสตรีเป็นผู้ดำเนินการดังตัวอย่างที่ สศค. ได้ดำเนินการแล้ว โดยกลุ่มที่มีสมาชิกเป็นสตรีล้วนหรือสตรีเป็นส่วนใหญ่นั้นประสบความสำเร็จในการออมเงินได้

เป็นอย่างดี และที่สำคัญ คือ ช่วยสร้างรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ได้ดี

8. โครงการเครือข่ายพัฒนานักการธนาคารยุคใหม่

“โครงการเครือข่ายพัฒนานักการธนาคารยุคใหม่” เป็นโครงการนำร่องเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการพัฒนาบุคลากรของสถาบันการเงินภาครัฐ ซึ่งเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2545 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2545 การดำเนินงานประสบความสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลในสถาบันการเงินภาครัฐ ซึ่งมีสาขากระจายอยู่ทุกภูมิภาค ให้เป็นไปอย่างกว้างขวางและพนักงานได้รับการฝึกอบรมใกล้บ้านและที่ทำงาน โดยองค์กรส่งเสริมให้พนักงานพัฒนาตนเองด้วยความสมัครใจ เพื่อสร้างเสริมความรู้ความสามารถในด้านการบริหาร การเงินการธนาคารของผู้บริหารและพนักงาน โดยวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในหัวข้อวิชานั้นโดยตรง ผลสำเร็จโครงการที่เป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่ง ได้แก่ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน มีการประสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรของสถาบันการเงินภาครัฐทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สามารถตอบสนองนโยบายของกระทรวงการคลัง เรื่องความร่วมมือเกื้อกูลด้านการพัฒนาบุคลากรของสถาบันการเงินภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ นอกจากสถาบันการเงินภาครัฐแล้ว ยังขยายเครือข่ายไปยังสถาบันการเงินภาคเอกชนและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย โดยได้รับการสนับสนุนจากสถาบันภายนอกที่มีศักยภาพเฉพาะด้าน 3 องค์กร ได้แก่ สถาบันคีนันแห่งเอเชีย สมาคมสถาบันการศึกษาการอบรมธนาคารและการเงินไทย และบริษัท เอ็น ที ยู ไทยแลนด์ จำกัด ที่เห็นความจำเป็นและมุ่งมั่นที่จะให้ความช่วยเหลือในการสร้างความเข้มแข็งของประเทศไทยในภาคการธนาคาร

ระยะเวลาดำเนินการ ได้ดำเนินการในระหว่างเดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน 2545 หลักสูตรประกอบด้วย 6 หัวข้อวิชา จัดอบรมหัวข้อวิชาละ 6 ชั่วโมง ในวันเสาร์ระหว่างเวลา 9.00 - 16.00 น. หัวข้อวิชาดังกล่าว ได้แก่ (1) การบริหารความเสี่ยง (2) กฎหมายเกี่ยวกับการธนาคาร (3) การตรวจสอบภายใน (4) การขาย การติดตาม และการบริการลูกค้าอย่างมืออาชีพ (5) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน และ(6) เศรษฐศาสตร์สำหรับนักการธนาคาร

democratic organizations that are accredited and coached by BAAC by applying sensible and easy to understand standards. The MFIs run their own affairs with the help of BAAC's technical banking know how and its large branch network. They approve loans to their members, enforce discipline and contact other needed service providers in Government and among the community.

BAAC/SSP also supports occupational groups that are growing, processing or manufacturing a product with similar training and special assistance in strengthening their group business plan.

SSP has engaged 6 high quality and experienced teams of 4 persons each, drawn from the Thai consulting community to work with BAAC staff in the 9 pilot provinces. Every 6 months, training plans are built up from village groups' plans and the staff training needed to support implementation.

The client's entry level training is in Family Financial Management where the husband and wife together consider practical family budgeting and moral issues. A Client Family Workbook is used to create baseline information for the client and the project. This is a practical exercise to record the family's assets and liabilities, who makes the income, who decides how to spend it, how frequently are savings generated, how can expenses be minimized (by reducing expenses for smoking, drinking and gambling especially) as well as setting targets for savings and new purchases.

Another area of activity is creating a financial model of a branch, to investigate the impact of the increasing wholesale business on costs and portfolio quality.

SSP is also assisting BAAC's Marketing Support Department to develop marketing of handicrafts and non-perishable goods. The Department is considering establishing special services that will include linking local and foreign purchasers to primary producer groups as well as secondary-level groups or networks, that have the capacity to deliver marketing and representational services to constituent grass-root member groups. Promoting sales through an image bank in the internet, networking to provide training in design and product development and eco-tourism are among the many avenues being explored.

Where is the service needed and where should it be delivered?

Client services are needed at the closest point of contact possible with the clients' business interests. BAAC and SSP argue this must be in the village. Contributing reasons include: effectiveness, reducing cost to the client, making delivery costs and issues transparent and thus increasing repayment discipline, empowering the users and building sustainable local institutions.

In SSP, training needs are determined by the clients and

the staff together and the plan is evaluated every 6 months. By getting the clients to participate, training and study tours can be tailored to the actual needs and the client commits to the training, its timing, pace and duration. Sometimes (especially for study tours) clients must contribute to part of the cost to demonstrate their commitment.

When - that is what are the time and timing issues?

Timing is everything. Training events must be held at times and places that are convenient. The participatory approaches used by SSP are finding great favour with clients and staff alike.

In terms of financial service delivery, having the point of service in the village means that the loan, for example, can fit exactly the cash flow needs of the borrower. A local committee decides on credit worthiness; people who know the borrower and who know that their money will be safe make the decision to lend (remember that funds loaned out comprise member savings to a large extent)

Why is it needed?

The problems of the vicious circle of borrowing are all too well known in Thailand. The result has been both a symptom and a cause of the under representation of the rural areas in economic and political processes that BAAC, in its new role, can play an important part in addressing. The economic crisis has had its negative effects but has also demonstrated once again, the strength of Thai farm families and their ability to endure and adapt. Concerned Thai institutions and the staff that make them up, are discovering the effectiveness and joy that can come together, through reinventing themselves as participatory organizations devoted to supporting their clients' higher needs and desires.

By building high quality village organizations with clients' participation, service will be timely, low cost and sustainable. Services can become diversified since the organizations define their own needs.

Whether considered from the perspective of our leaders' new vision, our clients' enduring needs or our own enlightened self interests as staff, this is a most stimulating time to be working in BAAC.

8. A project to develop human resources at public financial institutions

This was a pilot project to develop human resources at public financial institutions. The project ran from 4 August 2002 to 30 November 2002, and was deemed a success with its objective achieved. The goal of the project was to widely develop personnel at public financial institutions, which has expanding networks in every region of the country. Training locations were set up adjacent to staff members' homes and offices. The organizations promoted voluntary self -

สรุปผลการดำเนินโครงการนำร่อง “โครงการเครือข่ายพัฒนา นักการธนาคารยุคใหม่” ได้ดังนี้

1) ผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้บริหารและพนักงานของสถาบันการเงิน ได้เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งสิ้น 17,696 คน จากเป้าหมายที่ประมาณการไว้ 12,000 คน คิดเป็นร้อยละ 147.47 ของเป้าหมาย ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมโครงการเฉลี่ยหลักสูตรละ 2,949 คน โดยมีทั้งสถาบันการเงินของรัฐ ทั้ง 5 แห่ง และสถาบันอื่น ๆ เข้าร่วมโครงการด้วย เช่น ธนาคารทหารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

2) ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ จากการออกแบบ สอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรมทุกหัวข้อวิชา มีผู้ตอบ แบบสอบถามจำนวน 11,298 คน คิดเป็นร้อยละ 63 ของผู้เข้าอบรม สามารถสรุปความคิดเห็นเชิงพรรณนาได้ ดังนี้

(1) หลักสูตรที่จัดทำมีความสอดคล้องกับความต้องการ เนื่องจาก ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร และวิทยากรได้ศึกษา พื้นฐานของผู้เข้าอบรมล่วงหน้าก่อนการอบรมจริง โดยการทดสอบและ ตอบแบบสอบถามความต้องการของผู้สมัครก่อนการอบรม

(2) ผู้เข้าร่วมอบรมปลายทางสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ บรรยาย โดยอาศัยสื่อการเรียนการสอนได้หลายวิธี ตั้งแต่ก่อนการอบรม จนถึงกิจกรรมหลังการอบรม

(3) ผู้เข้าอบรมสามารถลดภาระด้านเวลาและค่าใช้จ่ายในการ เดินทาง เนื่องจากสามารถเลือกลงทะเบียนเข้าอบรมศูนย์เรียนรู้ที่สะดวก โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา

(4) วิทยากรผู้สอนเป็นผู้มีประสบการณ์สูง มีความรู้ความสามารถ และมีเทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับกลุ่ม ผู้เข้าอบรม

3) การดำเนินโครงการได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหน่วยงาน สนับสนุนทั้ง 3 ส่วนงาน ได้แก่ สถาบันคีนันแห่งเอเชีย สมาคมสถาบัน การศึกษารอบรมธนาคารและการเงินไทย และบริษัท เอ็น ที ยู ไทย แลนด์ จำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริษัท เอ็น ที ยู ไทยแลนด์ จำกัด ซึ่ง ทำหน้าที่ในการประสานงานกับวิทยากร สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนกลาง และศูนย์ปลายทางทั่วประเทศ ทั้งด้านการรับสมัครเอกสาร ประกอบการอบรม การประมวลข้อมูลเพื่อการประเมินผล และการปรับ ระบบงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่ทำให้โครงการประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้ และมีความเป็นไปได้ที่จะดำเนินโครงการต่อเนื่อง

แผนการดำเนินโครงการต่อเนื่อง

1) หัวข้อการอบรม

เมื่อสิ้นสุดการอบรมหัวข้อวิชาสุดท้าย ได้มีการออกแบบสอบถาม ความสนใจของผู้เข้าอบรม สรุปได้ว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความประสงค์ ให้ดำเนินโครงการต่อเนื่องต่อไปในปีบัญชี 2546 โดยได้คัดเลือกหัวข้อวิชา ที่มีความต้องการสูง หัวข้อวิชาที่มีการพิจารณาเห็นชอบร่วมกันเบื้องต้น ได้แก่ การกำกับดูแลสถาบันการเงินที่ดี การวิเคราะห์โครงการขอสินเชื่อ รายย่อยสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และ Micro Financing การตลาดและการบริการลูกค้าอย่างมืออาชีพ ความรู้เรื่องเช็คและการ ฟอกเงิน กฎหมายการบัญชีธนาคาร และเทคนิคการจัดการหนี้ที่เป็นปัญหา

2) การปรับปรุงประสิทธิภาพของศูนย์ปลายทาง

เนื่องจากสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการพิจารณาเห็นว่าโครงการ พัฒนานักการธนาคารยุคใหม่ได้รับความสนใจจากพนักงานและเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาพนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้เสนอที่จะ ปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวก ให้พนักงานเพิ่มขึ้น และสามารถให้บริการเป็นศูนย์ปลายทางให้แก่ส่วนงาน อื่นที่ต้องการใช้ในการอบรมบุคลากร เช่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยมีแผนงาน ดังนี้

(1) เพิ่มจุดรับสัญญาณดาวเทียม โดยธนาคารออมสินได้อนุมัติการ เพิ่มจุดรับสัญญาณดาวเทียมที่สำนักงานเขต 14 เขต และ ธ.ก.ส. มี แผนงานที่จะขยายจุดรับสัญญาณดาวเทียมที่สาขาอำเภอทั่วประเทศ จำนวน 300 สาขา

(2) ปรับปรุงเครื่องรับสัญญาณจากโทรทัศน์ขนาด 21 - 25 นิ้ว เป็น เครื่อง LCD Projector เพื่อให้ภาพขยายใหญ่ขึ้นกว่าจอโทรทัศน์สะดวก ต่อการรับชมของผู้เข้าอบรมจำนวนมาก

นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการเรียนรู้ทางไกลผ่าน ดาวเทียมโดยติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม 76 แห่ง ณ ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ และสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดทั่วประเทศ และได้ใช้เป็น ศูนย์ปลายทางเพื่อพัฒนาบุคลากรของธนาคาร

development of its staff with an aim for them to learn about finance and banking management from executives and fellow staff members. Workers who had direct experiences with the topics conducted the training. A more concrete part of the project was the creation of joint learning networks. Coordination between organization units responsible for personnel development from five public financial institutions went well. The institutions were BAAC, Krung Thai Bank Public Company Limited, Government Savings Bank, The Government Housing Bank, and Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand. The project complimented the policy of the Ministry of Finance to promote cooperation and support human resources development at financial institutions under the supervision of the ministry. Beside public financial institutions, the support networks were developed between private institutions and other related organizations. Three organizations that were involved in the project were Asian KENAN Institution, Association of Thai Finance and Bank Training Education Institutions and NTU Thailand Co., Ltd. These organizations realize the need for a stronger banking sector in Thailand.

The course ran from July to November 2002. It covered six topics, (1) risk management (2) banking law (3) internal auditing (4) sales, monitoring and professional client services (5) liability and asset management and (6) economics for bankers. Each topic required six training hours. Training took place on Saturdays from 9:00 to 16:00.

Summary of the pilot project operation: "New Era Banker Development Networks Project" may be summed up as follows:

1) **Project Participants:** A total of 17,696 executives and staff members from financial institutions participated in the project, which had been targeted to have 12,000 participants. On average, there were 2,949 project participants per course from five public financial institutions and Thai Military Bank, Siam Commercial Bank, Bank of Ayudhaya, Industrial Finance Corporation of Thailand, and Cooperative League of Thailand.

2) **Feedback from Project Participants:** There were 11,298 respondents or 63 percent of the trainees of all topics answered a questionnaire on the course. A summary of their responses were as follows:

(1) The prepared course conformed to their needs. Project fellows had participated in developing the course curriculum and instructors did pre-course evaluations of the need of the participants based on their responses to some questionnaires taken before the training took place.

(2) Trainees that completed the course could take part in lecture activities through media projects.

(3) Trainees were able to save time and travel expenses by making use of learning centers in locations convenient to

them which had the course materials.

(4) The instructors had a lot of experience and knowledge and used very effective teaching techniques.

3) The project's operations were well-coordinated by the three supporting organizations, units from Asian KENAN Institution, the Association of Thai Finance and Bank Training Education Institutions and NTU Thailand Co., Ltd. It was noted that NTU Thailand worked particularly well with the instructors and financial institutions. It worked on the project throughout the country and supplied applications, supporting documents of training, information processing for work system assessments and adjustments. These were very important factors which helped make the project a success and plan for the follow-up project.

Future Operating Plan for the Project

1) Training topics

At the end of the last topic training, questionnaires filled out by trainees showed that they were interested in continuing with the project in FY 2003. For the next series of courses, the topics which were deemed as highly needed have already been selected. Topics that have received preliminary joint approval were supervision of sound financial institutions, micro credit application project analysis for entrepreneurs of SMEs and micro financing, professional client services and marketing, introduction to checks and money laundering, bank law accounting and techniques for problematic debt management.

2) Developing a more efficient system for the end users' centers

The success of the New Era Banker Development Project has prompted the participating institutions to disseminate the personal training project to more employees in their organizations and to affiliated institutions such as the Cooperative League of Thailand. Some steps taken to accomplish this were the following:

(1) To increase points for receiving satellite signals. The Government Saving Bank has permitted 14 district offices to be receiving points. BAAC has a work plan to expand the receiving points to its 300 district branches throughout the country.

(2) To upgrade the signal receiving equipment by using a LCD projector to enlarge the screen to make it more convenient for a larger number of trainees to participate in the project.

As well, BAAC conducted a Distant Learning through Satellite Project by installing equipment to receive satellite signals in 76 BAAC offices nationwide including the headquarters. These places were used as center meeting points for the human resources development.

9. โครงการสนับสนุนการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการตลาด ในขบวนการสหกรณ์

ประเทศไทยมีสหกรณ์การเกษตร (สกก.) จำนวน 3,581 สหกรณ์ มีสมาชิก 4.6 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. จำกัด (สกต.) จำนวน 74 สหกรณ์ มีสมาชิก 3.1 ล้านคน วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพของเกษตรกร โดยการลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มรายได้จากการขายผลิตผลทางการเกษตร ดังนั้น การสร้างอำนาจการเจรจาต่อรองในด้านการตลาด จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในขบวนการสหกรณ์ การรวมกันซื้อและรวมกันขาย เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้มีปริมาณการซื้อ/ขายมาก สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองราคากับผู้จำหน่ายและผู้ซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น การช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ในการซื้อขายระหว่างกันก็จะช่วยให้สหกรณ์หนึ่งมีรายได้และอีกสหกรณ์หนึ่งซื้อสินค้าได้ในราคาที่ไม่แพงและไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ตลอดจนเป็นการระบายผลิตผลไปยังจังหวัดอื่นได้ ซึ่งจะช่วยให้ผลิตผลไม่ล้นตลาดและรักษาระดับราคาผลิตผลไม่ให้ตกต่ำได้อีกทางหนึ่ง ดังนั้น หาก สกก. และ สกต. มีการรวมกันซื้อรวมกันขายและเชื่อมโยงธุรกิจด้านการตลาดกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะช่วยให้เกิดพลังต่อรองอย่างมหาศาล

ธ.ก.ส. ได้สนับสนุนให้สหกรณ์รวมกันซื้อรวมกันขายและเชื่อมโยงธุรกิจกันมาโดยตลอด การทำกิจกรรมดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้ สหกรณ์จะต้องมีความเข้าใจ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการวางแผนการกำหนดวิธีปฏิบัติและเงื่อนไขในการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดสรรค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและโปร่งใส ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลดังกล่าว ธ.ก.ส. จึงให้การสนับสนุนสหกรณ์โดยการประสานงานระหว่างสหกรณ์และส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการรวมกันซื้อรวมกันขาย และการเชื่อมโยงธุรกิจ ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำ

ในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. สนับสนุนให้มีการรวมกันซื้อรวมกันขาย และเชื่อมโยงธุรกิจ ทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนี้

9.1 การรวมกันซื้อรวมกันขายของ สกต.

สกต. ได้รวมกันซื้อรวมกันขายปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปุ๋ยเคมี เมล็ดพันธุ์พืชและเครื่องจักรกลการเกษตร โดยร่วมกับ บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด (Thai Agribusiness Co.,Ltd. : TABCO) และ ธ.ก.ส. เจรจาต่อรองราคากับผู้จำหน่าย และสั่งซื้อผ่าน TABCO ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง สกต. และ ธ.ก.ส. รวมมูลค่าเป็นจำนวนเงิน 1,818.72 ล้านบาท

จำแนกได้ ดังนี้

	ปริมาณ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
พันธุ์พืช	9,356.31 ตัน	544.12
ปุ๋ยเคมี	158,838.05 ตัน	953.02
เครื่องจักรกล	9,745 เครื่อง	321.58

การรวมกันซื้อปัจจัยการผลิตดังกล่าว สามารถลดต้นทุนการผลิตในการจัดหาปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกร รวมทั้งสิ้น 80.72 ล้านบาท

นอกจากนี้ เพื่อสนับสนุนนโยบายการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ธ.ก.ส. ยังได้ส่งเสริมให้เกษตรกรผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง โดย ธ.ก.ส. และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านปุ๋ยได้เผยแพร่ความรู้และสาธิตการผสมปุ๋ยให้แก่เกษตรกรมาตั้งแต่ปี 2544 จนเกษตรกรสามารถผสมปุ๋ยเคมีเป็นสูตรต่าง ๆ ได้เอง ซึ่งสามารถลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยเคมีได้ โดย สกต. และ TABCO ทำหน้าที่จัดหาแม่ปุ๋ยให้ ผลการดำเนินงานในปีบัญชี 2545 ปรากฏว่า เกษตรกรใช้แม่ปุ๋ยรวมทั้งสิ้น 5,203 ตัน สามารถลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีให้แก่เกษตรกรได้ตันละ 1,000 - 6,000 บาท รวมแล้วสามารถลดต้นทุนได้ 10.85 ล้านบาท ซึ่ง ธ.ก.ส. มีแผนงานที่จะขยายผลโครงการนี้ให้มากยิ่งขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

9.2 การรวมกันซื้อรวมกันขายของ สกต. และ สกก. ในจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดสุพรรณบุรี

1) สกก. ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับ สกต. ขอนแก่น จำกัด มีจำนวน 13 สหกรณ์ ได้แก่ สกก. เมือง จำกัด สกก. หนองเรือ จำกัด สกก. หนองหัว จำกัด สกก. ดงมูล 1 จำกัด สกก. ดงมูล 2 จำกัด สกก. มัญจาคีรี จำกัด สกก. พระอิน จำกัด สกก. กระบอง จำกัด สกก. ชุมแพ จำกัด สกก. บ้านฝาง จำกัด สกก. บ้านไผ่ จำกัด สกก. ข่าสูง จำกัด และ สกก. หนองหวาย จำกัด

สกก. ดังกล่าว รวมกันซื้อปัจจัยการผลิต ดังนี้ ปุ๋ยเคมี 1,707.50 ตัน เป็นเงิน 10,664,305.50 บาท และเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร 681,900 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 11,346,205.50 บาท

2) สกก. และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมกับ สกต. สุพรรณบุรี จำกัด มีจำนวน 7 สหกรณ์ และ 1 กลุ่มเกษตรกร ได้แก่ สกก. หัวเขาพัฒนา จำกัด สกก. สามชุก จำกัด สกก. ผู้ใช้น้ำบ้านสระ จำกัด สกก. ด่านช้าง จำกัด สกก. นิคมด่านช้าง จำกัด สกก. อุทอง จำกัด สกก. หนองหญ้าไซ จำกัด และกลุ่มเกษตรกรหนองโสน

9. A project to develop collective marketing among cooperatives

In Thailand, there are 3,581 agricultural cooperatives (ACs) with 4.6 million members. Of this number, 74 are agricultural marketing cooperatives (AMCs) of BAAC clients, which have a total of 3.1 million members. The main objective of the cooperatives is to solve problems farmers face and help them reduce production costs and increase their income from sales. As a result, working more closely together is key for the cooperative movement as it creates a powerful bargaining tool and increases efficiency in terms of production. Such a linkup leads to collectively large-scale buying and selling of products, giving the cooperative more power when negotiating prices with outside distributors. Also, cooperation between cooperatives increases efficiency in terms of inventory and price.

BAAC has been a supporter of collective buying and selling among cooperatives all along. For this to take place, though, the cooperatives need to trust each other. They also need to work together for planning purposes and be more transparent. BAAC supports this effort by coordinating workshops for cooperatives on collective buying and selling, business links and general advice.

In FY 2002, BAAC supported collective buying and selling and business links both locally and globally through the following projects:

9.1 Collective buying and selling involving AMCs

AMCs joined together to sell raw materials for fertilizers, seeds and farm machinery. The AMCs also joined with Thai Agribusiness Co., Ltd. (TABCO) and BAAC to negotiate with distributors. In a joint effort, the three entities bought a total value of THB 1,818.72 million of the following goods:

	Volume	Value (million baht)
Seeds	9,356.31 tons	544.12
Chemical fertilizers	158,838.05 tons	953.02
Farm machinery	9,745 units	321.58

The collective buying reduced farmers' costs by THB 80.72 million.

In addition, BAAC encouraged farmers to mix chemical fertilizers as a way to cut production costs. The bank and specialists on fertilizers have publicized this technique as well as demonstrated it to farmers since 2001. As a result, farmers mix their chemical fertilizers with various formulas from single fertilizers provided by AMCs and TABCO, and have managed to cut their costs. Results of the operation in FY 2002 showed that farmers used 5,203 tons of master

fertilizers and reduced their costs by 1,000 - 6,000 baht per ton of chemical fertilizers, accounting for THB 10.85 million of total savings. BAAC plans to expand this project in the future.

9.2 Collective buying and selling by AMCs and ACs in the provinces of Khon Kaen and Suphan Buri

1) 13 ACs linked up with the following AMCs in Khon Kaen: Muang, Nong Rua, Nong Wah, Dong Mun 1, Dong Mun 2, Monja Kiri, Phra Yuen, Kra Bon, Chum Pae, Ban Fang, Ban Phai, Sum Sung, and Nong Whay Agricultural Cooperative, Ltd.

The ACs jointly bought 1,707.50 tons of chemical fertilizers, worth THB 10,664,305.50 and farm machinery and equipment, worth THB 681,900. The combined total was THB 11,346,205.50.

2) Seven ACs and a farmer association linked up with the following AMCs in Suphan Buri: Hua Khao Pattana, Sam Chuk, Phuchynam Ban Sra, Dan Chang, Uthong, Nikom Dang Chang, and Nong Ya Sai Agricultural Cooperative, Ltd., and Nong Som Farmer Association.

สถาบันดังกล่าวรวมกันซื้อปัจจัยการผลิต ดังนี้ ปุ๋ยเคมี 584.85 ตัน เป็นเงิน 3,961,645 บาท เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร และอื่น ๆ 470,120 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,431,765 บาท

9.3 การเชื่อมโยงธุรกิจระหว่าง สกต. กับ สกต. ในการระบายผลิตผลไปสู่ผู้บริโภคทั่วประเทศ

ในปี 2545 จากสถานการณ์ที่ทุเรียนในภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และตราด ออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือน เมษายน - พฤษภาคม และลำไย ในภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง ออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ทำให้ผลิตผลล้นตลาดและราคาตกต่ำ ดังนั้น เพื่อกระจายผลิตผลไปสู่ผู้บริโภคได้ทั่วประเทศ ธ.ก.ส. จึงสนับสนุนให้ สกต. อื่น ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งไม่มีผลิตผล รับซื้อทุเรียนและลำไยไปขาย เพื่อช่วยบรรเทาผลิตผลไม่ให้ล้นตลาด การดำเนินการดังกล่าวได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก สกต. ทุกแห่ง ส่งผลให้สามารถรักษาระดับราคาไม่ให้ตกต่ำจนเกินไป

9.4 การเชื่อมโยงธุรกิจระหว่าง สกต. ผู้ผลิต กับ สกต. และ สกก. ผู้บริโภค

การเชื่อมโยงธุรกิจระหว่าง สกต. ผู้ผลิต กับ สกต. และ สกก. ผู้บริโภค ช่วยให้สมาชิกของ สกต. ผู้ผลิตขายได้ในราคาเป็นธรรม และสมาชิกของ สกต. และ สกก. ผู้บริโภคซื้อสินค้าได้ในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาดและคุณภาพดี เนื่องจากซื้อจากผู้ผลิตโดยตรงไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ผลิตผลที่ดำเนินการในปี 2545 ได้แก่ ข้าวสาร และมันเส้น สะอาด (ทำอาหารสัตว์)

9.5 การแสวงหาโอกาสทางการเกษตรของสินค้าเกษตรไทย : ความสัมพันธ์ระหว่าง ธ.ก.ส. กับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ธ.ก.ส. เป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งปัจจุบันนอกจากความช่วยเหลือทางด้านสินเชื่อแล้ว ความช่วยเหลือทางด้านการตลาดยังเป็นเป้าหมายที่ธนาคารเข้าไปมีบทบาทอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าว ธ.ก.ส. จึงได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเปิดตลาดในต่างประเทศให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง อันเนื่องมาจากขนาดของประชากร อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการคมนาคมระหว่างสองประเทศไม่ห่างไกลเหมือนประเทศคู่ค้ารายใหญ่อื่น ๆ เหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญผลักดันให้ผู้บริหารของ ธ.ก.ส. พยายามแสวงหาความสัมพันธ์จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเริ่มจาก

1) ในปี 2542 ธ.ก.ส. ได้ประสานงานกับ สถาบัน Beijing Academy of Agriculture and Forestry Sciences (BAAFS) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีหน้าที่ในการวิจัยผักผลไม้ และมีบริษัทในเครือที่ทำธุรกิจในการนำเข้าและส่งออกผลไม้ ต่อมาได้มีการร่วมลงนามในข้อตกลงความร่วมมือในการพัฒนาตลาดผลไม้ระหว่างสองหน่วยงาน ผลจากการลงนามดังกล่าว ธ.ก.ส. สามารถสนับสนุนให้ สกต. ระยอง และสุราษฎร์ธานี ส่งทุเรียน เงาะ และมังคุดไปขายยังนครปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยผ่าน BAAFS ได้

2) ต่อมา เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2545 ได้มีการร่วมลงนามกับคณะผู้แทนการค้าจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 7 บริษัท คือ บริษัท Hunan Gold Fruit Agricultural Commercial and Industrial Co.,Ltd. บริษัท China Base Delly Import and Export Co., Ltd. บริษัท Shanghai Shan Hong Foodstuff Co., Ltd. บริษัท Dou Chi Industrial Co., Ltd. บริษัท Yoe Yang Trading Co., Ltd. บริษัท Chauo Fu Agri-Products Co., Ltd. และบริษัท Fujian Abundant Fruit Co., Ltd. China. โดยบริษัทเหล่านี้ มีทรัพย์สินรวมกันมากกว่า 10,000 ล้านบาท และทำหน้าที่ในการนำเข้าผักผลไม้ไปยังมณฑลหูหนาน ซึ่งบริษัทเหล่านี้ ต้องการผลไม้ตลอดทั้งปี ต่อมา บริษัท Hunan Gold Fruit Agricultural Commercial and Industrial Co., Ltd. ได้อำนวยความสะดวกและช่วยขายผลไม้ในงาน Thailand Exhibition in Fuzhou ระหว่างวันที่ 18 - 23 พฤษภาคม 2545 พร้อมรับเป็นตัวแทนขายทุเรียนของ สกต. ชุมพร ที่ตลาดหลีฮู่ย เมืองกวางเจาอีกด้วย

3) ธ.ก.ส. ได้ศึกษาช่องทางทางการตลาดในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้ว พบว่า การนำเข้าสินค้าเกษตรจำเป็นต้องได้รับโควตาจากหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวหอมมะลิ โดยที่มณฑลกวางตุ้งมีการบริโภคข้าวหอมมะลิจำนวน 5 ล้านตันต่อปี กองธัญญาหาร มณฑลกวางตุ้ง (GuangDong Province Grain Reserves Corporation - GDGC) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง มีหน้าที่ดูแลและสำรองอาหารไว้เป็นเสบียงในคลัง รวมทั้งมีอำนาจการสั่งซื้อในส่วนที่ขาดแคลนเป็นผู้จัดสรรการนำเข้าสินค้าเกษตร จำนวน 10 รายการ แก่ผู้นำเข้า โดยไม่ต้องผ่านส่วนงานอื่น ดังนั้น เมื่อวันที่ 16 - 21 มกราคม 2546 ที่ผ่านมา ธ.ก.ส. โดย TABCO ได้ลงนามในบันทึกแสดงความจำนง (Letter of Intent) ร่วมกับบริษัทก๊องธัญพีช มณฑลกวางตุ้ง เพื่อ

These institutions collectively bought 584.85 tons of chemical fertilizers worth THB 3,961,645, and farm machinery and equipment and others worth THB 470,120. The combined total was THB 4,431,765.

9.3 Business links among AMC's to offload excess produce

In 2002, there was an excess supply of durian in the Eastern provinces of Rayong and Trat in April and May while in the Northern provinces of Chiang Mai, Lampun and Lampang, there was an excess supply of longan in July - September. The prices of both fruit consequently dropped. BAAC helped alleviate this problem by encouraging AMC's in non-fruit-producing areas to buy the fruit to sell in their regions. Every AMC cooperated with this operation and consequently fruit prices stabilized.

9.4 Business links among producer AMC's and consumer AMC's and AC's

These business links helped AMC producer members sell their products at fair prices and AMC and AC consumer members to buy good quality products at prices lower than in the marketplace. This was due to the elimination of the middleman dealers in the transaction. Rice and clean cassava chip (for livestock feed) were products sold in this manner in 2002.

9.5 Finding new markets for Thai produce: BAAC's relationship with the People's Republic of China

As part of its new role to help farms in other functions besides lending, BAAC, the state-owned bank, sought new markets for its client farmers' produce. It eyed the overseas markets, particularly the People's Republic of China because of its high economic growth rate and huge population. China was seen as having good potential because its trade relations with Thailand were relatively undeveloped compared to other big countries. BAAC was involved in the following activities aimed at building relations with the People's Republic of China:

1) In 1999, BAAC began to work with the Beijing Academy of Agriculture and Forest Sciences (BAAFS), the government agency that does research on fruits and

vegetables. Associate companies of the academy deal with the importing and exporting of fruit and vegetables. The two government agencies signed an agreement to jointly develop trading of fruit between the two countries. As a result of the agreement, BAAC helped AMC's in Rayong and Surat Thani export durians, rambutans, and mangosteens to Beijing, using BAAFS as a distributor.

2) Later, BAAC signed a trading agreement with the following seven companies to import fruit and vegetables for Hunan Province: Hunan Gold Fruit Agricultural Commercial and Industrial Co., Ltd., China Base Dolly Import and Export Co., Ltd., Shanghai Shan Hong Foodstuff Co., Ltd., Dou Chi Industrial Co., Ltd., Yoe Yang Trading Co., Ltd., Chau Fu Agri-Products Co., Ltd., and Fujian Abundant Fruit Co., Ltd. The combined assets of these companies was more than THB 10.0 billion. The province needed fruit all year long. Later, the Hunan Gold Fruit Agriculture Commercial and Industrial Co., Ltd. helped sell fruit at the Thailand Exhibition in Fuzhou held on 18 - 23 May 2002. It plans to be Chum Phon AMC's agent to sell durians at the Lee Sue market in Kwang-chow City.

3) BAAC studied how the marketing system works in the People's Republic of China. It found that farm produce imports need a quota assigned by a government agency, particularly jasmine rice. As an example, Kwang-tung Province consumes 5 million tons of jasmine rice per year. The Guangdong Province Grain Reserves Corporation (GDGC), the state enterprise of Kwang-tung Province, oversees the rice supply and places buy orders when there is a deficit in the supply. For the period of 16 - 21 January 2003, BAAC through TABCO, and the Director General of GDGC signed a letter of intent to arrange for imports of 15,000 tons of good quality jasmine rice. In addition, another 20,000 tons of jasmine rice were assigned to TABCO by the Guangdong Grain Purchasing and Selling Center, the contracted company of GDGC, resulting in total exports of 35,000 tons of Jasmine rice to China.

ประสานความร่วมมือในการจัดหาข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพดี ส่งมอบให้ในปริมาณ 15,000 ตัน รวมทั้งได้โควตาจากบริษัท GuangDong Grain Purchasing and Selling Center ซึ่งเป็นบริษัทที่เป็นคู่สัญญาของกองทุนพืช ในการนำเข้าข้าวหอมมะลิ จำนวน 20,000 ตัน รวมเป็น 35,000 ตัน

ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ผ่านมา เป็นการเปิดโอกาสทางการค้าให้สามารถขยายช่องทางธุรกิจส่งออกผลผลิตการเกษตรของเกษตรกรไทยผ่าน TABCO ไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอันก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่เกษตรกร โดยเฉพาะความร่วมมือกับ GDGC ที่ทำให้ TABCO ได้รับโควตาส่งออกสินค้าการเกษตร เช่น มันเส้นคุณภาพดี จำนวน 30,000 ตัน ซึ่งได้มีการส่งมอบไปแล้ว เมื่อเดือนมีนาคม 2546 จำนวน 10,000 ตัน ต่อมาจะมีการส่งมอบส่วนที่เหลือในเดือนกรกฎาคม และเดือนตุลาคม 2546 รวมทั้งสินค้าเกษตรอื่น ๆ เช่น ยางพารา น้ำตาลทราย น้ำมันปาล์ม และอื่น ๆ อีกด้วย

10. โครงการความร่วมมือทางการเงินเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจรากหญ้า

ด้วยกระทรวงการคลังได้มีนโยบายที่จะให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ 3 แห่ง คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ร่วมมือกันพัฒนาเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการแปรรูป ตลอดจนสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายช่องทางการตลาด โดยให้การสนับสนุนทางการเงินและบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนและชุมชนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

10.1 วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเสริมรายได้ให้แก่เศรษฐกิจชุมชนระดับรากหญ้า โดยจัดทำโครงการความช่วยเหลือต่าง ๆ และสนับสนุนสินเชื่อพร้อมทั้งสนับสนุนด้านการพัฒนาเทคนิควิชาการ การถ่ายทอดความรู้และการสร้างมาตรฐานการผลิตให้แก่ผู้ประกอบการในระดับชุมชนได้อย่างครอบคลุม

10.2 แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการร่วมมือทั้ง 3 ธนาคารแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1) การเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล การบริการ และสารสนเทศ
เมื่อมีผู้มาติดต่อขอรับบริการที่ธนาคารใดธนาคารหนึ่ง ให้พนักงานชี้แจงรายละเอียดการให้บริการและข้อมูลข่าวสารของธนาคารและอีกสองธนาคารให้ผู้มาติดต่อทราบ โดยการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น เอกสารแผ่นพับ ป้ายประกาศ และการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ที่ธนาคารทั้ง 3 แห่ง ได้จัดทำร่วมกัน เป็นต้น

2) การเชื่อมโยงลูกค้าระหว่างธนาคาร

เมื่อมีผู้มาติดต่อขอรับบริการธนาคารใดธนาคารหนึ่งให้พนักงานตรวจสอบคุณสมบัติ หากสามารถให้สินเชื่อได้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารนั้น ๆ ก็ให้ดำเนินการให้บริการสินเชื่อ แต่ถ้ามีคุณสมบัติไม่เป็นที่ไปตามหลักเกณฑ์ของธนาคารก็ให้ส่งต่อลูกค้าไปให้กับธนาคารที่เกี่ยวข้อง

3) การเชื่อมโยงธุรกิจ

การดำเนินงานดังกล่าวของธนาคารทั้ง 3 แห่งจะประสานงานกันเพื่อหาแนวทางในการเชื่อมโยงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่าย ทั้งนี้ เพื่อให้ลูกค้าของธนาคารทั้ง 3 แห่งได้ประโยชน์ร่วมกัน

4) การพัฒนาตลาด

ธนาคารทั้ง 3 แห่ง จะร่วมกันเสริมสร้างและพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าวิสาหกิจชุมชน โดยจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าถาวรหรือชั่วคราว และเชื่อมโยงกับธุรกิจการท่องเที่ยว

10.3 การบริหารโครงการ

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยดี ธนาคารทั้ง 3 แห่ง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการดังกล่าว จำแนกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด โดยธนาคารทั้ง 3 แห่ง ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการทั้ง 3 ระดับ ดังนี้

1) คณะกรรมการความร่วมมือทางการเงินเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจรากหญ้า โดยมีนายอุทิศ ธรรมวาทิน รองปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธาน คณะกรรมการดังกล่าว ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการ และวิธีการในการดำเนินงาน ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

2) คณะกรรมการความร่วมมือทางการเงินเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจรากหญ้าในระดับภาค ซึ่งมีทั้งหมด 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กำหนดยุทธศาสตร์ระดับภาค และ

Previously, cooperation with organization units of the People's Republic of China had opened up opportunities for Thai farmers to export produce to China through TABCO. GDGC granted quotas to TABCO for farm produce exports. One deal involved the shipment of 30,000 tons of good quality cassava chip to China. Of this amount, 10,000 tons were delivered in March 2003 while the remainder was scheduled to be delivered in July and October 2003. The quota included other farm produces such as para rubber, white sugar and palm oil.

10. A project to build cooperation among financial institutions in developing the grassroots economic system

The Ministry of Finance directed BAAC, Government Savings Bank, and Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand to work more closely together in the project to develop farmer and community enterprises. The aim of this was to increase the enterprises' production and processing efficiency and create value added and expand their marketing channels through financial support and other services.

10.1 Objective

The project's objective was to generate income for the grassroots community economies by preparing support projects, providing credit and technical development support, transferring knowledge and setting production standards for entrepreneurs at the community level.

10.2 Operation Guidelines

The cooperation guidelines set by the three banks were the following:

1) Linking information, management and information technology networks

When a person sought a service at any one of the banks, the staff would explain in detail what the service of the three banks entailed and provide information on what was available at the other two banks. Explanations would be given through brochures, posters and on the Internet, all of which were put together jointly by the banks.

2) Business referrals among the banks

When a client sought more credit at any one of the three banks, the staff would check his credentials. If he qualified for more credit, a loan would be granted based on the bank's criteria. Otherwise, the client could be referred to one of the other bank's to seek a loan.

3) Business links

The banks coordinated with each other information on their clients' operations from the stages of production,

processing and sales. This was done to be able to serve the client more effectively.

4) Marketing development

The banks jointly put together distribution centers for community enterprise goods by providing temporary or permanent establishments and linking them up with tourists.

10.3 Project management

The banks jointly set up three project management committees, one each for the national, regional and provincial level as a way to coordinate activities. They were as follows:

1) Financial Cooperation for Grassroots Economic System Development Committee chaired by the deputy permanent secretary of the Ministry of Finance, Mr. Utid Tamwatin. The committee's functions included specifying policy, guidelines, measures and methods of operation as well as monitoring the results of the project operations.

2) Financial Cooperation for Grassroots Economic System Development Committees at the regional level: Northern, Central, Northeastern, and Southern. The committees' functions included coordinating with public and

ช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด

3) คณะกรรมการความร่วมมือทางการเงินเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจจากหมู่บ้านในระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ซึ่งแต่งตั้งครบทุกจังหวัด โดยให้ทำหน้าที่เป็นผู้คัดเลือกโครงการ กำหนดรูปแบบการให้การสนับสนุนทั้งด้านการเงินและด้านวิชาการในแต่ละพื้นที่ของสาขาในจังหวัดโดยนำนโยบายไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

10.4 ผลการดำเนินงาน

ธนาคารทั้ง 3 แห่ง ได้จัดให้มีการสัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับเจ้าหน้าที่จากธนาคารทั้ง 3 แห่ง ในระดับจังหวัด จำนวน 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 27-29 พฤศจิกายน 2545 และวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2546 ตามลำดับ เพื่อคัดเลือกโครงการที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงธุรกิจ การพัฒนาช่องทางการตลาดของแต่ละจังหวัด ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างที่คณะกรรมการความร่วมมือทางการเงินฯ ระดับจังหวัดร่วมกันจัดทำโครงการต่อไป

11. โครงการรณรงค์ส่งเสริมสุขภาพขององค์กรและสุขภาพพนักงาน

ธ.ก.ส. ได้ก่อตั้งมาแล้ว 36 ปี พนักงานที่ปฏิบัติงานมีอายุเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณาจากสถิติการเจ็บป่วยของพนักงาน พบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี โดยพิจารณาจากข้อมูลการรักษายาบาลของพนักงาน พบว่า โรคที่พนักงานเข้ารับการรักษาส่วนใหญ่จะเป็นประเภทเรื้อรัง ได้แก่ โรค

ระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจ และโรคความดันโลหิตสูง นอกจากนี้ผลการตรวจสุขภาพของพนักงานปรากฏว่า ร้อยละ 80 ของผู้เข้ารับการตรวจเป็นโรคไขมันในเส้นเลือดสูง สาเหตุของโรคดังกล่าวเชื่อได้ว่าพนักงานขาดการออกกำลังกาย และบริโภคอาหารไม่เหมาะสม ธ.ก.ส. ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องสุขภาพของพนักงานเป็นอย่างยิ่ง เพราะพนักงานเป็นทรัพยากรสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนให้บรรลุภารกิจที่ตั้งไว้

ธ.ก.ส. จึงส่งเสริมให้พนักงานออกกำลังกายและแข่งขันกีฬาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด รวมทั้งสนับสนุนให้พนักงานดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายและการแข่งขันกีฬาด้วยกันในรูปแบบของชมรมต่าง ๆ ภายใต้การกำกับดูแลของสมาคมสโมสรพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งประกอบด้วยชมรมเดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพ ธ.ก.ส. ชมรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ชมรมแบดมินตัน ฟุตบอล เทนนิส กอล์ฟ โบว์ลิ่ง และตะกร้อ นอกจากนี้จะจัดกิจกรรมและแข่งขันในระหว่างพนักงานด้วยตนเองแล้ว ธ.ก.ส. ยังสนับสนุนให้ชมรมต่าง ๆ ส่งสมาชิกของชมรมเข้าร่วมกิจกรรมและแข่งขันกีฬากับหน่วยงานภายนอกเป็นประจำ ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศให้ ปี 2545 เป็น “ปีแห่งการรณรงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพทั่วไทย” ภายใต้กลยุทธ์ “รวมพลังสร้างสุขภาพ” ธ.ก.ส. จึงได้จัดทำโครงการรณรงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพองค์กรและสุขภาพพนักงานขึ้น เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2545 ซึ่งเป็นวันเปิดตัวโครงการดังกล่าว และมีการบริหารโครงการในรูปแบบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ธ.ก.ส. ได้จัดสรรเงินงบประมาณจำนวน 3.56 ล้านบาท และจะจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ให้ทุกปี เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้พนักงานจำนวนกว่า 13,000 คน มีพฤติกรรมออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดพื้นที่ดำเนินงานตามโครงการ 590 สาขาทั่วประเทศ

ในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ธ.ก.ส. ได้รับการสนับสนุนด้านสื่อความรู้ เอกสารเผยแพร่ส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจนวิทยากรฝึกกายบริหารจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข การจัดกิจกรรมรณรงค์ในเรื่องนี้ ธ.ก.ส. ใช้หลัก 5 อ. ของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ ออกกำลังกาย อาหาร อากาศ อารมณ์ และโอโรชา ในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. เน้นการออกกำลังกาย และอาหาร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

11.1 ออกกำลังกาย

1) กิจกรรมการออกกำลังกายแบ่งออกเป็นการออกกำลังกายในช่วงเวลาทำงานของส่วนงานสำนักงานใหญ่ ระหว่าง เวลา 15.00 - 15.15 น. โดยมีการถ่ายทอดผ่านระบบเสียงตามสายให้พนักงานยืดเหยียดกล้ามเนื้อแบบ Stretching ซึ่งช่วยทำให้ร่างกายผ่อนคลายความเมื่อยล้าจากการ

private agencies to set up regional strategies and help support the operations of the provincial committees.

3) Financial Cooperation for Grassroots economic System Development Committees in the provinces, (excluding Bangkok). The committees were appointed by every province to select projects and set up financial and technical support systems in each area which had branches.

10.4 Results of the operation

The banks had jointly conducted two seminars for their executives and staff in the provinces on 27-29 November 2002 and on 10 February 2003. The seminars aimed to select projects in each province that had the potential to be linked to marketing channels. At the time of this report, the selection was under consideration by the provincial committees to jointly set up the projects.

11. A project to promote the health of the staff

BAAC was established 36 years ago and since then the average age of its staff has increased. It was found that sickness among its staff had been trending higher each year. Medical treatment data showed that most staff members had chronic diseases of the respiratory system, heart problems and high blood pressure. The medical results also showed that 80 percent of the staff had a high amount of cholesterol, which was caused by the lack of exercise and unhealthy eating habits. The bank realizes that as its employees are a main resource in accomplishing its mission, their health is of key importance to the organization.

As a result, BAAC set out to encourage its staff to exercise regularly. It arranged sports competitions and helped staff members become involved in exercise activities and sports competitions at clubs formed under the supervision of the Association of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives Officer Clubs. These activities includes BAAC Walking-Running Club, BAAC Health Club, general exercise projects, badminton, football, tennis, golf, bowling, and takraw. The bank also encouraged the clubs to regularly send members to join activities and participate in sports competitions with other organizations. In addition, the government made 2002 "The Year of Health Promotion Campaign throughout Thailand" under a strategy "Force United for Health Creation". BAAC, consequently, then set up its own staff and organization health promotion campaign project, under the guidance of a committee, formed on 2 July 2002, the day the project was launched. BAAC appropriated THB 3.56 million for the project which aimed to promote the health of its 13,000 employees. This appropriation is now planned to be on an annual basis, and the project plans to cover staff members at all of its 590 branches.

The Department of Health and Ministry of Public Health helped BAAC with the project by providing health

and exercise information and exercise trainers. For the campaign, BAAC applied the five principles set by the Ministry of Public Health: exercise, good food, clean air, mental well-being and healthy. In FY 2002, BAAC stressed exercise and good dietary habits in the following ways:

11.1 Exercise

Exercises regiments were held during working hours of the organization units in the head office at 3.00 - 3.15 PM. The coaching staff through a broadcast system announced the project. In this period, staff members were encouraged to do muscle stretching exercises to relieve body fatigue caused from working. After working hours, aerobic, yoga, walking and running for health, and other exercise activities were arranged. BAAC Walking - Running Club, BAAC Health Club were the core exercise projects. In the region, the muscle stretching exercises were arranged at an appropriate time permitted. After working hours, BAAC encouraged its

ทำงาน ในช่วงหลังเลิกงานก็มีการจัดกิจกรรมออกกำลังกาย เช่น แอโรบิค โยคะ เดิน และวิ่งเพื่อสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งนำโดยชมรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และชมรมเดิน - วิ่งเพื่อสุขภาพ ธ.ก.ส. เป็นแกนนำในการออกกำลังกาย สำหรับในส่วนภูมิภาคก็ให้มีการปรับเปลี่ยนเวลาการบริหารร่างกายแบบ Stretching ตามความเหมาะสม ส่วนหลังเลิกงาน ธ.ก.ส. สนับสนุนให้พนักงานมีกิจกรรมการออกกำลังกายร่วมกับสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เกษตรกรลูกค้า ชุมชน และชมรมสร้างสุขภาพ เพื่อให้พนักงานมีสุขภาพที่ดี ดังคำขวัญ “สุขภาพดี องค์กรเด่น”

2) ธ.ก.ส. กำหนดให้สำนักงานใหญ่และสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด จัดกิจกรรมการออกกำลังกายไตรมาสละ 1 ครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้พนักงาน และครอบครัว ตลอดจนเกษตรกรลูกค้าได้เข้าร่วมกิจกรรม อาทิ กิจกรรมการเดิน วิ่ง แอโรบิค และ Walk Rally การดำเนินงานที่ผ่านมา ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ได้จัดกิจกรรมที่สวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในส่วนของสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด ได้จัดกิจกรรมการออกกำลังกายในท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด โดยบางแห่งได้จัดกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการและเอกชน ซึ่งผลการจัดงานประสบผลสำเร็จเป็นที่ชื่นชอบของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม เช่น

- สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดสระบุรีร่วมกับกรมพลศึกษา จัดมหกรรมกีฬาไทยด้านกีฬาเสพติดเฉลิมพระเกียรติ ณ สนามกีฬา โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม จังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2545
- สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดน่านร่วมกับกรมพลศึกษา จัดมหกรรมกีฬาไทยด้านกีฬาเสพติด จังหวัดน่าน ณ สนามกีฬากลาง เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2545
- สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดเพชรบูรณ์ร่วมกับจังหวัด เพชรบูรณ์ จัดมหกรรมคนรักสุขภาพมินิมาราธอน ครั้งที่ 1 ณ ศูนย์แสดงสินค้าพัฒนาผลิตภัณฑ์เด่นชัย กระจายเผือก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2545
- สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดขอนแก่นร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดงาน ธ.ก.ส. มินิมาราธอน รวมพลังสร้างสุขภาพด้านกีฬาเสพติด ณ สนามกีฬากลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2546

11.2 อาหาร

คณะกรรมการบริหารโครงการณรงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพองค์กรและสุขภาพพนักงานได้ให้ความสำคัญในด้านโภชนาการ โดยส่งเสริมให้พนักงานรู้จักบริโภคอาหารที่มีคุณค่าและถูกสุขลักษณะ โดยจัดให้มีการจำหน่ายอาหารเพื่อสุขภาพ และอาหารปลอดสารพิษ

แผนกห้องสมุดเปิดบริการให้ยืมหนังสือและสื่อเกี่ยวกับสุขภาพและโภชนาการ ตลอดจนจัดให้มีข้อมูลข่าวสารผ่านทาง Website ในมุมสุขภาพและนิทรรศการสุขภาพ

เนื่องในโอกาสครบรอบวันสถาปนา ธ.ก.ส. ปีที่ 36 ชมรมเดิน - วิ่งเพื่อสุขภาพ ธ.ก.ส. และชมรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพเป็นแกนนำจัดกิจกรรมการแข่งขันเพื่อสุขภาพ “36 ปี ธ.ก.ส. มินิมาราธอน และแอโรบิคแดนซ์คอนเทสต์” เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2545 ณ สนามกีฬาเมืองทองธานี กรุงเทพฯ โดยมีพนักงานและบุคคลภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันในครั้งนี้ จำนวน 2,857 คน

การดำเนินงานตามโครงการณรงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพองค์กรและสุขภาพพนักงาน นับว่าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นางสุดารัตน์ เกียรติพันธุ์) ได้ให้เกียรติมาเยี่ยมชมกิจกรรมของโครงการณรงค์ดังกล่าว เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2546 ณ ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ ในวันดังกล่าวมีกิจกรรมการตรวจสุขภาพเบื้องต้น การบรรยายพิเศษด้านสุขภาพ การบริหารร่างกายแบบโยคะ การเดิน และแอโรบิค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้แสดงความชื่นชมพนักงาน ธ.ก.ส. ทุกคนที่ได้ร่วมแรง ร่วมใจใส่ใจสุขภาพกันอย่างพร้อมเพรียง และเชื่อมั่นว่า ธ.ก.ส. จะเป็นองค์กรต้นแบบในการส่งเสริมสุขภาพพนักงานองค์กรหนึ่ง

staff to exercise in conjunction with the Provincial Health Office, District Health Office, client farmers, community, and Health Creation Club. This enables staff members to be healthy in line with the proverb "Good Health, Outstanding Organization".

1) BAAC directed its head and provincial office to conduct an exercise project jointly for its staff, their families and farmer clients in the form of walking, running, aerobics, and walk rallies. Previously, the head office conducted exercise activities at Suan Jatujak Garden, Bangkok Metropolis while BAAC provincial offices conducted exercise activities in local areas of each province. Some offices held the activities in conjunction with public and private agencies. The results of these activities were successful as shown by the following examples:

- BAAC Saraburi Provincial Office joined with the Department of Physical Education to hold the Thai Sports Great Festival to Fight Addictive Drugs Disaster in Honour of His Majesty The King, at the sports stadium at Saraburi Wittayakom School, Saraburi Province, on 21 September 2002.

- BAAC Nan Provincial Office worked with the Department of Physical Education to hold the Thai Sports Great Festival to Fight Addictive Drugs Disaster, at Central Sports Stadium, Nan Province on 5 October 2002.

- BAAC Phetchabun Provincial Office joined with Phetchabun Province to hold the Great Festival of People Loving Health Mini Marathon, No. 1 at Den Chai Products Development and Goods Display Center, Kra Tai Phuak, Phetchabun Province on 22 December 2002.

- BAAC Khon Kaen Provincial Office worked with Khon Kaen University to hold the BAAC Mini Marathon Health Creation Force United to Fight Addictive Drugs, at Central Sports Stadium, Khon Kaen University on 26 January 2003.

11.2 Good dietary habits

The health campaign project gave importance to the diets of the bank's employees by encouraging the staff to know more about the food they eat and improve their dietary habits. Also, nutritious and toxic - free foods were prepared and sold to the staff.

A section of the library on health and diets was opened and diet and health information was disseminated through a Website.

To mark the BAAC's 36th year of operation, the BAAC Walking - Running club, BAAC Health Club, coordinated the holding of competitive activities for health, a mini-marathon and an aerobic dance contest on 3 November 2002 at Muang Thong Thani Sports Stadium, Bangkok. Some 2,857 staff members joined with outsiders to participate in the activities.

This campaign was regarded as a success. Minister of Public Health Sudarat Keyuraphan made an honorary visit to see the project's activities on 25 February 2003 at BAAC's head office. On that day, the activities included health checkups, special lectures on health, yoga exercises, walking groups, and aerobic classes. The minister expressed her pleasure with the project and the staff who participated in it. She also expressed confidence that BAAC's health project would serve as model for similar campaigns at other institutions.

ผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในรอบปีบัญชี 2545

ในรอบปีบัญชี 2545 (1 เมษายน 2545 - 31 มีนาคม 2546) ธ.ก.ส. ได้รับมอบภารกิจจากรัฐบาลโดย พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ให้เพิ่มบทบาทไปสู่การเป็นธนาคารพัฒนาชนบท โดยให้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนชนบทที่เป็นฐานรากของระบบเศรษฐกิจ และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชนบท รวมทั้งเพิ่มศักยภาพของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเอง และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การสร้างควมมีเสถียรภาพและความมั่นคงยั่งยืนของประเทศ

1. ท้องที่ดำเนินงาน จำนวนลูกค้า และจำนวนสาขา

ภาระหน้าที่หลักของ ธ.ก.ส. คือ การให้บริการด้านการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรทั่วประเทศ ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยขยายการรับเกษตรกรเป็นลูกค้าเพิ่มขึ้นทุกปี ควบคู่กับการขยายท้องที่ดำเนินงาน เพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศให้ได้มากที่สุด

Summary of BAAC Operations in Fiscal Year 2002

In FY 2002 (1 April 2002 - 31 March 2003), BAAC accepted a mission from the government under the administration of Police Lieutenant Colonel Thaksin Shinawatra, the prime minister, to boost its role as a rural development bank and participate in the development of rural communities, the grassroots of the economic system. The bank aimed to promote the improvement of the quality of life of the rural population and boost their potential to enable them to be self-dependent and participate more in the development of the country, so as to build the strength, stability and sustainability of the nation.

1. Operating areas, number of clients and number of branches

The main mission of BAAC is to provide financial services to farmers and farmer institutions throughout the country, as the bank has done all along. The bank has increased its number of newly registered farmer clients each year in line with the expansion of its operating areas to cover as much of the country as possible.

กลุ่ม ชาติพันธุ์บ้านกล้วย

นางพรรณณี ศรีสิทธิ์	ประธานกลุ่ม	
นาง มาลัย ศรีสวัสดิ์	รองประธาน	
นางคำทวย ศันสาร	เลขาฯ	
นางจำเริญ ศรีภักดี	กรรมการ	
นางพิศิณี หงศ์เยาว์	บัญชี	
นางอัมมิณี ชวงเนือ	ประชาสัมพันธ์	

คณะกรรมการ 14 คน

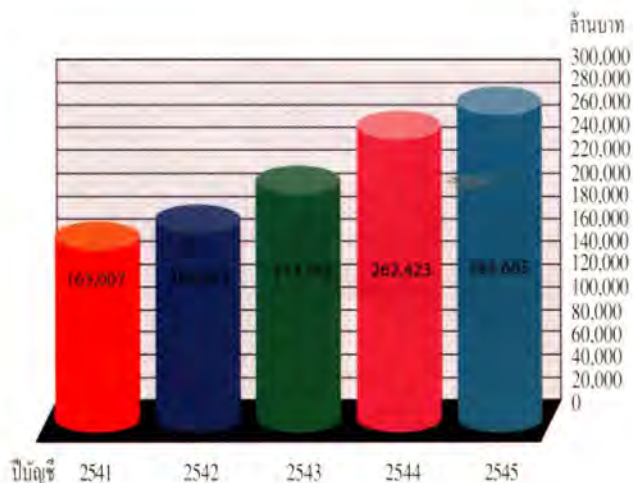
นายฉัตรชัย ศรีสิทธิ์	ศิริวิภา
นายสุวิทย์ ศรีสิทธิ์	ศิริวิภา

ในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้ปรับปรุงส่วนงานภายในองค์กรให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ตลอดจนลูกค้าเงินฝาก ให้ได้รับความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ณ สิ้นปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. มีสำนักงาน ธ.ก.ส. ระดับจังหวัด 74 แห่ง เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสาขาระดับอำเภอในสังกัดทั่วประเทศรวมจำนวน 590 สาขา จำแนกเป็นสาขาระดับอำเภอ 437 สาขา สาขาขนาดเล็กซึ่งมีฐานะเทียบเท่าสาขาระดับอำเภอ 55 สาขา สาขาขนาดเล็ก (พิเศษ) และสาขาย่อย (อยู่ในการกำกับดูแลของสาขาระดับอำเภอ) 98 สาขา นอกจากนี้ ยังมีหน่วยอำเภอที่ให้บริการอีกจำนวน 889 หน่วย กระจายอยู่ในท้องที่อำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ

ณ สิ้นปีบัญชี 2545 มีเกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ทั้งสิ้น 5.27 ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 93.27 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั่วประเทศ (เปรียบเทียบกับข้อมูลสำมะโนการเกษตรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2536 จำนวน 5.65 ล้านครัวเรือน) จำแนกเป็นเกษตรกรลูกค้ารายคนที่ได้รับบริการสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. โดยตรง 3.69 ล้านครัวเรือน เกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อผ่านสหกรณ์การเกษตร 1.57 ล้านครัวเรือน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 0.01 ล้านครัวเรือน รวมจำนวนลูกค้าทุกประเภทเพิ่มขึ้นสุทธิ 50,934 ครัวเรือน หรือร้อยละ 0.98 (ตารางที่ 3)

จำนวนเงินฝากจากประชาชน ปีบัญชี 2541-2545

2. การให้บริการเงินฝาก

ธ.ก.ส. ได้ปรับปรุงและขยายการให้บริการด้านเงินฝากให้กับประชาชนชนบทมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าผู้ฝากในชนบทและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ทั้งนี้ ธ.ก.ส. ได้ขยายจำนวนรถบริการเคลื่อนที่เงินฝาก (Mobile Unit) ในปีบัญชี 2545 เพิ่มขึ้นอีก 10 คัน สำหรับบริการในท้องที่จังหวัด แม่ฮ่องสอน กำแพงเพชร นครพนม อุบลราชธานี ขอนแก่น นครราชสีมา สกลนคร ศรีสะเกษ จันทบุรี และนครราชสีมา

ผลิตภัณฑ์เงินฝากของ ธ.ก.ส. ที่ประชาชนและเกษตรกรใช้บริการเป็นจำนวนมาก คือ สลากออมทรัพย์ทวีสิน และเงินฝากออมทรัพย์ทวีโชค ในปีบัญชี 2545 มีสลากออมทรัพย์ทวีสิน ชุด ช. ออกจำหน่ายทั้งสิ้น 10 ล้านหน่วย ราคาหน่วยละ 500 บาท เป็นเงิน 5,000 ล้านบาท มีอายุ 3 ปี เมื่อครบกำหนดจะได้รับเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ยเป็นเงินหน่วยละ 515 บาท สลากออมทรัพย์ทวีสินนี้มีสิทธิถูกรางวัลถึง 12 ครั้ง (จับรางวัลเป็นประจำทุก 3 เดือน) เงินรางวัลในแต่ละครั้งจำนวน 20,276 รางวัล เป็นเงิน 25 ล้านบาท โดยเงินรางวัลที่ 1 มีจำนวน 1 รางวัล เป็นเงิน 10 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์เงินฝากอีกประเภทหนึ่งที่มีความสนใจจากประชาชนในชนบทค่อนข้างมาก คือ เงินฝากออมทรัพย์ทวีโชคเป็นเงินฝากที่มีรางวัลเป็นสิ่งของ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ตู้เย็น และทองคำ เป็นต้น การจับรางวัลเงินฝากออมทรัพย์ทวีโชค ธ.ก.ส. จะจับรางวัลตามจังหวัดต่าง ๆ ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงต้นเดือนมกราคม และต้นเดือนกรกฎาคมของทุกปี ส่วนผลิตภัณฑ์เงินฝากอื่น ๆ ได้แก่ เงินฝาก กระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ก็ได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไป ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ เช่นเดียวกัน

เมื่อสิ้นปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. มีเงินฝากรวมทั้งสิ้น 283,685 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 21,262 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.10

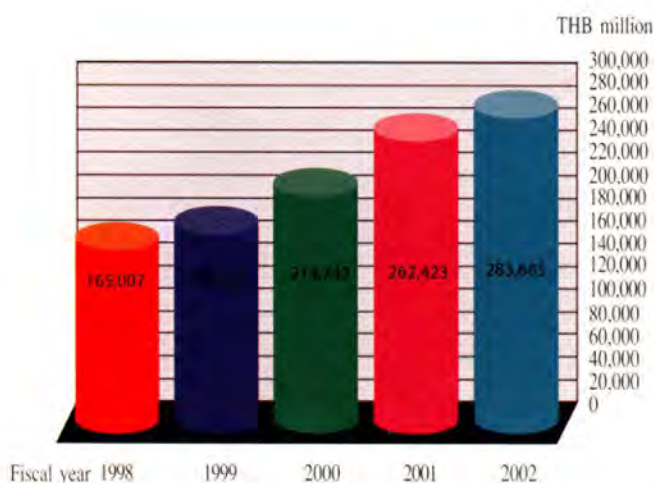
3. การให้บริการสินเชื่อ

ในรอบปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้ให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (ไม่รวมหนี้เงินกู้ตามโครงการนโยบายรัฐ) เป็นจำนวนเงิน 120,622 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นการให้กู้แก่เกษตรกรโดยตรงจำนวน 93,614 ล้านบาท ให้กู้แก่สหกรณ์การเกษตร จำนวน 26,974 ล้านบาท และให้กู้แก่กลุ่มเกษตรกร จำนวน 34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.61 22.36 และ 0.03 ของเงินกู้ทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

In FY 2002, BAAC reorganized its divisions and departments in the organization to suit its operations and increase the efficiency of its services to be more convenient and faster for farmers, farmer institutions, and deposit clients. By the end of FY 2002, BAAC had 74 provincial offices, supervising a total of 590 countrywide district branches. Of the branches, 437 were classified in terms of responsibilities as district branches, 55 as small branches equivalent to district branches and 98 as small branches (special) and sub branches (under the supervision of district branches). In addition, there were 889 district field units scattered in district local areas across the country.

By the end of FY 2002, a total of 5.27 million farm families, or 93.27 percent of all farm families nationwide (based on the agricultural census taken by the National Statistical Office, year 2003) had access to credit services from the bank. Of this total, 3.69 million farm families were individual farmer clients who had access to the credit service from the bank, 1.57 million farm families were farmers who had access to the credit services from agricultural cooperatives and 0.01 million farm families were members of farmer associations. The net increase of all types of clients totaled 50,934 farm families, or 0.98 percent over the previous year. (Table 3).

Deposit from the General Public Fiscal years 1998-2002

2 Deposit Services

BAAC improved and expanded its deposit services to the rural population by increasing convenience, speed and satisfaction for rural deposit clients and village fund members. In FY 2002, BAAC added 10 mobile units for deposit services in areas in the following provinces: Mae Hong Son, Kamphaeng Phet, Nakhon Phanom, Ubon Ratchathani, Khon Kaen, Nakhon Ratchasima, Sakon Nakhon, Si Sa ket, Chanthaburi and Narativat.

Popular among BAAC's deposit products were the Thaweasin Savings Certificate and Thaweechoke Savings Account. In FY 2002, sales of Thaweasin Savings Certificate were 10 million units at 500 baht each worth a total amount of THB 5.0 billion. They have a three-year payback period and at maturity, principal and interest totaling 515 baht per unit will be repaid to the certificate holders. The certificate holders are eligible to participate in 12 draws (held quarterly). Each draw had 20,276 prizes, worth THB 25 million, with the first prize worth THB 10 million. For the other popular deposit project, the Thaweechoke Savings Account, holders had the right to participate in lotteries held at the beginning of January and July. Some of the prizes were an automobile, a refrigerator and gold. Other deposit products were current deposits, savings deposits, fixed deposits, and special savings deposits. All of the above mentioned products attracted the interest of the general public, government agencies and state enterprises.

By the end of FY 2002, total deposits at BAAC totaled THB 283.685 billion, up 21.262 billion or 8.10 percent from the previous year.

3. Credit Services

In FY 2002, BAAC provided credit services worth THB 120.622 billion to farmers and farmer institutions (including special projects but not loans extended under government policy projects). Of this amount THB 93.614 billion (77.61%) was lent directly to farmers, THB 26.974 billion (22.36%) to agricultural cooperatives, and THB 34 million (0.03%) to farmer associations. (Table 4).

การให้บริการสินเชื่อดังกล่าวกระจายไปสู่ภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือ 34,450 ล้านบาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 37,792 ล้านบาท ภาคกลาง และภาคตะวันออก 21,461 ล้านบาท ภาคใต้และภาคตะวันตก 26,919 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.56 31.33 17.79 และ 22.32 ของเงินกู้ทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

การให้บริการสินเชื่อแก่ลูกค้าในแต่ละประเภท มีดังนี้

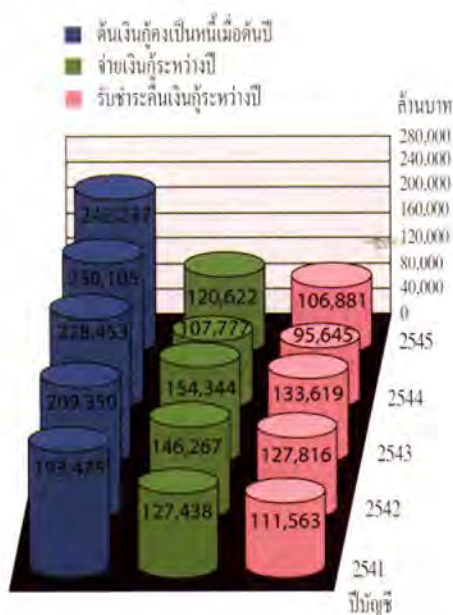
3.1 การให้บริการสินเชื่อด้านเกษตรกรรายคน

ในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินกู้โดยตรงให้แก่เกษตรกรรายคนจำนวน 93,614 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7,201 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.33 โดยได้รับชำระหนี้เงินกู้คืนระหว่างปี 79,964 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 80.79 ของต้นเงินกู้ที่กำหนด และมีต้นเงินกู้คงเป็นหนี้เมื่อสิ้นปีบัญชี 2545 จำนวน 241,715 ล้านบาท (รวมการให้บริการสินเชื่อวิสาหกิจชุมชนและโครงการพิเศษของ ธ.ก.ส. แต่ไม่รวมหนี้เงินกู้ตามโครงการนโยบายรัฐ)

3.2 การให้บริการสินเชื่อวิสาหกิจชุมชน

การให้บริการสินเชื่อวิสาหกิจชุมชน คือ การให้เงินกู้แก่กลุ่มลูกค้าของ ธ.ก.ส. กลุ่มหรือชมรมที่เกิดจากการรวมตัวกันของลูกค้า ธ.ก.ส.

การดำเนินงานเงินกู้ ธ.ก.ส. (รวมทั้ง 3 ด้าน) ปีบัญชี 2541-2545

เกษตรกร บุคคลในครัวเรือนเกษตรกรหรือบุคคลทั่วไป ซึ่งมีสมาชิกเป็นเกษตรกรอย่างน้อย 5 คน รวมถึงการรวมตัวของกลุ่มหรือชมรมเข้าด้วยกัน เพื่อประกอบธุรกิจร่วมกัน ได้แก่ เกษตรกรรม การแปรรูปผลผลิต การเกษตร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม บริการ งานฝีมือ หัตถกรรม การพัฒนาความรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิต การฟื้นฟูการประกอบอาชีพ และ “วิสาหกิจรายย่อย” ซึ่งหมายถึงลูกค้า ธ.ก.ส. ที่กู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหรือเป็นค่าลงทุนในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้

ธ.ก.ส. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนดังกล่าว โดยถือหลัก “ให้มากกว่าสินเชื่อ” เช่น ให้คำปรึกษาแนะนำและสนับสนุนด้านการตลาด การผลิต การบัญชี การเงิน และการบริหารจัดการ เป็นต้น

ผลการดำเนินงานในปีบัญชี 2545 มีผู้ได้รับการสินเชื่อแล้วจำนวน 191,224 ราย เป็นจำนวนเงิน 11,426 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้จำนวน 10,000 ล้านบาท และสำหรับปีบัญชี 2546 ธ.ก.ส. กำหนดเป้าหมายให้บริการสินเชื่อวิสาหกิจชุมชน จำนวน 11,000 ล้านบาท เพื่อช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระดับฐานรากได้อีกทางหนึ่ง

3.3 การให้บริการสินเชื่อด้านสถาบันเกษตรกร

การให้บริการสินเชื่อด้านสถาบันเกษตรกร คือ การให้เงินกู้แก่สหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนและสามารถขยายธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดย ธ.ก.ส. ให้การสนับสนุนและร่วมพัฒนาสถาบันเกษตรกร ทั้งทางด้านทักษะการบริหารจัดการ และด้านการตลาดเพื่อให้ความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

1) การให้สินเชื่อแก่สหกรณ์การเกษตร

ในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ให้บริการสินเชื่อแก่สหกรณ์การเกษตรจำนวน 26,974 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5,640 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.44

ในการรับชำระคืนเงินกู้ระหว่างปีบัญชี 2545 ปรากฏว่า สหกรณ์การเกษตรสามารถชำระคืนเงินกู้แก่ ธ.ก.ส. ได้เป็นจำนวน 26,880 ล้านบาท และมีต้นเงินกู้คงเป็นหนี้เมื่อสิ้นปีบัญชี 2545 เป็นจำนวน 14,170 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

Credit services classified by region, in THB million, were as follows (Table 5):

	THB million	%
North	34,450	28.56
Northeast	37,792	31.33
Center and East	21,461	17.79
South and West	26,919	22.32

Credit services classified by types of clients are as follows:

3.1 Credit services for individual farmers

In FY 2002, BAAC disbursed loans directly to individual farmers worth THB 93.614 billion, up 7.201 billion or 8.33 percent from the year before. During the year, repayments made to the bank amounted to THB 79.964 billion or 80.79 percent of the matured principal. By the end of FY 2002, the principal outstanding was THB 241.715 billion (including credit services for community enterprises but not the special projects).

3.2 Credit services for community enterprises

Credit services for community enterprises involved disbursing loans to BAAC client groups, groups or clubs of BAAC collective clients, farmers, members of farmer households or groups in general, which had at least 5 farmer members. These included collective groups or clubs for joint

ventures, such as in agriculture, farm produce processing, activities involving agriculture, industry, commerce, services, artistry, handicrafts, knowledge and life quality development, vocation training and "micro-enterprises". The latter meaning BAAC clients who obtained loans for expenses or costs either agricultural-related or for other activities to increase their income.

BAAC promoted and supported operations of the community enterprises by following the principle of "Give more than Credit Lending", for example, give advice, suggestions and support on marketing, production, finance accounting, and management, etc.

As for the results of operations in FY 2002, a total of 191,224 people had access to credit services from the bank worth THB 11.426 billion, THB 1.426 billion over the targeted amount. In FY 2003, BAAC had planned to disburse THB 10.000 billion of credit services to community enterprises. This is seen as another way to help create economic growth for the grassroots communities.

3.3 Credit services for farmer institutions

The provision of credit services for farmer institutions is to make loans to agricultural cooperatives and farmer associations for them to use as a revolving fund so that they can more easily expand their operations. BAAC provided support in helping to develop and strengthen farmer institutions from the standpoint of skills, administration management and marketing.

1) Loans to agricultural cooperatives

In FY 2002, BAAC extended credit services to agricultural cooperatives worth THB 26.974 billion, up THB 5.640 billion or 26.44 percent from the prior year.

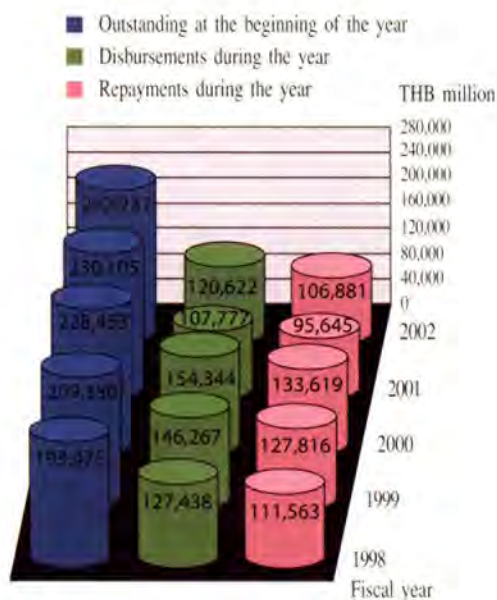
During the year agricultural cooperatives repaid loans worth THB 26.88 billion to BAAC. By the end of FY 2002, the principal outstanding was THB 14.17 billion. (Table 4).

2) Loans to farmer associations

In FY 2002, BAAC extended credit services to farmer associations worth THB 34 million, up THB 4 million or 13.33 percent from the year before.

During the year, farmer associations repaid THB 37 million to BAAC. By the end of the year, the principal outstanding was THB 93 million. (Table 4)

Lending Operation (All Categories) Fiscal Years 1998-2002

2) การให้สินเชื่อแก่กลุ่มเกษตรกร

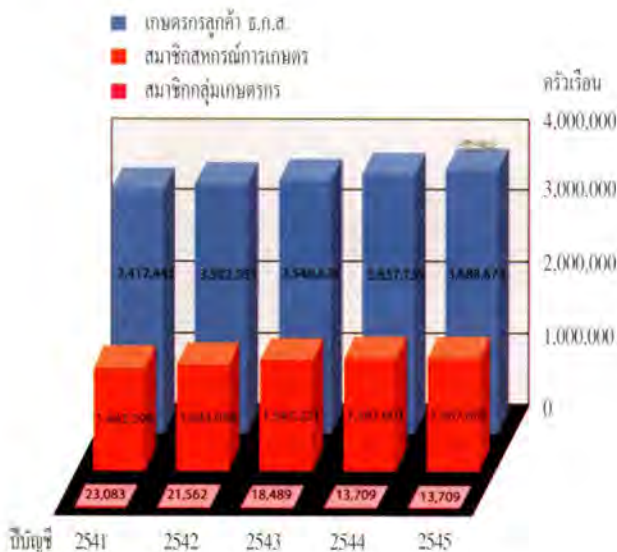
ในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ให้บริการสินเชื่อกลุ่มเกษตรกร จำนวน 34 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.33

ในระหว่างปีบัญชี 2545 กลุ่มเกษตรกรสามารถชำระคืนเงินกู้แก่ ธ.ก.ส. ได้เป็นจำนวน 37 ล้านบาท และมีต้นเงินกู้คงเป็นหนี้เมื่อสิ้นปีบัญชี 2545 เป็นจำนวน 93 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

3.4 การให้บริการสินเชื่อในรูปโครงการ

นอกจากการให้บริการสินเชื่อปกติแล้ว ธ.ก.ส. ยังให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรในรูปโครงการ ซึ่งมุ่งเน้นการให้สินเชื่อที่มีลักษณะการแนะนำ กำกับ (Supervised Credit) โดยร่วมมือกับส่วนราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนด้านวิชาการ การตลาด การสร้างปัจจัยพื้นฐาน เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรได้ประกอบการผลิต หรือปรับปรุงรูปแบบการผลิตทางการเกษตร ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดย ธ.ก.ส. มีส่วนร่วมในการศึกษาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการ ทั้งทางด้านเทคนิควิชาการ สภาพเศรษฐกิจและสังคม รูปแบบการบริหารจัดการ การตลาดและการเงิน การดำเนินโครงการจะมีการประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการให้เกษตรกรสามารถเข้าใจและตัดสินใจว่าจะเข้าร่วม

จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ที่ได้รับบริการสินเชื่อของ ธ.ก.ส. ในปีบัญชี 2541-2545

โครงการหรือไม่

การดำเนินงานสินเชื่อในรูปโครงการ จำแนกเป็นโครงการตามนโยบายรัฐและโครงการพิเศษของ ธ.ก.ส.

1) โครงการตามนโยบายรัฐบาลเป็นโครงการที่รัฐบาลจัดทำขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี หรือตามนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้สินเชื่อในลักษณะผ่อนปรนเป็นกรณีพิเศษเพื่อช่วยเหลือ แก้ไขความเดือดร้อนต่าง ๆ ของเกษตรกรที่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ เช่น ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ ทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตในปริมาณหรือคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน หรือราคาผลผลิตตกต่ำ เป็นต้น ความช่วยเหลือของรัฐบาลจะเป็นการสนับสนุนเงินกู้ที่มีเงื่อนไขพิเศษผ่าน ธ.ก.ส. เช่น อัตราดอกเบี้ยต่ำหรือลดหย่อนดอกเบี้ย ส่วนใหญ่จะเป็นสินเชื่อเพื่อการผลิตหรือการตลาด เช่น โครงการเงินกู้เพื่อรอการขายผลิตผล และโครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู เป็นต้น

ผลการดำเนินงานจนถึงสิ้นปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้ให้บริการสินเชื่อตามโครงการนโยบายรัฐ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 2.72 ล้านครัวเรือน ต้นเงินกู้คงเป็นหนี้ จำนวน 23,969 ล้านบาท (ตารางที่ 10)

2) โครงการพิเศษของ ธ.ก.ส. เป็นโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อเป็นค่าลงทุนและใช้จ่ายในการดำเนินงานเกษตร รวมทั้งให้บริการสินเชื่อในรูปการรับซื้อลดเช็คค่าบำรุงอ้อย (เช็คเกี้ยว) โดย ธ.ก.ส. ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน โดยคณะกรรมการธนาคารต้องให้ความเห็นชอบและลดหย่อนหลักเกณฑ์จากการให้เงินกู้ปกติ จนถึงปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้ดำเนินงานตามโครงการพิเศษ รวมทั้งสิ้น 168 โครงการ ให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกร 133,810 ครัวเรือน จ่ายเงินกู้รวมทั้งสิ้น 10,142.86 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการพิเศษที่ดำเนินการก่อนปีบัญชี 2545 และยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาชำระหนี้ จำนวน 166 โครงการ ให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกร 78,058 ครัวเรือน จ่ายเงินกู้ รวมทั้งสิ้น 3,708.52 ล้านบาท ในจำนวนโครงการเหล่านี้มีอยู่ 27 โครงการที่ประสบปัญหาภาวะการผลิตเสียหาย ปัญหาการตลาดและราคา ซึ่ง ธ.ก.ส. ต้องให้ความช่วยเหลือเกษตรกรโดยการปรับปรุงหนี้เงินกู้เดิมแก่เกษตรกร รวมทั้งสิ้น 17,664 ราย จำนวนเงิน 1,090.93 ล้านบาท โครงการเหล่านี้ ได้แก่ โคนม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และโกโก้ครบวงจร เป็นต้น

สำหรับโครงการพิเศษที่ให้บริการสินเชื่อในปีบัญชี 2545 มีจำนวน 2 โครงการ เกษตรกรตามโครงการ 55,752 ครัวเรือน จ่ายเงินกู้รวมทั้งสิ้น 5,343.41 ล้านบาท (ตารางที่ 11)

3.4 Provision of credit services in the form of projects

In addition to normal credit services, BAAC extended credit services to farmers in the form of projects which concentrated mainly on supervised credit. In cooperation with public and private agencies, BAAC provided technical, marketing and infrastructure construction support to help farmers improve production or their agricultural production model. This assistance helped farmers increase production efficiency. The bank also participated in a feasibility study for the particular projects, taking in account technical, economic and social issues, administration management models and marketing and finance. Once the operation was in progress, meetings were conducted with the farmers to explain the project and help them decide whether they should join it.

Credit operations in the form of projects are classified as projects under government policies and special projects of BAAC.

1) Government projects initiated by set policy or special cabinet resolutions provide credit under specially relaxed conditions to help farmers who are facing occupational hazards. For example, damages from disasters or natural calamities which decrease output or lower to a level quality below normal standards or sends produce prices lower. Government assistance may be included in the provision of loans provided from BAAC on eased conditions. For example

low interest rates or interest compensation. Most of these credits have been for production or marketing. Examples are the Loans for Postponement of the Sale of Farm Produce Scheme and the Revolving Fund to Help Heavily Indebted Government Teachers Project.

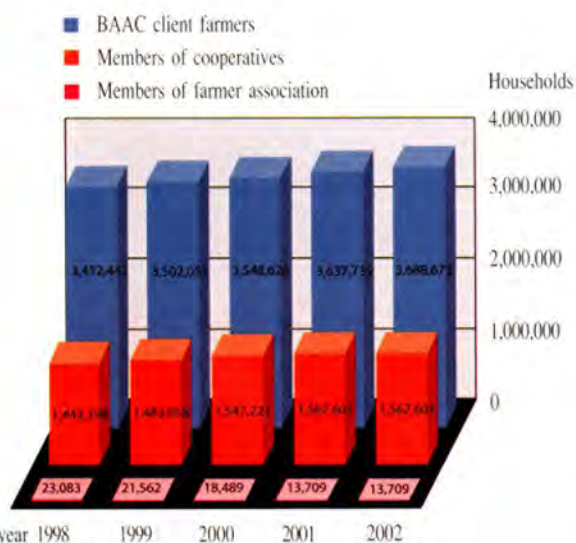
Results of operation by the end of FY 2002, BAAC extended credit services for the projects under government policies, to 2.72 million families of farmers who joined the projects, the principal outstanding was THB 23.969 billion. (Table 10).

2) BAAC special projects extended credits for costs of investment and expenses of farm operations. This included providing credit services for the purchase of sugarcane fee discounted checks (fee checks), in cooperation between BAAC and public and private agencies. For this account, BAAC's Board of Directors had to approve and relax the bank's criteria of normal loan lending.

By the end of FY 2002, BAAC had implemented a total of 168 projects of this type and disbursed a total of THB 10.142 billion in loans to serve 133,810 farm families. Of these projects, 166 were set up before 2002 and the repayment period is still ongoing. These projects disbursed a total of THB 3.708 billion in loans to serve 78,058 farm families. A total of 27 projects experienced operating problems, for example, lost output, marketing difficulties and low prices in dairy, para rubber, oil palm projects. BAAC restructured farmers' debts worth THB 1.09 billion for 17,664 farmers to help them overcome these problems.

The two new projects initiated in FY 2002 disbursed a total of THB 5.343 million in loans to 55,752 farmer households. (Table 11).

Farm Households Serviced by BAAC Fiscal Years 1998-2002

4. สถานะแห่งหนี้ยางชำระ

ธ.ก.ส. มีหนี้ยางชำระด้านเกษตรกรจำนวน 19,017 ล้านบาท (ไม่รวมหนี้ยางชำระของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 490 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.64 เป็นหนี้ยางชำระอายุ 1 ปี ร้อยละ 43.99 หนี้ยางชำระอายุ 2 ถึง 5 ปี ร้อยละ 46.90 และหนี้ยางชำระที่มีอายุเกินกว่า 5 ปี ร้อยละ 9.11 (ตารางที่ 12)

ทั้งนี้ อัตราหนี้ยางชำระต่อต้นเงินกู้คงเป็นหนี้เมื่อสิ้นปีบัญชี 2545 เท่ากับ ร้อยละ 7.87 ต่ำกว่าปีก่อน (ปีบัญชี 2544 เท่ากับร้อยละ 8.12) และต่ำกว่าหนี้ยางชำระต่อต้นเงินกู้คงเป็นหนี้เมื่อสิ้นปีเฉลี่ยในรอบ 5 ปี (ปีบัญชี 2541 - 2545) ซึ่งเท่ากับร้อยละ 12.61

5. การพัฒนาความเข้มแข็งทางการตลาดของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

การสนับสนุนด้านการตลาดของเกษตรกรลูกค้าเป็นภารกิจหลักที่ ธ.ก.ส. ได้พยายามดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดมาโดยเน้นสินค้าที่เกษตรกรลูกค้าผลิตได้ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท คือ (1) สินค้าที่เป็นผลิตผลเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด กาแฟ ยางพารา มันสำปะหลัง และผลไม้ เป็นต้น (2) สินค้าชุมชนที่ไม่ได้เป็นผลิตผลเกษตร อาทิ สินค้าหัตถกรรมต่างๆ และสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แนวทางที่ ธ.ก.ส. ดำเนินการคือ การมุ่งเน้นการผลิตอย่างยั่งยืนโดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งด้วย และเน้นการสนับสนุนผ่านขบวนการสหกรณ์ของเกษตรกรลูกค้าที่เรียกว่า สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) เพื่อใช้ สกต. เป็นช่องทางหรือเครื่องมือของ ธ.ก.ส. ที่จะส่งผ่านความช่วยเหลือทางการตลาดไปสู่เกษตรกร โดยตรงอย่างมีประสิทธิภาพ

งานสนับสนุนการตลาดของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรจำแนกเป็น 2 รูปแบบ คือ (1) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ สกต. ซึ่งเป็นองค์กรทางการตลาดของเกษตรกร (2) การเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่ สกต. โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ สกต. โดยให้การศึกษอบรมสมาชิก คณะกรรมการและพนักงาน สกต. รวมทั้งการมอบหมายให้พนักงานของ ธ.ก.ส. เข้าไปช่วยงาน สกต. ทั้งในฐานะผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร และที่ปรึกษา เพื่อให้ สกต. สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบริหารงานด้านการตลาด รวมทั้ง การติดต่อประสานงานให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกได้อย่างสูงสุด

5.2 การเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่ สกต. ด้วยการสร้างเครือข่ายในลักษณะต่าง ๆ คือ

1) การร่วมมือประสานงานระหว่าง สกต. เป็นการสร้างเครือข่ายเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดภายในประเทศ โดยการจัดขบวนคาราวานสินค้าเพื่อกระจายสินค้าออกจากแหล่งผลิตไปยังแหล่งบริโภค โดยการประสานงานระหว่าง สกต. ผู้ผลิต กับ สกต. ผู้บริโภค ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ในปีบัญชี 2545 สามารถเพิ่มช่องทางการตลาดของสินค้าต่าง ๆ เช่น สับปะรด 2,641 ตัน มูลค่า 17.17 ล้านบาท ลำไย 1,767 ตัน มูลค่า 36.22 ล้านบาท เงาะ 1,531 ตัน มูลค่า 11.48 ล้านบาท และทุเรียน 1,434 ตัน มูลค่า 25.81 ล้านบาท เป็นต้น

2) การร่วมมือกับภาคเอกชนส่งออกผลไม้ไปต่างประเทศ โดย สกต. และผู้ส่งออก คือ บริษัท แรนต์ แอนด์ เกรซ จำกัด ได้มีข้อตกลงร่วมกันทำธุรกิจส่งออกลำไย และทุเรียน ไปยังประเทศจีน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน กล่าวคือ สกต. ทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตจากสมาชิกมาขายให้ผู้ส่งออกตามจุดรับมอบที่ได้ตกลงกัน ธ.ก.ส. จัดส่งพนักงานไปช่วยประสานงานในการรับมอบสินค้า และช่วยควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน และผู้ส่งออกนำผลผลิตส่งออกไปขาย ผลประโยชน์ที่ได้รับจะแบ่งปันกันอย่างเป็นธรรมตามที่ได้ตกลงไว้ล่วงหน้า และเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามระบบสหกรณ์ ผลการดำเนินงานในปีบัญชี 2545 บริษัทสามารถส่งออกลำไยสดได้จำนวน 547.63 ตัน มูลค่า 10.02 ล้านบาท

4. Loans in arrears

BAAC's overdue loans to individual farmers amounted to THB 19.017 billion (not including loans to farmers under the Debt Suspension and Debt Burden Reduction Project), up THB 490 million or 2.64 percent from the previous year. Of this amount, 43.99 percent of the overdue debts were overdue for up to one year, 46.90 percent for 2 - 5 years and 9.11 percent for more than five years. (Table 12).

The value of loans in arrears at the end of FY 2002 was 7.87 percent of the loan principal outstanding, down from 8.12 percent recorded in FY 2001, and the average of 12.61 percent for the last five years. (FY 1998 - 2002).

5. Marketing strength development of farmers and farmer institutions

Marketing support for farmer clients is one of the main missions of BAAC, which it attempts to do continuously by encouraging farmers to produce the following two type of products:

(1) Agricultural goods, such as rice, maize, para rubber, cassava, fruit, etc.

(2) Non agricultural goods from the communities, for example handicraft products and One-Tambon-One-Product Goods.

BAAC's operating guideline concentrates on sustainable production as well as participation in the development of the farmer's operations. It also focuses on support through the cooperative movements of farmer clients, called agricultural marketing cooperatives. These AMCs are channels or tools for the bank to efficiently provide marketing support directly to farmers.

Marketing support activities for farmers and farmer institutions is classified into two types: (1) Strengthening AMCs, the farmers marketing organization. (2) Marketing channels expansion for AMCs. Details are as follows :

5.1 Strengthening AMCs : This is to provide education and training for members, committees and the staff of the AMCs. It includes assigning BAAC officers to help AMCs by serving as consultants. The aim is to enable AMCs to manage their operations and marketing efforts more effectively to benefit their members.

5.2 Increasing AMCs marketing channels : This is performed through the following networks :

1) Cooperation among AMCs : Networks to expand the local marketing channels are created by organizing goods caravans for distribution which coordinates the transporting of the goods from the producers to the consumers. In FY 2002 marketing channels were expanded for goods. Some specific examples are 2,641 tons of pineapples worth THB 17.17 million, 1,767 tons of longans worth THB 36.22 million, 1,531

tons of rambutans worth THB 11.48 million and 1,434 tons of durians worth THB 25.81 million.

2) Cooperation with the private sector for fruit exports : AMCs and exporter, the Randy & Grace Co., Ltd., made an agreement to export longans and durians to China. The functions and roles of each party was set as follows:

The AMCs collect the produce from members for sales to the exporter at the delivery point agreed. BAAC provided staff support to help coordinate the delivery of the products and carry out the agreement and the exporter shipped the produce. Benefits received were allotted fairly to each party as agreed. Payments to members were made on average pro rata in accordance with the cooperative system. In FY 2002, the company exported 547.63 tons of fresh longans worth THB 10.02 million.

3) การร่วมมือกับบริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด (TABCO) ในการส่งออกผลไม้ เช่น ทุเรียน และลำไยอบแห้ง เป็นต้น ไปยังประเทศจีน โดย TABCO รับซื้อผลไม้จาก สกต. แล้ว ส่งไปขายในตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ ได้ส่งออกทุเรียนจำนวน 502 ตัน มูลค่า 13.55 ล้านบาท และลำไยอบแห้งจำนวน 8 ตัน มูลค่า 0.43 ล้านบาท

4) การเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด เป็นการสนับสนุนการตลาดที่สำคัญมาก เพราะช่วยป้องกันปัญหาการขาดผลผลิตเกษตรกรตกต่ำ เนื่องจากการผลิตมากเกินไป และเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงเป็นการสร้างชุมชนเข้มแข็งและการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน อาทิ การเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดข้าวของ สกต. ราชบุรี ในเขตอำเภอจอมบึง เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีพื้นที่เป็นทั้งที่ลุ่มซึ่งเหมาะกับการทำนา และพื้นที่ดอนซึ่งเหมาะกับการทำไร่ เกษตรกรสมาชิกที่มีอาชีพทำนาเป็นผู้ผลิตข้าวเปลือก เกษตรกรสมาชิกที่มีอาชีพทำไร่เป็นผู้บริโภคข้าวสาร และเกษตรกรสมาชิกที่มีโรงสีเล็กในท้องถิ่นจะรับจ้างแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสารเพื่อเอาผลิตผลพลอยได้ คือ รำและปลายข้าว โดยเกษตรกรทั้งสามฝ่ายต่างก็เป็นสมาชิกของ สกต. ราชบุรี ดังนั้น ธ.ก.ส. และ สกต.ราชบุรี จึงจัดทำระบบการตลาดข้าวในท้องถิ่นขึ้นเพื่อเชื่อมระหว่างผู้ผลิต ผู้แปรรูป กับผู้บริโภค โดย สกต. ดำเนินการสำรวจและขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ปลูกข้าวที่ต้องการเข้าร่วมโครงการ แล้วติดต่อโรงสีเล็กในท้องถิ่นให้เข้าร่วมโครงการตลอดจนกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนจำนวนข้าวสารต่อข้าวเปลือก การจัดสร้างเครือข่ายสมาชิก

ผู้ที่ประสงค์จะบริโภคข้าวสารในโครงการ หลังจากนั้น สกต. ก็จะซื้อข้าวเปลือกจากสมาชิกขั้นแรกในราคาตลาดแล้วส่งไปให้โรงสีทำการแปรรูป เมื่อแปรรูปแล้วโรงสีจะให้ข้าวสารกับ สกต. ในจำนวน ร้อยละ 60 ของน้ำหนักข้าวเปลือก ส่วนปลายข้าวและรำจะเป็นของโรงสี จากนั้น สกต. จะนำข้าวสารมาบรรจุขนาดบรรจุ 5 กิโลกรัม และ 15 กิโลกรัม ตามลำดับ เพื่อจำหน่ายให้แก่สมาชิกผ่านระบบเครือข่าย จุดพักสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาดกิโลกรัมละ 1 บาท และเมื่อจำหน่ายหมดในแต่ละคราวก็จะคืนเงินให้แก่ผู้ขายข้าวเปลือกอีกตันละ 400 บาท การดำเนินงานระบบนี้จะเกิดผลประโยชน์แก่เกษตรกรที่เกี่ยวข้องอย่างยุติธรรมและครบวงจร คือ เกษตรกรที่ปลูกข้าวจะได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นอีกตันละ 400 บาท ผู้บริโภคจะได้ผลประโยชน์จากราคาที่ลดลงตันละ 1,000 บาท โรงสีจะมีรายได้จากการแปรรูปตันละ 500 บาท ส่วนที่เหลือจะเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของ สกต. ราชบุรี โครงการดังกล่าวเป็นพื้นฐานแนวคิดในการขยายผลโดยเชื่อมโยงระหว่างอำเภอภายในจังหวัด และระหว่างจังหวัดภายในประเทศต่อไป

5) การเชื่อมโยงข้อมูลการตลาดและการผลิต เพื่อให้การตลาดมีความเข้มแข็ง ระบบข้อมูลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการนำข้อมูลการตลาดมาใช้วางแผนการผลิต และการนำข้อมูลการผลิตมาวางแผนการตลาดจะทำให้การผลิตและการตลาดสอดคล้องกัน ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงกำหนดนโยบายและแผนงานในลักษณะบูรณาการเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการตลาดได้เชื่อมโยงข้อมูลกันอย่างครบวงจร

3) **Cooperation with Thai Agribusiness Co., Ltd.** to export fruit, such as durians and dry longans to China. In this deal, TABCO bought the fruit from AMCs for export. As a result, 502 tons of durians and eight tons of dry longans worth THB 13.55 and 0.43 million, respectively, were exported.

4) **Linking of production and marketing** is very important as it helps put a floor on the price of produce in times of overproduction. By linking the two, the use of local resources and providing assistance to their peers is encouraged. This builds a strong community spirit and promotes community enterprises. A good example is the linking of the production and marketing of rice by the Ratchaburi Agricultural Marketing Cooperative, Amphoe Jom Bung. This is because of its different physical geography that comprises both lowlands good for paddy raising and highland good for growing crops. Members who were rice farmers produced paddy while member farmers in the highlands consumed rice. Meanwhile, member farmers who had small rice mills nearby were hired to process the rice and kept the by-products, rice brans and broken milled rice. Farmers from the Ratchaburi AMC, set up a local rice marketing system to link together the producers, processors and consumers. The AMC surveyed and registered rice farmer members who wanted to join the project. It then contacted the local small rice mills about joining the project. It set up an exchange mechanism between rice and paddy producers and members interested in buying

the project's rice. Later, the AMC bought paddy from its members, first at market prices, which was sent for processing at rice mills. After the processing was completed, the mill would send the processed rice at 60 percent of the paddy weight to the AMC. Next, the AMC packed the rice in bags of five and 15 kilograms for sale to members through the network system at distribution centers for prices of one baht per kilogram below the market rate. Once the rice was sold out, an amount of 400 baht per ton of paddy sold was paid back to the producers. This operation benefited the producers with the 400 baht rebate, the consumer with the below market rates and the processors, who earned 500 baht per ton of rice in added income for their work. In addition, the amount left over after expenses was kept by the AMC. This project serves as a model for expanding the project among districts in the province and to other provinces.

5) **Linking production and marketing information:**

To make the marketing process more effective, a two-way information system is necessary. Marketing information for production planning and production information for marketing planning must flow freely. To accomplish this, BAAC has set policies and work plans that enable all parties involved in production and marketing to link their information at a central point.

ทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส.

ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 (31 มีนาคม 2546) ธ.ก.ส. มีทุนดำเนินงานรวมทั้งสิ้น 355,283 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 12,863 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.76 ซึ่งในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปีบัญชี 2541 - 2545) ทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส. มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.58 ต่อปี แหล่งเงินทุนดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เงินฝากและเงินกู้ยืม (ตารางที่ 13)

สำหรับความเคลื่อนไหวของทุนดำเนินงานในรอบปีบัญชี 2545 จำแนกตามแหล่งที่มา สรุปได้ดังนี้

1. ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 มีจำนวน 27,691 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,667 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.66 และเทียบอัตราส่วนได้เป็นร้อยละ 7.79 ของทุนดำเนินงานรวม ใกล้เคียงกับอัตราส่วนเมื่อสิ้นปีก่อนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 7.31 สำหรับความเคลื่อนไหวของส่วนของผู้ถือหุ้น มีรายการสำคัญ ๆ ที่มีผลทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย ค่าซื้อหุ้นที่ ธ.ก.ส. จ่ายจากเงินปันผลให้กระทรวงการคลังเพิ่มขึ้น 308 ล้านบาท เงินสำรองตามกฎหมายเพิ่มขึ้น 154 ล้านบาท กำไรสะสมเพิ่มขึ้น 351 ล้านบาท และรายการผลขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราของการตัดบัญชี ลดลงจากปีก่อนจำนวน 2,003 ล้านบาท (ตารางที่ 14)

BAAC Operating Fund

At the end of FY 2002 (31 March 2003), the BAAC operating fund totaled THB 355.283 billion, up THB 12.863 billion or 3.76 percent from the previous year. During the past five years (FY 1998 - 2002) the average annual growth rate of the operating fund was 7.58 percent. The major sources of the operating fund were deposits and borrowings. (Table 13).

Changes in the BAAC operating fund in FY 2002 are summarized as follows:

1. Shareholders' equity

At the end of FY 2002, shareholders' equity amounted to THB 27.691 billion, up THB 2.667 billion or 10.66 percent, from the previous year. This accounted for 7.79 percent of the total operating fund, close to 7.31 percent recorded in the previous year. Increases in shareholders' equity included THB 308 million paid from dividends to the Ministry of Finance, THB 154 million from reserves, THB 351 million from non - appropriated retained earnings and THB 2.003 billion from the decline of deferred losses on exchange rate fluctuations in the previous year. (Table 14).

2. เงินฝาก

ยอดเงินฝาก (ไม่รวมเงินฝากธนาคารพาณิชย์) ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 มีจำนวน 283,685 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 21,262 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.10 และเทียบอัตราส่วนได้เป็นร้อยละ 79.85 ของทุนดำเนินงานรวม สูงกว่าอัตราส่วนเมื่อสิ้นปีก่อนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.63

3. เงินกู้

เงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 มีจำนวน 27,997 ล้านบาท จำแนกเป็นเงินกู้ภายในประเทศ 2,180 ล้านบาท และเงินกู้จากต่างประเทศ 25,817 ล้านบาท (รวมปรับมูลค่าเงินกู้ตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี) ลดลงจากปีก่อน 7,831 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 21.86 และเทียบอัตราส่วนได้เป็นร้อยละ 7.88 ของทุนดำเนินงานรวม ต่ำกว่าอัตราส่วนเมื่อสิ้นปีก่อนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 10.46

ทั้งนี้ ในระหว่างปีบัญชี 2545 ได้ชำระคืนเงินกู้แก่แหล่งเงินทุนจำนวน 6,149 ล้านบาท และมีการปรับมูลค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 ซึ่งเป็นผลให้ต้นทุนกู้คงเป็นหนี้ลดลง จำนวน 1,682 ล้านบาท

4. พันธบัตรเงินกู้

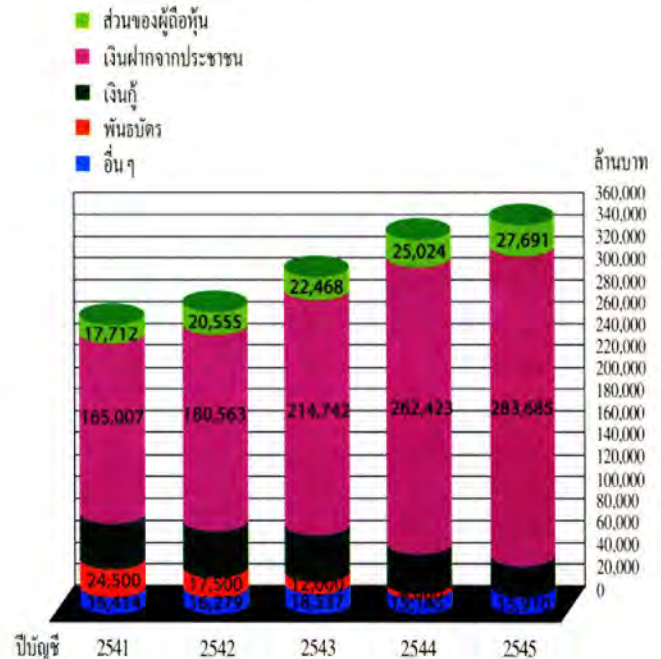
ธ.ก.ส. ได้ชำระคืนพันธบัตรเงินกู้ที่มีอยู่ในปีก่อนเสร็จสิ้นในปีบัญชี 2545 โดยชำระคืน แบ่งเป็น 2 งวด ได้แก่ วันที่ 13 สิงหาคม 2545 จำนวน 2,000 ล้านบาท และวันที่ 2 กันยายน 2545 จำนวน 2,000 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 4,000 ล้านบาท

5. หนี้สินอื่น ๆ

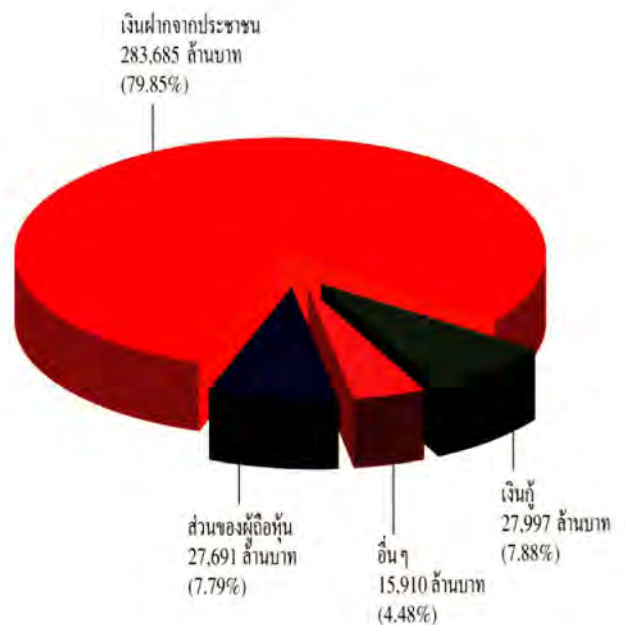
หนี้สินอื่น ๆ ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 มีจำนวน 15,910 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 765 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.05 และเทียบอัตราส่วนได้เป็นร้อยละ 4.48 ของทุนดำเนินงานรวม ใกล้เคียงกับอัตราส่วนเมื่อสิ้นปีก่อนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4.42 รายละเอียดหนี้สินอื่น ๆ จำแนกได้ ดังนี้

(1) เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	10,055	ล้านบาท
(2) กองทุนบำเหน็จ	202	ล้านบาท
(3) ดอกเบี้ยค้างจ่าย	1,127	ล้านบาท
(4) อื่น ๆ	4,526	ล้านบาท

ทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2541-2545

ทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2545

2. Deposits

At the end of FY 2002, BAAC's deposits (excluding deposits from commercial banks) amounted to THB 283.685 billion, up THB 21.262 billion or 8.10 percent from the year before. This accounted for 79.85 percent of the total operating fund, up over 76.63 percent recorded in the previous year.

3. Borrowings

At the end of FY 2002, borrowings from local and overseas sources amounted to THB 27.997 billion, with THB 2.180 billion from local sources and THB 25.817 billion from overseas sources (including loan adjustments for exchange rate fluctuations on overseas borrowings). This was down THB 7.831 billion or 21.86 percent from the previous year. Borrowings accounted for 7.88 percent of the total operating fund, down from 10.46 percent recorded in the previous year.

In FY 2002, BAAC repaid THB 6.149 billion of outstanding loans due. Loan adjustments for exchange rate fluctuations on overseas borrowings decreased the amount of principal outstanding by THB 1.682 billion .

4. BAAC bonds

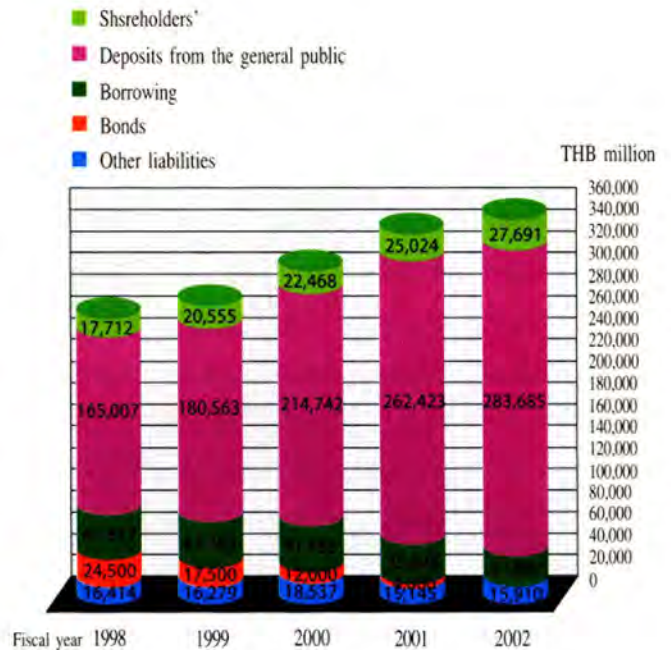
In FY 2002, BAAC repaid in full its outstanding bond payments due in two separate transactions worth a total of THB 4.00 billion. The repayments were made on 13 August 2002 and 2 September 2002, in equal amounts of THB 2.00 billion.

5. Other liabilities

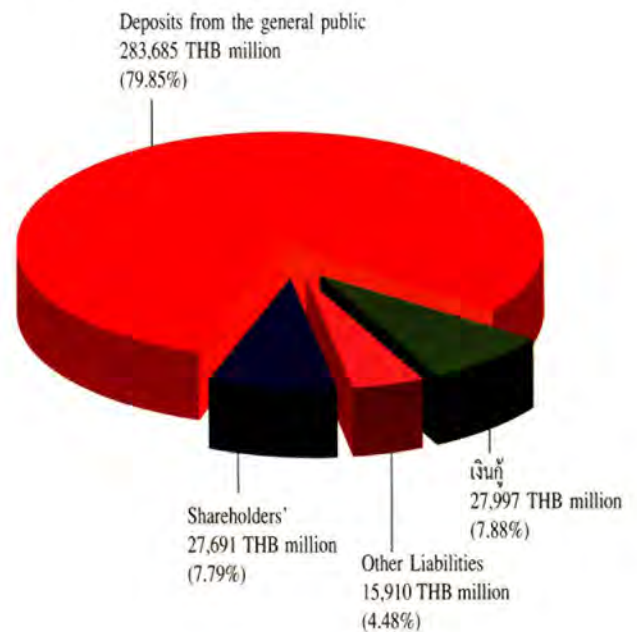
At the end of FY 2002, BAAC's other liabilities amounted to THB 15.910 billion, up THB 765 million or 5.05 percent from the preceding year. This accounted for 4.48 percent of the total operating fund, close to 4.42 percent recorded in the year before. Further details on other liabilities are as follows:

- (1) Government project creditors THB 10,055 million
- (2) Retirement fund THB 202 million
- (3) Accrued interest payable THB 1,127 million
- (4) Others THB 4,526 million

**Operating Fund Classified by Source
Fiscal Years 1998-2002**

**Operating Fund Classified by Source
Fiscal Years 2002**

รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ

ผลประกอบการเชิงกำไร ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 ธ.ค.ศ. มีกำไรสูงกว่าปีก่อน ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญมาจากรายได้เพิ่มขึ้นจากลูกหนี้ที่ได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในปีก่อนและสามารถชำระหนี้ได้ตามแผน ในขณะที่เดียวกัน ธ.ค.ศ. สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายบางรายการลงได้ เช่น ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้และตัวสัญญาใช้เงิน สำหรับสาระสำคัญของรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ สรุปได้ดังนี้

1. รายได้

รายได้ในรอบปีบัญชี 2545 มีจำนวน 22,466 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,876 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.68 รายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ ซึ่งมีจำนวน 18,221 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 81.10 ของรายได้รวม และมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,276 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.27 ส่วนรายได้อื่น ๆ เช่น รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร รายได้ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลและตัวเงินสถาบันการเงิน รายได้ตัวเงินชื้อลด ฯลฯ มีจำนวนรวมกัน 4,245 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.90 ของรายได้รวม และมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 600 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.46

2. ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในรอบปีบัญชี 2545 มีจำนวน 21,806 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,770 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.55 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนเงิน และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน สำหรับค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนเงินมีจำนวน 6,399 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 29.35 ของค่าใช้จ่ายรวม โดยมีจำนวนลดลงจากปีก่อน 1,734 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 21.32 ส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานมีจำนวน 15,407 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 70.65 ของค่าใช้จ่ายรวม โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 4,504 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.31

3. กำไรสุทธิ

กำไรสุทธิในรอบปีบัญชี 2545 มีจำนวน 660 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 106 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.13 ซึ่งกำไรสุทธิจำนวนดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 2.38 ของส่วนผู้ถือหุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 0.19 ของทุนดำเนินงานรวม และเมื่อคิดเป็นอัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อต้นเงินกู้ คงเป็นหนี้ถั่วเฉลี่ย ปรากฏว่ามีอัตราร้อยละ 0.23 ใกล้เคียงกับปีก่อนซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละ 0.20 (ตารางที่ 15)

Revenues, Expenses and Net Profit

BAAC's profit for the FY 2002 was higher than the previous year due mainly to increased income from borrowers whose debts had been restructured last year. This enabled them to repay loans to the bank as planned. BAAC also saved on expenses due to lower interest rates.

The main points concerning revenues, expenses and profits are summarized as follows:

1. Revenues

In FY 2002, BAAC's revenues totaled THB 22.466 billion, up THB 2.876 billion, or 14.68 percent, from the previous year. Most of this revenue was from interest earned on loans, amounting to THB 18.221 billion or 81.10 percent of total revenue, up THB 2.276 billion or 14.27 percent from the year before. Other revenue sources included interest earned on deposits with other banks, interest earned on government bonds, bills of financial institutions and interest earned on discounted bills. This other income totaled THB 4.245 billion or 18.90 percent of the bank's total income, up THB 600 million or 16.46 percent from the preceding year.

2. Expenses

In FY 2002, the bank's expenses amounted to THB 21.806 billion, up THB 2.770 billion or 14.55 percent from the year before. Total expenses are classified into two main categories: costs of funds and operating expenses.

The costs of funds amounted to THB 6.399 billion or 29.35 percent of total expenses, down THB 1.734 billion or 21.32 percent from the year before. The operating expenses amounted to THB 15.407 billion or 70.65 percent of total expenses, up THB 4.504 billion or 41.31 percent from the year before.

3. Net profit

In FY 2002, the bank's net profit amounted to THB 660 million, up THB 106 million or 19.13 percent from the year before. The net profit accounted for 2.38 percent of shareholders' equity or 0.19 percent of the bank's total operating fund and 0.23 percent of the average value of loan principal outstanding, close to the 0.20 percent recorded last year. (Table 15).

ที่ 1050/14349

30 พฤษภาคม 2546

เรื่อง หนังสือรับรอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546

เรียน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

หนังสือรับรองฉบับนี้ให้ไว้ต่อท่าน สืบเนื่องจากการตรวจสอบงบการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธนาคาร) สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 เพื่อแสดงความเห็นว่างบการเงินดังกล่าวแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของธนาคาร โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่

ข้าพเจ้าและผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบในความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินที่ท่านตรวจสอบ ซึ่งงบการเงินดังกล่าวได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

ข้าพเจ้าขอรับรองรายละเอียดเกี่ยวกับงบการเงินที่ท่านตรวจสอบ ตามที่ข้าพเจ้า ผู้บริหารอื่น และเจ้าหน้าที่ของทางธนาคารทราบและคิดว่าควรจะเป็น ดังต่อไปนี้

1. ไม่มีรายการผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของผู้บริหารหรือพนักงาน ผู้ซึ่งมีหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับระบบบัญชี และระบบการควบคุมภายในหรือรายการผิดปกติที่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงิน
2. บันทึกทางการบัญชี และเอกสารหลักฐานประกอบรายการบัญชีทั้งหมด รวมทั้งรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการของธนาคารทั้งหมด (รวมถึงข้อสรุปของการประชุมครั้งที่ผ่านมา) ได้นำมาให้ท่านตรวจสอบแล้ว
3. งบการเงินไม่ได้แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งรวมถึงการละเว้นการแสดงรายการและข้อมูลต่าง ๆ
4. ธนาคารได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาทั้งหมด ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามอาจมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงิน นอกจากนี้ ธนาคารได้ปฏิบัติตามข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแลซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามอาจมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงิน
5. หากธนาคารมีรายการหรือข้อมูลดังต่อไปนี้ ข้าพเจ้าได้บันทึกหรือเปิดเผยไว้อย่างเพียงพอ และเหมาะสมในงบการเงินแล้วเกี่ยวกับ
 - 5.1 ขาดทุนที่เกิดจากภาวะผูกพันเกี่ยวกับการซื้อและขาย
 - 5.2 สินทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกัน
 - 5.3 ข้อตกลงอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามปกติของธนาคาร
 - 5.4 ธนาคารไม่มีข้อตกลงและสิทธิในการซื้อคืนสินทรัพย์ที่ขายไปแล้ว
 - 5.5 ธนาคารไม่มีหลักประกันทางวาจาซึ่งทางธนาคารทำไว้ในนามของกรรมการเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่สาม
6. ข้าพเจ้าได้บันทึกหรือเปิดเผยไว้ในงบการเงินอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหุ้นบริมสิทธิที่ธนาคารให้พนักงานหรือบุคคลภายนอกซื้อได้ นอกจากนี้ธนาคารมีรายการเกี่ยวกับสิทธิและข้อตกลงที่ให้บุคคลอื่นซื้อหุ้นสามัญของธนาคาร อย่างไรก็ตาม ธนาคารไม่มีรายการเกี่ยวกับใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ รายการหุ้นสามัญที่สำรองไว้เพื่อการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ การแปลงหุ้นและเงื่อนไขอื่น ๆ
7. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีแผนหรือเจตนาใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อมูลค่าหรือการจัดประเภทของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงไว้ในงบการเงิน ยกเว้นโครงการพักชำระหนี้ที่ธนาคารต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งมีผลบังคับใช้ในเดือนเมษายน พ.ศ.2544 เป็นต้นไป ซึ่งโครงการดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนด

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
 469 Nakhonsawan Road, Bangkok 10300, Thailand
 Tel. 0 2280 0180, 0 2281 7355 Fax : (662) 280 0442 Website : www.baac.or.th

No. 1050/14349

May 30, 2003

Subject: Audit certificate for the year ending March 31, 2003

To : Governor of the Auditor General

This statement has been given to you in accordance with the Audit of the Financial Statements of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives for the year ending March 31, 2003 in order to express our opinion whether or not the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives as of March 31, 2003, and the results of the operation and the cash flow statements for the year that ended March 31, 2003, are in accordance with generally accepted accounting principles.

We and the bank's executives are responsible for accuracy and completion of information in the financial statements you have audited, which have been made in accordance with generally accepted accounting principles in Thailand.

We would like to certify the details involving the financial statements you have audited, as we and other executives and staff members of the bank deemed them to be:

1. There is no abnormal item involving acts of the executives or staff members whose main functions deal with accounting and internal controls or no abnormal items that substantially affected the financial statements.
2. All account records and supporting documents and evidences of accounts including all meeting minutes of shareholders and the bank's Board of Directors (including summaries of the past meetings), have been presented for your audit.
3. The financial statements do not present information opposed to material facts that would affect present items and information.
4. The bank has followed the conditions of all contracts, and the regulations of supervising organizations, otherwise these may materially affect the financial statements.
5. In case the bank has the following items or information, we have noted or revealed them suitably and appropriately in the financial statements.
 - 5.1 Loss from commitment involving sale and purchase;
 - 5.2 Assets used as security;
 - 5.3 Other agreements not related to normal operation of the bank;
 - 5.4 The bank has no agreement and right of redemption to purchase sold assets;
 - 5.5 The bank has no oral agreements made in the names of its directors, staff or a third person.
6. We have precisely noted or revealed in the financial statements details concerning the preferred shares of the bank available for staff members and others to buy. The bank has items involving rights and agreements to permit other people to buy its ordinary shares. The bank has no items involving the right certificate to buy its ordinary shares, no items of the ordinary shares reserved for claimed rights under a rights certificate and no transformation of shares or other conditions.
7. We would like to certify that we have no plans or intentions that may materially affect the value or arrangement of types of assets and liabilities shown in the financial statements. However, this does not include the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small - Scale Farmers Project set from April 2001 onwards in which the bank has to follow government policy. The project has to follow conditions specified by government.

8. ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าธนาคารมีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ทั้งหมดอย่างถูกต้องตามกฎหมายและไม่มีภาระผูกพัน หรือข้อผูกมัดใด ๆ ในสินทรัพย์ของธนาคาร เว้นแต่ที่ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
9. ข้าพเจ้าได้บันทึกหรือเปิดเผยรายการหนี้สินทั้งหมดของธนาคาร ทั้งที่เกิดขึ้นแล้ว และที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าไว้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ได้มีการเปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเกี่ยวกับหลักประกันทั้งหมดที่ธนาคารให้แก่บุคคลที่สาม
10. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีรายการเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
11. ไม่มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นระหว่างวันที่ในงบการเงินและวันที่ในหนังสือฉบับนี้ ซึ่งต้องนำมาปรับปรุงงบการเงินหรือเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

(นายพิทยาพล นาธราดล)

ผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(นายไชยพร หวังเจริญรุ่ง)

ผู้อำนวยการฝ่ายการบัญชี

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

8. We would like to confirm that the bank has legal ownership of its all assets without any commitments or binds in assets of the bank except ones that are revealed in the notes of the financial statements.

9. We have appropriately noted or revealed all liability items of the bank both which exist and may exist in the future. For the issue concerning securities the bank has given to the third persons, the information is revealed in the notes of the financial statements.

10. We would like to certify that there is no item concerning any person or activity involved.

11. There is no event happening during the date of the financial statements and the date of this note, which makes it necessary to make adjustment of the financial statements or needs to set in the notes of the financial statements.

(Mr. Pittayapol Nattaradol)

President

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

(Mr. Chaiyaporn Wangcharoenrung)

Senior Vice President, Accounting Department

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

รายงานของผู้ตรวจสอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกำไรสะสมและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าว จากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผน และปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้จัดทำขึ้นตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่น่าเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.21.1 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอกการตัดบัญชีที่ยกมาในงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 ทั้งจำนวน รวมทั้งขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 เป็นค่าใช้จ่ายรอกการตัดบัญชีและเจดีย์ตัดเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลา 3 ปี ปีละเท่าๆ กัน จำนวน 2,002.67 ล้านบาท ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ทำให้กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 ต่ำไปจำนวน 2,002.67 ล้านบาท และ 2,002.67 ล้านบาท และกำไรสะสมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 ต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน ตามลำดับ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า เนื่องจากผลกระทบของเรื่องดังกล่าวในวรรคสามและสี่ มีสาระสำคัญอย่างมาก งบกำไรขาดทุนและงบกำไรสะสมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จึงไม่แสดงผลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานสะสม โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

นอกจากความเห็นตามวรรคห้า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบของเรื่องดังกล่าวในวรรคสามและสี่ งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

H- P →

(นางสาวบุบผา รุ่งศรีทอง)

เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 8 รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจสอบ

๓/ ๓๒๕

(นางสาววิไล ลำเลิศลักษณ์ชัย)

เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 8

Independent Auditors' Report

To the shareholders of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives:

We have audited the accompanying balance sheet of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives as of 31 March 2003 and 2002, and the related statements of profit and loss, retained earning and cash flow for the years then ended. These financial statements are the responsibility of the management of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by the management, as well as evaluating the overall statement presentation. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

According to the notes to financial statements No. 3.21.1, the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives acknowledges the full amount of deferred losses carried forward, resulting from exchange rate fluctuations plus the losses resulting from the exchange rate as of 31 March 2001, as the deferred expenses to be amortized by a five year average. These procedures comply with the criteria set forth by the Ministry of Finance but do not comply with International Standards of Auditing. By following such procedures, the amounts of net profit as of 31 March 2003 and 2002 were lower by THB 2,002.67 million and THB 2,002.67 million and the amounts of retained earnings at the year ended 31 March 2003 and 2002 were lower by the same amounts respectively.

According to the notes to financial statements No. 3.21.2, as of 31 March 2003, the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives fully repaid five foreign loan contracts but has yet to acknowledge the losses resulting from exchange rate fluctuations of such contracts as deferred expenses. This does not comply with International Standards on Auditing. By following such procedures, the amount of net profit was higher by THB 638.87 million and the deferred losses resulting from the exchange rate fluctuations were higher by the same amount.

We regard the effects of the procedures aforementioned in the third and fourth paragraphs as a very important material issue. Due to these matters, the profit and loss and the retained earnings statements of the bank, at the end of the fiscal years on 31 March 2003 and 2002, do not present correctly and reasonably the performance and accumulated performance results in all material respects, in accordance with International Standards on Auditing.

Excluding the viewpoints aforementioned in the fifth paragraph, in our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, as of 31 March 2003 and 2002, and the cash flows statements for the years then ended 31 March 2003 and 2002, in accordance with generally accepted accounting principles, taking note of the effects on the financial statements mentioned in the third and fourth paragraphs above.

Bubpha Rungsreethong
(Miss Bubpha Rungsreethong)
Auditor 8
Acting Director of Audit Office

Vilai Lamlertluksanachai
(Miss Vilai Lamlertluksanachai)
Auditor 8

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบดุล
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2546	2545
สินทรัพย์			
เงินสด		2,223,339,991	1,809,824,697
รายการระหว่างธนาคาร	3.1	1,316,523,470	1,695,445,700
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	3.2	43,865,000,000	47,629,000,000
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	2.4 3.3	6,757,466,003	5,158,608,932
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับ			
เงินให้สินเชื่อ	3.4	289,096,264,307	282,469,231,750
คอกเบี้ยค้างรับ	3.5	8,986,448,502	10,408,686,242
รวม		298,082,712,809	292,877,917,992
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	3.6	48,091,273,501	37,496,947,835
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		249,991,439,308	255,380,970,157
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	3.9	43,396,081,078	23,755,530,229
ทรัพย์สินรอการขาย	3.10	31,831,319	32,562,660
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	2.5 3.11	4,752,899,859	4,942,089,487
สินทรัพย์อื่น	3.12	2,948,464,473	2,016,281,323
รวมสินทรัพย์		355,283,045,501	342,420,313,185

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
Balance Sheet
As of 31 March 2003 and 2002

Unit: THB

	Notes	2003	2002
Assets			
Cash		2,223,339,991	1,809,824,697
Inter - bank accounts	3.1	1,316,523,470	1,695,445,700
Securities purchased with the right of redemption	3.2	43,865,000,000	47,629,000,000
Investment in securities	2.4, 3.3	6,757,466,003	5,158,608,932
Loans and accrued interest receivable			
Loans	3.4	289,096,264,307	282,469,231,750
Accrued interest receivable	3.5	8,986,448,502	10,408,686,242
Total		298,082,712,809	292,877,917,992
Less doubtful debt reserves	3.6	48,091,273,501	37,496,947,835
Net loans and accrued interest receivable		249,991,439,308	255,380,970,157
Payment receivable account Government Secured Loan Project	3.9	43,396,081,078	23,755,530,229
Assets foreclosed	3.10	31,831,319	32,562,660
Net land, buildings and equipment	2.5, 3.11	4,752,899,859	4,942,089,487
Other assets	3.12	2,948,464,473	2,016,281,323
Total assets		355,283,045,501	342,420,313,185

Notes to Financial Statements are an integral part of these statements.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบดุล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2546	2545
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินฝาก	3.13	283,685,404,823	262,423,194,730
เงินกู้ยืม - ถึงกำหนดชำระใน 1 ปี		9,671,710,776	5,647,959,425
- ระยะยาว		18,324,937,982	34,180,008,207
รวมเงินกู้ยืม	2.6 3.14	27,996,648,758	39,827,967,632
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		1,126,660,747	1,479,660,004
เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	3.15	10,055,470,421	10,072,111,357
กองทุนบำเหน็จ	3.16	201,701,970	182,167,865
หนี้สินอื่น	3.17	4,525,659,058	3,410,815,758
รวมหนี้สิน		327,591,545,777	317,395,917,346
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนเรือนหุ้นที่กำหนดตามกฎหมาย			
หุ้นสามัญ 300,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		30,000,000,000	30,000,000,000
หุ้นบริวารสิทธิ 15,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		1,500,000,000	1,500,000,000
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 260,063,111 หุ้น ในปี 2546 และ 256,915,799 หุ้นในปี 2545	3.18	26,006,311,100	25,691,579,900
หุ้นบริวารสิทธิ 82,758 หุ้น ในปี 2546 และ 82,758 หุ้นในปี 2545		8,275,800	8,275,800
เงินเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง	3.19	34,000,000	34,000,000
ส่วนเกินทุนจากการบริจาค	3.20	997,375,333	999,139,101
ขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราอัตราตัดบัญชี	2.10 3.21	(4,005,339,826)	(6,008,009,739)
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
สำรองตามกฎหมาย		1,102,206,000	947,906,000
ยังไม่ได้จัดสรร		3,548,671,317	3,351,504,777
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		27,691,499,724	25,024,395,839
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		355,283,045,501	342,420,313,185
รายการนอกงบดุล-ภาระผูกพันทั้งสิ้น	3.22		
ค่าประกันเงินกู้ยืม		3,789,500,000	3,789,500,000
ภาระผูกพันอื่น		448,030,435	467,256,695
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			

(นายวราเทพ รัตนากร)
ประธานกรรมการ

(นายพิทยาพล นาลธราตล)
ผู้จัดการ

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
Balance Sheet
As of 31 March 2003 and 2002

Unit: THB

	Notes	2003	2002
Liabilities and shareholders' equity			
Deposits	3.13	283,685,404,823	262,423,194,730
Borrowings - one year due		9,671,710,776	5,647,959,425
- long term		18,324,937,982	34,180,008,207
Total borrowing	2.6,3.14	27,996,648,758	39,827,967,632
Accrued interest payable		1,126,660,747	1,479,660,004
Government scheme creditors	3.15	10,055,470,421	10,072,111,357
Retirement fund	3.16	201,701,970	182,167,865
Other liabilities	3.17	4,525,659,058	3,410,815,758
Total liabilities		327,591,545,777	317,395,917,346
Shareholders' equity			
Share capital			
Authorized share capital			
300,000,000 ordinary shares of 100 baht per share		30,000,000,000	30,000,000,000
15,000,000 preference shares of 100 baht per share		1,500,000,000	1,500,000,000
Issued and paid-up share capital			
260,063,111 ordinary shares in 2003 and 256,915,799 in 2002	3.18	26,006,311,100	25,691,579,900
82,758 preference shares in 2003 and 82,758 in 2002		8,275,800	8,275,800
Increase in capital from the Ministry of Finance	3.19	34,000,000	34,000,000
Surplus from donation	3.20	997,375,333	999,139,101
Deferred losses due to exchange rate fluctuations	2.10, 3.21	(4,005,339,826)	(6,008,009,739)
Retained earnings			
Appropriated			
Reserve		1,102,206,000	947,906,000
Non-appropriated retained earnings		3,548,671,317	3,351,504,777
Total shareholders' equity		27,691,499,724	25,024,395,839
Total liabilities and shareholders' equity		355,283,045,501	342,420,313,185
Items outside balance sheet total commitments			
Loan guarantee	3.22	3,789,500,000	3,789,500,000
Other commitments		448,030,435	467,256,695

Notes to Financial Statements are an integral part of these statements

(Mr. Varathep Ratanakhon)
Chairman

(Mr. Pittayapol Nattaradol)
President

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2546	2545
รายได้ดอกเบี้ย และเงินปันผล			
เงินให้สินเชื่อ	3.23	18,220,918,496	15,945,442,964
เงินชดเชยค้ำประกันเงินโครงการนโยบายรัฐ		1,755,348,125	1,103,365,903
รายการระหว่างธนาคาร		1,759,658	2,203,598
พันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินสถาบันการเงิน		788,200,623	751,085,970
เงินลงทุน		1,374,945	-
ตั๋วเงินช้อลด		674,076,287	775,228,145
เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน		41,341,482	36,901,199
เงินกู้เคหะสงเคราะห์		17,563,501	11,974,350
รวมรายได้ดอกเบี้ย และเงินปันผล		21,500,583,117	18,626,202,129
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย			
เงินฝาก		3,469,849,475	4,205,386,369
เงินกู้และตั๋วสัญญาใช้เงิน		1,543,367,777	2,759,082,269
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินกู้	3.24	221,498,910	167,445
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		5,234,716,162	6,964,636,083
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ		16,265,866,955	11,661,566,046
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	2.3 3.25	8,029,628,539	3,577,283,780
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิหลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		8,236,238,416	8,084,282,266
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย			
ค่าธรรมเนียมและบริการ		320,739,559	239,504,485
เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ		536,305,163	580,769,754
รายได้อื่น		108,515,762	144,228,216
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย		965,560,484	964,502,455
ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		5,486,788,225	5,483,088,339
ค่าตอบแทนกรรมการ		2,370,043	1,600,000
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		536,946,713	521,153,742
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินและสิทธิการเช่าค้ำบัญชี		503,193,250	548,316,331
ขาดทุนจากการบริหารเงินตรา	2.10 3.21	1,164,208,042	1,168,164,675
ขาดทุนจากการค้ำค้ำ		192,000	192,000
ค่าใช้จ่ายอื่น		848,087,162	771,948,950
รวมค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย		8,541,785,435	8,494,464,037
กำไรสุทธิ		660,013,465	554,320,684
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	2.11	2.55	2.16

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
Profit and Loss Statement
For the years ended 31 March 2003 and 2002

Unit: THB

	Notes	2003	2002
Revenues from interests and dividends			
Interest earned on loans	3.23	18,220,918,496	15,945,442,964
Income earned on cost of fund compensation Government Secured Loan Project		1,755,348,125	1,103,365,903
Income earned on inter-bank accounts		1,759,658	2,203,598
Interest earned on government bonds and bills of financial institutions		788,200,623	751,085,970
Income earned on investment		1,374,945	-
Income earned on bill discount purchases		674,076,287	775,228,145
Interest earned on deposits - secured loans		41,341,482	36,901,199
Interest earned on housing loans		17,563,501	11,974,350
Total revenues form interests and dividends		21,500,583,117	18,626,202,129
Interest Expenses			
Interest paid on deposits		3,469,849,475	4,205,386,369
Interest paid on borrowing and promissory notes		1,543,367,777	2,759,082,269
Loan-related expenses	3.24	221,498,910	167,445
Total interest expense		5,234,716,162	6,964,636,083
Net interest income and dividend		16,265,866,955	11,661,566,046
Bad and doubtful accounts	2.3, 3.25	8,029,628,539	3,577,283,780
Net interest income less bad and doubtful debts		8,236,238,416	8,084,282,266
Non - interest revenues			
Fee and service income		320,739,559	239,504,485
Service compensation- government secured loan projects		536,305,163	580,769,754
Other income		108,515,762	144,228,216
Total non - interest revenues		965,560,484	964,502,455
Non - interest expenses			
Staff - related expenses		5,486,788,225	5,483,088,339
Remuneration for Board of Directors		2,370,043	1,600,000
Expenses related to premises and equipment		536,946,713	521,153,742
Depreciation on assets and leasehold amortization		503,193,250	548,316,331
Losses due to exchange rate fluctuations	2.10, 3.21	1,164,208,042	1,168,164,675
Losses due to stock devaluation		192,000	192,000
Other expenses		848,087,162	771,948,950
Total non - interest expenses		8,541,785,435	8,494,464,037
Net profit		660,013,465	554,320,684
Basic net profit per share	2.11	2.55	2.16

Notes to Financial Statements are an integral part of these statements

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545

หน่วย : บาท

	ทุนที่ออกและ ชำระแล้ว	เงินเพิ่มทุนจาก กระทรวงการคลัง	ส่วนเกินทุน จากการบริจาค	ขาดทุนจากการปริวรรต เงินตราอัตราตัดบัญชี	กำไรสะสม	รวม
ยอดคงเหลือ ณ 1 เม.ย.44	25,443,922,800	34,000,000	1,001,209,939	(8,010,679,652)	3,999,753,098	22,468,206,185
ขาดทุนจากการปริวรรตเงินตรา อัตราตัดบัญชี	-	-	-	2,002,669,913	-	2,002,669,913
ส่วนเกินทุนจากการบริจาค	-	-	(2,070,838)	-	-	(2,070,838)
กำไรสุทธิ	-	-	-	-	554,320,684	554,320,684
เงินปันผลจ่าย						
หุ้นบุริมสิทธิ	-	-	-	-	(327,516)	(327,516)
หุ้นสามัญ	-	-	-	-	(254,335,489)	(254,335,489)
หุ้นบุริมสิทธิ	87,900	-	-	-	-	87,900
หุ้นสามัญ	255,845,000	-	-	-	-	255,845,000
ยอดคงเหลือ ณ 31 มี.ค.45	25,699,855,700	34,000,000	999,139,101	(6,008,009,739)	4,299,410,777	25,024,395,839
ยอดคงเหลือ ณ 1 เม.ย.45	25,699,855,700	34,000,000	999,139,101	(6,008,009,739)	4,299,410,777	25,024,395,839
ขาดทุนจากการปริวรรตเงินตรา อัตราตัดบัญชี	-	-	-	2,002,669,913	-	2,002,669,913
ส่วนเกินทุนจากการบริจาค	-	-	(1,763,768)	-	-	(1,763,768)
กำไรสุทธิ	-	-	-	-	660,013,465	660,013,465
เงินปันผลจ่าย						
หุ้นบุริมสิทธิ	-	-	-	-	(248,274)	(248,274)
หุ้นสามัญ	-	-	-	-	(308,298,651)	(308,298,651)
หุ้นสามัญ	314,731,200	-	-	-	-	314,731,200
ยอดคงเหลือ ณ 31 มี.ค.46	26,014,586,900	34,000,000	997,375,333	(4,005,339,826)	4,650,877,317	27,691,499,724

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
Changes of Shareholders Statement
For the years ended 31 March 2003 and 2002

Unit: THB

	Issued and paid - up share capital	Increase in capital from the Ministry of Finance	Surplus from donations	Deferred losses due to exchange rate fluctuations	Retained earnings	Total
Balance as of 1 April 2001	25,443,922,800	34,000,000	1,001,209,939	(8,010,679,652)	3,999,753,098	22,468,206,185
Deferred losses due to exchange rate fluctuations	-	-	-	2,002,669,913	-	2,002,669,913
Surplus from donations	-	-	(2,070,838)	-	-	(2,070,838)
Net profit	-	-	-	-	554,320,684	554,320,684
Dividends paid						
Preference shares	-	-	-	-	(327,516)	(327,516)
Ordinary shares	-	-	-	-	(254,335,489)	(254,335,489)
Preference shares	87,900	-	-	-	-	87,900
Ordinary shares	255,845,000	-	-	-	-	255,845,000
Balance as of 31 March 2002	25,669,855,700	34,000,000	999,139,101	(6,008,009,739)	4,299,410,777	25,024,395,839
Balance as of 1 April 2002	25,699,855,700	34,000,000	999,139,101	(6,008,009,739)	4,299,410,777	25,024,395,839
Deferred losses due to exchange rate fluctuations	-	-	-	2,002,669,913	-	2,002,669,913
Surplus from Donations	-	-	(1,763,768)	-	-	(1,763,768)
Net profit	-	-	-	-	660,013,465	660,013,465
Dividends paid						
Preference shares	-	-	-	-	(248,274)	(248,274)
Ordinary shares	-	-	-	-	(308,298,651)	(308,298,651)
Ordinary shares	314,731,200	-	-	-	-	314,731,200
Balance as of 31 March 2003	26,014,586,900	34,000,000	997,375,333	(4,005,339,826)	4,650,877,317	27,691,499,724

Notes to Financial Statements are an integral part of these statements

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกำไรสะสม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545

หน่วย : บาท

	2546	2545
กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร		
ยอดยกมาต้นปี	3,351,504,777	3,179,179,098
กำไรสุทธิประจำปี	660,013,465	554,320,684
หัก สำรองตามกฎหมาย	154,300,000	127,332,000
เงินปันผล	308,546,925	254,663,005
รวมกำไรสะสมส่วนที่ยังไม่จัดสรร	3,548,671,317	3,351,504,777
กำไรสะสมส่วนที่จัดสรรแล้ว		
สำรองตามกฎหมาย		
ยอดคงเหลือต้นปี	947,906,000	820,574,000
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	154,300,000	127,332,000
รวมกำไรสะสมส่วนจัดสรรแล้ว	1,102,206,000	947,906,000
รวมกำไรสะสม	4,650,877,317	4,299,410,777
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้		

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
Statement of Retained Earnings and Profit Appropriation
For the years ended 31 March 2003 and 2002

Unit : THB

	2003	2002
Non-appropriated retained earnings		
Retained earnings brought forward	3,351,504,777	3,179,179,098
Net profit of the year	660,013,465	554,320,684
Less : Reserves	154,300,000	127,332,000
Dividends	308,546,925	254,663,005
Total non - appropriated retained earnings	3,548,671,317	3,351,504,777
Appropriated retained earnings		
Reserves		
Reserves brought forward	947,906,000	820,547,000
Increase during the year	154,300,000	127,332,000
Total appropriated retained earnings	1,102,206,000	947,906,000
Total retained earnings	4,650,877,317	4,299,410,777

Notes to Financial Statements are an integral part of these statements

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545

หน่วย : บาท

	2546	2545
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	660,013,465	554,320,684
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคา และสิทธิการเช่าที่ดิน	503,193,250	548,316,331
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	8,002,702,802	3,569,396,180
(กำไร) จากการจำหน่ายทรัพย์สิน	(19,307,781)	(28,290,223)
ขาดทุนจากการปริวรรตเงินตรา	1,164,208,042	1,168,164,675
ขาดทุนจากการด้อยค่า	192,000	192,000
ดอกเบี้ยค้างรับลดลง	1,422,237,740	3,397,470,975
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง		
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	11,733,239,518	9,209,570,622
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินให้กู้ยืม	(4,035,409,693)	(9,988,732,095)
สินทรัพย์รอการขาย	731,341	(30,278,235)
สินทรัพย์อื่น	(20,610,176,348)	(14,064,928,515)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินฝาก	21,262,210,093	47,681,538,138
หนี้สินอื่น	764,737,211	(3,391,912,265)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	9,115,332,122	29,415,257,650
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนลดลง (เพิ่มขึ้น)	3,764,000,000	(26,456,000,000)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(1,599,049,071)	10,257,739,624
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(285,728,090)	(530,133,524)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	28,474,599	35,175,154
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	1,907,697,438	(16,693,218,746)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ระยะยาว	(10,992,857,003)	(12,521,046,907)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	314,731,200	255,932,900
ส่วนเกินทุนจากการบริจาคลดลง	(1,763,768)	(2,070,838)
จ่ายเงินปันผล	(308,546,925)	(254,663,005)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(10,988,436,496)	(12,521,847,850)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	34,593,064	200,191,054
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 เม.ย. 45	3,505,270,397	3,305,079,343
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 มี.ค. 46	3,539,863,461	3,505,270,397
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้		

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
Cash Flow Statement
For the years ended 31 March 2003 and 2002

Unit: THB

	2003	2002
Cash flow from operations		
Net profit	660,013,465	554,320,684
Adjustment against net profit balance to compute cash received (paid) from operations		
Depreciation of assets and leasehold amortization	503,193,250	548,316,331
Bad and doubtful accounts	8,002,702,802	3,569,396,180
Losses (profits) from sales of assets	(19,307,781)	(28,290,223)
Losses due to exchange rate fluctuations	1,164,208,042	1,168,164,675
Losses due to stock devaluation	192,000	192,000
Decrease of accrued interest receivables	1,422,237,740	3,397,470,975
Profit from operation before changes in operation assets and liabilities	11,733,239,518	9,209,570,622
Operation assets (increase) decrease		
Loans	(4,035,409,693)	(9,988,732,095)
Properties foreclosed	731,341	(30,278,235)
Other assets	(20,610,176,348)	(14,064,928,515)
Operation liabilities increase (decrease)		
Deposits	21,262,210,093	47,681,538,138
Other liabilities	764,737,211	(3,391,912,265)
Net cash received from operational activities	9,115,332,122	29,415,257,650
Cash flow from investment activities		
Decrease (increase) of investment in purchased securities with the right of redemption	3,764,000,000	(26,456,000,000)
Decrease (increase) of investment in securities	(1,599,049,071)	10,257,739,624
Cash paid for purchases of building and equipment	(285,728,090)	(530,133,524)
Cash received from sales of land, building and equipment	28,474,599	35,175,154
Net cash from investment activities	1,907,697,438	(16,693,218,746)
Cash flow from fund procurement activities		
Cash paid for long term loans repayments	(10,992,857,003)	(12,521,046,907)
Cash received from increase in capital	314,731,200	255,932,900
Decrease of surplus from donations	(1,763,768)	(2,070,838)
Dividends paid	(308,546,925)	(254,663,005)
Net cash from fund procurement activities	(10,988,436,496)	(12,521,847,850)
Net increase of cash and cash equivalent	34,593,064	200,191,054
Cash and cash equivalent accounts as of 1 April 2002	3,505,270,397	3,305,079,343
Cash and cash equivalent accounts as of 31 March 2003	3,539,863,461	3,505,270,397

Notes to Financial Statements are an integral part of these statements

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545

1. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

2. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 งวดบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป

2.2 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย โดยทั่วไปถือปฏิบัติตามเกณฑ์คงค้าง

2.2.1 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ โดยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกรจากลูกหนี้ปกติ ทั้งที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระและดอกเบี้ยถึงกำหนดชำระที่ค้างชำระไม่เกิน 1 ปี ส่วนดอกเบี้ยเงินให้กู้ที่ค้างชำระเกินกว่า 1 ปี ลูกหนี้ดำเนินคดีรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.2.2 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญารวมค้ำเงินและสัญญารวมดอกเบี้ย และลูกหนี้เงินกู้โครงการพักชำระหนี้ที่มาจากหนี้ค้างชำระ รับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.2.3 เงินปันผล รับรู้เมื่อผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผล

2.3 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมา และคำนวณโดยการจัดกลุ่มลูกหนี้ จำแนกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ ดังนี้

2.3.1 ลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

- ต้นเงินกู้ค้างชำระ 1 ปี แต่ไม่ถึง 2 ปี จำนวนในอัตราร้อยละ 10 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ทุกปี เว้นแต่ต้นเงินกู้ค้างชำระของลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน
- ดอกเบี้ยถึงกำหนดชำระ ที่บันทึกเป็นรายได้ในงวดบัญชีก่อน ให้คำนวณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน ตามยอดที่เรียกเก็บไม่ได้

2.3.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร

- สหกรณ์การเกษตรชั้น 1 ชั้น 2 และชั้น 3 จำนวนจากยอดต้นเงินกู้และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4 , 5 และ 10 ตามลำดับ
- กลุ่มเกษตรกรที่ดำเนินการตามปกติคำนวณในอัตราร้อยละ 10 ส่วนกลุ่มเกษตรกรที่หยุดดำเนินการคำนวณเต็มจำนวน

2.3.3 ลูกหนี้เงินกู้ดำเนินคดี คำนวณตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน

2.3.4 ลูกหนี้เงินกู้ประสพภัยธรรมชาติ และลูกหนี้เงินกู้ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ ได้แก่ ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และลูกหนี้เงินกู้โครงการพักชำระหนี้ คำนวณจากยอดต้นเงินกู้ในอัตราร้อยละของความเสียหายที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้จนเต็มจำนวน

Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
Notes to Financial Statements
For the years ended 31 March 2003 and 2002

1. Criteria of financial statement presentation

Financial statements for the year that ended 31 March 2003 and 2002 are in accordance with generally accepted accounting principles in Thailand.

2. Summary of Key Accounting Policies

2.1 Accounting period runs from 1 April to 31 March the following year.

2.2 Acknowledgement of income and expenses are generally applied on the criteria on an overdue basis:

2.2.1 Loan interest is based on the time span, determining the real return of assets, by acknowledging loan interests earned from farmers as income from normal debtors for interests of both not due and overdue for less than one year. Payments of interest overdue for more than one year and interest of litigation debtors will be acknowledged as income when actually paid.

2.2.2 Loan interest from restructured debt of the combined principal and interest payment contract and debtors of the Debt Suspension Project originated from their overdue debts is acknowledged as income when actual payment has been made.

2.2.3 Dividends are acknowledged when a shareholder has a right to get the dividend payment.

2.3 Doubtful accounts are estimated as a percentage of total liabilities by analyzing past experiences and debts classified as overdue. The estimate is based on the following criteria:

2.3.1 Farmer accounts:

- Doubtful accounts are estimated at 10 percent and up by 10 percent each year, of the loan principal overdue for one year or more but not exceeding two years. This does not include the overdue loan principals restructured for recording in full amount as doubtful accounts.

- The uncollected due interest payments entered as income in the previous fiscal year account, are recorded in full amount as doubtful accounts.

2.3.2 Farmer institution accounts:

- Doubtful accounts are estimated from loan principal and interest balances at four, five and 10 percent for the first, second and third class cooperatives respectively.

- Doubtful accounts for active farmer associations are made at 10 percent of the loan principal and interest balances. For defunct farmer associations the full amount is recorded.

2.3.3 Litigation accounts: The doubtful accounts are estimated at full amount indebted by the litigated debtor.

2.3.4 Natural disaster victim and collectively unsure loan debtors of restructured loans and Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small - Scale Farmers Project : The doubtful accounts are estimated from the loan principal balance as a percentage of losses unable to be fully paid.

2.4 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

- คราสารหนี้ที่จะถือไว้จนครบกำหนดแสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงในราคาทุนและรับรู้การด้อยค่าของเงินลงทุนที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุน

2.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ แสดงบัญชีในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรงในอัตรา ดังนี้

อาคาร ร้อยละ 5 ต่อปี

ยานพาหนะและอุปกรณ์ ร้อยละ 15 - 27 ต่อปี

สิทธิการเช่าที่ดิน ตัดบัญชีตามอายุสัญญาเช่า สิทธิการเช่าสิ่งก่อสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่สร้างบนที่ดินราชพัสดุตัดบัญชีร้อยละ 5 ต่อปี

2.6 เงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บันทึบบัญชีเป็นเงินบาทตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ณ วันที่เกิดรายการและปรับค่าเงินกู้ค้างชำระ ณ วันสิ้นงวด ตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 เป็นต้นไป รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป สำหรับผลต่างในงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราอรรถการตัดบัญชี และเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลา 5 ปี ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

2.7 ผลขาดทุนจากการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวอรรถการตัดบัญชี เนื่องจากรัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงระบบแลกเปลี่ยนเงินตราจากแบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) มาใช้ระบบแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัว (Managed Float) เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) รับรู้ผลขาดทุนจากการใช้ระบบแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัว สำหรับยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 รับรู้เป็นรายการอรรถการตัดบัญชี และเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลา 5 ปี ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

2.8 เงินกู้ที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นพิเศษ เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นหลังวันที่ 31 ตุลาคม 2521 ซึ่งนำไปขายฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีข้อตกลงขายคืนเป็นพิเศษ ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รับเงินกู้กับวันที่นำไปขายฝาก สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2545 รับรู้เป็นกำไร (ขาดทุน) จากการขายฝากทั้งจำนวน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 รับรู้เป็นขาดทุนจากการขายฝากเงินกู้การตัดบัญชี และเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายเป็นระยะเวลา 5 ปี ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

การนำเงินกู้ไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกำหนดอัตราขายคืนเป็นพิเศษนั้นในสัญญาขายฝากมีเงื่อนไขกำหนดไว้อีกว่า ในกรณีธนาคารแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเงินเป็นเงินสกุลอื่น หากต่อมามีการแลกเปลี่ยนเงินคืนเพื่อขายให้ ธ.ก.ส. แล้วเกิดผลขาดทุนจากการแลกเปลี่ยน ธ.ก.ส. ต้องเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงนั้น

2.4 Investment in securities:

- Debts instruments are held until date due at the written off costs
- Funds for long- term investment in general are recorded at cost and the incurred devaluation of investment funds, shown in the profit and loss statement is acknowledged.

2.5 Land, building and equipment: A record is made at cost less by accumulated depreciation. The depreciation is computed by the following straight-line methods:

Building: Five percent per year

Vehicle and equipment: 15-27 percent per year.

Leasehold: In case of land, amortization is made in accordance with the terms of the lease. In case of buildings mostly constructed on crown property land, amortization is made at five percent per year.

2.6 Foreign borrowings: A record is made in baht in accordance with the foreign exchange selling rate of commercial banks on the date of transaction. An adjustment of overdue borrowing will be made on the last date of the accounting period in accordance with the selling rate of commercial banks on that day. The difference at the year ended 31 March 2001 was acknowledged as a gain or loss from the exchange rate fluctuations to be amortized as deferred expenses by a five years average, as approved by the Ministry of Finance. From 1 April 2001 the difference was acknowledged in full as a gain or loss from exchange rate fluctuations in accordance with generally accepted accounting principles.

2.7 Deferred losses from the application of the managed float exchange system came about when the government changed from the original 'basket of currencies' to the 'managed float' foreign exchange system on 2 July 1997. At the year ended 31 March 2001, BAAC acknowledged the loss outstanding incurred from the application of the managed float exchange system as deferred expenses to be amortized by a five year average as approved by the Ministry of Finance.

2.8 Borrowings under special exchange rate agreements were loans from the government of Japan after 31 October 1978 which were later sold to the Bank of Thailand with a special agreement on the right of redemption. For the year ending 31 March 2002, a different rate of exchange on the date of receipt and sale of the loans was acknowledged in full as a gain or loss from sales with the right of redemption. For the year ending 31 March 2001, the difference was acknowledged as a deferred loss to be amortized as an expense by a five-year average as approved by the Ministry of Finance.

Another condition of the special agreement on sale of the loans with the right of redemption to BOT was that, if the Bank of Thailand felt it necessary to convert the Japanese yen into another currency and vice versa for sale to BAAC and in so doing incurs a loss, BAAC should bear the risk.

2.9 การปรับมูลค่าเงินกู้คงเป็นหนี้ตามระบบ EXCHANGE RISK POOLING SYSTEM (ERPS) เงินกู้จากธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาเอเชีย ใช้ระบบ ERPS ซึ่งตามเงื่อนไขของสัญญา ผู้กู้ต้องยอมรับผลกำไรหรือขาดทุนจากระบบดังกล่าวตามจำนวนที่ธนาคารจะแจ้งให้ทราบ ธ.ก.ส. รับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนไว้ในบัญชีสำรองความเคลื่อนไหวอัตราแลกเปลี่ยน (แสดงรายการรวมอยู่ในเงินกู้ยืม) คู่กับบัญชีผลขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินกู้คงเป็นหนี้หรือการตัดบัญชี งวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 เฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลา 5 ปี ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง สำหรับคืนเงินได้ชำระเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อปีบัญชี 2543

2.10 กำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรตเงินตราการตัดบัญชี กำไรหรือขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราตามข้อ 2.6 - 2.9 บันทึกรวมอยู่ในรายการกำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรตเงินตราการตัดบัญชีแสดงหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นในงบดุล

2.11 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหลังจากหักเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน หาดด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญ

2.12 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ในงบกระแสเงินสดหมายความรวมถึงเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีกำหนดจ่ายคืนในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน

3. ข้อมูลเพิ่มเติม

3.1 รายการระหว่างธนาคาร

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
	เมื่อทวงถาม	เมื่อทวงถาม
ธนาคารแห่งประเทศไทย	414.00	903.20
ธนาคารพาณิชย์	719.46	615.90
อื่น ๆ	183.06	176.35
รวมรายการระหว่างธนาคาร	<u>1,316.52</u>	<u>1,695.45</u>

รายการระหว่างธนาคาร - อื่น ๆ ณ 31 มีนาคม 2546 และ 31 มีนาคม 2545 จำนวนเงิน 183.06 ล้านบาท และ 176.35 ล้านบาท รวมเงินฝากของกองทุนเคหะสงเคราะห์ จำนวน 51.87 ล้านบาท และ 50.51 ล้านบาท ตามลำดับ

3.2 หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน ธ.ก.ส. ได้ซื้อพันธบัตรรัฐบาลที่มีสัญญาขายคืน โดยมีตลาดซื้อคืนที่ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวนเงิน 43,865 ล้านบาท มีรายได้ดอกเบี้ยในงวด 31 มีนาคม 2546 จำนวน 600.34 ล้านบาท

2.9 Adjustment of principal outstanding to conform with the exchange risk pooling system (ERPS): Under the agreed conditions of the loans borrowed from the World Bank and the Asian Development Bank, which were based on the exchange risk pooling system, the borrower is required to accept a gain or loss resulting from the system, at an amount informed by the creditors. BAAC acknowledges gains or losses recorded in the active exchange reserve (shown in the borrowing issues) coupled with the account of deferred loss resulting from the adjustment of outstanding loans. For the year ending 31 March 2001, the losses were amortized as an expense by a five-year average as approved by the Ministry of Finance. The loan principals were fully paid in FY 2000.

2.10 Deferred gains (losses) from exchange fluctuations and amortization as shown in No. 2.6 - 2.9 were included in the deferred profits (losses) from exchange rate fluctuations as an amount subtracted from the shareholders' equity in the balance sheet.

2.11 Basic net profit per share is computed from net profit less the preference-share dividends at an interest rate equal to that of the 12 months fixed deposit rate, divided by the weighted average number of ordinary shares.

2.12 Cash and cash equivalent in the cash flow statements included cash and deposits at banks with the withdrawal period not exceeding 3 months.

3. Additional Information

3.1 Interbank accounts

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
	<u>On demand</u>	<u>On demand</u>
Bank of Thailand	414.00	903.20
Commercial banks	719.46	615.90
Others	183.06	176.35
Total	<u>1,316.52</u>	<u>1,695.45</u>

Interbank accounts - others as of 31 March 2003 and 2002 amounted to THB 183.06 and 176.35 million combined with THB 51.87 and 50.51 million of deposits from the Housing Fund

3.2 Securities purchased with the right of redemption: BAAC purchased government bonds with the right of redemption worth THB 43.865 billion, yielding interest worth THB 600.34 million by 31 March 2003. The resale market is at the Bank of Thailand.

3.3 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

3.3.1 เงินลงทุนชั่วคราว

เป็นตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดใน 1 ปี ประกอบด้วย

ตั๋วสัญญาใช้เงิน

หน่วย : ล้านบาท	
31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
5,700.00	4,100.00

3.3.2 เงินลงทุนระยะยาว

1) ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท		31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
	ครบกำหนด ภายใน 2 - 5 ปี	ครบกำหนด ภายใน 6 - 10 ปี	รวม	รวม
พันธบัตรรัฐบาล	516.76	97.49	614.25	617.83
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	300.00	49.36	349.36	348.73
รวม	816.76	146.85	963.61	966.56

2) เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่น เป็นหุ้นสามัญในบริษัทต่าง ๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท		31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
บริษัทปุยแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)			3.20	3.20
บริษัทไทยธุรกิจเกษตร จำกัด			12.00	10.00
บริษัทนมไทย - เดนมาร์ก จำกัด			10.00	10.00
บริษัทไทย - แอ็คโกร เอ็กซ์เซนจ์ จำกัด			100.00	100.00
รวม			125.20	123.20
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า			31.34	31.15
เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่นสุทธิ			93.86	92.05
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์			6,757.47	5,158.61

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้รับเงินปันผลจาก บริษัทไทยธุรกิจเกษตร จำกัด เป็นจำนวนเงิน 1.37 ล้านบาท

3.3 Investment in securities comprised of the following:

3.3.1 Temporary investments are debt instruments with maturity up to one year. They are:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Promissory notes	<u>5,700.00</u>	<u>4,100.00</u>

3.3.2 Long term investment

1) Debt instruments to be held to maturity comprised of:

	Unit: THB million			
	Maturity	Maturity	31 March 2003	31 March 2002
	2-5 years	6-10 years	Total	Total
Government bonds	516.76	97.49	614.25	617.83
State enterprise bonds	300.00	49.36	349.36	348.73
Total	<u>816.76</u>	<u>146.85</u>	<u>963.61</u>	<u>966.56</u>

2) Investment in other securities which comprised of the ordinary shares of the following companies:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Shares of the National Fertilizer (Public) Co., Ltd.	3.20	3.20
Shares of the Thai Agri-business Co., Ltd.	12.00	10.00
Shares of Thai-Denmark Dairy Co., Ltd.	10.00	10.00
Share of Thai Agro Exchange Co., Ltd.	100.00	100.00
Total	<u>125.20</u>	<u>123.20</u>
Less stock devaluation accounts	31.34	31.15
Net investment in other securities	<u>93.86</u>	<u>92.05</u>
Total investment in securities	<u>6,757.47</u>	<u>5,158.61</u>

In this period BAAC received THB 1.37 million of paid dividends from the Thai Agri - Business Co., Ltd.

3.4 เงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
3.4.1 เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร		
เกษตรกร	241,715.33	228,064.87
สหกรณ์การเกษตร	14,170.01	14,075.72
กลุ่มเกษตรกร	92.90	96.17
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	255,978.24	242,236.76
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		
เกษตรกร	22,754.67	30,293.17
บุคคลทั่วไป	846.70	683.54
สหกรณ์การเกษตร	367.30	488.28
กลุ่มเกษตรกร	0.42	10.69
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	23,969.09	31,475.68
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และนโยบายรัฐ	279,947.33	273,712.44
3.4.2 ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน GTZ	10.70	11.32
3.4.3 ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	31.72	-
3.4.4 เงินให้สินเชื่ออื่น		
ตั๋วเงินซื้อสด	7,665.69	7,566.14
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	339.13	398.32
ลูกหนี้เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	1,087.10	781.01
ลูกหนี้สละมาขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อ	14.59	-
รวมเงินให้สินเชื่ออื่น	9,106.51	8,745.47
รวมเงินให้สินเชื่อ	289,096.26	282,469.23

เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐเป็นเงินที่ ธ.ก.ส. จำยสินเชื่อแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) โดยได้รับเงินจากส่วนราชการและเงินทุนของ ธ.ก.ส. ตามโครงการนโยบายของรัฐบาล ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการและชดเชยต้นทุนเงินเป็นค่าตอบแทน

3.4 Loans comprised of the following:

3.4.1 Loans to farmers and farmer institutions and government secured loans projects

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Loans to farmers and farmer institutions		
Farmers	241,715.33	228,064.87
Agricultural cooperatives	14,170.01	14,075.72
Farmer associations	92.90	96.17
Total lending to farmers and farmer institutions	<u>255,978.24</u>	<u>242,236.76</u>
Loans to government secured loan projects		
Farmers	22,754.67	30,293.17
People in general	846.70	683.54
Agricultural cooperatives	367.30	488.28
Farmer associations	0.42	10.69
Total loan to government secured loans projects	<u>23,969.09</u>	<u>31,475.68</u>
Total loans to farmers and farmer institutions and government secured loans projects	<u>279,947.33</u>	<u>273,712.44</u>
3.4.2 GTZ revolving fund accounts	<u>10.70</u>	<u>11.32</u>
3.4.3 EU revolving fund accounts	<u>31.72</u>	<u>-</u>
3.4.2 Other loans		
Discounted bills	7,665.69	7,566.14
Housing fund accounts	339.13	398.32
Deposit-guaranteed accounts	1,087.10	781.01
Islamic accounts: sales on credit, installment and hire purchase	14.59	-
Total other loans	<u>9,106.51</u>	<u>8,745.47</u>
Grand Total	<u>289,096.26</u>	<u>282,469.23</u>

Loans to government secured loan projects are those BAAC extended to farmers, farmer institutions and people in general (government teachers). The bank received the funds from government agencies and from its own related government secured loan projects. In return, BAAC received compensation for its costs of fund and services.

จากการวิเคราะห์สถานะเงินให้กู้ยืมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ปรากฏดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 46			31 มี.ค. 45		
	ต้นเงิน	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ	ร้อยละ	ต้นเงิน	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ	ร้อยละ
ไม่ถึงกำหนดชำระ	250,499.36	14,281.97	5.70	247,061.42	10,312.94	4.17
ค้างชำระ	26,731.66	14,836.90	55.50	24,062.65	10,952.85	45.52
ดำเนินคดี	1,869.62	1,815.29	97.09	1,904.82	1,855.68	97.42
รวม	<u>279,100.64</u>	<u>30,934.16</u>	<u>11.08</u>	<u>273,028.89</u>	<u>23,121.47</u>	<u>8.47</u>

3.5 ดอกเบี้ยค้างรับ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
เกษตรกร	8,928.00	10,368.02
สหกรณ์การเกษตร	37.24	20.11
กลุ่มเกษตรกร	1.61	4.00
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	19.60	16.56
รวม	<u>8,986.45</u>	<u>10,408.69</u>

ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกรก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ 8,966.85 ล้านบาท ประกอบด้วย ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ 3,475.27 ล้านบาท และดอกเบี้ยค้างชำระ 5,491.58 ล้านบาท

3.6 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ - ต้นเงิน	30,934.21	23,121.47
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ - ดอกเบี้ยเกษตรกรปรับปรุงโครงสร้างหนี้	13,739.27	11,147.65
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ - ดอกเบี้ย	3,417.79	3,227.83
รวม	<u>48,091.27</u>	<u>37,496.95</u>

A breakdown of loans to farmers and farmer institutions:

	31 March 2003			31 March 2002		
	Principal	Doubtful account	%	Principal	Doubtful account	%
Outstanding loans	250,499.36	14,281.97	5.70	247,061.42	10,312.94	4.17
Overdue loans	26,731.66	14,836.90	55.50	24,062.65	10,952.85	45.52
Litigated loans	1,869.62	1,815.29	97.09	1,904.82	1,855.68	97.42
Total	279,100.64	30,934.16	11.08	273,028.89	23,121.47	8.47

3.5 Net accrued interest receivable:

	Unit : THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Farmers	8,928.00	10,368.02
Agricultural cooperatives	37.24	20.11
Farmer associations	1.61	4.00
Accrued interest receivable of deposit-guaranteed loans	19.60	16.56
Total	8,986.45	10,408.69

The accrued interest receivable for farmers, agricultural cooperatives and farmer associations less doubtful accounts amounted to THB 8,966.85 million. Of this amount, THB 3,475.27 million was undue interest and THB 5,491.58 million was overdue interest.

3.6 Doubtful accounts comprised of:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Doubtful accounts - principal	30,934.21	23,121.47
Doubtful accounts - interest of farmer debt restructured	13,739.27	11,147.65
Doubtful accounts - interest	3,417.79	3,227.83
Total	48,091.27	37,496.95

3.7 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับหนี้ที่มีปัญหา เพื่อผ่อนคลายภาระในการชำระหนี้ของลูกค้า และช่วยการประกอบอาชีพของลูกค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า พร้อมทั้งเป็นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหนี้ของธนาคาร และเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนที่ธนาคารไม่สูญเสีย โดยวิธีการนำมูลหนี้ของสัญญาเดิมหลายสัญญามาจัดทำเป็นสัญญาใหม่ โดยแยกเป็น 2 สัญญา สัญญาแรกรวมเฉพาะต้นเงินเดิมทุกสัญญา และคิดดอกเบี้ยตามอัตราปกติ ส่วนสัญญาที่สองรวมเฉพาะดอกเบี้ยรวมทุกสัญญา และไม่คิดดอกเบี้ย โดยกำหนดชำระคืนเงินกู้งวดใหม่ระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี พร้อมทั้งจ่ายสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพในกรณีรายที่จำเป็น ส่วนหลักเกณฑ์ขั้นต้นและวิธีการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคาร และธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้คงเหลือ ณ 31 มี.ค. 46 ประกอบด้วย

			หน่วย : ล้านบาท	
			จำนวนเงิน	
ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	- รวมต้นเงิน	จำนวน	163,776 สัญญา	32,352.98
	- รวมดอกเบี้ย	จำนวน	219,279 สัญญา	13,739.28
	- ฟื้นฟูการประกอบอาชีพ	จำนวน	6,016 สัญญา	381.53
รวม			389,071 สัญญา	46,473.79

คิดเป็นร้อยละ 19.23 ของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรทั้งหมด

3.8 โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกร

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยตามนโยบายของรัฐบาล ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่ 1 เมษายน 2544 - 31 มีนาคม 2547 รวม 3 ปี และเปิดให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 - 30 มิถุนายน 2544 และขยายระยะเวลาถึง 31 มีนาคม 2545 เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่ประสบปัญหาในการชำระหนี้ ซึ่งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ จะได้รับการพักชำระต้นเงินและไม่ต้องเสียดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 ปี ส่วนเกษตรกรที่เข้าโครงการลดภาระหนี้ซึ่งชำระต้นเงินและดอกเบี้ยตามปกติจะได้รับชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาลร้อยละ 3 ต่อปี ทั้งนี้ รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้แก่ ธ.ก.ส. ในส่วนที่เกษตรกรรายย่อยที่เข้าโครงการซึ่งไม่ต้องเสียดอกเบี้ย และในส่วนที่ลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยรวมเป็นเงินปีละประมาณ 6,000 ล้านบาท ในปีนี้ ธ.ก.ส. ได้รับจัดสรรงบประมาณชดเชยจากรัฐบาลจำนวน 5,225.20 ล้านบาท ซึ่งได้เบิกเงินชดเชยโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แล้ว จำนวน 5,143.59 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานตามโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 - 31 มีนาคม 2546 ดังนี้

			หน่วย : ล้านบาท	
			จำนวนราย	จำนวนเงิน
ลูกค้านิติกรเข้าร่วมโครงการ			2,397,780	82,275.89
ลูกค้าเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้			1,085,435	49,399.84
ลูกค้าเข้าร่วมโครงการลดภาระหนี้			994,912	32,876.05

3.7 Restructuring of delinquent debts

BAAC restructured delinquent debts to ease the clients' repayments, help them continue their operations and raise their ability to make debt repayments. Concurrently, the restructuring helped improve and develop the bank's debt quality. The bank also approved debt restructuring plans on the condition that the bank was not at a loss. On this matter, two new contracts were prepared from the several contracts for the original obligations. The first contract, bearing interest at the normal rate, included only the originally combined principals of all the contracts. The second one has no interest payable and included only the combined interests of all the contracts. The new period of the payments shall not exceed 20 years. At the same time, the bank extended loans to help only farmer clients who were in dire need of new funds in order to keep their operations afloat. BAAC's Board of Directors and the Bank of Thailand have approved the criteria, operating steps and method of the debt restructuring.

At 31 March 2003 the restructured loan outstanding accounts comprised of:

	<u>No. of contracts</u>	<u>THB million</u>
Restructured loan accounts		
- combined principal	163,776	32,352.98
- combined interest	219,279	13,739.28
- occupation rehabilitation	6,016	381.53
Total	<u>389,071</u>	<u>46,473.79</u>

This was 19.23 percent of the total farmer loan accounts.

3.8 Debt Suspension and Debt Burden Reduction Project

BAAC operated this project for small - scale farmers in conjunction with the government for a three-year period. (1 April 2001- 31 March 2004). Initially, farmers were permitted to enroll in the project between 1 April 2001 - 30 June 2001. The enrollment period was later extended to 31 March 2002. The project was set up to help small - scale farmers who faced problems repaying their debts. For Debt Suspension, farmers were not required to make principal or interest payments for three years. For Debt Burden Reduction, farmers made principal payments on schedule but for interest payments, enrollees received compensation at a rate of three percent points per annum from the government provided that funds had been appropriated in the state budget. The government needed to budget about THB 6.00 billion per annum to be paid to BAAC for the project. This amount covers the loss interest from the farmers. In this fiscal year, BAAC received a compensation budget of THB 5.225 billion, and made reimbursements of THB 5.144 billion for the project.

Below are the results of operations of the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small - Scale Farmers Project between 1 April 2001 - 31 March 2003:

	<u>No. of farmers</u>	<u>THB million</u>
Clients eligible to enroll in the project	2,397,780	82,275.89
Clients who enrolled in the Debt Suspension	1,085,435	49,399.84
Clients who enrolled in the Debt Burden Reduction	994,912	32,876.05

3.9 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ลูกหนี้รอการชดใช้จาก อคส. และ อคก.	42,326.07	23,507.91
ลูกหนี้รอการชดใช้จาก คชก.	190.07	45.64
ลูกหนี้รอชดเชยโครงการอุทกภัยปี 38	0.64	2.49
ลูกหนี้รอชดเชยโครงการหมู่บ้านตัวอย่างคงเทพรัตน์	4.19	13.98
ลูกหนี้รอชดเชยโครงการนารังอยุธยา	0.48	0.48
ลูกหนี้รอการชดเชยโครงการมะม่วงหิมพานต์	-	185.03
ลูกหนี้รอการชดเชยไฟคังออกดอก	29.42	-
ลูกหนี้รอการชดเชยอุทกภัยปี 45	845.21	-
รวมลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	43,396.08	23,755.53

3.10 ทรัพย์สินรอการขาย เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการชำระหนี้ ประกอบด้วยที่ดินและอาคาร ซึ่งบันทึกราคาทุน ยอดคงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2546 และ 31 มีนาคม 2545 จำนวน 31.83 ล้านบาท และ 32.56 ล้านบาท ตามลำดับ

3.11 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	31 มี.ค. 45			31 มี.ค. 46
	ราคาทุน	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดคงเหลือ
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์				
ที่ดิน	2,313.85	6.33	1.38	2,318.80
อาคาร	2,657.46	94.22	3.13	2,748.55
ส่วนต่อเติมอาคาร	295.27	-	5.52	289.75
เครื่องคกแต่งและอุปกรณ์	3,282.84	125.33	45.70	3,362.47
ยานพาหนะ	1,211.49	20.58	18.66	1,213.41
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	265.93	206.42	167.16	305.19
รวม	10,026.84	452.88	241.55	10,238.17
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคาร	1,374.46	126.40	2.73	1,498.13
ส่วนต่อเติมอาคาร	198.08	12.63	4.48	206.23
เครื่องคกแต่งและอุปกรณ์	2,613.03	248.61	44.23	2,817.41
ยานพาหนะ	899.18	81.13	16.81	963.50
รวม	5,084.75	468.77	68.25	5,485.27
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	4,942.09			4,752.90
ค่าเสื่อมราคา และสิทธิการเช่าตัดบัญชี				
ค่าเสื่อมราคา	512.45			464.94
ค่าปรับปรุงคกแต่งอาคารตัดบัญชี	28.17			29.94
สิทธิการเช่าตัดบัญชี	7.70			8.31
รวม	548.32			503.19

3.9 Payment receivable accounts - government secured loan projects were as follows:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Payment receivable accounts:		
- the Public Warehouse Organization and Farmers Marketing Organization	42,326.07	23,507.91
- the Farmer Assistance Measure and Policy Board	190.07	45.64
Compensation receivable accounts:		
- Flood Project in 1995	0.64	2.49
- Dong Theparat Model Village Project	4.19	13.98
- Ayutthaya Abandoned Rice Field Project	0.48	0.48
- Cashew Nut Project	-	185.03
- Flowering Sweet Bamboo	29.42	-
- Flood Project in 2002	845.21	-
Total payment receivable accounts		
Government secured loan project	43,396.08	23,755.53

3.10 Foreclosed assets consisted of real estate obtained from debt repayments, comprised of land and buildings. As of 31 March 2003 and 2002, the outstanding cost of foreclosed assets amounted to THB 31.83 million and 32.56 million respectively.

3.11 Net land, buildings and equipment were as follows:

	Unit: THB million			
	31 March 2002		31 March 2003	
	Cost	Up	Down	Balance
Land, buildings and equipment				
Land	2,313.85	6.33	1.38	2,318.80
Buildings	2,657.46	94.22	3.13	2,748.55
Building improvement and supplementary construction	295.27	-	5.52	289.75
Furniture and equipment	3,282.84	125.33	45.70	3,362.47
Vehicles	1,211.49	20.58	18.66	1,213.41
Assets in transition	265.93	206.42	167.16	305.19
Total	10,026.84	452.88	241.55	10,238.17
Accumulated depreciation				
Buildings	1,374.46	126.40	2.73	1,498.13
Building improvement and supplementary construction	198.08	12.63	4.48	206.23
Furniture and equipment	2,613.03	248.61	44.23	2,817.41
Vehicles	899.18	81.13	16.81	963.50
Total	5,084.75	468.77	68.25	5,485.27
Net land, buildings and equipment	4,942.09			4,752.90
Assets depreciation, leaseholds amortization				
Depreciation	512.45			464.94
Building improvement and supplementary construction amortization	28.17			29.94
Leaseholds amortization	7.70			8.31
Total	548.32			503.19

3.12 สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ดอกเบี้ยค้างรับเงินฝากธนาคาร	0.12	0.16
ดอกเบี้ยค้างรับเงินลงทุน	31.37	38.48
ดอกเบี้ยค้างรับ - กองทุนอ้อย	-	0.18
เงินมัดจำ	10.36	11.93
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	10.46	14.11
ลูกหนี้อื่น	227.59	424.54
พัสดुकงคลัง	5.54	3.97
รายได้ค้างรับ	2,460.69	1,316.89
ค่าใช้จ่ายรอตัดจ่าย	173.25	170.66
น้ำมันเชื้อเพลิง	0.19	0.13
สิทธิการเช่า	28.89	35.23
รวมสินทรัพย์อื่น	2,948.46	2,016.28

3.13 เงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	880.10	908.23
ออมทรัพย์	192,655.38	187,955.02
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่ถึง 6 เดือน	38,972.41	33,423.23
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	5,272.85	6,424.82
- 1 ปีขึ้นไป	26,066.27	18,314.69
บัตรเงินฝากทวีสิน	19,838.39	15,397.20
รวมเงินฝาก	283,685.40	262,423.19

3.12 Other assets were as follows:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Interest receivable - deposits at bank	0.12	0.16
Interest receivable - investment fund	31.37	38.48
Interest receivable - sugarcane fund	-	0.18
Pledged money	10.36	11.93
Advance payments	10.46	14.11
Other accounts	227.59	424.54
Treasury supplies	5.54	3.97
Accrued income receivables	2,460.69	1,316.89
Deferred expenses	173.25	170.66
Fuel	0.19	0.13
Leasehold	28.89	35.23
Total other assets	2,948.46	2,016.28

3.13 Deposits were as follows:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Payment on demand	880.10	908.23
Savings deposit	192,655.38	187,955.02
Payment at the period ending		
- Not exceeding six months	38,972.41	33,423.23
- Exceeding six months up to one year	5,272.85	6,424.82
- Exceeding one year	26,066.27	18,314.69
Thaweesin savings certificate	19,838.39	15,397.20
Total deposits	283,685.40	262,423.19

3.14 เงินกู้ยืม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 46			31 มี.ค. 45		
	กำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	กำหนดชำระ เกิน 1 ปี	รวม	กำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	กำหนดชำระ เกิน 1 ปี	รวม
เงินกู้ในประเทศ	605.42	1,574.68	2,180.10	4,605.42	2,180.10	6,785.52
เงินกู้ต่างประเทศ						
เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC)	4,769.29	5,174.18	9,943.47	590.33	10,693.33	11,283.66
เงินกู้กองทุนระหว่างประเทศ						
เพื่อพัฒนาเกษตรกรรม (IFAD)	-	-	-	68.21	-	68.21
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)	-	-	-	377.40	5,484.00	5,861.40
เงินกู้รัฐบาลสหรัฐอเมริกา (AID)	-	-	-	6.60	86.56	93.16
เงินกู้ธนาคารพาณิชย์ (SWAP)	4,297.00	956.50	5,253.50	-	5,236.17	5,236.17
เงินกู้บริษัท	-	2,759.94	2,759.94	-	2,519.49	2,519.49
เงินกู้กระทรวงการคลัง-แยงกีบอนด์	-	7,859.64	7,859.64	-	7,980.36	7,980.36
รวมเงินกู้ยืม	9,671.71	18,324.94	27,996.65	5,647.96	34,180.01	39,827.97

เงินกู้ธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชีย ใช้ระบบ EXCHANGE RISK POOLING SYSTEM ในปีบัญชี 2543 ชำระหนี้เงินกู้หมดทั้ง 2 สัญญา และได้รับรู้ผลขาดทุนอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์ 5 ปี โดยมียอดค่าใช้จ่ายรอการตัดจ่ายยกมาในปีบัญชี 2543 จำนวน 515.57 ล้านบาท ขาดทุนจากการชำระหนี้ในปีบัญชี 2543 จำนวน 42.82 ล้านบาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นจำนวน 558.39 ล้านบาท โดยเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่ปีบัญชี 2543 เป็นต้นไป เป็นระยะเวลา 5 ปี ปีละ 111.68 ล้านบาท

เงินกู้รัฐบาลเยอรมัน (KfW) ในปีบัญชี 2543 ชำระหนี้เงินกู้หมดทั้ง 3 สัญญา และได้รับรู้ผลขาดทุนอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์ 5 ปี โดยมียอดค่าใช้จ่ายรอการตัดจ่ายยกมาในปีบัญชี 2543 จำนวน 140.40 ล้านบาท ขาดทุนจากการชำระหนี้ในปีบัญชี 2543 จำนวน 29.96 ล้านบาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 170.36 ล้านบาท โดยเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่ปีบัญชี 2543 เป็นต้นไป เป็นระยะเวลา 5 ปี ปีละ 34.07 ล้านบาท

เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC) ส่วนหนึ่งซึ่งนำไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย (เฉพาะเงินกู้ตามสัญญา ครั้งที่ 1 - 5) ธ.ก.ส. ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้ในงวดบัญชีปี 2526 จำนวน 171.87 ล้านบาท และเฉลี่ยตัดบัญชีตามยอดเงินกู้ที่ผ่อนชำระสะสมถึงปีบัญชี 2544 จำนวน 134.62 ล้านบาท และตัดบัญชีในปีบัญชี 2545 จำนวน 4.74 ล้านบาท คงเหลือ 32.51 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในรายการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น

สำหรับเงินกู้ตามสัญญาครั้งที่ 16 ในปีบัญชี 2544 ชำระหนี้เงินกู้แล้วเสร็จ โดยมียอดค่าใช้จ่ายรอการตัดจ่ายยกมา ในปีบัญชี 2544 จำนวน 17.27 ล้านบาท โดยเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายในปีบัญชี 2544 และ 2545 ปีละ 4.32 ล้านบาท ส่วนที่เหลือจำนวน 8.63 ล้านบาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีเพื่อตัดจ่ายต่อไปอีก 2 ปี

3.14 Borrowings were as follows:

	31 March 2003			31 March 2002		
	Repayment	Repayment	Total	Repayment	Repayment	Total
	within	exceeding		within	exceeding	
one year	one year		one year	one year		
Local borrowing	605.42	1,574.68	2,180.10	4,605.42	2,180.10	6,785.52
Overseas borrowing :						
Loans from government of						
Japan (JBIC)	4,769.29	5,174.18	9,943.47	590.33	10,693.33	11,283.66
Loans from International Fund for						
Agricultural Development (IFAD)	-	-	-	68.21	-	68.21
Loans from the Asian						
Development Bank (ADB)	-	-	-	377.40	5,484.00	5,861.40
Loans from US government (AID)	-	-	-	6.60	86.56	93.16
Loans from commercial						
banks (SWAP)	4,297.00	956.50	5,253.50	-	5,236.17	5,236.17
Loans from companies	-	2,759.94	2,759.94	-	2,519.49	2,519.49
Loans from Ministry of						
Finance - Yankee bonds	-	7,859.64	7,859.64	-	7,980.36	7,980.36
Total borrowings	9,671.71	18,324.94	27,996.65	5,647.96	34,180.01	39,827.97

Loans from the World Bank and ADB are subject to the Exchange Risk Pooling System. In FY 2000, BAAC fully repaid the two outstanding loan contracts and acknowledged the incurred losses by applying the five-year criteria. In the year under review, THB 515.57 million of deferred expenses brought forward plus THB 42.82 million of loss from debt repayment resulted in a total expense of THB 558.39 million. Of this amount, THB 111.68 million will be amortized every year averaged over five years, beginning FY 2000.

Loans from German government (KfW) All three outstanding loans were fully repaid by BAAC in FY 2000. The bank acknowledged the incurred losses by applying the five-year criteria. In the year under review, THB 140.40 million of deferred expenses were brought forward plus THB 29.96 million of loss from debt repayment resulted in a total expense of THB 170.36 million. Of this amount, THB 34.07 million is to be amortized every year, from FY 2000 onward.

Loans from the government of Japan (JBIC) were sold with the right of redemption to the BOT (for loans under contracts No. 1-5 only). In FY 1983, BAAC's estimated loss from exchange rate risk was THB 171.87 million of which THB 134.62 million, the accumulated loan paid by an average installment each year, was amortized in FY 2001 and THB 4.74 million was amortized in the year under review, the outstanding THB 32.51 million was included in the loans from the government of Japan.

In FY 2001, the loan under contract No. 16 was fully repaid by BAAC. Its deferred expense outstanding brought forward was THB 17.27 million, of which THB 4.32 million was amortized as an expense in FY 2001 and 2002. The outstanding THB 8.63 million was recorded as a deferred expense to be amortized over two years.

สำหรับเงินกู้สัญญาที่ 14 และ 15 ในปีบัญชี 2545 ได้มีการปลดภาระสัญญาขายฝากเงินเยนกับ ธปท. เพื่อเตรียมชำระคืน (ก่อนครบกำหนดสัญญา) ในปีบัญชี 2546 โดย ธปท. ตกลงให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2545 เท่ากับ 0.357473 บาทต่อเยน ในการคำนวณค่าธรรมเนียมการปลดภาระสัญญาขายฝาก รวมเป็นจำนวนเงินที่ ธ.ก.ส. ชำระทั้งสิ้น 25.24 ล้านบาท ดังนั้น เงินกู้ทั้ง 2 สัญญาดังกล่าวจึงถือเป็นเงินกู้ที่ยังไม่ได้ป้องกันความเสี่ยง ซึ่ง ธ.ก.ส. ต้องรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทุกสิ้นงวดบัญชี ทำให้มีการรับรู้กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนในปีจำนวน 762.91 ล้านบาท

เงินกู้กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม (IFAD) ในงวดนี้ชำระหนี้เงินกู้แล้วเสร็จ โดยมียอดค่าใช้จ่ายรอดักจ่ายยกมา 42.54 ล้านบาท รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในปีจำนวน 14.18 ล้านบาท ส่วนที่เหลือจำนวน 28.36 ล้านบาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายรอดการตัดบัญชี เพื่อตัดจ่ายต่อไปอีก 2 ปี

เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ในงวดนี้ชำระหนี้เงินกู้แล้วเสร็จ จำนวน 2 สัญญา ได้แก่ สัญญาที่ 1423-THA และ 1540-THA โดยมียอดค่าใช้จ่ายรอดักจ่ายยกมา 887.45 ล้านบาท รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในปี 295.82 ล้านบาท ส่วนที่เหลือ 591.63 ล้านบาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายรอดการตัดบัญชีเพื่อตัดจ่ายต่อไปอีก 2 ปี

เงินกู้รัฐบาลสหรัฐอเมริกา (AID) ในงวดนี้ชำระหนี้เงินกู้แล้วเสร็จจำนวน 2 สัญญา ได้แก่ สัญญาที่ 141/2519 และ 154/2520 โดยมียอดค่าใช้จ่ายรอดักจ่ายยกมา 28.32 ล้านบาท รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในปี 9.44 ล้านบาท ส่วนที่เหลือ 18.88 ล้านบาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายรอดการตัดบัญชีเพื่อตัดจ่ายต่อไปอีก 2 ปี

3.15 เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล

ธ.ก.ส. ได้รับเงินจากส่วนราชการเพื่อจ่ายสินเชื่อให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) ตามนโยบายของรัฐบาล และ ธ.ก.ส. มีภาระต้องจ่ายเงินแก่ส่วนราชการ เมื่อได้รับชำระหนี้เงินกู้จากเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) จากการให้สินเชื่อโครงการพิเศษ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
เจ้าหนี้ค่าปุ๋ยกระทรวง	2.31	3.32
เจ้าหนี้โครงการปรับระบบการเกษตร	9.42	10.90
เจ้าหนี้โครงการปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจทดแทนมันสำปะหลัง	2.90	3.04
เจ้าหนี้โครงการนำร่องเพื่อลดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง	29.88	30.81
เจ้าหนี้โครงการพัฒนาแหล่งน้ำระดับไร่นา	0.31	0.38
เจ้าหนี้แผนฟื้นฟูการเกษตร	1,855.37	2,029.34
เจ้าหนี้ตามแผนปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตร	4,610.00	4,610.00
เจ้าหนี้กองทุนที่ดิน	1,368.12	1,347.93
เจ้าหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	846.69	682.52
เจ้าหนี้เงินทุนหมุนเวียน สปน.ปี 28 , 33 และ 36	1,330.47	1,353.87
รวมเจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	10,055.47	10,072.11

In FY 2002, the loans under contracts No. 14 and 15 were released from the sale of borrowings with the right of redemption to BOT in a preparation to make repayment (before the loans will be due) in FY 2003. The BOT agreed to apply the 14 October 2002 exchange rate of 0.357473 baht per yen to compute the fee for release of the sale of borrowing with the right of redemption from BOT. The fee paid by BAAC was THB 25.24 million. The loans under the two contracts were without any risk guarantee. So, BAAC has to acknowledge exchange gains and losses at the end of each accounting period. In this fiscal year, the bank acknowledged an exchange rate gain of THB 762.91 million.

Loans from the International Fund for Agricultural Development (IFAD): The loans were fully paid off by BAAC. Their deferred expense outstanding brought forward totaled THB 42.54 million. Of this amount, BAAC acknowledged THB 14.18 million as an expense in this fiscal year. The outstanding THB 28.36 million was recorded as a deferred expense to be amortized over 2 years.

Loans from the Asian Development Bank (ADB): In the year under review, the loans under two contracts, No. 1423 - THA and 1540 - THA, were fully paid off by BAAC. Their deferred expense outstanding brought forward totaled THB 887.45 million. Of this amount, the bank acknowledged THB 295.82 million as an expense in this fiscal year. The outstanding THB 591.63 million was recorded as a deferred expense to be amortized over two years.

Loans from the US government (AID): In the year under review, the loans under two contracts, No. 141/2519 and 154/2520, were fully paid off by the bank. Their deferred expense outstanding brought forward totaled THB 28.32 million. Of this amount, BAAC acknowledged THB 9.44 million as an expense in this fiscal year. The outstanding THB 18.88 million was recorded as a deferred expense to be amortized over two years.

3.15 Government scheme creditors

BAAC obtained funds from government agencies for extending credit to farmers, farmer institutions and people in general (Government teachers) in accordance with government policy. On the account of credit lending to special projects, BAAC was required to repay the funds to the government agencies when the borrower repaid their loans to BAAC. The government scheme creditors are as follows:

Creditor	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Fertilizers of Ministry of Agriculture and Agricultural Cooperatives' Fertilizers Plan	2.31	3.32
Agricultural Restructuring Plan	9.42	10.90
Economic Perennial Tree Planting for Cassava Control Project	2.90	3.04
Cassava Planted Area Control Pilot Project	29.88	30.81
Field Level Water Source Development Scheme	0.31	0.38
Agricultural Rehabilitation Plan	1,855.37	2,029.34
Agricultural Production System Restructuring Plan	4,610.00	4,610.00
Landfund	1,368.12	1,347.93
Revolving Fund of Government Teachers	846.69	682.52
Revolving Fund of the Office of the Permanent Secretary of the Prime Minister's Office, years 1985, 1990 and 1993	1,330.47	1,353.87
Total government schemes creditors	10,055.47	10,072.11

3.16 กองทุนบำเหน็จ

เงินกองทุนบำเหน็จ เป็นเงินที่กักไว้ตามข้อบังคับกองทุนบำเหน็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกักเงินไว้จ่ายให้กับพนักงานที่ออกจากงาน เงินกองทุนบำเหน็จมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ยอดยกมา	182.17	186.66
รับสมทบระหว่างปี	23.12	22.90
จ่ายบำเหน็จและโอนไปกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	(3.59)	(27.39)
ยอดคงเหลือปลายงวดตามการระงับหน้าที่ต้องจ่ายกรณีพนักงานออกจากงาน	201.70	182.17

3.17 หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ดอกเบี้ยรับล่วงหน้า	73.99	238.46
แคชเชียร์เช็ค และเช็คของขვัญ	304.54	195.27
เงินประกัน	5.79	6.70
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,494.04	1,057.43
สำรองกองทุนประกันภัย	71.66	72.11
เจ้าหนี้อื่น	2,575.64	1,840.85
รวมหนี้สินอื่น	4,525.66	3,410.82

เจ้าหนี้อื่น จำนวน 2,575.64 ล้านบาท เป็นเจ้าหนี้รอจ่ายคืนให้ส่วนราชการ จำนวน 488.85 ล้านบาท ลูกค้าและบุคคลภายนอก จำนวน 1,326.97 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 759.82 ล้านบาท

3.18 ทุนเรือนหุ้น ประกอบด้วย

	31 มี.ค. 46		31 มี.ค. 45	
	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
หุ้นสามัญ				
กระทรวงการคลัง	259,653,260	25,965.3260	256,574,368	25,657.4368
สถาบันเกษตรกร	375,104	37.5104	320,325	32.0325
เอกชน	34,747	3.4747	21,106	2.1106
รวม	260,063,111	26,006.3111	256,915,799	25,691.5799
หุ้นบุริมสิทธิ				
สถาบันเกษตรกร	4,512	0.4512	4,512	0.4512
เอกชน	78,246	7.8246	78,246	7.8246
รวม	82,758	8.2758	82,758	8.2758
รวมทุนเรือนหุ้น	260,145,869	26,014.5869	256,998,557	25,699.8557

3.16 Retirement fund

The retirement fund complies with the retirement fund regulations. Its objective is to hold the money for payments to BAAC's retired employees. Changes in the retirement fund were as follows:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Retirement fund brought forward	182.17	186.66
Added to retirement fund during the year	23.12	22.90
Pension payments and transferred funds to the provident fund	(3.59)	(27.39)
Year end balance committed for payment to retired employees	<u>201.70</u>	<u>182.17</u>

3.17 Other liabilities:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 1992
Interest received in advance	73.99	238.46
Cashier and gift checks	304.54	195.27
Insurance fund	5.79	6.70
Accrued expense payable	1,494.04	1,057.43
Insurance fund reserves	71.66	72.11
Other creditors	2,575.64	1,840.85
Total other liabilities	<u>4,525.66</u>	<u>3,410.82</u>

For the other creditors account, of the THB 2,575.64 million, THB 488.85 million was another liability repayable to government agencies, THB 1,326.97 million was repayable to clients and people outside the bank and THB 759.82 million repayable to others.

3.18 Share capital:

	Unit: THB million			
	31 March 2003		31 March 2002	
	Number of shares	Value	Number of shares	Value
Ordinary shares				
Ministry of Finance	259,653,260	25,965.3260	256,574,368	25,657.4368
Agricultural Institutions	375,104	37.5104	320,325	32.0325
Private individuals	34,747	3.4747	21,106	2.1106
Total	<u>260,063,111</u>	<u>26,006.3111</u>	<u>256,915,799</u>	<u>25,691.5799</u>
Preference shares				
Farmer institutions	4,512	0.4512	4,512	0.4512
Private individuals	78,246	7.8246	78,246	7.8246
Total	<u>82,758</u>	<u>8.2758</u>	<u>82,758</u>	<u>8.2758</u>
Total share capital	<u>260,145,869</u>	<u>26,014.5869</u>	<u>256,998,557</u>	<u>25,699.8557</u>

หุ้นสามัญ ในงวดนี้กระทรวงการคลังได้ซื้อหุ้นเพิ่ม 3,078,892 หุ้น โดยใช้เงินปันผลที่ได้รับจาก ธ.ก.ส. สถาบันเกษตรกรซื้อหุ้นเพิ่ม 54,779 หุ้น และจำหน่ายหุ้นให้เอกชนจำนวน 13,641 หุ้น จึงเป็นหุ้นที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้วจำนวน 260,063,111 หุ้น เป็นเงิน 26,006.3111 ล้านบาท (กระทรวงการคลังถือหุ้นร้อยละ 99.84)

หุ้นบริษัทธิ มูลค่าหุ้นละ 100 บาท มีอายุ 5 ปี นับแต่วันออกใบหุ้น และได้ถอนคืนเมื่อครบกำหนด เป็นหุ้นชนิดสะสมเงินปันผล 3 ปี อัตราเงินปันผลใช้อัตราอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน

3.19 เงินเพิ่มทุนจากรัฐบาล จำนวน 34 ล้านบาท

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2529 เห็นชอบในการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายตามโครงการเร่งรัดฟื้นฟูการขยายตัวตามเศรษฐกิจ อนุมัติให้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นเงินเพิ่มทุน จำนวน 34 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างยั้งขนาดใหญ่อุปโภคบริโภค และโครงการนี้ได้แล้วเสร็จภายในปี 2533

3.20 ส่วนเกินทุนจากการบริจาค ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ส่วนเกินทุนจากการบริจาคของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป	957.11	957.11
ส่วนเกินทุนจากการได้รับบริจาคทรัพย์สิน	17.13	18.89
ส่วนเกินทุนจากการบริจาครัฐบาลเบลเยียม	23.14	23.14
รวมส่วนเกินทุนจากการบริจาค	<u>997.38</u>	<u>999.14</u>

ส่วนเกินทุนจากการบริจาคของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป เป็นเงินช่วยเหลือที่ ธ.ก.ส. ได้รับจากประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ระหว่างปี 2527 - 2531 ในรูปการบริจาคปุ๋ย ซึ่งโครงการได้สิ้นสุดแล้วในงวดบัญชี 2531

ส่วนเกินทุนจากการบริจาครัฐบาลเบลเยียม เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเงินที่รัฐบาลเบลเยียมให้เปล่า

3.21 ขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราการตัดบัญชี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัว	1,574.92	2,362.38
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่เกิดขึ้นในปีบัญชี 2543	1,240.03	1,860.04
ขาดทุนจากการขายฝากเงินกู้รอกการตัดบัญชี	1,069.12	1,603.69
ขาดทุนจากการปรับมูลค่าค้ำเงินกู้คงเป็นหนี้รอกการตัดบัญชี	121.27	181.90
รวมขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราการตัดบัญชี	<u>4,005.34</u>	<u>6,008.01</u>

จากการที่ ธ.ก.ส. ใช้นโยบายการบัญชีเรื่องการรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน เป็นค่าใช้จ่ายรอกการตัดบัญชี แล้วเฉลี่ยรับรู้ผลขาดทุนภายในระยะเวลา 5 ปี ปละเท่า ๆ กัน ในงวดบัญชี 2543 นั้น ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอกการตัดบัญชี ยกมาต้นปีบัญชี 2543 จำนวน 6,918.06 ล้านบาท บวกผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ที่เกิดขึ้นจริงในปีบัญชี 2543 จำนวน 3,097.64 ล้านบาท รวมผลขาดทุนทั้งสิ้น 10,015.70 ล้านบาท

Ordinary shares: In this period, the Ministry of Finance purchased an additional 3,078,892 shares. The shares were paid from dividend payments from the BAAC to the Ministry of Finance. Another 54,779 shares were purchased by farmer institutions and 13,641 shares were purchased by private individuals. As a result, the value of issued and paid-up share capital increased to 260,063,111 shares worth THB 26,006.3111 million. (The Ministry of Finance holds 99.84 % of the total share capital).

Preference shares: Each share is worth THB 100. They were issued with a maturity of five years from the date of issue and will be redeemed on the due date. Dividends for the shares are paid for three years and are calculated by using the 12-month fixed deposit rate as a reference.

3.19 Increase in capital from government by THB 34 million

A cabinet resolution on 30 September 1986 permitted the allocation of THB 34 million to the annual expense budget for the Economic Growth Recovery Acceleration Project. The funds were passed on to BAAC as an increase in capital for the construction of a large paddy warehouse that was finished in 1990.

3.20 Surplus from donations comprised of:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Surplus from EU donations	957.11	957.11
Surplus from asset donations	17.13	18.89
Surplus from Belgium-government donations	23.14	23.14
Total surplus from donations	997.38	999.14

Surplus from European Union donations: The EU granted assistance in-kind of fertilizer donations to BAAC during 1984-1988, the project ended in FY 1988.

Surplus from donations from the Belgium government: The Belgium government granted a free donation to BAAC to cover the operating expenses of the Northeastern Integrated Agriculture Promotion Project.

3.21 Deferred losses from exchange rate fluctuations:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Deferred losses from the adjustment of exchange rate to a managed float basis	1,574.92	2,362.38
Deferred losses from exchange rate fluctuations in FY2000	1,240.03	1,860.04
Deferred losses from the sale of borrowings with redemption rights	1,069.12	1,603.69
Deferred losses from the adjustment of principal outstanding	121.27	181.90
Total deferred losses from exchange rate fluctuations	4,005.34	6,008.01

BAAC applied an accounting policy that acknowledged a gain (loss) from exchange rate fluctuations as a deferred expense to be equally amortized averaged over five years. Accordingly in FY 2000, a combined THB 6,918.06 million of deferred losses due to exchange rate fluctuations, brought forward at the beginning of FY 2000, and the losses of THB 3,097.64 million from exchange rate adjustments actually incurred in FY 2000 totaled THB 10,015.70 million. Of this

เฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายปีบัญชี 2543 จำนวน 2,003.14 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 8,012.56 ล้านบาท เมื่อหักเงินส่วนเกินทุน KfW จำนวน 1.88 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 8,010.68 ล้านบาท แล้วเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายในปีบัญชี 2544 และ 2545 ปีละ 2,002.67 ล้านบาท ส่วนที่เหลือจำนวน 4,005.34 ล้านบาท บันทึกเป็นขาดทุนจากการบริหารเงินตราออกการตัดบัญชี เพื่อตัดจ่ายต่อไปอีก 2 ปี

สำหรับผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในปีนี้ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท
ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนตัดบัญชี (เกณฑ์ 5 ปี)	2,002.67
บวก ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการปรับค่า ณ วันสิ้นงวด (ยกเว้นสัญญา JBIC ครั้งที่ 14 และ 15)	136.94
หัก ผลกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการปรับค่า ณ วันสิ้นงวด ของสัญญา JBIC ครั้งที่ 14 และ 15 (เนื่องจากการปลดภาระสัญญาขายฝากกับ ธปท.)	762.91
หัก ผลกำไรจากการชำระหนี้เงินกู้ระหว่างปี	212.49
ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนตามงบกำไรขาดทุน	1,164.21

จากการที่ ธ.ก.ส ใช้เกณฑ์การรับรู้ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี ตั้งแต่งวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 - 31 มีนาคม 2548 รวมเป็นระยะเวลา 5 ปี นั้น มีผลกระทบ ดังนี้

3.21.1 ในงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 (ปีบัญชี 2543) ธ.ก.ส. รับรู้ผลขาดทุน จากอัตราแลกเปลี่ยนรอการตัดบัญชีทั้งหมดที่ยกมาต้นปีบัญชี 2543 บวกผลขาดทุน จากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นในปีบัญชี 2543 เป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี แล้วเฉลี่ยตัดเป็นค่าใช้จ่ายเป็นระยะเวลา 5 ปี ปีละ 2,002.67 ล้านบาท ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ทำให้กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 ต่ำไปปีละ 2,002.67 ล้านบาท และกำไรสะสม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 และ 2545 ต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกันตามลำดับ

3.21.2 ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอการตัดบัญชี มีส่วนของขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอการตัดบัญชีที่ยกมาจากงวดก่อนของเงินกู้ยืมที่ได้ชำระเสร็จสิ้นแล้วในงวดนี้ รวมอยู่ด้วย 5 สัญญาจำนวนเงิน 958.31 ล้านบาท ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.14 ซึ่ง ธ.ก.ส. ยังคงรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนของสัญญาดังกล่าว เป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป หาก ธ.ก.ส. ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปแล้ว ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอการตัดบัญชีที่ยกมาจากงวดก่อนของสัญญาดังกล่าว ควรรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดนี้ แต่ ธ.ก.ส. รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเพียง 319.44 ล้านบาท คงเหลือเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชียกไปในงวดถัดไป จำนวน 638.87 ล้านบาท ทำให้กำไรสุทธิสูงไปจำนวน 638.87 ล้านบาท และขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอการตัดบัญชีสูงไปด้วยจำนวนเดียวกัน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท		
	1 เม.ย. 45	ตัดจ่ายในงวด	31 มี.ค. 46
	ยกมา		คงเหลือ
เงินกู้กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตร (IFAD) 1 สัญญา	42.54	14.18	28.36
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) 2 สัญญา	887.45	295.82	591.63
เงินกู้รัฐบาลสหรัฐอเมริกา (AID) 2 สัญญา	28.32	9.44	18.88
รวม	958.31	319.44	638.87

amount, THB 2,003.14 million was amortized as expenses in FY 2000, making the outstanding balance THB 8,012.56 million. After deducting the THB 1.88 million surplus from KfW donations, the losses from exchange rate fluctuations totaled THB 8,010.68 million. Of this amount, THB 2,002.67 million was amortized as expenses in FY 2001 and 2002. The outstanding THB 4,005.34 million was recorded as a deferred loss to be amortized over two years.

Losses from exchange rate fluctuations this year:

	Unit: THB million
Deferred losses from exchange rate fluctuations (to be amortized over five years)	2,002.67
Plus losses from the exchange rate incurred from value adjustment at the end of the year (excluding loans under JBIC contracts No. 14 and 15)	136.94
Less profits from the exchange rate incurred from value adjustment at the end of the year of the loans under JBIC contracts No. 14 and 15 (due to the release of the sale of borrowings with the right of redemption)	762.91
Less profits from loan repayment during the year	212.49
Total loss from exchange rate fluctuations as shown in the profit and loss statement	<u>1,164.21</u>

BAAC applied the criteria that acknowledges a loss from exchange rate fluctuations as a deferred expense for five years from the year ended 31 March 2001 to 31 March 2005, the effects of the criteria were as follows:

3.21.1 At the year ended 31 March 2001 (FY 2000), BAAC acknowledged in full all deferred losses from exchange rate fluctuations brought forward in the beginning year 2000, plus a loss from exchange rate fluctuations incurred in FY 2000 as deferred expenses to be amortized over five years at an averaged amount of THB 2,002.67 million each year. These procedures comply with the criteria set forth by the Ministry of Finance, but do not comply with the International Standard on Auditing. By so doing, net profit as of 31 March 2003 and 2002 net profit and retained earnings were lower by THB 2,002.67 million for each year.

3.21.2 At the year end, 31 March 2002 (FY 2001), the deferred loss from exchange rate fluctuations, brought forward from the previous year from five loan contracts valued at THB 958.31 million was fully paid off, as shown in the Notes to Financial Statement, No. 3.14. BAAC still acknowledged losses from exchange rate fluctuations from the contracts as deferred expenses as approved by the Ministry of Finance. Had BAAC followed the International Standard on Auditing, the full amount of losses from exchange rate fluctuations of such contracts brought forward from the previous year, would have been acknowledged as expenses this year. But BAAC acknowledged an amount of only THB 319.44 million as an expense, making the balance outstanding of THB 638.87 million for the deferred expense to be amortized next year. By following such procedures, the amount of net profit was higher by THB 638.87 million and the deferred loss from exchange rate fluctuations was higher by the same amount. Details are shown as follows:

	1 April 2002	Amortized	31 March 2003
	Brought	in the year	Balance
	forward	under review	outstanding
Loan from International Fund for Agricultural Development (IFAD), one contract	42.54	14.18	28.36
Loans from the Asian Development Bank (ADB), two contracts	887.45	295.82	591.63
Loans from the US government (AID), two contracts	28.32	9.44	18.88
Total	<u>958.31</u>	<u>319.44</u>	<u>638.87</u>

3.22 ภาระผูกพันทั้งสิ้น

3.22.1 การค้ำประกันเงินกู้ยืม

ธ.ก.ส. ได้ออกพันธบัตรค้ำประกันเงินกู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค.46	31 มี.ค. 45
เงินกู้ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และเงินกู้บริษัท AIG-FP	1,262.50	1,262.50
เงินกู้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	2,527.00	2,527.00
รวมการค้ำประกันเงินกู้ยืม	3,789.50	3,789.50

3.22.2 ภาระผูกพันอื่น

ธ.ก.ส. ได้ออกหนังสือค้ำประกันให้แก่บุคคลทั่วไปและกิจการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค.46	31 มี.ค. 45
ค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	13.88	31.54
ค้ำประกันการทำงาน	13.62	13.72
ค้ำประกันสัญญาจ้างต่าง ๆ	339.77	348.74
ค้ำประกันการใช้กระแสไฟฟ้า น้ำประปา	45.24	39.08
ค้ำประกันสัญญาซื้อขาย	32.42	29.88
ค้ำประกันการรับจัดบริการขนส่งในกิจการฮัจญ์	3.10	4.30
รวมภาระผูกพันอื่น	448.03	467.26
รวมภาระผูกพันทั้งสิ้น	4,237.53	4,256.76

3.23 รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกร	10,319.39	8,482.62
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้สถาบันเกษตรกร	921.32	1,010.74
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้นโยบายรัฐ	1,088.32	1,050.37
รายได้เงินชดเชยโครงการพักชำระหนี้	3,942.53	4,213.63
รายได้เงินชดเชยโครงการลดภาระหนี้	1,102.92	1,188.08
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2545	845.21	-
รายได้ดอกเบี้ยลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	1.23	-
รวมรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	18,220.92	15,945.44

3.22 Total commitments

3.22.1 Loan guarantee

Issued BAAC loan guarantee bonds:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Loans of Bank of Ayudhaya Co., Ltd., (Public) and AIG - FP Company	1,262.50	1,262.50
Loans of Bangkok Bank Co., Ltd., (Public)	2,527.00	2,527.00
Total loan guarantee bonds	3,789.50	3,789.50

3.22.2 Other commitments

Issued BAAC guarantee documents :

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Loan borrowing guarantees	13.88	31.54
Workings guarantees	13.62	13.72
Employment contracts guarantees	339.77	348.74
Electric, water use guarantees	45.24	39.08
Sales and purchase contracts guarantees	32.42	29.88
Haj service guarantees	3.10	4.30
Total other commitments	448.03	467.26
Total commitments	4,237.53	4,256.76

3.23 Interest earned on loans:

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Interest earned on loans to farmers	10,319.39	8,482.62
Interest earned on loans to farmer institutions	921.32	1,010.74
Interest earned on loans - government secured loan project	1,088.32	1,050.37
Income earned on compensation - Debt Suspension	3,942.53	4,213.63
Income earned on compensation - Debt Burden Reduction	1,102.92	1,188.08
Income earned on compensation - flood 2002	845.21	-
Interest earned on EU revolving fund accounts	1.23	-
Total interest earned on loans	18,220.92	15,945.44

3.24 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินกู้ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพันธบัตรเงินกู้	0.05	0.17
ค่าเบี้ยปรับ	221.45	-
รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินกู้	221.50	0.17

ค่าเบี้ยปรับเพิ่มขึ้นจากงวดก่อน จำนวน 221.45 ล้านบาท เป็นค่าธรรมเนียมชำระคืนก่อนกำหนดของเงินกู้ ADB 2 สัญญา จำนวน 196.21 ล้านบาท และค่าธรรมเนียมในการปลดภาระสัญญาขายฝากเงินเชนของเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นสัญญาครั้งที่ 14 และ 15 จำนวน 25.24 ล้านบาท

3.25 หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ

	หน่วย : ล้านบาท			
	ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ		หนี้สงสัยจะสูญ	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
			ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย
			(รายได้)	(รายได้)
ต้นเงิน				
เกษตรกร	6,590.15	6,006.10	584.05	166.91
สหกรณ์การเกษตร	890.57	908.09	(17.52)	(128.56)
กลุ่มเกษตรกร	68.25	79.96	(11.71)	(10.79)
วาทกภัยภาคใต้ปี 32 และอื่น ๆ	1,501.10	1,625.56	(124.46)	198.41
อุทกภัยปี 38	733.47	931.73	(198.26)	(247.65)
อุทกภัยปี 39	274.02	352.35	(78.33)	(79.73)
อุทกภัยปี 44	454.95	457.85	(2.90)	457.85
อุทกภัยปี 45	2,927.09	-	2,927.09	-
ปานกลางพิเศษประเภทหนึ่ง	320.51	395.23	(74.72)	(32.89)
โครงการพักชำระหนี้	9,855.41	7,023.59	2,831.82	3,367.82
จำนำข้าวเปลือก (ยุงฉาง)	957.99	202.88	755.11	(2.45)
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (รวมต้น)	6,360.65	5,138.13	1,222.52	1,814.44
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (รวมดอกเบี้ย)	13,739.27	11,147.65	-	-
รวม	44,673.43	34,269.12	7,812.69	5,503.36

3.24 Loan-related expenses::

	Unit: THB million	
	31 March 2003	31 March 2002
Bond-related expenses	0.05	0.17
Fines	221.45	-
Total loan-related expenses	221.50	0.17

Fees increased THB 221.45 million from the previous year. This amount comprises the early payment fee of THB 196.21 million for two ADB contracts and the unwinding of yen sale redemptions of JBIC loan contract no. 14 and 15 for THB 25.24 million.

3.25 Bad and doubtful accounts:

	Reserves for doubtful accounts		Doubtful accounts	
	31 March 2003	31 March 2002	31 March 2003	31 March 2002
			Expense (Income)	Expense (Income)
Principal				
Farmers	6,590.15	6,006.10	584.05	166.91
Agricultural cooperatives	890.57	908.09	(17.52)	(128.56)
Farmer associations	68.25	79.96	(11.71)	(10.79)
Southern storms 1989 and others	1,501.10	1,625.56	(124.46)	198.41
Floods 1995	733.47	931.73	(198.26)	(247.65)
Floods 1996	274.02	352.35	(78.33)	(79.73)
Floods 2001	454.95	457.85	(2.90)	457.85
Floods 2002	2,927.09	-	2,927.09	-
1st special medium-term loans	320.51	395.23	(74.72)	(32.89)
Debt Suspension and Debt Burden				
Reduction Project	9,855.41	7,023.59	2,831.82	3,367.82
Paddy pledging (Warehouse)	957.99	202.88	755.11	(2.45)
Debt restructuring (combined loan principal)	6,360.65	5,138.13	1,222.52	1,814.44
Debt restructuring (combined loan interest)	13,739.27	11,147.65	-	-
Total	44,673.43	34,269.12	7,812.69	5,503.36

	ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ		หน่วย : ล้านบาท หนี้สงสัยจะสูญ	
	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45	31 มี.ค. 46	31 มี.ค. 45
			ค่าใช้จ่าย (รายได้)	ค่าใช้จ่าย (รายได้)
ดอกเบี้ย				
เกษตรกร	3,413.13	3,222.56	190.57	(1,938.41)
สหกรณ์การเกษตร	3.20	1.53	1.67	(0.89)
กลุ่มเกษตรกร	1.46	3.74	(2.28)	(0.77)
รวม	3,417.79	3,227.83	189.96	(1,940.07)
ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	0.04	-	0.04	-
ลูกหนี้อีสลามขายเช่าซื้อค้ำชำระ	0.01	-	0.01	-
รวมทั้งสิ้น	48,091.27	37,496.95	8,002.70	3,563.29
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้อื่น			-	6.11
หนี้สูญตัดบัญชี			26.93	7.88
รวมหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ			8,029.63	3,577.28

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นจากงวดก่อน จำนวน 4,452.35 ล้านบาท เนื่องจากได้ประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติ (อุทกภัยปี 2545) และลูกหนี้โครงการพักชำระหนี้ เพิ่มขึ้นตามนโยบายการบัญชี ข้อ 2.3.4

3.26 ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 มีผลกำไรสุทธิ 660.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดก่อน 105.69 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.07 ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับปีก่อนได้ดังนี้

	2546		หน่วย : ล้านบาท เพิ่ม (ลด)	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
รายได้				
ดอกเบี้ย	21,500.58	18,626.20	2,874.38	15.43
รายได้อื่น	965.56	964.50	1.06	0.11
รวมรายได้	22,466.14	19,590.70	2,875.44	14.68
หัก ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ย	5,234.72	6,964.64	(1,729.92)	(24.84)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย	8,541.78	8,494.46	47.32	0.56
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	8,029.63	3,577.28	4,452.35	124.46
รวมค่าใช้จ่าย	21,806.13	19,036.38	2,769.75	14.55
กำไรสุทธิ	660.01	554.32	105.69	19.07

	Reserves for doubtful accounts		Unit: THB million Doubtful accounts	
	31 March 2003	31 March 2002	31 March 2003	31 March 2002
			Expense (Income)	Expense (Income)
Interest				
Farmers	3,413.13	3,222.56	190.57	(1,938.41)
Agricultural cooperatives	3.20	1.53	1.67	(0.89)
Farmer associations	1.46	3.74	(2.28)	(0.77)
Total	3,417.79	3,227.83	189.96	(1,940.07)
EU revolving fund accounts	0.04	-	0.04	-
Overdue hire purchase and sales, Islamic accounts	0.01	-	0.01	-
Grand total	48,091.27	37,496.95	8,002.70	3,563.29
Doubtful accounts and other accounts			-	6.11
Doubtful accounts written off			26.93	7.88
Total bad and doubtful accounts			8,029.63	3,577.28

The value of bad and doubtful debts increased by THB 4,452.35 million from the previous year. The increase was due to the estimate to increase the value of doubtful account reserves for natural disaster accounts (floods 2002) and the Debt Suspension Project as defined by the accounting policy No. 2.3.4.

3.26 Results of operations : For the year ended 31 March 2003, BAAC had a net profit of THB 660.01 million, up THB 105.69 million or 19.07 percent from the preceding year. Below is the consolidated results for BAAC in FY 2002 compared to FY 2001:

	31 March 2003		31 March 2002		Unit: THB million Up (Down)	
	Value	Value	Value	Value	Value	%
Income						
Interest	21,500.58	18,626.20	2,874.38	15.43		
Other income	965.56	964.50	1.06	0.11		
Total income	22,466.14	19,590.70	2,875.44	14.68		
Less expenses :						
Interest	5,234.72	6,964.64	(1,729.92)	(24.84)		
Non-interest	8,541.78	8,494.46	47.32	0.56		
Bad and doubtful accounts	8,029.63	3,577.28	4,452.35	124.46		
Total expenses	21,806.13	19,036.38	2,769.75	14.55		
Net profit	660.01	554.32	105.69	19.07		

3.27 การจัดประเภทบัญชีใหม่

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้จัดประเภทบัญชีใหม่บางรายการ และได้ปรับงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2545 เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบ โดยไม่มีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและกำไรสุทธิ

3.28 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า

ธ.ก.ส. ตกเป็นจำเลยในคดีแพ่งโดยถูกบริษัทที่ปรึกษาแห่งหนึ่ง ฟ้องเรียกค่าเสียหายให้ชดใช้เงินจำนวน 55.12 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงิน 49.41 ล้านบาท ในข้อหาฐานความผิดสัญญาจ้างทำของ ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

3.27 New types of accounts arrangement

In this period, BAAC arranged some new types of accounts and adjusted the financial statements for the year ending 31 March 2002 for the benefit of comparison. The changes had no effect on shareholders' equity and net profit.

3.28 Obligations that might be incurred

In the year under review, BAAC is a defendant in a civil case on breach of contract based on an amount of THB 49.41 million. The legal action was taken against the bank by a consultant company for damages and compensation worth THB 55.12 million, the contract amount plus interest at the rate of 7.5 percent per annum.

At present, the case is being processed in the civil court.

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เสนอ ผู้ถือหุ้น

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. นายกิตติ	ลิมสกุล	ประธานกรรมการ
2. นายบุญมี	จันทรวงศ์	กรรมการ
3. นางสาวจิดต์	จัยวัฒน์	กรรมการ

ในปีบัญชี 2545 (1 เมษายน 2545 - 31 มีนาคม 2546) คณะกรรมการตรวจสอบ ได้ปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ (Charter of Audit Committee) สรุปได้ ดังนี้

1. การสอบทานงบการเงิน

ได้สอบทานงบการเงินประจำปี สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2546 เห็นว่า การจัดทำงบการเงินดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้อง และสอดคล้องกับข้อมูลที่คณะกรรมการตรวจสอบได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอบบัญชี และฝ่ายตรวจสอบของธนาคาร นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนของปีบัญชีที่ผ่านมา ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายรายการตัดบัญชีและตัดจ่ายเป็นค่าใช้จ่าย ปีละเท่า ๆ กัน ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังมีผลกระทบต่อการแสดงผลกำไรหรือขาดทุนของธนาคารเช่นเดียวกับปีบัญชีที่ผ่านมา

2. การสอบทานระบบการควบคุมภายใน

ได้สอบทานระบบการควบคุมภายในจากแผนการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในของธนาคาร และจากรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการวางระบบการควบคุมภายในตามแผนการดังกล่าว ซึ่งธนาคารได้ดำเนินการไปตามระเบียบที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 เห็นว่าการปฏิบัติงานในแต่ละระบบงาน มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คู่มือ คำชี้แจง วิธีปฏิบัติในแต่ละเรื่องเป็นการเฉพาะ มีการกำหนดให้ส่วนงานต่าง ๆ ของธนาคารเป็นเจ้าของระบบ ซึ่งต้องมีการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment) นอกจากนี้ ยังมีฝ่ายตรวจสอบของธนาคาร ทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางด้านบัญชีและการเงิน และการปฏิบัติให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งการทำหน้าที่ประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessments) อีกชั้นหนึ่ง จึงเชื่อได้ว่าระบบการควบคุมภายในที่ธนาคารมีอยู่เพียงพอและเหมาะสม

3. การพิจารณาแผนการตรวจสอบภายในประจำปี

ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนการตรวจสอบภายในประจำปีบัญชี 2546 (1 เมษายน 2546 - 31 มีนาคม 47) โดยให้แนวทางจัดทำแผนการตรวจสอบที่มีลักษณะเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการตรวจสอบเชิงวิเคราะห์ในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง และมีผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและการดำเนินงานของธนาคาร โดยนำ Risk Based Audit Approach มาใช้เพื่อให้การตรวจสอบเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแผนการตรวจสอบให้เหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายและแผนงานประจำปีของธนาคาร

4. การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (Self Assessment)

ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (Self Assessment) เป็นคณะ โดยการปรึกษาร่วมกันทั้งหมด การประเมินเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ โปร่งใส และมีความเป็นอิสระ ผลการประเมินโดยสรุปอยู่ในระดับดีมาก

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

แทน ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

Report of Audit and Inspection Committee Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

To the shareholders of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

The Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives has three members on its Audit and Inspection Committee (AIC):

1. Mr. Kitti Limskul	Chairman
2. Mr. Boonmee Juntaravong	Member
3. Mrs. Swangchit Chaiyawat	Member

In FY 2002 (1 April 2002 - 31 March 2003) the Audit and Inspection Committee worked as specified in the AIC's charter.

1. Review of Financial Statements

The AIC had reviewed the financial statements as at the end of 31 March 2003. In their opinion, the financial statements were accurate and conformed with policies set between the AIC, internal auditors and the bank's Audit and Inspection Department. BAAC's accounting policies that acknowledge the losses from exchange rate fluctuations in the previous year as a deferred expense to be amortized by an equal amount each year, as approved by the Ministry of Finance, affected the bank's profit and loss statement. This situation was the same in the preceding year.

2. Internal Control Review

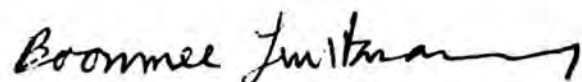
The internal controls of the bank were reviewed based on the bank's plan on internal control standard specification and the reports on the progress of outlining the internal control system. This is in line with the plan to follow the Office of the Auditor General's Rules on Internal Control Standard Specification Year 2001. In the AIC's opinion, the controls applied for each work function were fair, followed specified rules, disciplines, regulations, handbooks and suggestions. The method of practice in each issue was specific. They were also monitored in detail. Each of the bank's organization units were responsible for the system which the method of Control Self - Assessment was applied. As well, the Audit and Inspection Department of the bank was assigned to check the accuracy, reliability and practicality of the financial and accounting information. It completed its tasks in line with specified rules, orders and regulations, and followed the correct practices, including the way to evaluate the controls as set by independent assessments. As a result, the bank's internal control operations have been sufficient and correct.

3. Consideration of the Annual Internal Control Plan

The AIC considered and approved the Internal Audit Plan Year 2003 (1 April 2003 - 31 March 2004). It is a guideline that gives a concrete audit preparation plan. It emphasizes applying an analytical audit based on the Risk Based Audit Approach for activities of high risk that could affect the financial status and operations of the bank. The approach should make the bank's audits more efficient and effective. AIC also gave its recommendation on improving the audit plan to be suitable and in accordance with BAAC's policies and annual work plan.

4. Self Assessment

Various staff member completed self assessments in group discussions. The assessments were held openly and independently and the results of the assessments showed very good levels of achievement.

(Mr. Boonmee Juntaravong)
Acting Chairman

การกำกับดูแลที่ดี

ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ธ.ก.ส.

คณะกรรมการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นผู้มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม สามารถใช้ดุลพินิจตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างอิสระ รวมทั้งเป็นธรรม นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ สามารถปฏิบัติหน้าที่ และแสดงความคิดเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สามารถอุทิสเวลาอย่างเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ธ.ก.ส. นอกจากนั้น คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ไม่เป็นญาติสนิทของผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ของ ธ.ก.ส. (รัฐบาลถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 99) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ที่ปรึกษาทางการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือ เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ยกเว้นประธานกรรมการ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานโดยตำแหน่ง

คณะกรรมการ ธ.ก.ส.

มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525 และ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสองคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และกำหนดให้ผู้จัดการ ธ.ก.ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ

สำหรับกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอย่างน้อยต้องมีผู้แทนจากส่วนงานต่าง ๆ ส่วนงานละ 1 คน ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย และสหกรณ์การเกษตรผู้ถือหุ้น

ทั้งนี้ รองประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งคราวละ 3 ปี ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งคราวละ 3 ปี ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนหรือกรรมการอื่นก็ได้

เมื่อรองประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นรองประธานกรรมการหรือกรรมการแทน ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนี้ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละของผู้ซึ่งตนแทน

คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เฉพาะเรื่อง ดังนี้

- 1) คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์
- 2) คณะอนุกรรมการปรับปรุงองค์กรและบริหารงานของ ธ.ก.ส.
- 3) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนนโยบายประจำปีบัญชี 2546

Good Governance

Independence of BAAC's Board of Directors

The Board of Directors of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives (BAAC) must be independent, neutral and fair, and not benefit directly or indirectly from the bank. It must practice discretion when carrying out its duties and responsibilities. In addition, the board's directors must be persons who have knowledge, capability and experience and the ability to fulfill their duties, give viewpoints and report results on their assigned duties. The directors must be able to devote enough time to carry out their duties. Close relatives of the bank's executives or major shareholders (the Ministry of Finance holds over 99 percent of the total share capital) are not permitted to serve on the board. Also restricted from the board are political civil servants, persons of political positions, members of the municipal congress, political consultants, executive members or staff of political parties, excluding the chairman as under BAAC's Act B.E. 2509 which specifies that the Minister of Finance shall be the chairman of BAAC ex-officio.

BAAC's Board of Directors

Section 14 of the BAAC Act B.E. 2509, as revised by the BAAC Act B.E. 2525 (Edition 3) and B.E. 2542 (Edition 5), regulates that there shall be a BAAC Board of Directors, comprising the Minister of Finance as chairman, a vice chairman, and not exceeding 12 other directors. The cabinet appointed and specified BAAC's president the member and secretary of the Board of Directors.

The directors appointed by the cabinet have a representative from the following government agencies: Office of the Prime Minister, Ministry of Finance, Ministry of Agriculture and Cooperatives, Cooperatives Promotion Department, Agricultural Land Reform Office, the Bank of Thailand and Shareholder Agricultural Cooperatives.

The vice chairman and directors appointed by cabinet shall be appointed for a 3-year term. At the end of the term, they may be reappointed.

When a vice chairman or director retires before the end of their term, the cabinet may appoint another person to act in their position. The acting person will be in the position for the remainder of the term.

The Board of Directors appointed the following committee and subcommittees to function on specific matters:

- 1) Appeal Committee
- 2) Sub - committee of BAAC's Organization and Management Improvement
- 3) Sub - committee of Policy Plan Preparation, Fiscal Year 2003.

คณะกรรมการ ธ.ก.ส.

รายนามคณะกรรมการ ธ.ก.ส.

1.	นายวราเทพ รัตนากร	รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	ประธานกรรมการ
2.	นายปีติพงษ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
3.	นายวัฒนะ กาญจนอักษรเดช	ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
4.	นางสาวสุธีพร ดวงโต	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
5.	นายบุญมี จันทร์วงศ์	ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
6.	นายไพศาล กุศลรัตน์	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
7.	นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์	ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	กรรมการ
8.	นายสุขสันต์ ท้วมจันทร์	ผู้แทนสหกรณ์การเกษตรผู้ถือหุ้น	กรรมการ
9.	นายอัษฎพร จารุจินดา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
10.	นายกิตติ ลิ้มสกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
11.	นายวิวัติ ศักดิ์จิรพาพงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
12.	นายจิระศักดิ์ พูนผล	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
13.	นายมนตรี คงตระกูลเทียน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
14.	ร.ต.อ.นิติภูมิ นวรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
15.	นายพิทยาพล นาถธราดล	ผู้จัดการ ธ.ก.ส.	กรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษา

1.	นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม
2.	นายวิชาติ นันทสุวรรณ

Board of Directors
Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives
As of March 31, 2003

1. Mr. Varatheap Ratanakorn	Deputy Minister of Finance Acting Minister of Finance	Chairman
2. Mr. Petipong Pungbun Na Ayudhya	Representative of the Ministry of Agriculture and Cooperatives	Vice Chairman
3. Mr. Wattana Kanchana-Akradej	Representative of the Office of the Prime Minister	Member
4. Miss Sudhiporn Duangto	Representative of the Ministry of Finance	Member
5. Mr. Boonmee Juntaravong	Representative of the Cooperatives Promotion Department	Member
6. Mr. Paisal Kuwalairat	Representative of the Agricultural Land Reform Office	Member
7. Mrs. Swangchit Chaiyawat	Representative of the Bank of Thailand	Member
8. Mr. Sukson Tomjun	Representative of Shareholder Agricultural Cooperatives	Member
9. Mr. Achaporn Charuchinda	Expert	Member
10. Mr. Kitti Limskul	Expert	Member
11. Mr. Virat Sakjirapapong	Expert	Member
12. Mr. Chirasakdi Poonpol	Expert	Member
13. Mr. Montri Congtrakultien	Expert	Member
14. Police Captain Nitipoom Navaratna	Expert	Member
15. Mr. Pittayapol Nattaradol	BAAC President	Member and Secretary

Advisers

1. Mr. Paiboon Wattanasiritham
2. Mr. Vichit Nuntacawan

รายนามกรรมการอิสระ ช.ก.ส.

1.	นายจิระศักดิ์ พูนผล	กรรมการ ช.ก.ส.	ประธานกรรมการ
2.	นายวิรัตน์ ศักดิ์จิราพงษ์	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ
3.	นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ
4.	นายมนตรี คงตระกูลเทียน	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ
5.	นายกิตติ ลิมสกุล	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ
6.	ร.ต.อ.นิติภูมิ นวรัตน์	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ

รายนามคณะกรรมการตรวจสอบ ช.ก.ส.

1.	นายกิตติ ลิมสกุล	กรรมการ ช.ก.ส.	ประธานกรรมการ
2.	นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ
3.	นายบุญมี จันทร์วงศ์	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ

รายนามคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

1.	นายวิรัตน์ ศักดิ์จิราพงษ์	กรรมการ ช.ก.ส.	ประธานกรรมการ
2.	นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ ช.ก.ส.	กรรมการ
3.	นายศุภชัย ผุดผ่อง	ผู้ตรวจการ เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	กรรมการ
4.	นางสุภาวดี เวชศิลป์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานวินัย	กรรมการ
5.	นายสันต์ นาคบรรพต	รองผู้จัดการ ช.ก.ส.	กรรมการและเลขานุการ

รายนามคณะกรรมการปรับปรุงองค์กรและบริหารงานของ ช.ก.ส.

1.	นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม	ที่ปรึกษา ช.ก.ส.	ประธานอนุกรรมการ
2.	นายกิตติ ลิมสกุล	กรรมการ ช.ก.ส.	อนุกรรมการ
3.	นายวิรัตน์ ศักดิ์จิราพงษ์	กรรมการ ช.ก.ส.	อนุกรรมการ
4.	นายสุขสันต์ ท่วมจันทร์	กรรมการ ช.ก.ส.	อนุกรรมการ
5.	นายพิทยาพล นาดธราดล	ผู้จัดการ ช.ก.ส.	อนุกรรมการ
6.	นายเอ็นนู ช่อสุวรรณ	รองผู้จัดการ ช.ก.ส.	อนุกรรมการและเลขานุการ

BAAC Independent Board Members Committee

1.	Mr. Chirasakdi Poonpol	BAAC Director	Chairman
2.	Mr. Virat Sakjirapong	BAAC Director	Member
3.	Mr. Achaporn Charuchinda	BAAC Director	Member
4.	Mr. Montri Congtrakultien	BAAC Director	Member
5.	Mr. Kitti Limskul	BAAC Director	Member
6.	Police Captain Nitipoom Navaratana	BAAC Director	Member

BAAC Audit and Inspection Committee

1.	Mr. Kitti Limskul	BAAC Director	Chairman
2.	Mrs. Swangchit Chaiyawat	BAAC Director	Member
3.	Mr. Boonmee Juntaravong	BAAC Director	Member

Appeal Committee

1.	Mr. Virat Sakjirapong	BAAC Director	Chairman
2.	Mr. Achaporn Charuchinda	BAAC Director	Member
3.	Mr. Supachai Phudpong	Area 3 Inspector, Office of the Election Commission of Thailand	Member
4.	Mrs. Subhavadee Vejasilpa	Director of the Bureau of Disciplinary Standards	Member
5.	Mr. Sant Nakbanpote	BAAC Senior Executive Vice President	Member and Secretary

Sub - committee of BAAC Organization and Management Improvement

1.	Mr. Paiboon Wattanasiritham	BAAC Adviser	Chairman
2.	Mr. Kitti Limskul	BAAC Director	Member
3.	Mr. Virat Sakjirapong	BAAC Director	Member
4.	Mr. Sukson Tomjun	BAAC Director	Member
5.	Mr. Pittayapol Nattaradol	BAAC President	Member
6.	Mr. Ennoo Suesuwan	BAAC Senior Executive Vice President	Member and Secretary

รายนามคณะกรรมการจัดทำแผนนโยบาย ประจำปีบัญชี 2546

1. นายจิระศักดิ์ พูนผล	กรรมการ ธ.ก.ส.	ประธานอนุกรรมการ
2. นายวิรัตน์ ศักดิ์จิราพงษ์	กรรมการ ธ.ก.ส.	อนุกรรมการ
3. นายสุขสันต์ ท้วมจันทร์	กรรมการ ธ.ก.ส.	อนุกรรมการ
4. นายกิตติ ลิ้มสกุล	กรรมการ ธ.ก.ส.	อนุกรรมการ
5. นายพิทยาพล นาดธราดล	ผู้จัดการ ธ.ก.ส.	อนุกรรมการและเลขานุการ
6. นายเอ็นนู ซื่อสุวรรณ	รองผู้จัดการ ธ.ก.ส.	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายนามคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ธ.ก.ส.

1. นายอุทิศ ธรรมวาทีน	กรรมการ ธ.ก.ส.	ประธานกรรมการ
-----------------------	----------------	---------------

ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง

2. นายเอ็นนู ซื่อสุวรรณ	รองผู้จัดการ ธ.ก.ส.	กรรมการ
3. นายไพโรจน์ จันทร์ไทย	ผู้ช่วยผู้จัดการ ธ.ก.ส.	กรรมการ
4. นายลัทธิน วจนานวัช	ผู้ช่วยผู้จัดการ ธ.ก.ส.	กรรมการ
5. นายประเสริฐ อินทร์แก้ว	ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขา	กรรมการ
6. นายโสมนัสต์ สุวรรณเมนะ	ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ	กรรมการ
7. นายสวัสดิ์ จารุจิตติพันธ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	กรรมการ
8. นายประยงค์ คั่นบี้	รองผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผน	กรรมการ
9. นายไพโรจน์ สังขทรัพย์	รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	กรรมการ
10. นายสุวิทย์ ตรีรัตน์ศิริกุล	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์	กรรมการและเลขานุการ

ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง

11. นายอมร ณ สุวรรณ	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
12. นายทวีศักดิ์ วัฒนกุล	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
13. นายอภิชาติ จันทร์รุ่งอุทัย	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
14. นายสุชาติ ศรีศิริการช่าง	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
15. นายมงคล วิเศษสุข	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
16. นายกุศล บุญกล่อม	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
17. นายวัชร วรรณลี	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
18. นายประยุทธ์ มั่งมี	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ
19. นายดำรงเดช เทศมาศย์	พนักงาน ธ.ก.ส.	กรรมการ

Sub - committee of Policy Plan Preparation, Fiscal Year 2003

1.	Mr. Chirasakdi Poonpol	BAAC Director	Chairman
2.	Mr. Virat Sakjirapong	BAAC Director	Member
3.	Mr. Sukson Tomjun	BAAC Director	Member
4.	Mr. Kitti Limskul	BAAC Director	Member
5.	Mr. Pittayapol Nattaradol	BAAC President	Member and Secretary
6.	Mr. Ennoo Suesuwan	BAAC Senior Executive Vice President	Member and Assistant Secretary

BAAC Activity Relations Committee

1.	Mr. Utid Tamwatin	BAAC Director	Chairman
----	-------------------	---------------	----------

Employer Representatives

2.	Mr. Ennoo Suesuwan	BAAC Senior Executive Vice President	Member
3.	Mr. Pairoj Chanthai	BAAC Executive Vice President	Member
4.	Mr. Luck Wajananawat	BAAC Executive Vice President	Member
5.	Mr. Prasert Inkaeo	Senior Vice President, Branch Administration Department	Member
6.	Mr. Sommanus Suwanmena	Senior Vice President, Audit and Inspection Department	Member
7.	Mr. Sawad Jarujitiphan	Vice President, General Administration Department	Member
8.	Mr. Prayong Tenbee	Vice President, Policy and Planning Department	Member
9.	Mr. Pairoj Sangkhasap	Vice President, General Administration Department	Member
10.	Mr. Suwit Triratsirikul	Director of Welfare and Labour Relations Division	Member and Secretary

Employee Representative

11.	Mr. Amon Na Suwan	BAAC Officer	Member
12.	Mr. Thaweesak Wattakul	BAAC Officer	Member
13.	Mr. Apichart Janrunguthai	BAAC Officer	Member
14.	Mr. Suchat Sarutikanchang	BAAC Officer	Member
15.	Mr. Mongkol Wisetsuk	BAAC Officer	Member
16.	Mr. Kusol Bunklom	BAAC Officer	Member
17.	Mr. Watchara Wanlee	BAAC Officer	Member
18.	Mr. Prayuth Mangmee	BAAC Officer	Member
19.	Mr. Damrongdej Tetsamart	BAAC Officer	Member

จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการและอนุกรรมการในคณะต่าง ๆ
คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ประชุมทั้งหมด จำนวน 12 ครั้ง

รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	หมายเหตุ
1. นายวราเทพ รัตนากร	ประธานกรรมการ	12	
2. นายปิติพงศ์ พิ้งบุญ ฌ อุตยา	รองประธานกรรมการ	4	
3. นายยงยุทธ กปิลกาญจน์	กรรมการ	5	พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545
4. นายวัฒน์ ภาณุจนอักษรเดช	กรรมการ	4	เนื่องจากเกษียณอายุราชการ
5. นายอุทิศ ธรรมวาทิน	กรรมการ	4	ได้รับแต่งตั้งเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545
6. นางสาวสุธีพร ดวงโต	กรรมการ	4	ลาออกตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2545
7. นายชวาลวุฒิ ไชยนิวดี	กรรมการ	6	พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2545
8. นายบุญมี จันทร์วงศ์	กรรมการ	4	ได้รับแต่งตั้งเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545
9. นายไพศาล กุศลรัตน์	กรรมการ	8	พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2545
10. นางธำริษา วัฒนเกษ	กรรมการ	5	ลาออกตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545
11. นางสาวจิดดี จัยวัฒน์	กรรมการ	4	ได้รับแต่งตั้งเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545
12. นายสุขสันต์ ท่วมจันทร์	กรรมการ	11	
13. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ	10	
14. นายวิโรดิ ศักดิ์จิรพาพงษ์	กรรมการ	12	
15. นายกิตติ ลิ้มสกุล	กรรมการ	10	
16. นายจิระศักดิ์ พูนผล	กรรมการ	12	
17. นายมนตรี คงตระกูลเทียน	กรรมการ	12	
18. ร.ต.อ.นิตินุมิ นวรัตน์	กรรมการ	5	
19. นายพิทยาพล นาถธราดล	กรรมการและเลขานุการ	12	

Frequency of Meeting Attendance of Board of Directors, Committees and Sub - Committees

BAAC Board of Directors Conducted a Total of 12 Meetings

Name	Position	Frequency of Attendance	Note
1. Mr. Varathep Ratanakorn	Chairman	12	
2. Mr. Petipong Pungbun Na Ayudhaya	Vice Chairman	4	
3. Mr. Yongyout Kapilakanchana	Member	5	Retired on 1 October 2002, due to old age
4. Mr. Wattana Kanchana Akraej	Member	4	Appointed on 12 November 2002
5. Mr. Utid Tamwatin	Member	4	Resigned on 22 October 2002
6. Miss Sudhiporn Duangto	Member	4	Appointed on 12 November 2002
7. Mr. Chavalvut Chainuvati	Member	6	Retired on 15 October 2002
8. Mr. Boonmee Juntaravong	Member	4	Appointed on 12 November 2002
9. Mr. Paisal Kuwalairat	Member	8	Retired on 25 December 2002
10. Mrs. Tarisa Watanagase	Member	5	Resigned on 1 October 2002
11. Mrs.Swangchit Chaiyawat	Member	4	Appointed on 12 November 2002
12. Mr. Sukson Tomjun	Member	11	
13. Mr. Achaporn Charuchinda	Member	10	
14. Mr. Virat Sakjirapong	Member	12	
15. Mr. Kitti Limskul	Member	10	
16. Mr. Chirasakdi Poonpol	Member	12	
17. Mr. Montri Congtrakultien	Member	12	
18. Police Captain Nitipoom Navaratana	Member	5	
19. Mr. Pittayapol Nattaradol	Member and Secretary	12	

กรรมการอิสระ ๕.๓.๕. จำนวน 6 คน ประชุมทั้งหมด จำนวน 4 ครั้ง

รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	หมายเหตุ
1. นายจิระศักดิ์ พูนผล	ประธานกรรมการ	4	เริ่มประชุมครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน 2545
2. นายวิรัตน์ ศักดิ์จิรพาพงษ์	กรรมการ	4	
3. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ	2	
4. นายมนตรี คงตระกูลเทียน	กรรมการ	3	
5. นายกิตติ ลิ้มสกุล	กรรมการ	2	
6. ร.ต.อ.นิติภูมิ นวรัตน์	กรรมการ	1	

คณะกรรมการตรวจสอบ จำนวน 3 คน ประชุมทั้งหมด จำนวน 6 ครั้ง

รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	หมายเหตุ
1. นายกิตติ ลิ้มสกุล	ประธานกรรมการ	6	
2. นางสาวจิตต์ จัยวัฒน์	กรรมการ	2	
3. นายบุญมี จันทร์วงศ์	กรรมการ	4	

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ จำนวน 5 คน ประชุมทั้งหมด จำนวน 11 ครั้ง

รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	หมายเหตุ
1. นายวิรัตน์ ศักดิ์จิรพาพงษ์	ประธานกรรมการ	11	
2. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ	8	
3. นายศุภชัย ผุดผ่อง	กรรมการ	11	
4. นางสุภาวดี เวชศิลป์	กรรมการ	8	
5. นายสันต์ นาคบรรพต	กรรมการและเลขานุการ	11	

Independent Committee of 6 Persons Conducted a Total of 4 meetings

Name	Position	Frequency of Attendance	Note
1. Mr. Chirasakdi Poonpol	Chairman	4	The first meeting started in September 2002
2. Mr. Virat Sakjirapong	Member	4	
3. Mr. Achaporn Charuchinda	Member	2	
4. Mr. Montri Congtrakultien	Member	3	
5. Mr. Kitti Limskul	Member	2	
6. Police Captain Nitipoom Navaratana	Member	1	

Audit and Inspection Committee of 3 Persons Conducted a Total of 6 Meetings

Name	Position	Frequency of Attendance	Note
1. Mr. Kitti Limskul	Chairman	6	
2. Mrs. Swangchit Chaiyawat	Member	2	
3. Mr. Boonmee Juntaravong	Member	4	

Appeal Committee of 5 Persons Conducted a Total of 11 Meetings

Name	Position	Frequency of Attendance	Note
1. Mr. Virat Sakjirapong	Chairman	11	
2. Mr. Achaporn Charuchinda	Member	8	
3. Mr. Suphachai Phudpong	Member	11	
4. Mr. Subhavadee Vejasilpa	Member	8	
5. Mr. Sant Nakbanpote	Member and Secretary	11	

คณะอนุกรรมการปรับปรุงองค์กรและบริหารงานของ ธ.ก.ส. จำนวน 6 คน
ประชุมทั้งหมด จำนวน 12 ครั้ง

รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	หมายเหตุ
1. นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม	ประธานกรรมการ	12	
2. นายสุขสันต์ ท่วมจันทร์	อนุกรรมการ	11	
3. นายกิตติ ลิ้มสกุล	อนุกรรมการ	4	
4. นายวิโรดิ ศักดิ์จิรพาพงษ์	อนุกรรมการ	9	
5. นายพิทยาพล นาถธราดล	อนุกรรมการ	9	
6. นายเอ็นนู ชื้อสุวรรณ	อนุกรรมการและ เลขานุการ	11	

คณะอนุกรรมการจัดทำแผนนโยบาย ประจำปีบัญชี 2546 จำนวน 6 คน
ประชุมทั้งหมด จำนวน 15 ครั้ง

รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	หมายเหตุ
1. นายจิระศักดิ์ พูนผล	ประธานกรรมการ	15	ทั้งคณะได้รับแต่งตั้งตาม คำสั่งคณะกรรมการธนาคาร ที่ 3/2545 ลงวันที่ 5 กันยายน 2545
2. นายวิโรดิ ศักดิ์จิรพาพงษ์	อนุกรรมการ	14	
3. นายสุขสันต์ ท่วมจันทร์	อนุกรรมการ	14	
4. นายกิตติ ลิ้มสกุล	อนุกรรมการ	1	
5. นายพิทยาพล นาถธราดล	อนุกรรมการและ เลขานุการ	7	
6. นายเอ็นนู ชื้อสุวรรณ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ	3	

**Sub - committee of BAAC Organization and Management Improvement of 6 persons
Conducted a Total 12 Meetings**

Name	Position	Frequency of Attendance	Note
1. Mr. Paiboon Wattanasiritham	Chairman	12	
2. Mr. Sukson Tomjun	Member	11	
3. Mr. Kitti Limskul	Member	4	
4. Mr. Virat Sakjirapapong	Member	9	
5. Mr. Pittayapol Nattaradol	Member	9	
6. Mr. Ennoo Suesuwan	Member and Secretary	11	

**Sub - committee of Policy Plan Preparation, Fiscal Year 2003, of 6 Persons
Conducted a Total of 15 Meetings**

Name	Position	Frequency of Attendance	Note
1. Mr. Chirasakdi Poonpol	Chairman	15	Chairman and members were appointed by BAAC Board of Directors' command No. 3/2545 dated 5 September 2002
2. Mr. Virat Sakjirapapong	Member	14	
3. Mr. Sukson Tomjun	Member	14	
4. Mr. Kitti Limskul	Member	1	
5. Mr. Pittayapol Nattaradol	Member and Secretary	7	
6. Mr. Ennoo Suesuwan	Member and Secretary Assistant	3	

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ธ.ก.ส. จำนวน 20 คน ประชุมทั้งหมด จำนวน 7 ครั้ง

รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	หมายเหตุ
1. นายอุทิศ ธรรมวาทีน	ประธานกรรมการ	5	ลาออกจากกรรมการ ธ.ก.ส. ตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2545
2. นายเอ็นนู ซื่อสุวรรณ	กรรมการ	2	
3. นายไพโรจน์ จันทร์ไทย	กรรมการ	2	
4. นายลักษณ์ วจนานวัช	กรรมการ	6	
5. นายประเสริฐ อินทร์แก้ว	กรรมการ	4	
6. นายโสมนัสส์ สุวรรณเมนะ	กรรมการ	6	
7. นายสวัสดิ์ จารุจิตติพันธ์	กรรมการ	5	
8. นายประยงค์ ดันบี้	กรรมการ	6	
9. นายไพโรจน์ สังขทรัพย์	กรรมการ	5	
10. นายอาณัติ อร่ามกุล	กรรมการและเลขานุการ	4	พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2545 และแต่งตั้งลำดับที่ 11 แทน
11. นายสุวิทย์ ตวีรัตน์ศิริกุล	กรรมการและเลขานุการ	2	
12. นายอมร ณ สุวรรณ	กรรมการ	7	
13. นายทวีศักดิ์ วัฒนกุล	กรรมการ	6	
14. นายอภิชาติ จันทร์รุ่งอุทัย	กรรมการ	6	
15. นายสุชาติ ศรีดีการช่าง	กรรมการ	6	
16. นายมงคล วิเศษสุข	กรรมการ	6	
17. นายกุศล บุญกล่อม	กรรมการ	5	
18. นายวัชร วรรณลี	กรรมการ	5	
19. นายประยุทธ์ มั่งมี	กรรมการ	5	
20. นายดำรงเดช เทศมาดย์	กรรมการ	6	

BAAC Activity Relations Committee of 20 Persons Conducted a Total of 7 meetings

Name	Position	Frequency of Attendance	Note
1. Mr. Utid Tamwatin	Chairman	5	Resigned from Board of Directors since 22 October 2002
2. Mr. Ennoo Suesuwan	Member	2	
3. Mr. Pairoj Chanthai	Member	2	
4. Mr. Luck Wajananawat	Member	6	
5. Mr. Prasert Inkaeo	Member	4	
6. Mr. Sommanus Suwanmena	Member	6	
7. Mr. Sawad Jarujitiphan	Member	5	
8. Mr. Prayong Tenbee	Member	6	
9. Mr. Pairoj Sangkhasap	Member	5	
10. Mr. Arnat Aramkul	Member and Secretary	4	Retired on 11 August 2002, replaced by No. 11
11. Mr. Suwit Triratsirikul	Member and Secretary	2	
12. Mr. Amon Na Suwan	Member	7	
13. Mr. Thaweesak Wattanakul	Member	6	
14. Mr. Aphichart Janrunguthai	Member	6	
15. Mr. Suchart Sarutikanchang	Member	6	
16. Mr. Mongkol Wisetsuk	Member	6	
17. Mr. Kusol Bunklom	Member	5	
18. Mr. Watchara Wanlee	Member	5	
19. Mr. Prayuth Mangmee	Member	5	
20. Mr. Damrongdej Tesamart	Member	6	

คำตอบแทนคณะกรรมการ ธ.ก.ส.

เบี้ยประชุม มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2532 กำหนดให้กรรมการ ธ.ก.ส. ได้รับเบี้ยประชุมในการประชุมประจำเดือนครั้งละ 5,500 บาท และมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2543 กำหนดให้จ่ายเบี้ยประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ คณะกรรมการกั่นกรอง หรือคณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการที่คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เฉพาะเรื่อง เป็นรายครั้งสูงสุดไม่เกินครั้งละ 1,000 บาท

โบนัส มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2521 กำหนดให้กรรมการ ธ.ก.ส. ได้รับโบนัสคนละ 60,000 บาทต่อปี มติคณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2534 กำหนดให้กรรมการรัฐวิสาหกิจได้รับโบนัสเพิ่มตามสัดส่วนกำไรสุทธิของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2518 กำหนดประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและโบนัสสูงกว่ากรรมการในอัตราร้อยละ 25 และ 12.5 ตามลำดับ โดยให้คณะกรรมการ ธ.ก.ส. เสียภาษีเงินได้เอง และมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 กำหนดให้กรรมการรัฐวิสาหกิจได้รับโบนัสตามระบบประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจด้วย

เพียงสิ้นวันที่ 31 มีนาคม 2546 คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้รับคำตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมจำนวน 924,500 บาท และโบนัสจำนวน 1,547,177.14 บาท รวม 2,471,677.14 บาท

Renumeration for BAAC's Board of Directors

Meeting Premium. The cabinet's resolution of the meeting on 28 November 1989 permitted a member of BAAC's Board of Directors to receive a premium of THB 5,500 for each monthly meeting.

The cabinet's resolution of the meeting on 19 September 2000 permitted a member of other committees, screening committee, or sub - committee and working group appointed by state enterprise to function on a specific matter, to receive a premium of not exceeding THB 1,000 for each meeting.

Bonus. The cabinet's resolution of the meeting on 31 January 1978 allowed a member of BAAC's Board of Directors to receive a bonus of THB 60,000 annually

The cabinet's resolution of the meeting on 5 February 1991 permitted a member of Board of Directors of state enterprise to receive a bonus in proportion of net profit of each state enterprise. Nonetheless the cabinet's resolution of the meeting on 15 July 1975 allowed the Chairman and Vice Chairman to receive a meeting premium and bonus at a higher rate than that of the members by 25 and 12.5 percent respectively. Providing the member of BAAC's Board of Directors had to pay his/her income tax. Additionally the cabinet's resolution of the meeting on 20 June 1995 allowed a member of the Board of Directors to receive a bonus according to the performance assessment system of the state enterprise.

At 31 March 2003, the BAAC's Board of Directors received its remuneration at a total of THB 2,471,677.14. Of this total THB 924,500 was meeting premiums and THB 1,547,177.14 was bonuses.

รายงานทางการเงิน และการบริหาร

1. การประเมินผลฐานะ (Position) และแนวโน้ม (Prospects) ของรัฐวิสาหกิจ

ภาพรวมการเติบโตของเศรษฐกิจประเทศไทยปี 2545 มีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ร้อยละ 5.2 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการใช้นโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ โดยเฉพาะการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. โดยข้อมูลที่มีการรายงานปรากฏว่า เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดปี 2545 ในอัตราสูง (ร้อยละ 11.1) เนื่องจากได้รับผลดีจากราคาพืชผลหลักที่เพิ่มขึ้นตามราคาตลาดโลก รวมทั้งสถานการณ์ด้านอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำ เป็นปัจจัยเสริมที่ช่วยให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวมากกว่าปีที่ผ่านมา

สำหรับฐานะและผลประกอบการของ ธ.ก.ส. ในรอบปีบัญชี 2545 (สิ้นสุด ณ 31 มีนาคม 2546) ด้านสินทรัพย์ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปีก่อน สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย โดยปริมาณสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มีผลมาจากการเพิ่มปริมาณสินเชื่อตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของรัฐบาล ทั้งในด้านการผลิตและการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านการตลาดและแทรกแซงราคาผลผลิตทางการเกษตร ส่วนด้านหนี้สินและทุน ธ.ก.ส. ได้บริหารจัดการเพื่อลดภาระหนี้สินสกุลต่างประเทศซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงให้เหลือจำนวนน้อยที่สุด เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย รวมทั้งจัดหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำด้วยการระดมเงินฝากในประเทศมาทดแทน และการสนับสนุนซื้อหุ้นเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ ภายใต้สถานการณ์ดอกเบี้ยต่ำในปี 2545 และสภาพคล่องในระบบการเงินที่มีอยู่สูง มีส่วนช่วยให้การจัดการด้านสินทรัพย์และหนี้สินของ ธ.ก.ส. เป็นไปได้ด้วยดี แม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดกับเกษตรกรลูกค้าผู้ผลิต ทำให้ต้องเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายการดำเนินงานมากขึ้นก็ตาม ทั้งนี้ เมื่อสิ้นสุดปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. มีผลประกอบการที่ยังมีกำไรอยู่บ้างตามความสมควร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้เงินกู้ต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นกับพนักงานผู้ปฏิบัติ โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Rate of Return on Total Assets : ROA) ประมาณร้อยละ 0.18 สูงกว่าปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ส่วนทิศทางและแนวโน้มการดำเนินงานในปีบัญชี 2546 (เริ่มต้นวันที่ 1 เมษายน 2546 สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2547) ความคาดหวังและมุ่งมั่นของภาครัฐในการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้มีการเติบโตของ GDP ปี 2546 ไปสู่อัตรา 6 โดยส่วนหนึ่งจะผลักดันและใช้กลไกของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต่าง ๆ (รวมถึง ธ.ก.ส.) เป็นเครื่องมือให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางนโยบาย ประกอบกับสถานการณ์ภายนอกประเทศที่คาดว่าจะยังเป็นปัจจัยลบ เริ่มมีการคลี่คลายในทิศทางเป็นบวกมากขึ้น จึงเป็นไปได้ว่ารัฐบาลจะกำหนดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในแต่ละด้านออกมาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับ ธ.ก.ส. ก็ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายตามภารกิจใหม่ในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบทให้เข้มข้นขึ้น เพื่อต่อยอดจากการเติบโตของสินเชื่อเพื่อการผลิตไปสู่การแปรรูป และการตลาดให้หลากหลาย โดยสอดคล้องกับความต้องการและขบวนการพัฒนาชุมชนชนบทนั้น ๆ รวมทั้งแนวนโยบายกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาล ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้ขนาดสินทรัพย์ของ ธ.ก.ส. เมื่อสิ้นปีบัญชี 2546 เติบโตเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 จากปีก่อน

อย่างไรก็ตาม ภายใต้สถานการณ์การแข่งขันของสถาบันการเงินในระบบและอัตราดอกเบี้ยที่ทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ การเติบโตของธุรกิจด้านสินเชื่อไม่เอื้ออำนวยต่อผลกำไรของ ธ.ก.ส. ได้มากนัก ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงต้องเร่งขยายการเติบโตของธุรกิจด้านบริการให้เพิ่มขึ้น โดยประสานความร่วมมือกับพันธมิตรเครือข่ายธุรกิจต่าง ๆ ให้หลากหลายและพัฒนาศักยภาพของ ธ.ก.ส. ให้เต็มประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการให้บริการดังกล่าว รวมทั้งการดำเนินการควบคุมในด้านควบคุมและเพิ่มประสิทธิภาพด้านค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จึงคาดว่าผลประกอบการเชิงกำไรเมื่อสิ้นปีบัญชี 2546 จะเพิ่มขึ้นจากปีก่อนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ตามแนวนโยบายที่รัฐบาลมอบหมายไว้

Financial and Management Report

I. Position and Prospects Assessment of State Enterprises

In 2002, the Thai economy expanded 5.2 percent. A key factor behind the growth was the government policy to support expansion at the grassroots level, in which BAAC played a big role. A report showed farmers' income increased by a rate of 11.1 percent during the year due to favorable crop prices which moved in line with increases in the world market. Another factor helping to boost the economy in general was the low interest rate environment.

In FY 2002 (as of 31 March 2003), BAAC's assets grew by four percent from the previous year, following the expansion in the economy. The increase was mainly the result of higher credit volume facilitated by the government policy to support the economy at the grassroots level in terms of production and marketing support as well as through price intervention for farm products. Regarding liabilities and equity, BAAC cut interest expenses by offloading foreign debts with high interest rates. As a substitute it took in local deposits and issued shares to the Ministry of Finance. The low interest rate environment and highly liquid financial system helped BAAC better manage its assets and offset higher expenses incurred to farmer clients from natural calamities. BAAC's profit in FY 2002 was sufficient enough to gain confidence from parties involved in the bank including depositors, loan creditors and its staff. The bank's return on assets (ROA) was about 0.18 percent, up over 12.5 percent from the year before.

Looking forward to FY 2003 (1 April 2003 to 31 March 2004), in the government's aim to achieve economic growth of six percent in the year 2003, financial institution will play a big role (including BAAC) role in carrying out state policies. In addition, the global economy, initially viewed as a negative factor, is likely to pick up and therefore be a contributing factor in economic growth in Thailand. Specifically, BAAC has set its direction and target under its new mission as the rural development bank based on goals ranging from expanding the growth on production credit to diversified processing and marketing. The bank's strategies must conform with the development needs of the local communities. In addition, the policy guideline of the bank and the expansion in the economy are expected to increase the asset volume in of BAAC FY 2003 to a level not less than five percent from the previous fiscal year.

Nonetheless, due to the highly competitive banking sector, low but steady interest rates and with credit growth not boosting BAAC's profits to a great extent, the bank accelerate the growth of its services business by cultivating its relationships with diversified business networks to develop its full potential in this area. Also BAAC must work to control and increase the efficiency of its operating expenses. By the end of FY 2003, the bank's profit should increase by a level not less than 10 percent higher than in the previous fiscal year as stated in the policy guideline set by the government.

2. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การดำเนินธุรกิจธนาคารย่อมมีความเสี่ยงควบคู่กัน และความเสี่ยงจะมากขึ้นตามประเภทและปริมาณธุรกรรมที่เพิ่มขึ้น ธ.ก.ส. จึงได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงมาโดยตลอดและในปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. ได้กำหนดเป็นปีแห่งการเริ่มต้นของการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นทางการ โดยยึดหลักในการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Principles) ดังนี้

- มีการกำหนดนโยบายและแผนบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจน
- มีการยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารความเสี่ยง
- มีการประเมินและบริหารความเสี่ยงในทุกกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
- มีการประเมินและบริหารความเสี่ยงให้มีระดับความเสี่ยงลดลง
- มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความชำนาญในการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

สำหรับกิจกรรมซึ่งดำเนินการในปีบัญชี 2545 ประกอบด้วย

1) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (Asset & Liability Management Committee : ALCO) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และการกำกับติดตามการบริหารความเสี่ยงของธนาคารในภาพรวม โดยให้ส่วนงานที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ต้องรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นด้วย

2) จัดฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการบริหารความเสี่ยงแก่พนักงาน ทั้งระดับบริหารและระดับปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ธนาคารสามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) นำกรอบการกำกับตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนด มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงของธนาคาร ซึ่ง ธปท. แบ่งความเสี่ยงหลักเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านเครดิต ด้านตลาด ด้านสภาพคล่อง และด้านปฏิบัติงาน

4) จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของธนาคาร ครอบคลุมแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงระยะ 5 ปี (ปี 2546-2550) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเสี่ยง การติดตามและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประกอบด้วย

(1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากร การปฏิบัติตามแผน และสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อเงินกองทุนและรายได้ของธนาคาร

ธ.ก.ส. ใช้แผนวิสาหกิจเป็นแผนแม่บทในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันอยู่ในช่วงของแผนวิสาหกิจฉบับที่ 4 (ปี 2543 - 2547) และในแต่ละปีมีการจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณของแต่ละส่วนงานและภาพรวมของธนาคาร ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนวิสาหกิจ แผนงาน และแผนงบประมาณประจำปี จะสอดคล้องกันกับวิสัยทัศน์ การกิจ นโยบาย และกลยุทธ์ในการดำเนินงานของธนาคาร พร้อมทั้งมีระบบการติดตาม กำกับ การดำเนินงานตามแผนงาน ตามกลยุทธ์ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใส นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในรูปของคณะกรรมการ ได้แก่ คณะกรรมการธนาคาร คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน

(2) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญา ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงกันไว้ อันอาจกระทบต่อรายได้และเงินกองทุน

2. Risk Management

The banking business is certainly risky and the level of risk will increase as the types and volume of transaction increase. BAAC has always realized the importance of risk management. The bank set FY 2002 as the year of Concrete Risk Management. Its risk management principles are the following:

- Precise clarification of policy and plan of risk management;
- Application of Good Governance for risk management;
- Assessment and management of risk management in every activity where incurred losses could take place;
- Assessment and management of risk management in terms of effectiveness in reducing risk
- Providing personnel with knowledge and experience on risk management in an ongoing basis.

Activities being undertaken in FY 2002 were :

- 1) To assign the Asset & Liability Management Committee (ALCO) with the role of setting up policy and strategy as well as monitoring risk management at BAAC. An organization unit in charge of the risk management will likely be set up
- 2) To conduct ongoing training for bank employees aimed at increasing the knowledge and skills of risk management as part of the bank's goal to manage risk effectively.
- 3) To introduce a framework for monitoring risk management monitoring as set for financial institutions by the Bank of Thailand (BOT) It is to be used as a guideline to develop the bank's risk management system. The BOT classified the main risks into five categories, strategy, credit, markets, liquidity and operations.
- 4) To prepare the bank's risk management plan. It is to be practiced over a span of five years (2003 - 2007) and to be used as a guideline for assessing and monitoring risk so that it stays at an acceptable level. The risks comprised of :

(1) **Strategic Risk** when an unsuitable strategic plan is set up which does not conform with policy, targets, strategy, organizational structure, competitive conditions, resources, planned practices, and the environment, all of which affect the bank's capital and income.

BAAC sets a master corporate plan for operations. Currently, it is in its fourth corporate plan (year 2000-2004). Every year, each organization unit and the bank as whole outlines its work and sets a budget. The processes involve in preparing the corporate plan, annual work and budget plans comply with the vision, mission, policy and strategy of the bank. There is a system within the bank that monitors its operations as specified in the work plan and strategies in relation to achieving BAAC's set goals efficiently and in a transparent manner. The administration of the bank in managed is run through the following committees: BAAC Board of Directors, Audit and Inspection Committee and Asset & Liability Management Committee.

(2) **Credit Risk** occurs from inability to pay debt as specified in the and conditions in the agreed contract. This includes risk that a partner of the contract can not act as agreed, which may affect income and capital.

ธ.ก.ส. เน้นการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อมากเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นธุรกิจหลักโดยมีสัดส่วนของสินเชื่อการเกษตรมากกว่าสินเชื่อประเภทอื่น กอปรกับธรรมชาติของสินเชื่อการเกษตรมีความเสี่ยงสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่น เนื่องจากมีปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้หลายประการ เช่น ภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ และการผันผวนของราคาผลผลิต เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ที่สั่งสมในการบริหารสินเชื่อเกษตรมากกว่าสามทศวรรษ ทำให้ ธ.ก.ส. สามารถควบคุมหนี้ค้างชำระให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมทั้ง ธ.ก.ส. ยังมีความมุ่งมั่นในการลดความเสี่ยงด้านสินเชื่อ จึงได้มีการพัฒนาระบบและเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่ออย่างต่อเนื่อง เช่น ระบบตรวจทานหนี้ (Loans Review) การจัดชั้นลูกหนี้ (Client Classification) และการวิเคราะห์สินเชื่อด้วยระบบคะแนน (Credit Scoring) เป็นต้น นอกจากนี้ ได้นำวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพสำหรับหนี้ตามโครงการพักชำระหนี้ ธ.ก.ส. ได้ประสานงานกับส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูการประกอบอาชีพของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้เกิดการออมและส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันของเกษตรกร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ จนมีความสามารถที่จะชำระหนี้ได้เมื่อสิ้นสุดโครงการ

(3) ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และราคาตราสารในตลาดเงินและตลาดทุน ที่มีผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุน

ธ.ก.ส. เน้นการบริหารความเสี่ยงทางด้านอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเท่านั้น แต่ยังไม่มีการบริหารความเสี่ยงทางด้านราคา เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีธุรกรรมการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า^{1/} และหลักทรัพย์เพื่อขาย^{2/}

ด้านอัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย (Positive Gap) การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากลงในอัตราที่เท่ากัน จะทำให้ ธ.ก.ส. มีรายได้ลดลง ธ.ก.ส. จึงให้ความสำคัญกับการเพิ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย (Fee - based Income) เพิ่มมากขึ้น เพื่อรักษาระดับรายได้ของ ธ.ก.ส. ให้เหมาะสม

ด้านอัตราแลกเปลี่ยน ธ.ก.ส. มีหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งไม่ได้ป้องกันความเสี่ยงประมาณ 20,247 ล้านบาท ธ.ก.ส. มีมาตรการในการลดและป้องกันความเสี่ยงโดยการทยอยชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศที่มีต้นทุนสูงก่อนครบกำหนด (Prepayment) โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน Value at Risk (VaR) ในการประเมินมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้น และซื้อสกุลเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระหนี้ล่วงหน้า นอกจากนี้ ธ.ก.ส. มีนโยบายขจัดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยการไม่จัดหาเงินทุนเป็นสกุลเงินต่างประเทศ แต่จะเน้นการรวมทุนจากภายในประเทศเป็นหลัก

(4) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธ.ก.ส. ไม่สามารถชำระภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจาก ธ.ก.ส. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ทันทีหรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ

ธ.ก.ส. มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอยู่ในระดับต่ำมาโดยตลอด เนื่องจากมีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนดให้ ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับธนาคารอื่น ๆ ทำให้ ธ.ก.ส. มีวงเงินกู้ยืมระยะสั้นเพื่อเสริมสภาพคล่องอย่างเพียงพอ กอปรกับ ธปท. ก็ให้ความอนุเคราะห์เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่ ธ.ก.ส. เสมอมา นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังกำหนดให้สาขาทั่วประเทศจัดทำประมาณการกระแสเงินสด (Cash Flow) เป็นรายสัปดาห์และรายเดือน จึงทำให้ ธ.ก.ส. สามารถคาดการณ์กระแสเงินสดของ ธ.ก.ส. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1/ หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่กิจการถือไว้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะขายในอนาคตอันใกล้ ทำให้กิจการถือหลักทรัพย์นั้นไว้เป็นระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ ดังนั้น หลักทรัพย์เพื่อค้าจึงมีอัตราผลตอบแทนที่สูง

2/ หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดซึ่งไม่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า และในขณะที่ยังไม่ถือเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดหรือเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมหลักทรัพย์เพื่อขายสามารถแยกประเภทเป็นเงินลงทุนชั่วคราวหรือเงินลงทุนระยะยาว

BAAC intensely focuses on credit since its main business of agricultural credit is riskier than most other types of credit. Because of uncontrollable factors, such as catastrophe, natural calamities and the fluctuation in prices of farm produce, Agricultural credit by nature has a high risk factor. However, with over three decade of experience agricultural credit management, BAAC keeps its overdue debts in an acceptable level. BAAC still intends to reduce credit risk even more by using the tools and system of credit risk management that it continuously is developing such as the Loan Review System and Client Classification and Credit Scoring Analysis. Furthermore, debt restructuring has been used to help ease the problem of poor quality debts. For debts under the the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small - Scale Farmers Project, BAAC works closely with government agencies and the related private sector to help rehabilitate the occupations of the farmers in the project and increase their income. Also, the bank encourages savings and promotes cooperative in the farm communities as a way to create value added for their farm crops or products. This ultimately puts them in a better position to pay their debts at the end of the project.

(3) **Market Risk** occurs from fluctuations in interest rates, foreign exchange and the prices of financial and capital market instruments, and it affects income and capital.

BAAC stresses risk management of interest rates and exchange rates only. It does not yet manage risk of prices of financial instruments since it does not at present has outstanding transaction on investment in trade security^{1/} or sale security.^{2/}

Interest Rates: BAAC has a positive gap, or its assets are more sensitive to a change in interest rates than its liabilities. The reduction in interest rates on loans and deposits by an equal rate will reduce the income of the bank. BAAC sees an importance in increasing the development of products which generate more fees - based income in order to keep its profits at an appropriate level.

Exchange Rates: BAAC has about THB 20,247 million worth of foreign currency liabilities, which are unhedged. The bank's measure of risk reduction and prevention is to prepay overseas loans with high costs by installment. It applies a financial tool called Value at Risk (VaR) to assess the highest loss value that may occur. The bank then purchases the foreign currency for prepayment. As well, BAAC has a policy to get rid of exchange rate risk as it does not procure funds in foreign currency but works strictly in Thai baht.

(4) **Liquidity Risk** occurs when BAAC cannot pay a commitment at maturity due to the inability to convert an asset into cash on time or procure sufficient fund.

The liquidity risk at BAAC is very low because it is required to keep a cash available in order to comply with the criteria for commercial banks set by the BOT and maintain good relations with other banks. The criteria requires BAAC to have short-term loans which efficiently makes the bank more liquid. Also, the BOT helps BAAC handle liquidity risk by granting the bank low-interest loans. As well, BAAC requires its branches countrywide to prepare a weekly and monthly cash flow budget, which enables the bank to forecast its cash flow effectively.

^{1/} Denotes the investment in all types of debt or capital instruments needed by the market, and held by enterprise with its main objective to sell them in the near future. The enterprise holds the security for a short period to make a profit from change in the price of the security. The trade security therefore has high turnover rate.

^{2/} Denotes the investment in all types of debt or capital instrument needed by the market which are not regarded as a trade instrument and at the same time are regarded as a debt instrument to be held until its maturity. Or denotes the investment in the sub - company or company of joint sale security which can be classified as a temporary or long term investment.

(5) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่มีประสิทธิภาพหรือความไม่เพียงพอของระบบควบคุมภายใน ผู้ปฏิบัติงาน ระบบงาน หรือ เหตุการณ์ไม่ปกติภายนอกที่มีผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุน

ธ.ก.ส. เน้นการปฏิบัติงานตามหลักบรรษัทภิบาล โดยกำหนดกรอบแนวคิดในทางปฏิบัติไว้ 9 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี (good corporate governance) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ดังนี้ 1. เสมอภาคเป็นธรรม 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. เปิดเผยโปร่งใส 4. ร่วมคิดร่วมทำ 5. สำนึกรับผิดชอบ 6. สร้างสรรค์คุณภาพ 7. ประหยัด คุ่มค่า 8. รักษาสิ่งแวดล้อม 9. สนับสนุนการเรียนรู้ นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในอย่างยิ่ง จึงกำหนดให้ส่วนงานต่าง ๆ จัดทำคู่มือและระเบียบปฏิบัติงานในการดำเนินงานทุกด้านให้ชัดเจน และมีฝ่ายตรวจสอบเป็นหน่วยงานอิสระที่จะตรวจสอบการปฏิบัติงานของสาขาและส่วนงานในสำนักงานใหญ่ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและกฎระเบียบของธนาคาร

(5) **Operational Risk** occurs from an inefficient or inadequate control system, practitioners, work systems or an unusual incident outside that bank which effects income and capital.

BAAC focuses on protective corporation principles by specifying nine factors which conform with good corporate governance and the rules of the Prime Minister Office on the Creation of City and Social Activity Good Management System B.E. 2542. The principles are as follows : 1. equality, 2. honesty, 3. extrovert and transparency, 4. joint ideas and action, 5. conscious responsibility, 6. quality creation, 7. thriftiness and worthiness, 8. environmental conservation, and 9. learning support. Since BAAC gives large importance to internal controls, it requires its organization units to write up precise working manuals and rules for every aspects of its operations. As well, the Audit and Inspection Department is independent to audit and inspection operations of branches and organization units in the head office in order to comply with the orders, rules and regulations of the bank.

การบริหารการเปลี่ยนแปลงใน ธ.ก.ส.

เป็นที่ทราบกันดีว่า ธ.ก.ส. เป็นธนาคารเฉพาะกิจ เมื่อแรกตั้ง ธ.ก.ส. ในปี พ.ศ. 2509 คณะผู้ก่อตั้งได้กล่าวถึงการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรในขณะนั้นว่า ไม่จำเป็นต้องให้สินเชื่อแก่เกษตรกรทุกรายในประเทศนี้ ในยุคบุกเบิก (พ.ศ. 2509 - 2518) อัตราการเพิ่มของจำนวนลูกค้าจึงมีน้อยมาก เนื่องจากทุนของ ธ.ก.ส. มีจำกัด ผลิตภัณฑ์หลักของ ธ.ก.ส. ในยุคเริ่มต้นจึงเป็นสินเชื่อระยะสั้นและปานกลางสำหรับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการผลิตและการลงทุนเพื่อการเกษตร

ในยุคที่ 2 (พ.ศ. 2519 - 2529) ธ.ก.ส. เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เงินทุนเพิ่มมากขึ้นจากนโยบายของรัฐ เช่น การเร่งรัดให้ส่วนงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร โดยอาศัย ธ.ก.ส. เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อแก่กลุ่มเกษตรกรดังกล่าว นอกจากนั้น ธ.ก.ส. ยังรับบทบาทในการให้บริการสนับสนุนทางการเงินในโครงการตามนโยบายรัฐหลายโครงการ เช่น โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร โครงการสินเชื่อระยะยาวเพื่อการเกษตรสำหรับเกษตรกร สินเชื่อระยะยาวเพื่อการลงทุนในทรัพย์สินประจำสำหรับสถาบันเกษตรกร เป็นต้น

ในยุคที่ 3 (พ.ศ. 2530 - 2543) ก่อนปี 2538 ธ.ก.ส. ได้เร่งรัดรับเกษตรกรขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้า โดยมีโครงการรับเกษตรกรเป็นลูกค้าทั้งหมดบ้าน การเร่งรัดการให้สินเชื่อระยะยาวเพื่อการเกษตร โดยร่วมกับส่วนราชการจัดทำโครงการพิเศษ เช่น โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เป็นต้น เมื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ในช่วงปี 2538 - 2540 เป็นยุคที่ประเทศไทยประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ สถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาสภาพคล่อง มีหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้เกิดขึ้นมาก เนื่องจากผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ นโยบายบริหารงานที่ผิดพลาดและหลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อที่หละหลวม แต่สถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อในภาคเกษตรกลับได้รับผลกระทบน้อยกว่าสถาบันการเงินดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไปผลกระทบดังกล่าวก็มีผลต่อรายได้ครอบครัวของเกษตรกรเช่นเดียวกัน ในยุคนี้ ธ.ก.ส. เริ่มปรับบทบาทโดยเร่งระดมเงินฝากมากขึ้น ผลิตภัณฑ์เงินฝากที่สำคัญ คือ เงินฝากออมทรัพย์ทวีโชค เงินฝากออมทรัพย์ทวีสิน ในช่วงหลังปี 2540 ซึ่งเป็นยุคประชาธิปไตยเบ่งบาน เกษตรกรในโครงการพิเศษที่ ธ.ก.ส. และส่วนราชการได้ส่งเสริมในหลาย ๆ โครงการได้เรียกร้องให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือแก้ปัญหาด้านหนี้สินที่เป็นภาระหนัก เนื่องจาก โครงการประสบปัญหาทั้งด้านการผลิตและการตลาด

ในยุคที่ 4 (พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน) ธ.ก.ส. ได้พยายามสนองนโยบายของรัฐในทุกแนวทางเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจระดับรากหญ้าและสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในชนบท เช่น การจัดทำโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย (1 เมษายน 2544 - 31 มีนาคม 2547) รวม 3 ปี โครงการกองทุนหมู่บ้านในชนบท โครงการสินเชื่อวิสาหกิจชุมชนเพื่อสนับสนุนนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของรัฐบาล และในยุคนี้เอง ที่ ธ.ก.ส. ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทจากเดิมเป็นธนาคารพัฒนาชนบทตามนโยบายของรัฐบาลมากยิ่งขึ้น

ในการปรับบทบาทของธนาคาร ธ.ก.ส. ได้เน้นการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อผลักดันนโยบายของรัฐบาลให้สัมฤทธิ์ผล ในช่วงปี 2545 ได้ขยายเครือข่ายการให้บริการด้านเงินฝาก และสินเชื่อใกล้ชิดเกษตรกรมากขึ้นกว่าเดิม โดยได้จัดรถให้บริการเคลื่อนที่เงินฝาก (Mobile Unit) เพิ่มขึ้น เพื่อให้บริการทางการเงินด้านการรับ - จ่าย แก่เกษตรกรลูกค้าผู้พักชำระหนี้และเกษตรกรทั่วไปในพื้นที่ห่างไกล ดังนั้น เมื่อสิ้นปีบัญชี 2545 ธ.ก.ส. จึงมียอดเงินฝากเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.10 ส่วนด้านสินเชื่อ ธ.ก.ส. ได้เริ่มเปิดให้บริการสินเชื่อแก่วิสาหกิจชุมชนเป็นปีแรก

ส่วนการบริหารการเปลี่ยนแปลงตามบทบาทการเป็นธนาคารพัฒนาชนบทนั้น ผลการบริหารการเปลี่ยนแปลงโดยสรุปเป็นดังนี้

1. การให้สินเชื่อในรูปแบบโครงการ ธ.ก.ส. ได้เน้นการให้สินเชื่อแบบกำกับแนะนำ โดยร่วมกับส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรทั้งในด้านวิชาการ การจัดหาปัจจัยพื้นฐาน การผลิต และการตลาด เช่น โครงการสินเชื่อเพื่อรอขายผลผลิตการเกษตร (จำนำผลิตผลการเกษตร)
2. การพัฒนาความเข้มแข็งทางการตลาดผลผลิตการเกษตรทั้งในและนอกประเทศ โดยดำเนินการทั้งในส่วนผลผลิตเกษตรและสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน การให้ความรู้ด้านการตลาดเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิก คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดของ

BAAC Change Management

BAAC is well known as a specialized bank. On its establishment in 1966, the founding statement on credit lending to farmers set that there was no need to offer credit to every farmer in Thailand. In the first eleven year of operation, the bank's rate of new clients was very low due to BAAC's limited capital. Its main products in that time period were short- and medium-term loans for farmers and farmer institutions for use as revolving credit for their production and agricultural investment.

In the next eleven years (1976 - 1986), BAAC's capital increased as set by state policy, enabling the bank to grow at a fast pace. For example, one policy aimed at accelerating government agencies involvement in setting up farming associations relied on BAAC to offer credit services to the newly established entities. BAAC also took on the role to provide financial support services to projects set up under government policy initiatives. Some examples are the Crop Pledging Scheme, Long Term Loans for Agriculture for Farmer Project and Long Term Loans for Investment in Fixed Assets for Farmer Institution Project.

The third era (1987 - 2000) was marked by a recession in Thailand. Before 1995, BAAC accelerated its effort to get more farmers as clients. The Entire Village Farmer Acceptance as Clients Scheme had been established and the bank had speeded up the lending of long-term loans for agriculture by cooperating with state agencies to set up special projects which included among them the Beef Cow Raising Promotion and Dairy Cow Raising Promotion Project. Thailand entered the globalization era, which ran from 1995 to 2000. But within that time, the country was hit by a severe economic recession. Most financial institutions faced liquidity problems and had a big volume of non-productive loans due mostly to the effects from a change in the foreign exchange regime, wrong management policy and loose lending criteria. Financial institutions involved in the agricultural were less affected than other banks but as time passed, the income of farmers began to suffer. In this period, BAAC began its role adjustment by speeding up its target to get more deposits. The main deposit products were Thaweechoke Savings Accounts and Thaweessin Savings Certificates. After 1997, the era of democratic boom, the farmers joined in special government-assisted projects promoted by BAAC and state agencies, to solve their heavy debt problems.

In the fourth era (2001 - to present), BAAC has been working in conjunction with state policy to help boost the grassroots economy and strengthen rural communities socially. Some examples are the setting up of the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small-Scale Farmers Project (1 April 2001 - 31 March 2004), the Rural Village Fund Project, and the Community Enterprise Credit for One Tambon One Product Policy Support Project. In this period, BAAC has more radically changed its role to be a rural development bank as required by government policy.

To adjust to its new role, BAAC is focusing on changing management to push the achievements of government policy. In 2002, the bank put its networks of deposit and credit services closer to farmers by arranging more mobile banking services of pay - in and pay-out for farmers opted for Debt Suspension and to the general public in remote areas.. As a result by the end of FY 2002, BAAC's deposit balance increased 8.12 percent from the previous year. On the credit side, the bank began to offer credit services to community enterprises.

Some results of BAAC's role change to a rural development bank are the following:

1. Credit services from projects focused on credit supervision by linking state agencies and the private sector involved in helping farmers both in technical, procurement of basic factors, production and marketing. An example is the Credit for Postponement of the Sales of Produce Project. (Crop Pledging Scheme).
2. Projects to strengthen marketing in both local and international markets have dealt with farm produce and community

ลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) และเพิ่มช่องทางการจำหน่าย โดยร่วมมือกับผู้ส่งออก และบริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด (TABCO) ในการส่งผลผลิต การเกษตรไปจำหน่ายยังต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังเน้นการเชื่อมโยงธุรกิจและการค้าขายระหว่าง สกต. ทั่วประเทศ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน การผลิตและการตลาดระหว่างกัน

3. การพัฒนา ฟันฟู เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ โดยร่วมกับชุมชนสันติอโศกในหลายจังหวัดจัดอบรมเกษตรกรให้ ลด ละ เลิก อบายมุขตามหลักสูตร “สังฆกรรมชีวิต” และเสริมความรู้ในการผลิตเครื่องอุปโภคบริโภคด้วยตนเอง เช่น การผลิตสบู่ แชมพู น้ำยาซักล้าง การผลิตน้ำขอส เต้าเจี้ยว เป็นต้น เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวเกษตรกร

4. การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อช่วยงานสินเชื่อโดยทดลองระบบคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Pocket PC) มาใช้อำนวยความสะดวกแก่พนักงานพัฒนาธุรกิจในการให้บริการด้านสินเชื่อถึงบ้านและนาไร่ลูกค้า

products. The projects have worked with members and operating committees of the Agricultural Marketing Cooperatives of BAAC's Clients (AMC) and increased sale channels by cooperating with exporters and Thai Agri - business Co., Ltd. (TABCO) to send farm produce abroad for sales. The linking of businesses and trade among the AMCs countrywide and the exchange of information on production and marketing is encouraged to expand.

3. Development and relief for farmers enrolled in the Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small - Scale Farmers Project have been performed by cooperating with the Santi Asok communities in several provinces to train farmers to reduce, avoid and stop partaking in temptations under the course "Life Truthful Principles". As well, the farmers are trained to be more self-dependent by producing their own consumer products such as soap, shampoo, detergent, sauce and fermented soybeans.

4. Information technology and communication for credit assistance through the Pocket PC system has been implemented for the convenience of business development officers to offer credit services at the client's home or on the crop fields.

ภารกิจ วิสัยทัศน์ นโยบายและแผนงานการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2546

1. ภารกิจใหม่

- 1) ดำรงบทบาทการเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนา (Development Bank)
- 2) ให้บริการทางการเงินที่ครบวงจร โดยมุ่งเน้นปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ของสินค้าและบริการในชนบท
- 3) ส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายทางด้านการผลิตและการตลาด เพื่อประโยชน์ของเกษตรกรและประชาชนผู้ด้อยโอกาสในฐานรากของระบบเศรษฐกิจ
- 4) สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในชนบท เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2. วิสัยทัศน์การดำเนินงานประจำปีบัญชี 2546

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชนบทมีอาชีพที่มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน และสามารถเก็บออมได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อก่อประโยชน์สูงสุด และลดการใช้สารเคมีที่ก่อให้เกิดมลภาวะ

3. นโยบายการดำเนินงานประจำปีบัญชี 2546

สนับสนุนเกษตรกรผู้พักชำระหนี้ให้ฟื้นฟูอาชีพได้สำเร็จ รู้จักเก็บออม กับส่งเสริมประชาชนในชนบทให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ทำงานเป็นเครือข่ายประสานความร่วมมือแบบพหุภาคี รู้จักรวมกลุ่มทำงานอาชีพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน การลดต้นทุนการผลิต และจัดระบบเครือข่ายเชื่อมโยงการผลิต การตลาด ควบคู่กับ การเร่งรัดพัฒนาคุณภาพหนี้ลูกค้า การให้บริการที่สอดคล้องกับชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาองค์กร บุคลากร และการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. แผนงาน

- 1) เร่งรัดและประสานการดำเนินงานฟื้นฟูเพื่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพของเกษตรกรผู้พักชำระหนี้และลดภาระหนี้ โดยมุ่งเน้นบูรณาการการทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรชุมชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการชำระหนี้ได้ตามกำหนด จัดวางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาท่อน้ำต้นสุดโครงการ
- 2) ส่งเสริมการออมเงินในชนบทโดยออกผลิตภัณฑ์เงินฝากที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มปริมาณเงินออมของผู้ฝากรายย่อย ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างฐานะและคุณภาพชีวิตของครอบครัว
- 3) สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาศักยภาพของสถาบันเกษตรกรลูกค้าชุมชนและสังคมในชนบท ด้วยการประสานความร่วมมือในการทำงานอย่างใกล้ชิดกับองค์กรและเครือข่ายภายนอกแบบพหุภาคี เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่มุ่งสู่การเป็นธนาคารพัฒนาชนบท
- 4) สนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการผลิต การแปรรูป การตลาดในภาคชนบท และการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน โดยมุ่งเน้นผลิตภัณฑ์สินเชื่อใหม่ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น และสร้างผลผลิตสู่ความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

BAAC Mission, Vision, Policies and Operating Work Plan, Fiscal Year 2003

1. New Mission

- 1) To maintain its role as a development bank;
- 2) To offer one-stop financial services by aiming to improve production efficiency and support community enterprises to create value added of goods and rural services;
- 3) To promote the linking of networks of production and marketing for the benefit of farmers and people lacking opportunities in the grassroots economic system;
- 4) To support the rural learning process as a means to strengthen the communities.

2. Operating Vision Fiscal Year 2003

Promote and support the occupation of the rural population so that it can provide them with an increased income that is sustainable, and raise the rural population's quality of life by emphasizing the use of local resources to the maximum benefit and reduce the use of chemical substances that cause pollution.

3. Operating Policy Fiscal Year 2003

Support farmers opted for Debt Suspension and Debt Burden Reduction to successfully revive their operations. Support the rural population by instituting learning process that work as networks of multilateral cooperation and coordination, train them to work collectively in order to strengthen the economy of their communities and reduce production costs. The support is also aimed to arrange the linkup of networks for production and marketing, speed up the development of credit quality of clients, offer services which comply with the local communities, and develop the organization, personnel and day-to-day management to get the maximum benefit of all parties involved with the bank.

4. Work Plan

- 1) Speed up and coordinate the functions of the Debt Suspension and Debt Burden Reduction Project. These activities emphasize integrating operations at the state agency level and communication within organizations involved in encouraging debt payments on due date, deploying preventive systems and solving problems before the end of the project.
- 2) Encourage rural savings by launching deposit products suitable for each target group as a way to increase savings volume of individual depositors, which in turn helps their credit rating and boosts their quality of life.
- 3) Support the learning process to strengthen and develop the potential of the client farmer institutions and rural communities and societies through close cooperation with other organizations and networks. This fits in well with the image of a rural development bank.
- 4) Support the credit for production development, processing and marketing in the rural sector and for working as a group to strengthen the economy of communities. This intensively focuses on the new credit products set for the local sector and the commodity production needed by both local and international markets.

- 5) ฟื้นฟูการสร้างความเข้มแข็งของลูกค้า โดยใช้ขบวนการกลุ่มลูกค้าในพื้นที่สาขาเป็นเครือข่ายช่วยเหลือประสานซึ่งกันและกัน เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ ตลอดจนการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรในชุมชนร่วมกัน
- 6) เร่งรัดและสนับสนุนการจัดระบบเชื่อมโยงการตลาดของเกษตรกรลูกค้า เพื่อให้สามารถกระจายผลผลิตออกจากท้องถิ่นสู่ผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สร้างผลกำไรคืนสู่เกษตรกรและองค์กรของเกษตรกร
- 7) เร่งรัดพัฒนาคุณภาพหนี้ลูกค้าและพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานทุกด้าน เพื่อรักษาสถานะความมั่นคงขององค์กรและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ควบคู่กับการบริหารการเงินด้วยหลักธรรมาภิบาล
- 8) มุ่งเน้นการหารายได้เพิ่มจากการให้บริการด้านการธนาคารและบริการอื่น รวมทั้งขยายการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายใหม่ ภายใต้พระราชบัญญัติ ธ.ก.ส.
- 9) เร่งพัฒนาเทคโนโลยี และระบบสารสนเทศให้เต็มประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินธุรกิจรวมทั้งจัดระบบเชื่อมโยง สื่อสารและการสนับสนุนข้อมูล เพื่อช่วยเหลือในการผลิตและการตลาดของเกษตรกรลูกค้า
- 10) สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานทุกระดับในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาชนบท ควบคู่กับการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างพนักงาน ลูกค้า และชุมชน โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม

- 5) Boost the clients power by supporting movements which groups clients to work collectively, under the aim to achieve lower production costs and increase income including joint efforts to maintain the community resources.
- 6) Speed up and support the arrangement of the marketing link of farmer clients to enable the distribution of products to consumers more rapidly and effectively, with and aim to generate profit back to farmers and farmer organizations.
- 7) Accelerate the plan to improve client's credit quality and the risk management system of all operational aspects in order to maintain the stable status of the organization and assure stakeholders of the soundness of the bank.
- 8) Intensively focus on increasing revenue generated from banking services and other ones including, under BAAC Act, the extension of financial assistance given to the new target group of clients.
- 9) Accelerate the development of the technology and information system in order to achieve full efficiency and give maximum benefit to the banks' operations and to arrange the linkup of the communications and information support system so as to assist in the production and marketing done by farmer clients.
- 10) Support learning process and develop the skills required for working at a rural development for all the bank's employees. Also develop good working relationships between staff, management, clients and the communities by having the management participate at all levels of the operation

พนักงานระดับบริหาร

ผู้จัดการ	นายพิทยาพล นาธรราดล
รองผู้จัดการ	นายเอ็นนู ชื้อสุวรรณ
รองผู้จัดการ	นายบรรลุ จารุกิจโสภาก
รองผู้จัดการ	นายอำพล คุณอำนวย
รองผู้จัดการ	นางศศิธร สุจิตต์
รองผู้จัดการ	นายธีรพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
ผู้ช่วยผู้จัดการ	นายไพโรจน์ จันทร์ไทย
ผู้ช่วยผู้จัดการ	นายลักษณ์ วจนานวัช
ผู้อำนวยการฝ่าย นักบริหาร 13 ชั้นตรงต่อผู้จัดการ	นายศุภชัย สถาการ
หัวหน้าผู้ตรวจการ นักบริหาร 12 ชั้นตรงต่อผู้จัดการ	นายอุดม มาไพศาลทรัพย์
หัวหน้าผู้ตรวจการ นักบริหาร 12 ชั้นตรงต่อผู้จัดการ	นายบุญชู วิทยาลัย
หัวหน้าผู้ตรวจการ นักบริหาร 12 ชั้นตรงต่อผู้จัดการ	นายสิริชัย หวังสุขเกษม
หัวหน้าผู้ตรวจการ นักบริหาร 12 ชั้นตรงต่อผู้จัดการ	นายอดุลย์ กาญจนวัฒน์

ฝ่ายนโยบายและแผน

ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผน	นายสุภาพ ศรีโยธา
รองผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผน	นายประยงค์ คันบี้
ผู้อำนวยการกองแผนงานและงบประมาณ	นางนิตยา อินทร์แก้ว
ผู้อำนวยการกองวิชาการ	นายนิพนธ์ เกื้อสกุล
ผู้อำนวยการกองติดตามและประเมินผล	นายวิทยา เจียรพันธ์ุ์
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์	นายสุรศักดิ์ จุณณะภาค
ผู้อำนวยการกองเลขานุการธนาการ	นายสุขสันต์ สุคันสนีย์

BAAC EXECUTIVE OFFICERS

President	Mr. Pittayapol Nattaradol
Senior Executive Vice President	Mr. Ennoo Suesuwan
Senior Executive Vice President	Mr. Banlu Charukitsopha
Senior Executive Vice President	Mr. Amphon Dulamnuay
Senior Executive Vice President	Mrs. Sasithorn Sudjid
Senior Executive Vice President	Mr. Thiraphong Tangthirasunan
Executive Vice President	Mr. Pairoj Chanthai
Executive Vice President	Mr. Luck Wajananawat
Senior Vice President, Executive 13, Reporting Directly to the President	Mr. Supachai Sathakarn
Inspector Chief, Executive 12, Reporting Directly to the President	Mr. Udom Marphaisalsap
Inspector Chief, Executive 12, Reporting Directly to the President	Mr. Bunchoo Wiriyangkul
Inspector Chief, Executive 12, Reporting Directly to the President	Mr. Sirichai Woungsukkasem
Inspector Chief, Executive 12, Reporting Directly to the President	Mr. Adul Kanchanawat
POLICY AND PLANNING DEPARTMENT	
Senior Vice President	Mr. Suparb Sriyotha
Vice President	Mr. Prayong Tenbee
Director of Programme and Budget Division	Mrs. Nittaya Inkaew
Director of Technical Services Division	Mr. Nipath Kuasakul
Director of Monitoring and Evaluation Division	Mr. Wittaya Jiaraphan
Director of Public Relations Division	Mr. Surat Chunnapat
Director of Secretariat Division	Mr. Sookson Susansanee

ฝ่ายตรวจสอบ

ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ	นายโสมนัส สุวรรณเมนะ
รองผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ	น.ส.ประเสริฐศรี ศิริชัยพันธ์
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบ 1	นายอาณัติ อารัมกุล
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบ 2	นายวิทยา เจนโชติสุวรรณ
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบ 3	น.ส.สมมนัส สัตยวิชากุล
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบ 4	นายไพโรจน์ ศุภภัทรานนท์
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบคอมพิวเตอร์	นางวารณี ศิลานวัฒน์
ผู้อำนวยการกองพัฒนาและวางแผนตรวจสอบ	นายอุดม สิงห์คม

ฝ่ายอำนวยการ

ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	นายจตุรงค์ ทองยี่สุ่น
รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	นายสวัสดิ์ จารุจิตพันธ์
รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	นายไพโรจน์ สังขทรัพย์
ผู้อำนวยการกองกลาง	นายปรีชา สุขสุวรรณ
ผู้อำนวยการกองบริการ	นายจงยศ ทักษาศตร์
ผู้อำนวยการกองบริหารอาคารสำนักงาน	นายเสน่ห์ ฉาวเกียรติ

ฝ่ายทรัพยากรบุคคล

ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล	นายลักษณ์ วจนานวัช (รักษาการ)
รองผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล	นายสมชัย อ่ำพันธ์
รองผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล	นายปราโมทย์ นนทะโคตร
ผู้อำนวยการกองแผนงานบุคคล	นายบรรจง เฉลียวเกรียงไกร
ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์	นายสุวิทย์ ตรีรัตน์ศิริกุล
ผู้อำนวยการกองอัตรากำลัง	นายคงคา หวลประไพ

AUDIT AND INSPECTION DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Sommanus Suwanmana
Vice President	Miss Prasertsree Sirichaipunn
Audit and Inspection Division 1	Mr. Arnut Aramkul
Audit and Inspection Division 2	Mr. Withaya Jenchotesuwan
Audit and Inspection Division 3	Miss Sommanas Sattayawichakul
Audit and Inspection Division 4	Mr. Pairoj Suppatranon
Director of Computer Audit Division	Mrs. Waranee Silanuwat
Director of Audit Planning and Development Division	Mr. Udom Singkhom

GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Jaturong Thongyisoon
Vice President	Mr. Sawad Jarujitphan
Vice President	Mr. Pairoj Sangkhasap
Director of General Affairs Division	Mr. Preecha Suisuwan
Director of General Services Division	Mr. Chongyos Thapsart
Director of Premises Management Division	Mr. Saneh Chaokiat

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Luck Wajananawat (Acting)
Vice President	Mr. Somchai Aumphan
Vice President	Mr. Pramote Nontakote
Director of Human Resource Planning Division	Mr. Banjong Chaleiwkriengkrai
Director of Welfare and Labour Relations Division	Mr. Suwit Triratsirikul
Director of Personnel Division	Mr. Kongka Hualpraphai

ฝ่ายส่งเสริมการเรียนรู้

ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการเรียนรู้	นายชวน บุญเจริญสุข
รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการเรียนรู้	นายอาทร เพชรรัตน์
ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส 12	นายสุนทร สังข์เกษม
วิทยากร 12 กลุ่มสนับสนุนการเรียนรู้	นางขวัญใจ สีสังข์
วิทยากร 12 กลุ่มสนับสนุนการเรียนรู้	นายชัยยุทธ ชโลธร
วิทยากร 12 กลุ่มสนับสนุนการเรียนรู้	นายปราโมทย์ เฉชะธวัช
วิทยากร 12 กลุ่มสนับสนุนการเรียนรู้	นางวันทนา กอวัฒนสกุล
วิทยากร 12 กลุ่มสนับสนุนงาน สจส.	นางพิมพ์ผกา วิรุติ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อธุรกิจ	นายอชุต จำหาญ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเรียนรู้ตามสายอาชีพ	นางอภิญา ปุญญฤทธิ์

ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	นายบุญไทย แก้วขันดี
รองผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางพูนสุข มุสิกถัด
รองผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	น.ส.นงเยาว์ วัฒนชอนันท์
รองผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	ว่าง
ผู้เชี่ยวชาญ 12 กลุ่มสนับสนุนงานนวัตกรรมระบบ	นายวินัย หิรัญศรี
ผู้เชี่ยวชาญ 12 กลุ่มสนับสนุนงานนวัตกรรมระบบ	น.ส.กัทธา เทวธีระรัตน์
ผู้อำนวยการกองระบบคอมพิวเตอร์	นายวิชัย พฤษวัฒน์นชัย
ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์	นางขวัญใจ ศรีรัตนวิไล
ผู้อำนวยการกองสารสนเทศ	นางฉันทนา ไอสถ
ผู้อำนวยการกองเครือข่ายสื่อสาร	นายสงัด ศิริพิมลวาทีน
ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์และพัฒนาระบบงาน	นายสุรพงษ์ นิลพันธุ์

ฝ่ายการธนาคาร

ผู้อำนวยการฝ่ายการธนาคาร	นายธนิศ ชัยปราการ
รองผู้อำนวยการฝ่ายการธนาคาร	นางจินตนา อิศราประทีปรัตน์
ผู้อำนวยการกองการธนาคาร	นายอวยชัย อัครวณิชเลิศ
ผู้อำนวยการกองธุรกรรมการเงิน	นางสงวน รุ่งโรจน์
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมเงินออม	นายพิสิษฐ์ รัตนชาติชัย
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนธนาคารอิสลาม	นายสุรพงษ์ ศิริลิมป์ (รักษาการ)

LEARNING PROMOTION DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Chuan Booncharoensuk
Vice President	Mr. Artorn Petcharatana
Senior Specialist 12	Mr. Soonthorn Sungkasem
Instructor 12, Learning Support Group	Mrs. Kwanjai Sisang
Instructor 12, Learning Support Group	Mr. Chaiyuth Chalothon
Instructor 12, Learning Support Group	Mr. Pramote Techatawach
Instructor 12, Learning Support Group	Mrs. Wantana Korwattanaskul
Instructor 12, Chamnian Saranaka Institute Support Group	Mrs. Pimpaka Withurat
Director of Learning Promotion for Business Division	Mr. Ayut Kumhan
Director of Learning Promotion For Career Path Division	Mrs. Apinya Poonyarit

INFORMATION TECHNOLOGY DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Boonthai Kaewkhuntee
Vice President	Mrs. Poonsook Musiklad
Vice President	Miss Nongyaow Vanichapinant
Vice President	Vacant
Specialist 12, System Innovation Support Group	Mr. Vinai Hiransi
Specialist 12, System Innovation Support Group	Miss Pattra Tewathirarat
Director of Computer System Division	Mr. Wichai Pluckwattanachai
Director of Computer Work System Development Division	Mrs. Khunjai Sriratanawilai
Director of Information System Division	Mrs. Chantana Osot
Director of Communication Network Division	Mr. Sangad Siripimolwatin
Director of Analysis and Methods System Division	Mr. Surapong Nillaphan

BANKING DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Thanid Chaiprakarn
Vice President	Mrs. Jintana Isarapatiprat
Director of Banking Division	Mr. Ouychai Akaravanitlert
Director of Cash and Liquidity Management Division	Mrs. Sanguan Roongroj
Director of Savings Promotion Division	Mr. Pisit Rattanachatchai
Director of Office of Islamic Bank Fund	Mr. Surapong Sirilim (Acting)

ฝ่ายบริหารการเงิน

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเงิน	นางจิริพันธ์ ไตรประสิทธิ์
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเงิน	นายอุดม ไรจนสกุล
ผู้อำนวยการกองธุรกิจการเงิน	นางสุมาลี บุณชริก
ผู้อำนวยการกองบริหารเงินทุน	น.ส.อาณิศา สุนทรจันทร์

ฝ่ายการบัญชี

ผู้อำนวยการฝ่ายการบัญชี	นายไชยพร หวังเจริญรุ่ง
รองผู้อำนวยการฝ่ายการบัญชี	นางศรีงาม นาท้าว
ผู้อำนวยการกองบัญชีการเงิน	นางกัลยา อะภูวนินทร์
ผู้อำนวยการกองบัญชีบริหาร	นายปัญญา ประคองวงศ์
ผู้อำนวยการกองบัญชีพิเศษและบัญชีทรัพย์สิน	นายสุรพงษ์ จิตรประเสริฐพร

ฝ่ายพัฒนาคุณภาพหนี้

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาคุณภาพหนี้	นายวิบูลย์ คำพันธ์
รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาคุณภาพหนี้	นายสมเพียร ศรีปัญญา
รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาคุณภาพหนี้	นายสุมนต์ วุฒิพันธ์
ผู้อำนวยการกองพัฒนาคุณภาพหนี้	นายกมลพันธ์ อัสเวศน์
ผู้อำนวยการกองนิติการ	นางพบพร พันกะหัด
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการพักชำระหนี้	นายชวลิต หล่อทรัพย์

ฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ

ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ	นายประชา พรหมชัย
รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ	นายเฉลิม ประจําแทน
ผู้อำนวยการกองงานนโยบายรัฐ	นายประกิต เชาวน์รินทร์
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนที่ดิน	นางศุภาภรณ์ ถาปนศิริ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรกรแห่งชาติ	นางอภิรดี ยิ้มละมัย

TREASURY DEPARTMENT

Senior Vice President	Mrs. Jirapan Traiprasit
Vice President	Mr. Udom Rojanaskul
Director of Financial Business Division	Mrs. Sumalee Boondarig
Director of Fund Management Division	Miss Anita Sunthonkhan

ACCOUNTING DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Chaiyaporn Wangcharoenrung
Vice President	Mrs. Sringam Natao
Director of Finance Accounting Division	Mrs. Kalya Atawin
Director of Management Accounting Division	Mr. Panya Prakongwong
Director of Asset and Special Accounting Division	Mr. Surapong Jitphasertporn

LOAN QUALITY DEVELOPMENT DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Wiboon Khamphan
Vice President	Mr. Sompian Sripanya
Vice President	Mr. Sumon Wudthiphan
Director of Loan Quality Development Division	Mr. Kamolpant Asaves
Director of Legal Affairs Division	Mrs. Popporn Pangarad
Director of Debt Moratorium Program Management Office	Mr. Chavalit Lorsup

GOVERNMENT SECURED LOAN DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Pracha Promchai
Vice President	Mr. Chalerm Prajumtan
Director of Government Secured Loan Division	Mr. Prakrit Chawengnirun
Director of Office of Land Fund	Mrs. Supaporn Thapanasiri
Director of Office of National Agricultural Credit Administration Board	Mrs. Apiradee Yimlamai

ฝ่ายสินเชื่อ

ผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อ	นายบุญช่วย เจียมคำรงค์ชัย
รองผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อ	นายอรุณ เลิศวิไลย์
นักบริหาร 12 โครงการสนับสนุนด้านสังคม	นางธิดา ไชร์ศรี
ผู้อำนวยการกองสินเชื่อ 1	นายชำนาญ สุขงำ
ผู้อำนวยการกองสินเชื่อ 2	นายไพบูลย์ ท้วรอบ
ผู้อำนวยการกองสินเชื่อ 3	นายปิยะ สันติ
ผู้อำนวยการกองสินเชื่อ 4	นายปราโมทย์ ประสิทธิพงษ์

ฝ่ายสนับสนุนการตลาด

ผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนการตลาด	นายประกอบ โวหารสุนทร
รองผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนการตลาด	น.ส.จินดา กาญจน์กักริต
รองผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนการตลาด	นายวินัย เครือตรีประดิษฐ์
ผู้เชี่ยวชาญ 12	นายจรินทร์ เสวตไอยาราม
ผู้เชี่ยวชาญ 12	นางจิตประไพ มีสวย
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมธุรกิจสถาบัน	นายอรรถสิทธิ์ สุรกุล
ผู้อำนวยการกองสนับสนุนการตลาด	นายโชคทวี อภิกัทรกุล

ฝ่ายกิจการสาขา

ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขา	นายประเสริฐ อินทร์แก้ว
รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขา	นายอุทัย ยูมิน
รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขา	นายสกุล อ้วนสมจิตร
รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขา	นายสงบ จำนงค์จันท์
รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขา	นายอิสระ เอกพิศาลกิจ
นักบริหาร 12 ฝ่ายกิจการสาขา	นางนวลจันทร์ วงศ์ปรีชา
ผู้อำนวยการกองกิจการสาขา 1	นายธนบดี กุ๋ขจร
ผู้อำนวยการกองกิจการสาขา 2	นายส่งเสริม ศักดิ์สิทธิ์
ผู้อำนวยการกองกิจการสาขา 3	นางอังสนา อุโนทัย
ผู้อำนวยการกองกิจการสาขา 4	นายพรเทพ ธรรมาพิชัย
ผู้อำนวยการกองผู้อำนวยการกิจการสาขา	นายสมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

LOAN DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr Bunchuay Jiadamrongchai
Vice President	Mr. Arun Lertwilai
Executive 12, Social Support Project	Mrs. Tida Kairusmee
Director of Loan Division 1	Mr. Chamnan Sookkham
Director of Loan Division 2	Mr. Paiboon Thourob
Director of Loan Division 3	Mr. Piya Santi
Director of Loan Division 4	Mr. Pramot Prasittipayong

MARKETING SUPPORT DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Prakob Wohansunthon
Vice President	Miss Jinda Karnkeerati
Vice President	Mr. Vinai Kruetreepradit
Specialist 12	Mr. Jarintorn Savetaiyavam
Specialist 12	Mrs. Chitprapai Mesuey
Director of Farmer Institution Business Promotion Division	Mr. Athasit Surakul
Director of Marketing Support Division	Mr. Choketawee Apipattarakul

BRANCH ADMINISTRATION DEPARTMENT

Senior Vice President	Mr. Prasert Inkaeo
Vice President	Mr. Uthai Umin
Vice President	Mr. Sakul Eiesomchid
Vice President	Mr. Sangob Jumnonjinarak
Vice President	Mr. Isorn Ekpisalkit
Executive 12	Mrs. Nualchan Wongpreecha
Director of Branch Administration Division 1	Mr. Thanabodee Phookajorn
Director of Branch Administration Division 2	Mr. Songserm Saksit
Director of Branch Administration Division 3	Mrs. Angsana Unothai
Director of Branch Administration Division 4	Mr. Ponthep Thammatit
Director of Branch General Administration Division	Mr. Somsak Kangthirawat

ทำเนียบสำนักงานจังหวัด

ภาคเหนือ

1. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดกำแพงเพชร
21 ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (62000)
โทร. 0 5571 2755, 0 5572 0313
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายวินัย พงษ์บุผา
2. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดเชียงราย
153 ถนนธานี ตำบลเวียง อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย (57000) โทร. 0 5374 4347
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายจำลอง มุกสิขธรรม
3. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดเชียงใหม่
171-173 ถนนพระปกเกล้า ตำบลศรีภูมิ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (50200)
โทร. 0 5341 6995, 0 5341 6998, 0 5321 2630
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายอภิรักษ์ สุขประเสริฐ
4. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดตาก
5 ถนนพหลโยธิน ตำบลหนองหลวง อำเภอเมือง
จังหวัดตาก (63000) โทร. 0 5554 1162-3
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายอดิศักดิ์ ึงเกื้อตระกูล
5. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดนครสวรรค์
258/6 ถนนสวรรควิถี ตำบลปากน้ำโพ
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ (60000)
โทร. 0 5622 8218, 0 5631 2248, 0 5631 3248
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายศิริ วีระแนว
6. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดน่าน
51 ถนนผากอง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
(55000) โทร. 0 5477 3046, 0 5475 1599
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายพงษ์เทพ รัตนธาดากุล
7. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดพะเยา
687/6-9 ถนนพหลโยธิน ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
(56000) โทร. 0 5441 3459, 0 5448 3978
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายประสงค์ อ่อนตระกูล
8. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดพิจิตร
1/30 ถนนศรีมาลา ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร (66000)
โทร. 0 5665 0941, 0 5665 1343
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายเสวี ตรีเกียรติ
9. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดพิษณุโลก
2/6 ถนนประสงคประสาธ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก (65000)
โทร. 0 5521 9793, 0 5524 6259
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายเล็ก อุตพรพงศ์

10. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดเพชรบูรณ์
87 ถนนสามัคคีชัย ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ (67000)
โทร. 0 5671 1801, 0 5674 4046, 0 5671 1906
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสุพล พูลพิพัฒน์
11. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดแพร่
31/6 ถนนอัครกสิกิจ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ (54000)
โทร. 0 5462 6798, 0 5462 6799
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายชาญณรงค์ พงศ์ัญญะดิกล
12. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดลำปาง
359/9 ถนนจักราช ตำบลสวนดอก
อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง (52100)
โทร. 0 5421 8255, 0 5422 8350, 0 5422 8349
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสมยศ ทายะดี
13. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดลำพูน
19 ม. 1 ถนนวังขวา ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน (51000)
โทร. 0 5353 0420, 0 5351 1530, 0 5353 0587
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายมานพ ไชยทิพย์
14. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดสุโขทัย
96/5 ถนนสิงหวัฒน์ ตำบลธานี อำเภอเมือง
จังหวัดสุโขทัย (64000) โทร. 0 5561 0901
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายกมล จระ
15. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดอุดรธานี
22 อาคารชั้น 2 ถนนบรมอาสน์ ตำบลท่าอิฐ
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี (53000)
โทร. 0 5544 0268, 0 5544 0853
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายวิจิต ฆอบเงิน
16. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดอุทัยธานี
9 อาคารชั้น 2 ถนนเดิบริ ตำบลอุทัยใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี (61000)
โทร. 0 5651 2089, 0 5652 4565-6
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายธรรมบุญ เทศขำ
17. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
106/15 ถนนขุนลุมประพาส ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัด
แม่ฮ่องสอน (58000) โทร 0 5362 0331
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายบุญเลิศ เจื่อนอินชงค์
(รักษาการ)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

18. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดกาฬสินธุ์
45 ถนนเทศบาล 23 ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (46000)
โทร. 0 4381 3545, 0 4381 2090, 0 4381 5098
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสันติ ชินาลัย
19. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดขอนแก่น
99 อาคารชั้น 2 ถนนรัตนมัย ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น (40000)
โทร. 0 4332 1836-7
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสมชัย แสงสว่าง
20. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดชัยภูมิ
49/1 ถนนบรรณาการ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (36000)
โทร. 0 4483 5431, 0 4483 6922-3
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสุวัฒน์ เอื้อวถาย
21. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดนครพนม
152 ถนนมิตรไทย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครพนม (48000) โทร. 0 4252 2627 -8
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายเดช บุญชู
22. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดนครราชสีมา
35 ถนนมนัส ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา (30000)
โทร. 0 4426 7532, 0 4426 7532, 0 4426 7987
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายชาญศักดิ์ คอนกรัด
23. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดบุรีรัมย์
17/14 อาคารชั้น 2 ถนนธานี ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (31000)
โทร. 0 4461 1580, 0 4461 1897, 0 4461 5060
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสมชาย สอนเสาวภาภย์
24. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดมหาสารคาม
608 อาคารชั้น 2 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม (44000)
โทร. 0 4372 5720, 0 4372 5886
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายจรัส อยู่ขาง
25. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดมุกดาหาร
57 ถนนชายกรุง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดมุกดาหาร (49000) โทร. 0 4263 1633
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายวิโรจน์ ทองอ่อน
26. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดยโสธร
393 ถนนแจ้งสนิท ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร (35000)
โทร. 0 4571 2984, 0 4571 2086
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายปภังค์ เข็มตระกูล

Directory of BAAC Provincial Offices

NORTHERN REGION

- 1. Kamphaeng Phet Provincial Office**
21 Thanon Ratchadamnoen,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Kamphaeng Phet (62000)
Tel. 0 5571 2755, 0 5572 0313
Director : Mr. Winai Phoungpuppha
- 2. Chiang Rai Provincial Office**
153 Thanon Thanalai,
Tambon Wiang, Amphoe Muang,
Changwat Chiang Rai (57000)
Tel. 0 5374 4347
Director : Mr. Chamlong Musikhatham
- 3. Chiang Mai Provincial Office**
171-173 Thanon Phra Pok Klao,
Tambol Si Phum, Amphoe Muang,
Changwat Chiang Mai (50200)
Tel. 0 53 41 6995, 0 5341 6998, 0 5321 2630
Director : Mr. Aphrom Sukprasert
- 4. Tak Provincial Office**
5 Thanon Phaholyothin,
Tambon Nong Loung, Amphoe Muang,
Changwat Tak (63000)
Tel. 0 5554 1162-3
Director : Mr. Adisak Chongkuatrakul
- 5. Nakhon Sawan Provincial Office**
258/6 Thanon Sawan Withi,
Tambon Pak Nam Pho,
Amphoe Muang,
Changwat Nakhon Sawan (60000)
Tel. 0 5622 8218, 0 5631 2248, 0 5631 3248
Director : Mr. Siri Theeranaew
- 6. Nan Provincial Office**
51 Thanon Pha Kong,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Nan (55000)
Tel. 0 5477 3046, 0 5475 1599
Director : Mr. Pongthep Rattathadakul
- 7. Phayao Provincial Office**
687/6-9 Thanon Phaholyothin,
Tambon Wiang, Amphoe Muang,
Changwat Phayao (56000)
Tel. 0 5448 2282, 0 5448 3978
Director : Mr. Prasong Ontrakul
- 8. Phichit Provincial Office**
1/30 Thanon Si Mala,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Phichit (66000)
Tel. 0 5665 0941, 0 5665 1343
Director : Mr. Sevi Trperi
- 9. Phitsanulok Provincial Office**
2/6 Thanon Prasong Prasat,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Phitsanulok (65000)
Tel. 0 5521 9793, 0 5524 6259
Director : Mr. Lek Uttaraphong

10. Phetchabun Provincial Office

87 Thanon Samakkichai,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Phetchabun (67000)
Tel. 0 5671 1801, 0 5674 4046, 0 5671 1906
Director : Mr. Supol Poonpipat

11. Phare Provincial Office

31/6 Thanon Yantarakit Kosol,
Tambon Nai Wiang, Amphoe Muang,
22 Second Storey, Thanon Tebsiri,
Changwat Phrae (54000)
Tel. 0 5462 6798, 0 5462 6799
Director : Mr. Channorong Pongthanyaditok

12. Lampang Provincial Office

359/9 Thanon Chatchai,
Tambon Suan Dok, Amphoe Muang,
Changwat Lampang (52100)
Tel. 0 5421 8255, 0 5422 8350, 0 5422 8349
Director : Mr. Somyos Thayati

13. Lamphun Provincial Office

19 Moh 1 Thanon Wang Khwa,
Tambon Nai Muang,
Amphoe Muang,
Changwat Lamphun (51000)
Tel. 0 5353 0420, 0 5351 1530,
0 5353 0587
Director : Mr. Manop Chaiyathip

14. Sukhothai Provincial Office

96/5 Thanon Singhawat,
Tambon Thani, Amphoe Muang,
Changwat Sukhothai (64000)
Tel. 0 5561 0901
Director : Mr. Kamol Chala

15. Uttaradit Provincial Office

22 Second Floor, Thanon Barom At,
Tambon Tha It, Amphoe Muang,
Changwat Uttaradit (53000)
Tel. 0 5544 0268, 0 5544 0853
Director : Mr. Wichit Phaobagnern

16. Uthai Thani Provincial Office

9 Second Floor, Thanon Tebsiri,
Tambon Uthai Mai, Amphoe Muang,
Changwat Uthai Thani (61000)
Tel. 0 5651 2089, 0 5652 4565
Director : Mr. Thammanoon Tetkham

17. Mae Hong Son Provincial Office

106/15 Thanon Khunlumprapas,
Tambon Jongkham, Amphoe Muang,
Changwat Mae Hong Son (58000)
Tel. 0 5362 0331
Director : Mr. Bunlert Thuanyunyong

NORTHEASTERN REGION

18. Kalasin Provincial Office

45 Thanon Thetsaban 23,
Tambon Kalasin, Amphoe Muang,
Changwat Kalasin (46000)
Tel. 0 4381 3545, 0 4381 2090,
0 4381 5098
Director : Mr. Santi Shinalai

19. Khon Kaen Provincial Office

99 Second Floor, Thanon Ruen Rom,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Khon Kaen (40000)
Tel. 0 4332 1836-7
Director : Mr. Somchai Saengsawang

20. Chaiyaphum Provincial Offices

49/1 Thanon Bannakan,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Chaiyaphum (36000)
Tel. 0 4483 5431, 0 4483 6922-3
Director : Mr. Supat IewChay

21. Nakhon Phanom Provincial Office

152 Thanon Nittayo,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Nakhon Phanom (48000)
Tel. 0 4252 2627-8
Director : Mr. Dej Bunchoo

22. Nakhon Ratchasima Provincial Office

35 Thanon Manat,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Nakhon Ratchasima (30000)
Tel. 0 4426 7532, 0 4426 7352,
0 4426 7987
Director : Mr. Sakul Eiwsonchid

23. Buri Ram Provincial Office

17/14 Second Floor, Thanon Thani,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Buri Ram (31000)
Tel. 0 4461 1580, 0 4461 1897,
0 4461 5060
Director : Mr. Somchai Sathonsaowapak

24. Maha Sarakham Provincial Office

608 Second Floor,
Thanon Nakhon Sawan
Tambon Talat, Amphoe Muang
Changwat Maha Sarakham (44000)
Tel. 0 4372 5720, 0 4372 5886
Director : Mr. Chamras Yoobang

25. Mukdahan Provincial Office

57 Thanon Chayangkun,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Mukdahan (49000)
Tel. 0 4263 1633
Director : Mr. Wirot Thongohn

26. Yasothorn Provincial Office

393 Thanon Cheng Sanit,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Yasothorn (35000)
Tel. 0 4571 2984, 0 4571 2086
Director : Mr. Pakorn Ieamtrakul

27. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดร้อยเอ็ด
187 อาคารชั้น 2 ถนนเทวภิบาล ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด (45000)
โทร. 0 4352 0421
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายนิคม ปรีจำรัส
28. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดเลย
13 ถนนชุมสาย ตำบลกุตบึง อำเภอเมือง จังหวัดเลย
(42000) โทร. 0 4283 0375, 0 4283 0292
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายประทีป เลิศล้ำ
29. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดศรีสะเกษ
173 ถนนเทพา ตำบลเมืองเหนือ อำเภอเมือง
จังหวัดศรีสะเกษ (33000) โทร. 0 4561 2479
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายจูนันต์ สุทธสุวรรณ
30. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดสกลนคร
1755/3 ถนนรัฐพัฒนา ตำบลธาตุเชิงชุม
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร (47000)
โทร. 0 4273 2368, 0 4273 2371
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายบำรุง อุทัยชัย
31. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดสุรินทร์
38 ถนนเทศบาล 1 อำเภอเมือง
จังหวัดสุรินทร์ (32000) โทร. 0 4453 8591
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายพรชัย ภูมิภาส
32. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดหนองคาย
1191/1 ถนนเจนจบวิท ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย (43000)
โทร. 0 4246 5880, 0 4246 5336
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายประพัฒน์ ไสดิธิพิณฑะ
33. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดหนองบัวลำภู
196 ม. 10 ถนนอุตร-เลข ตำบลลำภู อำเภอเมือง
จังหวัดหนองบัวลำภู (39000) โทร. 0 4231 2024-5
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายชอบธรรม เพิ่มจักรัส
34. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดอำนาจเจริญ
888 ถนนชยางกูร ตำบลบึง อำเภอเมือง
จังหวัดอำนาจเจริญ (37000) โทร. 0 4551 1479
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายประคิด มีนาเขตร
35. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดอุดรธานี
92/11 ถนนอุตรคณภูมิ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี (41000) โทร. 0 4234 3656-7
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายมงคล พิธีรัตน์
36. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดอุบลราชธานี
420 ถนนชยางกูร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี (34000)
โทร. 0 4528 0151, 0 4531 3361
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสุเทพ ฉลวยศรี

ภาคกลางและภาคตะวันออก

37. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดกรุงเทพมหานคร
109 ถนนกำแพงเพชร แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ (10900) โทร. 0 2271 1320
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสิวรงค์ คนตรีเจริญ
38. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดจันทบุรี
8 ถนนสนธิ์เดช ตำบลวัดใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี (22000)
โทร. 0 3932 5778, 0 3932 7010, 0 3932 7090
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายประสิทธิ์ กาญจนสิงห์
39. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดฉะเชิงเทรา
128 ชั้น 2 อาคาร ก. ถนนมรุพงษ์
ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดฉะเชิงเทรา (24000) โทร. 0 3851 4770
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายรัชชัย คงปิ่น
40. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดชลบุรี
695/2 จ อาคารชั้น 2 ถนนสุขประยูร
ตำบลมะขามหย่ง อำเภอเมือง
จังหวัดชลบุรี (20000) โทร. 0 3878 0784
ผู้อำนวยการสำนักงาน : น.ส. วิชชา ศิริวิภาส
41. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดชัยนาท
58/8 ถนนวงษ์โต ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
(17000) โทร. 0 5641 2610
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายรักเวช พรหมจันทร์
42. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดตราด
13/1 อาคารชั้น 2 ถนนศรีสุวรรณหพิศ
ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง
จังหวัดตราด (23000) โทร. 0 3953 1390
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายพนพล กลุมศาสตร์
43. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดนครนายก
181 ชั้น 2 ม.7 ถนนสุวรรณศร ตำบลบ้านใหญ่
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก (26000)
โทร. 0 3732 0112
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายบรรจง ขจรไชยกูล
44. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดนนทบุรี
11/71-76 อาคารชั้น 2 ถนนพิบูลสงคราม
ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี (11000)
โทร. 0 2526 3117, 0 2967 4776
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายเสวก ดุลยพัทธ์
45. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดปทุมธานี
62/4 ถนนพัฒนาสัมพันธ์ ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัด
ปทุมธานี (12000) โทร. 0 2581 1449
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายวงศ์ศักดิ์ อังกูรสุทธิพันธ์

46. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดปราจีนบุรี
314 อาคารชั้น 2 ถนนราษฎร์ดำริ ตำบลหน้าเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี (25000)
โทร. 0 3721 3757
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายประโยชน์ หม่อมสิ้นศรี
47. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
18/21 ถนนนครสวรรค์ ตำบลอรหันต์ไชย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (13000)
โทร. 0 3523 2758-60
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายวินัย แหสกุล
48. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดระยอง
6/51 ตำบลท่าประดู่ อำเภอเมือง
จังหวัดระยอง (21000) โทร. 0 3886 1881
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายณรงค์ สมบัติเจริญพันธ์
49. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดลพบุรี
9/1 ถนนราชดำเนิน ตำบลท่าหิน อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี (15000) โทร. 0 3661 8571-2
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายอาณัติพงษ์ ศักดิ์เจริญ
50. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดสมุทรปราการ
458/29 ถนนสุขุมวิท ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ (10280)
โทร. 0 2389 3752, 0 2389 5851
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายพีรเดช วงศ์ภิรมย์ศักดิ์
51. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดสระแก้ว
338 ถนนสุวรรณศร อำเภอเมือง
จังหวัดสระแก้ว (27000)
โทร. 0 3724 2673-4
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายเกษม เอกทวิวัฒน์เดช
52. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดสระบุรี
73 ถนนพหลโยธิน ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง
จังหวัดสระบุรี (18000) โทร. 0 3622 0186
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายโชชา ทองชัย
53. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดสิงห์บุรี
48 ม.6 ถนนสิงห์บุรี-บางระจัน ตำบลคันโพธิ์ อำเภอเมือง
จังหวัดสิงห์บุรี (16000)
โทร. 0 3651 1410, 0 3651 2370, 0 3651 2559
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายชัยวัฒน์ ปกป้อง
54. สำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดอ่างทอง
119 ถนนเทศบาล 10 ตำบลลาดหลวง อำเภอเมืองจังหวัด
อ่างทอง (14000) โทร. 0 3562 6303
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายมูรตดี เอี่ยมสอาด

27. Roi Et Provincial Office

187 Second Floor,
Thanon Thewaphiban,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Roi Et (45000)
Tel. 0 4352 0421
Director : Mr. Nikom Preechamras

28. Loei Provincial Office

13 Thanon Chumsai,
Tambon Kut Pong, Amphoe Muang,
Changwat Loei (42000)
Tel. 0 4283 0375, 0 4283 0292
Director : Mr. Prathak Lertlam

29. Si Sa Ket Provincial Office

173 Thanon Thepa,
Tambon Muang Nua, Amphoe Muang,
Changwat Si Sa Ket (33000)
Tel. 0 4561 2479
Director : Mr. Tarnis Suttasawan

30. Sakon Nakhon Provincial Office

1755/3 Thanon Rat Phattana,
Tambon Thatchoengchum,
Amphoe Muang,
Changwat Sakon Nakhon (47000)
Tel. 0 4273 2368, 0 4273 2371
Director : Mr. Bamrung Uppacha

31. Surin Provincial Office

38 Thanon Thetsaban,
Amphoe Muang,
Changwat Surin (32000)
Tel. 0 4453 8591
Director : Mr. Pornchai Limprapas

32. Nong Khai Provincial Office

1191/1 Thanon Chen Chop Thit,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Nong Khai (43000)
Tel. 0 4246 5580, 0 4246 5336
Director : Mr. Praphat Sottipintha

33. Nong Bua Lam Phu Provincial Office

196 Moh 10 Thanon Udon-Loei,
Tambon Lam Phu,
Amphoe Nong Bua Lam Phu,
Changwat Nong Bua Lam Phu (39000)
Tel. 0 4231 2024 - 5
Director : Mr. Chobtham Poemchatturat

34. Amnat Charoen Provincial Office

888 Thanon Chayangkul,
Tambon Bung, Amphoe Muang,
Changwat Amnat Charoen (37000)
Tel. 0 4551 1479
Director : Mr. Prakrit Menakhet

35. Udon Thani Provincial Office

92/1 Thanon Udon Dutsdi,
Tambon Mak Khaeng, Amphoe Muang,
Changwat Udon Thani (41000)
Tel. 0 4234 3656-7
Director : Mr. Morakot Pittarat

36. Ubol Ratchathani Provincial Office

420 Thanon Chayangkun,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Ubol Ratchathani (34000)
Tel. 0 4528 0151, 0 4531 3361
Director : Mr. Suthep Chaluisri

CENTRAL AND EASTERN REGIONS**37. Bangkok Metropolis Provincial Office**

109 Thanon Kamphaeng Phet,
Kwaeng Lat Yao, Khet Jatujak,
Bangkok (10900)
Tel. 0 2271 1320
Director : Mr. Sivawong Dontricharoen

38. Chanthaburi Provincial Office

8 Thanon Saritdet,
Tambon Wat Mai, Amphoe Muang,
Changwat Chanthaburi (22000)
Tel. 0 3932 5778, 0 3932 7010,
0 3932 7090
Director : Mr. Prasit Kanchanasing

39. Chachoengsao Provincial Office

128 Second Floor, Credit in Kind
Building, Thanon Maruphong,
Tambon Na Muang, Amphoe Muang,
Changwat Chachoengsao (24000)
Tel. 0 3851 4770
Director : Mr. Chatchai Kongpan

40. Chon Buri Provincial Office

695/2 Second Floor, Thanon Sukprayun
Tambon Makhom Yong,
Amphoe Muang
Changwat Chon Buri (20000)
Tel. (038) 780784
Director : Miss Watchara Sirijirakan

41. Chai Nat Provincial Office

58/8 Thanon Wong To,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Chai Nat (17000)
Tel. 0 5641 2610
Director : Mr. Rakvej Prommachan

42. Trat Provincial Office

13/1 Second Floor, Thanon Sisuanpisi,
Tambon Wangkrajae,
Amphoe Muang,
Changwat Trat (23000)
Tel. 0 3953 1390
Director : Mr. Noppadol Kulamart

43. Nakhon Nayok Provincial Office

181 Second Floor, Moh 7,
Thanon Suwannason,
Tambon Ban Yai, Amphoe Muang,
Changwat Nakhon Nayok (26000)
Tel. 0 3732 0112
Director : Mr. Banjong Kachonchaiyakul

44. Nonthaburi Provincial Office

11/71-76 Second Floor,
Thanon Pibulsongkram,
Tambon Suanyai, Amphoe Muang,
Changwat Nonthaburi (11000)
Tel. 0 2526 3117, 0 2967 4776
Director : Mr. Sawet Dulyapat

45. Phatum Thani Provincial Office

62/4 Thanon Pattana Samphan,
Tambon Bang Prok, Amphoe Muang,
Changwat Phatum Thani (12000)
Tel. 0 2581 1449
Director : Mr. Wongsak Angkunsuttiphan

46. Prachin Buri Provincial Office

314, Second Floor, Thanon Ratdamri,
Tambon Na Muang, Amphoe Muang,
Changwat Prachin Buri (25000)
Tel. 0 3721 3757
Director : Mr. Prayote Moomuensri

47. Phra Nakhon Si Ayutthaya Provincial Office

18/21 Thanon Naresuan, Tambon Ho Ratanachai,
Amphoe Phra Nakhon Si Ayutthaya,
Changwat Phra Nakhon Si Ayutthaya
(13000) Tel. 0 3523 2758 - 60
Director : Mr. Vinai Haesakul

48. Rayong Provincial Office

6/51 Tambon Tha Pradu,
Amphoe Muang,
Changwat Rayong (21000)
Tel. 0 3886 1881
Director : Mr. Narong
Sombatcharoenon

49. Lop Buri Provincial Office

9/1 Thanon Ratchadamnoen
Tambon Thahin, Amphoe Muang,
Changwat Lop Buri (15000)
Tel. 0 3661 8571-2
Director : Mr. Arnatpong Sakcharoen

50. Samutprakan Provincial Office

458/29 Thanon Sukhumvit,
Tambon Paknam,
Amphoe Muang Samutprakan,
Changwat Samutprakan (12080)
Tel. 0 2389 3752, 0 2389 5851
Director : Mr. Pienlert Wongpiromsarn

51. Sa Kaeo Provincial Office

275 Moh 15 Thanon Suwannason,
Amphoe Muang,
Changwat Sa Kaeo (27000)
Tel. 0 3724 2673-4
Director : Mr. Kasem
Ekthawiwattanadej

52. Saraburi Provincial Office

73 Thanon Phaholyothin,
Tambon Pak Phrieo, Amphoe Muang,
Changwat Saraburi (18000)
Tel. 0 3622 0186
Director : Mr. Chaiya thongshat

ภาคใต้และภาคตะวันตก

55. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดกระบี่

520 ถนนอัครกิจ ตำบลกระบี่ใหญ่ อำเภอเมือง
จังหวัดกระบี่ (81000) โทร. 0 7563 1210
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายเกษม มะนะโส

56. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดกาญจนบุรี

391 ถนนแสงชูโตใต้ ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง
จังหวัดกาญจนบุรี (71000) โทร. 0 3462 3254
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายชันต์ โสทอง

57. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดชุมพร

175 ถนนศาลาแดง ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมือง
จังหวัดชุมพร (86000) โทร. 0 7750 3033
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายจรงค์ กุญเกียรติกุล

58. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดศรีสะเกษ

39/15 ถนนรัชฎา ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง
จังหวัดศรีสะเกษ (92000) โทร. 0 7522 4535
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายเพ็ญชาติ หมื่นศรี

59. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดนครปฐม

413 ถนนเทศบาล ตำบลพระประโทน
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม (73000)
โทร. 0 3421 1081, 0 3421 2553, 0 3425 4217
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายณรงค์ อัคร

60. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดนครศรีธรรมราช

545 ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช (80000)
โทร. 0 7536 0076, 0 7531 0269-70
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายอุกฤษฏ์ รัตนพันธุ์

61. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดนราธิวาส

21, 21/1-2 ถนนสุริยะประดิษฐ์ อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส (96000) โทร. 0 7351 1680
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายกิตติ นามสินธุ์

62. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดสงขลา

448 ถนนเพชรเกษม ตำบลหาดใหญ่
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (90110)
โทร. 0 7423 7062, 0 7423 7072, 0 7423 7283
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายวิศิษฐ์ อักโขสุวรรณ

63. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

6 ถนนสละชีพ ตำบลประจวบคีรีขันธ์
อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (77000)
โทร. 0 3260 1202, 0 3260 2250, 0 3261 1075
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสุวัฒน์ อุยานทรักษ์

64. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดปัตตานี

74 ถนนอะวัง ตำบลอาเนาะรู อำเภอเมือง
จังหวัดปัตตานี (94000) โทร. 0 7333 3370
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายจิระพัฒน์ กิตติสาร

65. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดพังงา

312/1 ถนนเพชรเกษม ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดพังงา (82000) โทร. 0 7641 1873
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายศิริพงศ์ คชวงษ์

66. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดพัทลุง

315 ถนนรามศวร์ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง
จังหวัดพัทลุง (93000) โทร. 0 7462 6318-9
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสุเทพ สุนทรนนท์

67. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดเพชรบุรี

59 อาคารชั้น 2 ถนนราชวิถี ตำบลคลองกระแจะ
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี (76000)
โทร. 0 3241 1205, 0 3242 7897
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายบุญไทย สัตยอินิจ

68. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดยะลา

188-190 ถนนสิโรธร ตำบลสะเดาะ อำเภอเมือง
จังหวัดยะลา (95000) โทร. 0 7321 1729
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายรวบ พรหมเชื้อ

69. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดราชบุรี

241/21 ถนนราษฎรอินดี ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดราชบุรี (70000) โทร. 0 3231 5352
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายชม ปานจันทร์

70. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดสุพรรณบุรี

258 อาคารชั้น 3 ถนนพระพันวษา
ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง
จังหวัดสุพรรณบุรี (72000) โทร. 0 3550 0507-8
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายพงษ์ศิลป์ คงมณี

71. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดสุลุด

119-121 อาคารชั้น 2 ถนนสมันตประดิษฐ์ ตำบลพินาน
อำเภอเมือง จังหวัดสุลุด (91000) โทร. 0 7472 3226-7
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสุเทพ สุนทรนนท์

72. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดสมุทรสาคร

929/43 ถนนเอกชัย ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรสาคร (74000) โทร. 0 3482 0942
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายประวิทย์ เพ็ญรุ่งเรืองวงษ์

73. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

258 อาคารชั้น 2 ถนนตลาดใหม่ ตำบลตลาด
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (84000)
โทร. 0 7728 6519, 0 7722 2440
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายโสภณ คงจังหวัด

74. สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดระนอง

145/64 หมู่ 4 ตำบลบางนอน อำเภอเมือง
จังหวัดระนอง (85000) โทร. 0 7782 4641-2
ผู้อำนวยการสำนักงาน : นายสุรพงษ์ สุวรรณเมนะ
(รักษาการ)

53. Sing Buri Provincial Office

48 Moh 6 Thanon Sing Buri - Bang
Rachan, Tambon Ton Pho,
Amphoe Muang,
Changwat Sing Buri (16000)
Tel. 0 3651 1410, 0 3651 2370,
0 3651 2559

Director : Mr. Chaiwat Pokpong

54. Ang Thong Provincial Office

119 Thanon Thetsaban 10,
Tambon Talat Luang,
Amphoe Muang,
Changwat Ang Thong (14000)
Tel. 0 3562 6303

Director : Mr. Muratat Iemsaard

WESTERN AND SOUTHERN REGIONS**55. Krabi Provincial Office**

520 Thanon Uttarakit,
Tambon Krabi Yai, Amphoe Muang,
Changwat Krabi (81000)
Tel. 0 7563 1210

Director : Mr. Kasem Manaso

56. Kanchanaburi Provincial Office

391 Tanon Saengchutotai,
Tambon Pak Prake, Amphoe Muang,
Changwat Kanchanaburi (71000)
Tel. 0 3462 3254

Director : Mr. Khanti Othong

57. Chumphon Provincial Office

175 Thanon Saladaeng,
Tambon Thatapao, Amphoe Muang,
Changwat Chumphon (86000)
Tel. 0 7750 3033

Director : Mr. Jarung Kukiattkul

58. Trang Provincial Office

39/15 Thanon Ratsada,
Tambon Thap Thiang,
Amphoe Muang,
Changwat Trang (92000)
Tel. 0 7522 4535

Director : Mr. Penchart Muensi

59. Nakhon Pathom Provincial Office

413 Thanon Thesa,
Tambon Phra Prathon, Amphoe Muang,
Changwat Nakhon Pathom (73000)
Tel. 0 3421 1081, 1 3421 2553,
0 3425 4217

Director : Mr. Narong Orrachon

60. Nakhon Si Thammarat

Provincial Office
545 Thanon Ratchadamnoen,
Tambon Nai Muang, Amphoe Muang,
Changwat Nakhon Si Thammarat(80000)
Tel. 0 7536 0076, 0 7531 1269 - 70
Director : Mr. Ukrit Rattanaphan

61. Narathiwat Provincial Office

21, 21/1-2 Thanon Suriyapradit,
Amphoe Muang, Amphoe Muang,
Changwat Narathiwat (96000)
Tel. 0 7351 1680

Director : Mr. Kitti Namsin

62. Songkhla Provincial Office

48 Thanon Phetkasem,
Tambon Haad Yai,
Amphoe Haad Yai,
Changwat Songkhla (90110)
Tel. 0 7423 7062, 0 7423 7072
0 7423 7283

Director Mr. Wisit Akkosuwan

63. Prachuap Khiri Khan Provincial Office

6 Thanon Salachip,
Tambon Prachuap Khiri Khan,
Amphoe Muang,
Changwat Phrachuap Khiri Khan (77000)
Tel. 0 3260 1202, 0 3260 2250, 0 3261 1075

Director : Mr. Suwat Uyanontarak

64. Pattani Provincial Office

74 Thanon Yarang,
Tambon Anohru, Amphoe Muang,
Changwat Pattani (94000)
Tel. 0 7333 3370

Director : Mr. Jirapat Kitisan

65. Phangnga Provincial Office

312/1 Thanon Phetkasem,
Tambon Thay Chang,
Amphoe Muang,
Changwat Phangnga (82000)
Tel. 0 7641 1873

Director : Mr. Siripong Kahawong

66. Phatthalung Provincial Office

315 Thanon Ramesuen,
Tambon Khuha Sawan,
Amphoe Muang,
Changwat Phatthalung (93000)
Tel. 0 7462 6318-9

Director : Mr. Suthep Sunthonnont

67. Phetchaburi Provincial Office

59 Second Floor, Thanon Ratchawithi
Tambon Khlong Krasaeng,
Changwat Phetchaburi (76000)
Tel. 0 3241 1205, 427597

Director : Mr. Bunthai Satwinij

68. Yala Provincial Office

188-090 Thanon Sirorot,
Tambon Sateng, Amphoe Muang,
Changwat Yala (95000)
Tel. 0 7321 1729

Director : Mr. Raub Promchua

69. Ratchaburi Provincial Office

241/21 Thanon Ratsadonyindi,
Tambon Na Muang, Amphoe Muang,
Changwat Ratchaburi (70000)
Tel. (032) 315352

Director : Mr. Chom Panchan

70. Suphan Buri Provincial Office

258 Third Floor, Thanon Phra Phanwasa,
Tambon Tha Phi Liang, Amphoe Muang,
Changwat Suphan Buri (72000)
Tel. 0 3550 0507-8

Director : Mr. Pongsilp Kongmalai

71. Satun Provincial Office

119-121 Thanon Smantapradit,
Tambon Piman, Amphoe Muang,
Changwat Satun (91000)
Tel. 0 7472 3226-7

Director : Mr. Suthep Sunthonnont

72. Samut Sakhon Provincial Office

929/43 Thanon Ekkachai,
Tambon Mahachai, Amphoe Muang,
Changwat Samut Sakhon (74000)
Tel. 0 3482 0942

Director : Mr. Prawit Phengrungruangwong

73. Surat Thani Provincial Office

258 Second Floor, Thanon Talat Mai,
Tambon Talat, Amphoe Muang,
Changwat Surat Thani (84000)
Tel. 0 7728 6519, 0 7722 2440

Director : Mr. Sophon Kongchangwat

74. Ranong Provincial Office

145/64 Moh 4 Tambon Bang Bon,
Amphoe Muang,
Changwat Ranong (85000)
Tel. 0 7782 4641 - 2

Director : Mr. Surapong Suwanmena (Actir

ภาคผนวก

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และราคาพืชและสัตว์เศรษฐกิจสำคัญของไทย ปีการผลิต 2545/46 - 2546/47	180
ตารางที่ 2	สถิติผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ณ วันสิ้นปีบัญชี 2541 - 2545	182
ตารางที่ 3	จำนวนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2541 - 2545	184
ตารางที่ 4	สถิติการดำเนินงานเงินกู้ของ ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2541 - 2545	186
ตารางที่ 5	การดำเนินงานจ่ายเงินกู้ของ ธ.ก.ส. จำแนกรายภาค ปีบัญชี 2541 - 2545	188
ตารางที่ 6	การดำเนินงานรับชำระหนี้เงินกู้ของ ธ.ก.ส. จำแนกรายภาค ปีบัญชี 2541 - 2545	190
ตารางที่ 7	การจ่ายเงินกู้ด้านเกษตรกรรายคนจำแนกตามประเภทผลิตผล ปีบัญชี 2543 - 2545	192
ตารางที่ 8	อัตราดอกเบี้ยและวงเงินกู้ขั้นสูงสุดสำหรับเงินกู้ด้านเกษตรกร	196
ตารางที่ 9	อัตราดอกเบี้ยและวงเงินกู้ขั้นสูงสุดสำหรับเงินกู้ด้านสถาบันเกษตรกร	198
ตารางที่ 10	โครงการสินเชื่อตามนโยบายรัฐบาล	200
ตารางที่ 11	โครงการพิเศษของ ธ.ก.ส. ณ สิ้นปีบัญชี 2545	204
ตารางที่ 12	อัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินกู้ด้านเกษตรกรรายคนค้างชำระจำแนกตามอายุหนี้ เปรียบเทียบ ณ วันสิ้นปีบัญชี 2543 - 2545	206
ตารางที่ 13	ทุนดำเนินงานและอัตราส่วนของทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ณ วันสิ้นปีบัญชี 2541 - 2545	208
ตารางที่ 14	ส่วนของผู้ถือหุ้นของ ธ.ก.ส. ณ วันสิ้นปีบัญชี 2541 - 2545	208
ตารางที่ 15	อัตราร้อยละของรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ย ปีบัญชี 2541-2545	210

Table of Contents

Statistical Annexes

Table

Table 1	Main Economic Crops and Livestock, Cultivated Area, Production and Prices, Production Years 2002/2003 - 2003/2004	181
Table 2	Statistical Highlights, as at the end of Fiscal Years 1998 - 2002	183
Table 3	Client Farmers and Farmer Institutions Served by BAAC, Fiscal Years 1998 - 2002	185
Table 4	Summary of Lending Operations, Fiscal Years 1998 - 2002	187
Table 5	BAAC's Lending Operations Classified by Regions, Fiscal Years 1998 - 2002	189
Table 6	Loan Repayments to BAAC Classified by Region, Fiscal Years 1998 - 2002	191
Table 7	Lending Operation with Client Farmers Classified by Production, Fiscal Years 2000 - 2002	193
Table 8	Interest Rate Structure for Loans to Client farmers	197
Table 9	Interest Rate Structure for Loans to Farmer Institutions	199
Table 10	Credit Services Implemented in Response to Government Policies	201
Table 11	BAAC's Special Project Implemented as at the end of Fiscal Year 2002	205
Table 12	Loans (All Categories) to Individual Client Farmers Changes in Arrears Classified According to Age, as at the End of Fiscal Years 2000 - 2002	207
Table 13	BAAC's Operating Fund Classified by Sources, as at the End of Fiscal Years 1998 - 2002	209
Table 14	BAAC's Shareholders' Equity, as at the End of Fiscal Years 1998 - 2002	209
Table 15	Consolidated Revenues, Expenses and Net Profit as a Percentage of the Average of Total Loans Outstanding, Fiscal Years 1998 - 2002	211

ตารางที่ 1

พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และราคาพืชและสัตว์เศรษฐกิจสำคัญของไทย
ปีการผลิต 2545/46 - 2546/47

พืช/สัตว์	พื้นที่ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์ (ล้านไร่)		ผลผลิต (ล้านตัน)		ปริมาณ/มูลค่าส่งออก ปี 2545		ราคาเกษตรกรขายได้ (บาทต่อหน่วย)		
	ปี 2545/46	ปี 2546/47 ¹	ปี 2545/46	ปี 2546/47 ¹	ล้านตัน	ล้านบาท	หน่วย	ปี 2545	ปี 2546 ²
ข้าวเปลือก	65.89	xxx	25.93	xxx	7.33	70,005.50	xxx	xxx	xxx
	(-0.57)		(-2.18)		(-2.52)	(1.35)			
-จำนวนปี	57.26	57.59	19.98	20.99	xxx	xxx	เกวียน	4,840	เพิ่มขึ้น
	(-1.00)	(0.58)	(-4.35)	(5.06)				(7.94)	
-จำนวนปรง	8.63	xxx	5.95	xxx	xxx	xxx	เกวียน	4,487	เพิ่มขึ้น
	(2.37)		(5.87)					(9.47)	
ยางพารา	9.96	9.83	2.47	2.45	2.79	74,604.10	ก.ก.	27.57	เพิ่มขึ้น
	(1.10)	(-1.31)	(1.42)	(-0.81)	(9.84)	(27.09)		(32.80)	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	7.38	7.37	4.21	4.28	0.15	712.40	ก.ก.	4.09	เพิ่มขึ้น
	(-3.90)	(-0.14)	(-5.70)	(1.66)	(-70.00)	(-67.94)		(3.54)	
อ้อยโรงงาน	6.92	6.94	70.60	70.90	5.39	32,044.20	ตัน	426	เพิ่มขึ้น
	(5.03)	(0.29)	(12.69)	(0.42)	(15.91)	(-3.70)		(-19.62)	
มันสำปะหลัง	6.74	6.90	17.80	18.99	4.23	22,694.90	ก.ก.	1.04	ลดลง
	(9.23)	(2.37)	(5.51)	(6.68)	(-29.26)	(-11.26)		(19.54)	
ปาล์มน้ำมัน	1.64	1.68	4.00	4.45	0.005	32.50	ก.ก.	2.30	เพิ่มขึ้น
	(12.84)	(2.44)	(-2.14)	(11.25)	(-96.88)	(-97.96)		(93.28)	
ถั่วเหลือง	1.16	1.17	0.27	0.27	0.83	14.54	ก.ก.	10.06	เพิ่มขึ้น
	(0.87)	(0.86)	(2.70)	(0.00)	(276,566.67)	(107.71)		(3.49)	
สับปะรดโรงงาน	0.50	0.53	1.66	1.86	0.504	14,063.20	ก.ก.	4.25	ลดลง
	(-10.16)	(6.00)	(-16.34)	(12.05)	(0.80)	(24.95)		(110.39)	
กาแฟ	0.41	0.42	0.05	0.05	0.007	245.10	ก.ก.	24.33	เพิ่มขึ้น
	(-0.59)	(2.44)	(2.12)	(0.00)	(-90.00)	(-79.09)		(-21.08)	
กุ้งกุลาดำ	0.39	0.39	0.29	0.29	0.09	28,300.30	ก.ก.	303	เพิ่มขึ้น
	(-2.50)	(0.00)	(-3.33)	(0.00)	(-35.71)	(-47.16)		(6.31)	
ไก่เนื้อ (ล้านตัว)	125.52 ^{3/}	135.96 ^{3/}	1,000 ^{4/}	1,060 ^{4/}	0.43	36,111.50	ก.ก.	26.18	เพิ่มขึ้น
	(9.97)	(8.32)	(0.10)	(6.00)	(-38.71)	(-47.16)		(-11.13)	
สุกร (ล้านตัว)	6.88 ^{3/}	7.04 ^{3/}	9.88 ^{4/}	10.08 ^{4/}	0.01	881.60	ก.ก.	37.89	ลดลง
	(2.84)	(2.33)	(1.65)	(2.02)	(66.67)	(71.18)		(3.77)	
โคนม (ล้านตัว)	0.40 ^{3/}	0.40 ^{3/}	0.62 ^{4/}	0.69 ^{4/}	0.23	6,540	ก.ก.	11.37	ทรงตัว
	(2.56)	(0.00)	(14.28)	(11.29)	(91.67)	(64.16)		(0.62)	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ : ¹ พยากรณ์โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

² กองวิชาการ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

³ หมายถึง จำนวนปศุสัตว์เมื่อต้นปี ยกเว้นโคนมเป็นจำนวนโคนมเมื่อปลายปี มีหน่วย : ล้านตัว

⁴ หมายถึง จำนวนปศุสัตว์ที่ผลิตได้ในระหว่างปี มีหน่วย : ล้านตัว ยกเว้นโคนมมีผลผลิตเป็นน้ำนมดิบ มีหน่วย : ล้านตัน

() วงเล็บในตาราง หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

Table 1

Economic Main Crops and Livestock: Cultivated Area, Production and Prices,
Production Year 2002/2003 - 2003/2004

Crop/ Livestock	Land areas		Production		Export year 2002		Price sold by farmers		
	(million rai)		(million tons)		volume/value		unit	(THB/unit)	
	2002/2003	2003/2004 ^{1/}	2002/2003	2003/2004 ^{1/}	million tons	THB million		2002	2003 ^{2/}
Rice	65.89	xxx	25.93	xxx	7.33	70,005.50	xxx	xxx	xxx
	(-0.57)		(-2.18)		(- 2.52)	(1.35)			
- First crop	57.26	57.59	19.98	20.99	xxx	xxx	kwian	4,840	up
	(-1.00)	(0.58)	(-4.35)	(5.06)				(7.94)	
- Second crop	8.63	xxx	5.95	xxx	xxx	xxx	kwian	4,487	up
	(2.37)		(5.87)					(9.47)	
Para rubber	9.96	9.83	2.47	2.45	2.79	74,604.10	kg.	27.57	up
	(10.1)	(-1.31)	(1.42)	(-0.81)	(9.84)	(27.09)		(32.80)	
Livestock-feed cassava	7.38	7.37	4.21	4.28	0.15	712.40	kg.	4.09	up
	(-3.90)	(-0.14)	(-5.70)	(1.66)	(-70.00)	(-67.94)		(3.54)	
Sugarcane for refinery	6.92	6.94	70.60	70.90	5.39	32,044.20	tons	426	up
	(5.03)	(0.29)	(12.69)	(0.42)	(15.91)	(-3.70)		(-19.62)	
Livestock-feed maize	6.74	6.90	17.80	18.99	4.23	22,694.90	kg.	1.04	down
	(9.23)	(2.37)	(5.51)	(6.68)	(-29.26)	(-11.26)		(19.54)	
Oil palm	1.64	1.68	4.00	4.45	0.005	32.50	kg.	2.30	up
	(12.84)	(2.44)	(-2.14)	(11.25)	(-96.88)	(-97.96)		(93.28)	
Soybean	1.16	1.17	0.27	0.27	0.83	14.54	kg	10.06	up
	(0.87)	(0.86)	(2.70)	(0.00)	(276,566.67)	(107.71)		(3.49)	
Pineapple for refinery	0.50	0.53	1.66	1.86	0.504	4,063.20	kg.	4.25	down
	(-10.16)	(6.00)	(-16.34)	(12.05)	(0.80)	(24.95)		(110.39)	
Coffee	0.41	0.42	0.05	0.05	0.007	245.10	kg	24.33	up
	(-0.59)	(2.44)	(2.12)	(0.00)	(-90.00)	(-79.09)		(-21.08)	
Black tiger prawns	0.39	0.39	0.29	0.29	0.09	28,300.30	kg.	303	up
	(-2.50)	(0.01)	(-3.33)	(0.00)	(-35.71)	(-47.16)		(6.31)	
Broiler (million)	125.52 ^{3/}	135.96 ^{3/}	1,000 ^{4/}	1,060 ^{4/}	0.43	36,111.50	kg.	26.18	up
	(9.97)	(8.32)	(0.10)	(6.00)	(-38.71)	(-47.16)		(-11.13)	
Pigs (million)	6.88 ^{3/}	7.04 ^{3/}	9.88 ^{4/}	10.08 ^{4/}	0.01	881.60	kg	37.89	down
	(2.84)	(2.33)	(1.65)	(2.02)	(66.67)	(71.18)		(3.77)	
Dairy cows (million)	0.40 ^{3/}	0.4 ^{3/}	0.62 ^{4/}	0.69 ^{4/}	0.23	6,540	kg.	11.37	stable
	(2.56)	(0.00)	(14.28)	(11.29)	(91.67)	(64.16)		(0.62)	

Source : Office of Agricultural Economics, Ministry of Agriculture and Cooperatives (MOAC)

^{1/} Estimated by Office of Agricultural Economics, MOAC

^{2/} Estimated by Technical Services Division, BAAC

^{3/} Denotes No. of livestock brought forward, excluded No. of dairy cows in millions as at the end of the year

^{4/} Denotes No. of livestock production in million during the year, excluded dairy cows that produced raw milk in million tons

() Parenthesized figures denotes rate of change from the previous year.

ตารางที่ 2

สถิติผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส.
ณ วันสิ้นปีบัญชี 2541 - 2545

รายการ	2536-2540 (เฉลี่ย)	2541	2542	2543	2544	2545	อัตราเพิ่ม/ลด	อัตราเพิ่ม/ลด
							เฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ	ปี 45/ปี 44 ร้อยละ
1. กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	1,196	203 ^v	208 ^v	536 ^v	554 ^v	660 ^v	39.62	19.13
2. จำนวนสำนักงานจังหวัด/สาขา ²	473	658	659	659	660	664	0.19	0.61
3. จำนวนหน่วยอำเภอ	848	885	887	887	888	889	0.10	0.11
4. จำนวนอำเภอที่สาขาดำเนินงาน ให้เงินกู้แก่เกษตรกรโดยตรง	818	876	877	877	877	926	1.12	5.59
5. จำนวนพนักงานสำนักงานสาขา และประจำหน่วยอำเภอ	10,747	11,634	11,570	11,273	11,492	11,621	-8.98	1.12
6. จำนวนพนักงานสำนักงานใหญ่	1,506	1,555	1,512	1,481	1,463	1,509	-0.92	3.14
7. จำนวนเกษตรกรลูกค้ารายคน (ครัวเรือน)	3,217,455	3,412,443	3,502,051	3,548,626	3,637,739	3,688,673	1.96	1.40
8. จ่ายเงินกู้ให้เกษตรกรลูกค้ารายคน ระหว่างปี (ล้านบาท)	93,355	107,468	124,097	130,365	86,413	93,614	-6.21	8.33
9. ดันเงินกู้ซึ่งเกษตรกรคงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	128,149	192,823	212,797	214,464	228,065	241,715	5.35	5.98
10. จำนวนสหกรณ์การเกษตรลูกค้า (สถาบัน)	863	885	894	897	969	969	2.65	-
11. จำนวนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรลูกค้า (ครัวเรือน)	1,259,004	1,443,398	1,483,058	1,547,221	1,567,601	1,567,601	2.23	-
12. จ่ายเงินกู้ให้สหกรณ์การเกษตร ระหว่างปี (ล้านบาท)	15,705	19,919	22,100	23,859	21,334	26,974	5.88	26.44
13. ดันเงินกู้ซึ่งสหกรณ์การเกษตร คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	11,309	16,354	15,473	15,487	14,076	14,170	-3.74	0.66
14. จำนวนกลุ่มเกษตรกรลูกค้า (สถาบัน)	339	258	258	253	234	234	-2.89	-
15. จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรลูกค้า (ครัวเรือน)	48,799	23,083	21,562	18,489	13,709	13,709	-13.88	-
16. จ่ายเงินกู้ให้กลุ่มเกษตรกรระหว่างปี (ล้านบาท)	40	51	70	120	30	34	-15.28	13.33
17. ดันเงินกู้ซึ่งกลุ่มเกษตรกรคงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	179	173	183	154	96	93	-17.19	-3.12

หมายเหตุ : ^v กำไรสุทธิภายหลังหักค่าใช้จ่ายโบนัสนักงานและกรรมการ

² ตั้งแต่ปีบัญชี 2541 นับรวมสำนักงานจังหวัด/สาขา/สาขาขนาดเล็ก/สาขาขนาดเล็ก (พิเศษ)/สาขาย่อย

Table 2
Statistical Highlights, as at the End of
Fiscal Years 1998 - 2002

Topic	Average 1993 - 1997	1998	1999	2000	2001	2002	5 years average growth rate (%)	Increase/ Decrease from rate FY2001 (%)
1. Net profit (THB million)	1,196	203 ^v	208 ^v	536 ^v	554 ^v	660 ^v	39.62	19.13
2. Number of provincial office/branches ^{2/}	473	658	659	659	660	664	0.19	0.61
3. Number of field offices	848	885	887	887	888	889	0.10	0.11
4. Number of districts the branches served directly to client farmers	818	876	877	877	877	926	1.12	5.59
5. Number of officers at branches and field offices	10,747	11,634	11,570	11,273	11,492	11,621	-8.98	1.12
6. Number of officers at head office	1,506	1,555	1,512	1,481	1,463	1,509	-0.92	3.14
7. Number of farmers registered as branch clients (households)	3,217,455	3,412,443	3,502,051	3,548,626	3,637,739	3,688,673	1.96	1.40
8. Loans extended to client farmers (THB million)	93,355	107,468	124,097	130,365	86,413	93,614	-6.21	8.33
9. Loans outstanding to client farmers (THB million)	128,149	192,823	212,797	214,464	228,065	241,715	5.35	5.98
10. Number of client agricultural cooperatives	863	885	894	897	969	969	2.65	-
11. Membership of client agricultural cooperatives (households)	1,259,004	1,443,398	1,483,058	1,547,221	1,567,601	1,567,601	2.23	-
12. Loans extended to agricultural cooperatives (THB million)	15,705	19,919	22,100	23,859	21,334	26,974	5.88	26.44
13. Loans outstanding to agricultural cooperatives (THB million)	11,309	16,354	15,473	15,487	14,076	14,170	-3.74	0.66
14. Number of client farmer associations	339	258	258	253	234	234	-2.89	-
15. Membership of client farmer associations (households)	48,799	23,083	21,562	18,489	13,709	13,709	-13.88	-
16. Loans extended to farmer associations (THB million)	40	51	70	120	30	34	-15.28	13.33
17. Loans outstanding to farmer associations (THB million)	179	173	183	154	96	93	-17.19	-3.12

Footnotes : ^v Net profit less bonuses paid to Board of Directors and employees

^{2/} Included provincial offices/ branches/small branches/mini branches/and sub-branches since FY 1998

ตารางที่ 3

จำนวนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.
ปีบัญชี 2541 - 2545

ปีบัญชี	เกษตรกรลูกค้า รายคน (ครัวเรือน)	สหกรณ์การเกษตรลูกค้า		กลุ่มเกษตรกรลูกค้า		รวม (ครัวเรือน)
		จำนวน สหกรณ์	จำนวนสมาชิก (ครัวเรือน)	จำนวน กลุ่ม	จำนวนสมาชิก (ครัวเรือน)	
2541	3,412,443	885	1,443,398	258	23,083	4,878,924
2542	3,502,051	894	1,483,058	258	21,562	5,006,671
2543	3,548,626	897	1,547,221	253	18,489	5,114,336
2544	3,637,739	969	1,567,601	234	13,709	5,219,049
2545	3,688,673	969	1,567,601	234	13,709	5,269,983
อัตราเพิ่ม/ลด เฉลี่ย 5 ปี (ร้อยละ)	1.96	2.65	2.23	-2.89	-13.88	1.98
อัตราเพิ่ม/ลด ปี 2545/ปี 2544 (ร้อยละ)	1.40	-	-	-	-	0.98

Table 3
Client Farmers and Farmer Institutions Served by BAAC,
Fiscal Years 1998 - 2002

Fiscal Year	BAAC clients farmer (households)	Agricultural cooperatives served		Farmer associations served		Grand Total (households)
		Number of cooperatives	Membership (households)	Number of associations	Membership (households)	
1998	3,412,443	885	1,443,398	258	23,083	4,878,924
1999	3,502,051	894	1,483,058	258	21,562	5,006,671
2000	3,548,626	897	1,547,221	253	18,489	5,114,336
2001	3,637,739	969	1,567,601	234	13,709	5,219,049
2002	3,688,673	969	1,567,601	234	13,709	5,269,983
Five-year average growth rate (%)	1.96	2.65	2.23	-2.89	-13.88	1.98
Increase/decrease FY 2000/2001 (%)	1.40	-	-	-	-	0.98

ตารางที่ 4

สถิติการดำเนินงานเงินกู้ของ ธ.ก.ส.
ปีบัญชี 2541 - 2545

ปีบัญชี	การให้เงินกู้แต่ละด้าน แยกตามปีบัญชี	ต้นเงินกู้ คงเป็นหนี้ เมื่อต้นปี (ล้านบาท)	จ่ายเงินกู้ ระหว่างปี (ล้านบาท)	รับชำระคืนเงินกู้ระหว่างปี		ต้นเงินกู้ คงเป็นหนี้ เมื่อสิ้นปี (ล้านบาท)
				จำนวนเงิน (ล้านบาท)	% รับชำระ ต่อต้นเงินถึง กำหนดชำระ	
2541	- เกษตรกร	177,545	107,468	92,190	74.67	192,823
	- สหกรณ์การเกษตร	15,758	19,919	19,323	-	16,354
	- กลุ่มเกษตรกร	172	51	50	-	173
	รวม	193,475	127,438	111,563	-	209,350
2542	- เกษตรกร	192,823	124,097	104,775	75.06	212,797
	- สหกรณ์การเกษตร	16,354	22,100	22,981	-	15,473
	- กลุ่มเกษตรกร	173	70	60	-	183
	รวม	209,350	146,267	127,816	-	228,453
2543	- เกษตรกร	212,797	130,365	110,203	78.22	237,990
	- สหกรณ์การเกษตร	15,473	23,859	23,279	-	16,053
	- กลุ่มเกษตรกร	183	120	137	-	166
	รวม	228,453	154,344	133,619	-	254,209
2544	- เกษตรกร	214,464 *	86,413	72,812	83.60	228,065
	- สหกรณ์การเกษตร	15,487 *	21,334	22,745	-	14,076
	- กลุ่มเกษตรกร	154 *	30	88	-	96
	รวม	230,105	107,777	95,645	-	242,237
2545	- เกษตรกร	228,065	93,614	79,964	80.79	241,715
	- สหกรณ์การเกษตร	14,076	26,974	26,880	-	14,170
	- กลุ่มเกษตรกร	96	34	37	-	93
	รวม	242,237	120,622	106,881	-	255,978
อัตราเพิ่ม/ลด เฉลี่ย 5 ปี (อัตราเพิ่ม/ลด ปี 2545/ปี 2544)						
หน่วย : ร้อยละ						
	- เกษตรกร	6.26 (6.34)	-6.18 (8.33)	-6.28 (9.82)		5.35 (5.99)
	- สหกรณ์การเกษตร	-2.76 (-9.11)	5.88 (26.44)	6.71 (18.19)		-3.74 (0.67)
	- กลุ่มเกษตรกร	-12.04 (-37.66)	-15.28 (13.33)	-2.17 (-57.95)		-17.19 (-3.13)
	รวม	5.59 (5.27)	-4.07 (11.92)	-3.68 (11.75)		4.71 (5.67)

หมายเหตุ : * ปรับปรุงบัญชีเนื่องจากบันทึกบัญชีแยกประเภทโดยไม่รวมหนี้เงินกู้ตามนโยบายรัฐ

Table 4
Summary of Lending Operations
Fiscal Years 1998 - 2002

Fiscal year	Loan category classified by fiscal year (THB million)	Principal outstanding at the beginning of the year (THB million)	Disbursement (THB million)	Repayment		Principal outstanding at the end of the year (THB million)
				amount repaid	% of repayment to principal matured	
1998	- Client farmers	177,545	107,468	92,190	74.67	192,823
	- Agricultural cooperatives	15,758	19,919	19,323	-	16,354
	- Farmer associations	172	51	50	-	173
	Total	193,475	127,438	111,563	-	209,350
1999	- Client farmers	192,823	124,097	104,775	75.06	212,797
	- Agricultural cooperatives	16,354	22,100	22,981	-	15,473
	- Farmer associations	173	70	60	-	183
	Total	209,350	146,267	127,816	-	228,453
2000	- Client farmers	212,797	130,365	110,203	78.22	237,990
	- Agricultural cooperative	15,473	23,859	23,279	-	16,053
	- Farmer associations	183	120	137	-	166
	Total	228,453	154,344	133,619	-	254,209
2001	- Client farmers	214,464 *	86,413	72,812	83.60	228,065
	- Agricultural cooperative	15,487 *	21,334	22,745	-	14,170
	- Farmer associations	154 *	30	88	-	96
	Total	230,135	107,777	95,645	-	242,237
2002	- Client farmers	228,065	93,614	79,964	80.79	241,715
	- Agricultural cooperatives	4,076	26,974	26,880	-	14,076
	- Farmer associations	96	34	37	-	93
	Total	242,237	120,622	106,881	-	255,978
Five-years average growth rate						
Increase/decrease						
FY 2001/2002 (%)						
	- Client farmers	6.26	-6.18	-6.28		5.35
		(6.34)	(8.33)	(9.82)		(5.99)
	- Agricultural cooperatives	-2.76	5.88	6.71		-3.74
		(-9.11)	(26.44)	(18.19)		(0.67)
	- Farmer associations	-12.04	-15.28	-2.17		-17.19
		(-37.66)	(13.33)	(-57.95)		(-3.13)
	Total	5.59	-4.07	-3.68		4.71
		(5.27)	(11.92)	(11.75)		(5.67)

Footnotes : * Accounts adjustment was due to recording of general ledger which did not include loans of Government Secured Loan Project

ตารางที่ 5

การดำเนินงานจ่ายเงินกู้ของ ธ.ก.ส. จำแนกรายภาค
ปีบัญชี 2541 - 2545

หน่วย : ล้านบาท

ภาค	2541	2542	2543	2544	2545
ภาคเหนือ	34,857	43,171	44,519	30,751	34,450
เกษตรกร	29,952	37,250	38,332	25,242	27,187
สหกรณ์การเกษตร	4,893	5,911	6,172	5,502	7,252
กลุ่มเกษตรกร	12	10	15	7	11
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	41,294	47,091	47,053	32,525	37,792
เกษตรกร	34,665	39,606	38,601	24,347	27,625
สหกรณ์การเกษตร	6,620	7,478	8,437	8,176	10,166
กลุ่มเกษตรกร	9	7	15	2	1
ภาคกลางและภาคตะวันออก	22,885	25,507	30,510	19,892	21,461
เกษตรกร	18,018	20,693	25,580	15,900	16,230
สหกรณ์การเกษตร	4,850	4,794	4,909	3,976	5,216
กลุ่มเกษตรกร	17	20	21	16	15
ภาคใต้และภาคตะวันตก	28,402	30,498	32,262	24,609	26,919
เกษตรกร	24,833	26,548	27,852	20,924	22,572
สหกรณ์การเกษตร	3,555	3,917	4,341	3,680	4,340
กลุ่มเกษตรกร	14	33	69	5	7
รวม	127,438	146,267	154,344	107,777	120,622

Table 5
 BAAC's Lending Operations Classified by Regions,
 Fiscal Years 1998 - 2002

Unit: THB million

Region	1998	1999	2000	2001	2002
North	34,857	43,171	44,519	30,751	34,450
Client farmers	29,952	37,250	38,332	25,242	27,187
Agricultural cooperatives	4,893	5,911	6,172	5,502	7,252
Farmer associations	12	10	15	7	11
Northeast	41,294	47,091	47,053	32,525	37,792
Client farmers	34,665	39,606	38,601	24,347	27,625
Agricultural cooperatives	6,620	7,478	8,437	8,176	10,166
Farmer associations	9	7	15	2	1
Center and East	22,885	25,507	30,510	19,892	21,461
Client farmers	18,018	20,693	25,580	15,900	16,230
Agricultural cooperatives	4,850	4,794	4,909	3,976	5,216
Farmer associations	17	20	21	16	15
South and West	28,402	30,498	32,262	24,609	26,919
Client farmers	24,833	26,548	27,852	20,924	22,572
Agricultural cooperatives	3,555	3,917	4,341	3,680	4,340
Farmer associations	14	33	69	5	7
Total	127,438	146,267	154,344	107,777	120,622

ตารางที่ 6

การดำเนินงานรับชำระหนี้เงินกู้ของ ธ.ก.ส. จำแนกรายภาค
ปีบัญชี 2541 - 2545

หน่วย : ล้านบาท

ภาค	2541	2542	2543	2544	2545
ภาคเหนือ	28,575	35,168	37,229	27,087	29,633
เกษตรกร	23,708	28,948	31,127	21,084	22,315
สหกรณ์การเกษตร	4,857	6,209	6,092	5,995	7,309
กลุ่มเกษตรกร	10	11	10	8	9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	35,627	40,910	41,531	29,136	32,562
เกษตรกร	29,786	33,680	33,741	20,832	22,915
สหกรณ์การเกษตร	5,833	7,220	7,780	8,295	9,645
กลุ่มเกษตรกร	8	10	10	9	2
ภาคกลางและภาคตะวันออก	21,278	23,859	25,931	18,852	20,190
เกษตรกร	16,210	18,389	21,076	14,351	14,868
สหกรณ์การเกษตร	5,048	5,448	4,835	4,480	5,301
กลุ่มเกษตรกร	20	22	20	21	21
ภาคใต้และภาคตะวันตก	26,083	27,879	28,928	20,570	24,496
เกษตรกร	22,486	23,758	24,259	16,545	19,866
สหกรณ์การเกษตร	3,585	4,104	4,572	3,975	4,625
กลุ่มเกษตรกร	12	17	97	50	5
รวม	111,563	127,816	133,619	95,645	106,881

Table 6
 Loan Repayments to BAAC Classified by Regions
 Fiscal Years 1998 - 2002

Unit: THB million

Region	1998	1999	2000	2001	2002
North	28,575	35,168	37,229	27,087	29,633
Client farmers	23,708	28,948	31,127	21,084	22,315
Agricultural cooperatives	4,857	6,209	6,092	5,995	7,309
Farmers association	10	11	10	8	9
Northeast	35,627	40,910	41,531	29,136	32,562
Client farmers	29,786	33,680	33,741	20,832	22,915
Agricultural cooperatives	5,833	7,220	7,780	8,259	9,645
Farmer associations	8	10	10	9	2
Center and East	21,278	23,859	25,931	18,852	20,190
Client farmers	16,210	18,389	21,076	14,351	14,868
Agricultural cooperatives	5,048	5,448	4,835	4,480	5,301
Farmer associations	20	22	20	21	21
South and West	26,083	27,879	28,928	20,570	24,496
Client farmers	22,486	23,758	24,259	16,545	19,866
Agricultural cooperatives	3,585	4,104	4,572	3,975	4,625
Farmer associations	12	17	97	50	5
Total	111,563	127,816	133,619	95,645	106,881

ตารางที่ 7

การจ่ายเงินกู้ด้านเกษตรกรรมรายคนจำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์
ปีบัญชี 2543 - 2545

ประเภทผลิตภัณฑ์	2543		2544		2545	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ก. การผลิตพืช						
1. ข้าว	34,198	31.45	25,668	31.56	25,631	30.32
2. มันสำปะหลัง	4,130	3.80	2,812	3.46	3,239	3.83
3. ข้าวโพด	6,366	5.85	4,994	6.14	5,213	6.17
4. อ้อย	6,860	6.31	5,511	6.78	6,139	7.26
5. สับปะรด	1,606	1.48	1,288	1.58	1,433	1.70
6. ยาสูบ	677	0.62	461	0.57	512	0.61
7. ถั่วเหลือง	427	0.39	202	0.25	183	0.22
8. ถั่วอื่นๆ	302	0.28	149	0.18	149	0.18
9. ปอ	70	0.07	28	0.03	27	0.03
10. ฝ้าย	59	0.06	43	0.05	22	0.02
11. กระเทียม	1,132	1.04	617	0.76	581	0.69
12. หอม	922	0.85	609	0.75	612	0.72
13. หม่อนไหม	146	0.13	81	0.10	45	0.05
14. ไม้ดอก	363	0.33	278	0.34	325	0.38
15. พืชผักและพืชไร่อื่นๆ	3,373	3.10	2,334	2.87	2,374	2.81
16. ยางพารา	4,725	4.35	3,382	4.16	3,633	4.30
17. ปาล์มน้ำมัน	760	0.70	625	0.77	848	1.00
18. กาแฟ	827	0.76	595	0.73	595	0.70
19. ทุเรียน	1,402	1.29	1,211	1.49	1,318	1.56
20. ส้ม	708	0.65	743	0.92	867	1.03
21. เงาะ	633	0.58	547	0.67	541	0.64
22. มะพร้าว	334	0.31	197	0.24	181	0.21
23. ไม้ยืนต้นและไม้ผลอื่น	6,594	6.06	4,816	5.92	5,083	3.01
24. ไร่นาสวนผสม	241	0.22	160	0.20	161	0.19
รวม ก.	76,855	70.68	57,351	70.52	59,712	70.63

Table 7
Lending Operations with Client Farmers Classified by Production,
Fiscal Years 2000 - 2002

Production	2000		2001		2002	
	THB million	%	THB million	%	THB million	%
A. Crop						
1. Rice	34,198	31.45	25,668	31.56	25,631	30.32
2. Cassava	4,130	3.80	2,812	3.46	3,239	3.83
3. Maize	6,366	5.85	4,994	6.14	5,213	6.17
4. Sugarcane	6,860	6.31	5,511	6.78	6,139	7.26
5. Pineapples	1,606	1.48	1,288	1.58	1,433	1.70
6. Tobacco	677	0.62	461	0.57	512	0.61
7. Soybean	427	0.39	202	0.25	183	0.22
8. Legumes	302	0.28	149	0.18	149	0.18
9. Kenaf/Jute	70	0.07	28	0.03	27	0.03
10. Cotton	59	0.06	43	0.05	22	0.02
11. Garlic	1,132	1.04	617	0.76	581	0.69
12. Onions	922	0.85	609	0.75	612	0.72
13. Sericulture	146	0.13	81	0.10	45	0.05
14. Flowers	363	0.33	278	0.34	325	0.38
15. Vegetable and field crops	3,373	3.10	2,334	2.87	2,374	2.81
16. Para rubber	4,725	4.35	3,382	4.16	3,633	4.30
17. Oil palm	760	0.70	625	0.77	848	1.00
18. Coffee	827	0.76	595	0.73	595	0.70
19. Durians	1,402	1.29	1,211	1.49	1,318	1.56
20. Oranges	708	0.65	743	0.92	867	1.03
21. Rambutans	633	0.58	547	0.67	541	0.64
22. Coconuts	334	0.31	197	0.24	181	0.21
23. Perennial and fruit trees	6,594	6.06	4,816	5.92	5,083	3.01
24. Integrated farming	241	0.22	160	0.20	161	0.19
Total A.	76,855	70.68	57,351	70.52	59,712	70.63

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การจ่ายเงินกู้ด้านเกษตรกรรมรายคนจำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์
ปีบัญชี 2543 - 2545

ประเภทผลิตภัณฑ์	2543		2544		2545	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ข. การผลิตสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์						
1. สุกร	3,864	3.55	2,834	3.48	3,040	3.59
2. โคเนื้อ	10,340	9.51	7,892	9.70	9,430	11.15
3. โค กระบือ	2,132	1.96	1,201	1.48	1,268	1.50
4. สัตว์ปีก และไข่	1,685	1.55	1,403	1.73	1,400	1.66
5. โคนม	378	0.35	397	0.49	471	0.56
6. ปศุสัตว์อื่นๆ	672	0.62	229	0.28	177	0.21
รวม ข.	19,071	17.54	13,956	17.16	15,786	18.67
ค. การเลี้ยงสัตว์น้ำและจับสัตว์น้ำ						
1. ปลา	2,994	2.75	2,505	3.08	2,665	3.15
2. จับสัตว์น้ำ	42	0.04	65	0.08	80	0.10
3. กุ้ง	4,899	4.51	4,916	6.05	4,626	5.47
4. สัตว์น้ำอื่นๆ	612	0.56	458	0.56	428	0.51
รวม ค.	8,547	7.86	7,944	9.77	7,799	9.23
ง. อื่นๆ						
1. เกลือ	109	0.10	40	0.05	43	0.05
2. การผลิตอย่างอื่น	3,767	3.47	357	0.44	108	0.13
3. เกี่ยวเนื่องการเกษตร	382	0.35	1,675	2.06	1,091	1.29
รวม ง.	4,258	3.92	2,072	2.55	1,242	1.47
รวมทั้งสิ้น (ก+ข+ค+ง)	108,731 ^{1/}	100.00	81,323 ^{2/}	100.00	84,539 ^{3/}	100.00

หมายเหตุ : ^{1/} ไม่รวมเงินกู้ระหว่างรอการขายผลผลิตซึ่งมีจำนวน 21,634 ล้านบาท

^{2/} ไม่รวมเงินกู้นอกภาคการเกษตรซึ่งมีจำนวน 5,090 ล้านบาท

^{3/} ไม่รวมเงินกู้นอกภาคการเกษตรซึ่งมีจำนวน 9,075 ล้านบาท

Table 7 (Cont.)Lending Operations with Client Farmers Classified by Production,
Fiscal Years 2000 - 2002

Production	2000		2001		2002	
	THB million	%	THB million	%	THB million	%
B. Livestock and Poultry						
1. Pig farms	3,864	3.55	2,834	3.48	3,040	3.59
2. Beef cattle	10,340	9.51	7,892	9.70	9,430	11.15
3. Cattle and buffalo	2,132	1.96	1,201	1.48	1,268	1.50
4. Poultry and eggs	1,685	1.55	1,403	1.73	1,400	1.66
5. Dairy cows	378	0.35	397	0.49	471	0.56
6. Other livestock	672	0.62	229	0.28	177	0.21
Total B.	19,071	17.54	13,956	17.16	15,786	18.67
C. Fishery						
1. Fish culture	2,994	2.75	2,505	3.08	2,665	3.15
2. Fishing	42	0.04	65	0.08	80	0.10
3. Shrimp culture	4,899	4.51	4,916	6.05	4,626	5.47
4. Other (Shellfish, etc.)	612	0.56	458	0.56	428	0.51
Total C	8,547	7.86	7,944	9.77	7,799	9.23
D. Other Production						
1. Salt	109	0.10	40	0.05	43	0.05
2. Others	3,767	3.47	357	0.44	108	0.13
3. Agriculture -related	382	0.35	1,675	2.06	1,091	1.29
Total D	4,258	3.92	2,072	2.55	1,242	1.47
Total (A+B+C+D)	108,731 ^{1/}	100.00	81,323 ^{2/}	100.00	84,539 ^{3/}	100.00

Footnotes : ^{1/} Excluded loans for postponement of sale of produce worth THB 21,634 million^{2/} Excluded loans not related to agriculture worth THB 5,090 million^{3/} Excluded loans not related to agriculture worth THB 9,075 million

ตารางที่ 8

อัตราดอกเบี้ยและวงเงินกู้ขั้นสูงสุดสำหรับเงินกู้ด้านเกษตรกร

ชั้นลูกค้า	สัญลักษณ์	ลักษณะลูกค้า	โครงสร้าง อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย (%) ณ 31 มี.ค. 46	วงเงินกู้ขั้นสูงสุดในอำนาจ อนุมัติของผู้จัดการ
ลูกค้าชั้นเยี่ยม	AAA	ลูกค้าที่มีประวัติการชำระหนี้ได้ครบถ้วนถูกต้องตามกำหนด ไม่มีหนี้ค้างชำระติดต่อกัน 3 ปี นับย้อนหลังจากปีปัจจุบัน	MLR	7.50	ไม่เกิน 15 ล้านบาท ต่อราย
ลูกค้าชั้นดีมาก	AA	ลูกค้าที่มีประวัติการชำระหนี้ได้ครบถ้วนถูกต้องตามกำหนด ไม่มีหนี้ค้างชำระติดต่อกัน 2 ปี นับย้อนหลังจากปีปัจจุบัน	MLR+1	8.50	
ลูกค้าชั้นดี	A	ลูกค้าที่มีประวัติการชำระหนี้ได้ครบถ้วนถูกต้องตามกำหนด ไม่มีหนี้ค้างชำระในปีบัญชีที่ผ่านมา	MLR+2	9.50	
ลูกค้าชั้นทั่วไป	B	ลูกค้าที่มีหนี้ปกติโอนเป็นหนี้ค้างชำระหรือมีหนี้ค้างชำระในปีบัญชีที่ผ่านมาหรือเป็นลูกค้าที่ธนาคารรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าใหม่ระหว่างปี	MLR+3	10.50	

- หมายเหตุ 1. กรณีที่เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดและมีเหตุอันสมควรผ่อนผัน ธนาคารจะเรียกดอกเบี้ยในอัตรา ดังนี้
- 1.1 กรณีชำระไม่ได้ เนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติหรือภัยอย่างอื่นอย่างร้ายแรง ธนาคารจะไม่เรียกดอกเบี้ยเพิ่ม (เรียกอัตราดอกเบี้ยตามชั้นลูกค้า)
 - 1.2 กรณีชำระไม่ได้ เนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติหรือภัยอย่างอื่นแต่ไม่ร้ายแรง ธนาคารจะเรียกดอกเบี้ยของเงินที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดเพิ่มอีกร้อยละ 1 ต่อปี จากอัตราดอกเบี้ยตามชั้นลูกค้า
 2. กรณีที่เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดและไม่มีเหตุอันสมควรผ่อนผัน ธนาคารจะเรียกดอกเบี้ยของเงินที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดเพิ่มอีกร้อยละ 3 ต่อปี จากอัตราดอกเบี้ยตามชั้นลูกค้า
 3. อัตราดอกเบี้ย MLR ในช่วง 1 เม.ย. 45 - 30 พ.ย. 45 เท่ากับร้อยละ 8 และ 1 ธ.ค. 45 - 31 มี.ค. 46 เท่ากับร้อยละ 7.5

Table 8
Interest Rate Structure for Loans to Client Farmers

Classification of clients	Symbol	Record of loan repayment	Interest rate structure	Interest rate (%) at 31 March 2003	Maximum loanable amount approved by president
Prime	AAA	A record of making loan repayments on time and in full for three consecutive years	MLR	7.50	Not exceeding THB 15 million per borrower
Very Good	AA	A record of making loan repayments on time and in full for two consecutive years	MLR + 1	8.50	
Good	A	A record of making loan repayments on time and in full in the previous fiscal year.	MLR + 2	9.50	
General	B	A record of transferring a normal to an overdue loan; or having an overdue loan in the previous fiscal year; or a new client registered during the fiscal year	MLR + 3	10.50	

- Footnotes: 1. In case a farmer cannot make loan repayment on the due date with a reasonable cause by which the repayment deadline should be postponed, the bank's interest rate shall be as follows : In cases of severe calamities or catastrophes or other disasters, no interest shall be added (interest rate of the client's classification shall be applied) : In cases of non - severe natural calamities or catastrophe or disasters, another one hundred basis points shall be added to the interest charged for loan principals unpaid on the due date.
2. In cases where a farmer cannot make a loan payment on the due date without a reasonable cause for postponement, 300 basis points shall be added to the interest charged on the unpaid loan principal.
3. During 1 April 2002 - 30 November 2002 the MLR was 8.00 percent and during 1 December 2002 - 31 March 2003 was 7.5 percent.

ตารางที่ 9

อัตราดอกเบี้ยและวงเงินกู้ขั้นสูงสุดสำหรับเงินกู้ด้านสถาบันเกษตรกร

ระดับ	ลักษณะของสถาบันเกษตรกร	โครงสร้าง อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย (%) ณ 31 มี.ค. 46	วงเงินกู้ขั้นสูงสุดในอำนาจ อนุมัติของผู้จัดการ
ระดับ 1	สถาบันเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ชั้น 1	MLR - 1 - 1	5.50	1 ล้านบาทถึง 15 ล้านบาท แล้วแต่ประเภทของเงินกู้
ระดับ 2	สถาบันเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ชั้น 2	MLR - 1 - 0.50	6.00	และ/หรือ 4 เท่าถึง 12 เท่า แห่งทุนของตนเอง แล้วแต่ ประเภทของเงินกู้
ระดับ 3	สถาบันเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ชั้น 3	MLR - 1	6.50	
ระดับ 4	สถาบันเกษตรกรที่ขอกู้ใหม่	MLR - 0.50	7.00	
ระดับ 5	สถาบันเกษตรกรที่มีเหตุผิดปกติ	MLR	7.50	

- หมายเหตุ : 1. กรณีที่สถาบันเกษตรกรที่มีหนี้ค้างชำระ แต่มีเหตุผลจำเป็นสมควรได้รับการผ่อนผันให้เรียกดอกเบี้ยในอัตรา MLR+1
 2. กรณีที่สถาบันเกษตรกรที่มีหนี้ค้างชำระ แต่ไม่มีเหตุผลจำเป็นอันสมควรให้เรียกดอกเบี้ยในอัตรา MLR+3
 3. อัตราดอกเบี้ย MLR ในช่วง 1 เม.ย. 45 - 30 พ.ย. 45 เท่ากับร้อยละ 8 และ 1 ธ.ค. 45 - 31 มี.ค. 46 เท่ากับร้อยละ 7.5

Table 9
Interest Rate Structure for Loans to Farmer Institutions

Level	Farmer Institution	Interest rate structure	Interest rate (%) at 31 March 2003	Amount approved by president
Level 1	Class 1 debtor	MLR - 1 - 1	5.50	THB 1 - 15 million
Level 2	Class 2 debtor	MLR - 1 - 0.50	6.00	according to type of loan and/or 4 - 12 times amount of own capital
Level 3	Class 3 debtor	MLR - 1	6.50	according to type of loan
Level 4	New borrower	MLR - 0.50	7.00	
Level 5	Farmer institution with unusual cause	MLR	7.50	

- Footnotes :
1. In cases where a farmer institution has an overdue loan with a reasonable cause by which the repayment deadline should be postponed, the interest rate shall be MLR + 1
 2. In cases where a farmer institution has an overdue loan without a reasonable cause by which the repayment deadline should be postponed, the interest rate shall be MLR + 3
 3. During 1 April 2002 - 30 November 2002 the MLR was eight percent and during 1 December 2002 - 31 March 2003, was 7.5 percent

ตารางที่ 10

โครงการสินเชื่อตามนโยบายรัฐบาล

โครงการ	ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการถึง 31 มีนาคม 2546									
	ปี ดำเนินงาน	เป้าหมาย วงเงินกู้ (ล้านบาท)	เลขตรกร ใน โครงการ (ราย)	ต้นทุนกู้ คงเป็นหนี้ ยกมา (ล้านบาท)	จ่ายเงินกู้ ระหว่างปี (ล้านบาท)	จ่ายเงินกู้ สะสม (ล้านบาท)	รับชำระหนี้ ระหว่างปี (ล้านบาท)	ต้นทุนกู้รับ ชำระหนี้ สะสม (ล้านบาท)	ต้นทุนกู้ คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	อัตราการ รับชำระหนี้ ภายในปี (%)
1. โครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร ปี 2535/36	2535	3,948.30	107,526	1,473.60	0.07	3,684.96	85.85	2,297.14	1,387.81	5.83
2. โครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร ปี 2537	2537	1,600.00	42,644	498.50	0.08	1,346.70	51.77	899.89	446.80	10.38
3. โครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร ปี 2538	2538	2,498.00	21,523	726.40	0.05	1,665.31	92.48	1,031.34	633.97	12.73
4. โครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร ปี 2539	2539	1,080.34	25,744	296.82	-	656.46	47.70	407.34	249.12	16.07
5. โครงการแผนปรับโครงสร้างและระบบ การผลิตการเกษตร ปี 2537	2537	5,251.00	72,422	2,234.11	0.26	3,504.91	202.01	1,472.55	2,032.36	9.04
6. โครงการแผนปรับโครงสร้างและระบบ การผลิตการเกษตร ปี 2538	2538	7,273.01	53,858	3,202.83	0.48	4,225.35	240.83	1,262.87	2,962.48	7.52
7. โครงการแผนปรับโครงสร้างและระบบ การผลิตการเกษตร ปี 2539	2539	2,924.36	21,736	1,687.19	0.51	2,025.99	121.19	459.48	1,566.51	7.18
8. โครงการแผนปรับโครงสร้างและระบบ การผลิตการเกษตร ปี 2540	2540	186.38	836	130.86	0.15	187.05	13.84	69.88	117.17	10.56
9. โครงการนำร่องเพื่อลดพื้นที่การปลูก มันสำปะหลังโดยการเลี้ยงโคเนื้อ	2536	36.00	400	30.84	0.06	35.24	1.02	5.36	29.88	3.30
10. โครงการนำร่องเพื่อลดพื้นที่การปลูก มันสำปะหลังโดยการปลูกไม้ยืนต้น	2536	15.00	135	3.05	-	4.50	0.15	1.60	2.90	4.94
11. โครงการปรับระบบการเกษตรในเขต ชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา	2536	29.00	514	10.89	-	25.28	1.47	15.86	9.42	13.51
12. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำระดับไร่นา	2536	20.27	1,805	0.37 *	-	8.59	0.06	8.28	0.31	16.88

หมายเหตุ * ปรับปรุงบัญชีโครงการสินเชื่อตามนโยบายรัฐบาล

Table 10
Credit Services Implemented in Response to Government Policy

Project	Performance from start up to 31 March 2003									
	Beginning year of operation	Loan amount target	No. of farmers enrolled in project	Principal outstanding brought forward	Loan disbursements during year	Accumulated loan disbursements	Loan repayment during year	Accumulated loan repayment	Principal outstanding	Repayment rate of the year
		(THB million)		(THB million)	(THB million)	(THB million)	(THB million)	(THB million)	(THB million)	(%)
1. Agricultural Rehabilitation Plan, year 1992/1993	1992	3,948.30	107,526	1,473.60	0.07	3,684.96	85.85	2,297.14	1,387.81	5.83
2. Agricultural Rehabilitation Plan, year 1994	1994	1,600.00	42,644	498.50	0.08	1,346.70	51.77	899.89	446.80	10.38
3. Agricultural Rehabilitation Plan, year 1995	1995	2,498.00	21,523	726.40	0.05	1,665.31	92.48	1,031.34	633.97	12.73
4. Agricultural Rehabilitation Plan, year 1996	1996	1,080.34	25,744	296.82	-	656.46	47.70	407.34	249.12	16.07
5. Agricultural Restructuring Plan, year 1994	1994	5,251.00	72,422	2,234.11	0.26	3,504.91	202.01	1,472.55	2,032.36	9.04
6. Agricultural Restructuring Plan, year 1995	1995	7,273.01	53,858	3,202.83	0.48	4,225.35	240.83	1,262.87	2,962.48	7.52
7. Agricultural Restructuring Plan, year 1996	1996	2,924.36	21,736	1,687.19	0.51	2,025.99	121.19	459.48	1,566.51	7.18
8. Agricultural Restructuring Plan, year 1997	1997	186.38	836	130.86	0.15	187.05	13.84	69.88	117.17	10.56
9. Substitution of Beef Cow Production for Cassava Pilot Project	1993	36.00	400	30.84	0.06	35.24	1.02	5.36	29.88	3.30
10. Substitution of Perennial Tree Production For Cassava Pilot Project	1993	15.00	135	3.05	-	4.50	0.15	1.60	2.90	4.94
11. Chao Phraya Basin Agricultural Restructuring Project	1993	29.00	514	10.89	-	25.28	1.47	15.86	9.42	13.51
12. Field Level Water Source Development Project	1993	20.27	1,805	0.37 *	-	8.59	0.06	8.28	0.31	16.88
13. Loans for Postponement of sale of Produce Project	1987 - 2001	xxx	2,327,535	16,485.77	33,110.24	125,750.71	39,320.25	115,474.93	10,275.76	79.28
14. Paddy Threshing and Harvesting Machine Project	1998	400.00	45	13.04	-	46.98	9.82	43.76	3.22	75.28
15. Revolving Fund for government Teachers' Problem Solving Project	1998	600.00	7,399	683.55	332.14	1,295.85	168.99	449.15	846.7	16.64

Footnote * Account adjustment for credit project implemented in response to government policy

ตารางที่ 10 (ต่อ)

โครงการสินเชื่อตามนโยบายรัฐบาล

โครงการ	ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการถึง 31 มีนาคม 2546									
	ปี ดำเนินงาน	เป้าหมาย วงเงินกู้ (ล้านบาท)	เลขตรกร ใน โครงการ (ราย)	ต้นทุนกู้ คงเป็นหนี้ ยกมา (ล้านบาท)	จ่ายเงินกู้ ระหว่างปี (ล้านบาท)	จ่ายเงินกู้ สะสม (ล้านบาท)	รับชำระหนี้ ระหว่างปี (ล้านบาท)	ต้นทุนกู้รับ ชำระหนี้ สะสม (ล้านบาท)	ต้นทุนกู้ คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	อัตราการ รับชำระหนี้ ภายในปี (%)
13. โครงการจ่ายเงินกู้เพื่อรอการขายผลิตผล	2530-44	xxx	2,327,535	16,485.77	33,110.24	125,750.71	39,320.25	115,474.93	10,275.76	79.28
14. โครงการเครื่องเกี่ยวนาข้าว	2541	400.00	45	13.04	-	46.98	9.82	43.76	3.22	75.28
15. โครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไข ปัญหาหนี้สินข้าราชการครู	2541	600.00	7,399	683.55	332.14	1,295.85	168.99	449.15	846.70	16.64
16. โครงการจูงใจเกษตรกรให้ชะลอ การขุดหัวมันสำปะหลัง	2543	3,276.00	10,748	71.14	-	467.67	6.10	402.63	65.04	8.57
17. โครงการแก้ไขปัญหานี้สินนอกระบบ จ.16 นโยบายรัฐ ระยะ 1	2537	1,620.00	8,084	710.55	-	1,333.95	71.21	694.61	639.33	10.02
18. โครงการแก้ไขปัญหานี้สินนอกระบบ จ.16 นโยบายรัฐ ระยะ 2	2537	1,000.00	243	24.47	-	31.65	2.30	9.48	22.18	9.38
19. โครงการแก้ไขปัญหานี้สินนอกระบบ สำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2528	2528	xxx	863	17.35	0.03	27.03	2.25	11.90	15.12	12.97
20. โครงการแก้ไขปัญหานี้สินนอกระบบ สำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2533	2533	xxx	883	43.92	0.19	94.69	4.21	54.79	39.91	9.54
21. โครงการแก้ไขปัญหานี้สินนอกระบบ สำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2536	2536	xxx	13,564	1,280.43	71.48	1,678.62	99.20	425.91	1,252.71	7.34
22. โครงการจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเกษตรกร	2535-41	xxx	xxx	3.22	-	3,131.69	0.94	3,129.41	2.28	29.14
23. โครงการกองทุนที่ดิน	2544	xxx	3,377	1,347.87	23.86	1,474.39	3.62	106.28	1,368.11	0.26
รวม	xxx	31,757.66	2,721,884	30,976.40	33,539.60	152,703.57	40,547.26	128,734.44	23,969.09	62.85

Table 10 (Cont.)
Credit Services Implemented in Response to Government Policy

Project	Performance from start up to 31 March 2003									
	Beginning year of operation	Loan amount target (THB million)	No. of farmers enrolled in project	Principal outstanding brought forward (THB million)	Loan disbursements during year (THB million)	Accumulated loan disbursements (THB million)	Loan repayment during year (THB million)	Accumulated loan repayment (THB million)	Principal outstanding (THB million)	Repayment rate of the year (%)
16. Farmer Persuasion for Cassava Root Production Slowdown Project	2000	3,276.00	10,748	71.14	-	467.67	6.10	402.63	65.04	8.57
17. Informal Loan Problem Solving Project under BAAC's Regulation No. 16 and Government's Policy Phase 1	1994	1,620.00	8,084	710.55	-	1,333.95	71.21	694.61	639.33	10.02
18. Informal Loan Problem under BAAC's Regulation No. 16 and Government's Policy Phase 2	1994	1,000.00	243	24.47	-	31.65	2.30	9.48	22.18	9.38
19. Informal Loan Problem Solving Project of the Office of the Prime Minister, year 1985	1985	xxx	863	17.35	0.03	27.03	2.25	11.90	15.12	12.97
20. Informal Loan Problem Solving Project of the Office of the Prime Minister, year 1990	1990	xxx	883	43.92	0.19	94.69	4.21	54.79	39.91	9.54
21. Informal Loan Problem Solving Project of the Office of the Prime Minister, year 1993	1993	xxx	13,564	1,280.43	71.48	1,678.62	99.20	425.91	1,252.71	7.34
22. Fertilizer Providing Assistance for Farmer Project	1992 - 8	xxx	xxx	3.22	-	3,131.69	0.94	3,129.41	2.28	29.14
23. Land Fund Project	2001	xxx	3,377	1,347.87	23.86	1,474.39	3.62	106.28	1,368.11	0.26
Total	xxx	31,757.66	2,721,884	30,976.40	33,539.60	152,703.57	40,547.26	128,734.44	23,969.09	62.85

ตารางที่ 11

โครงการพิเศษของ ธ.ก.ส. ณ สิ้นปีบัญชี 2545

โครงการ	จำนวน (โครงการ)	ผลการดำเนินงาน ณ สิ้นปีบัญชี 2545					
		เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ไร่/ตัว)	จ่ายเงินกู้ (ล้านบาท)	ต้นเงินกู้ ได้รับชำระสะสม (ล้านบาท)	ต้นเงินกู้ คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	อัตราการรับชำระ หนี้ระหว่างปี (ร้อยละ)
1. โครงการที่ดำเนินการ ก่อนปีบัญชี 2545 และ เกษตรกรในโครงการ ยังชำระหนี้ไม่เสร็จสิ้น	166	78,058	735,804 ไร่ 196,441 ตัว	3,708.52	3,104.27	604.24	40.73
2. โครงการที่ดำเนินการ ปรับปรุงหนี้	(27)	(17,664)	xxx	1,090.93	628.03	462.91	2.20
3. โครงการที่เริ่มดำเนินการ ในปีบัญชี 2545	2	55,752	45 จังหวัด	5,343.41	5,343.41	xxx	100.00
รวม	168	133,810	735,804 ไร่ 196,441 ตัว 45 จังหวัด	10,142.86	9,075.71	1,067.15	86.48

หมายเหตุ : ข้อมูลจาก CIS 31 มีนาคม 2546

: อัตราการชำระหนี้ระหว่างปีรวมค่อนข้างสูงมาก เนื่องจากการชำระหนี้ตามข้อ 3 เพิ่มจำนวน

: () หมายถึง จำนวน โครงการ และเกษตรกรรวมอยู่ในข้อ 1 แล้ว

Table 11

BAAC's Special Projects as at the end of the Fiscal Year 2002

Special projects	No. of projects	No. of farmers	Performance as at the end of the fiscal year 2002				
			Volume of work (rai/livestock)	Loan disbursements (THB million)	Accumulated principal repayment (THB million)	Principal outstanding (THB million)	Repayment rate during the year (%)
1. Projects that began before FY 2002 with loans outstanding	166	78,058	735,804 rai 196,441 livestock	3,708.52	3,104.27	604.24	40.73
2. Loan restructuring projects	(27)	(17,664)	xxx	1,090.93	628.03	462.91	2.20
3. Project that began in FY 2002	2	55,752	45 provinces	5,343.41	5,343.41	xxx	100.00
Total	168	133,810	735,804 rai 196,441 livestock 45 provinces	10,142.86	9,075.71	1,067.15	86.48

Footnotes : Data from CIS 31 March 2003

A rather high rate of loan repayments during the year was due to repayment in full of the loans under No. 3 above;

() denoted the number, projects and farmers included in No. 1 above.

ตารางที่ 12

อัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินกู้ด้านเกษตรกรรมรายคนค้ำชำระ จำแนกตามอายุหนี้
เปรียบเทียบ ณ วันสิ้นปีบัญชี 2543 - 2545

อายุหนี้ค้ำ (ปี)	จำนวนเงิน ที่ค้าง ณ วันสิ้นปีบัญชี 2543 (ล้านบาท)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ของปีบัญชี 2544 จากปีบัญชี 2543 (ร้อยละ)	จำนวนเงิน ที่ค้าง ณ วันสิ้นปีบัญชี 2544 (ล้านบาท)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ของปีบัญชี 2545 จากปีบัญชี 2544 (ร้อยละ)	จำนวนเงิน ที่ค้าง ณ วันสิ้นปีบัญชี 2545 (ล้านบาท)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ของปีบัญชี 2545 จากปีบัญชี 2543 เฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
1	11,360	-73.47	8,785	-52.59	8,366	-
2	7,165	-69.38	3,014	-38.79	4,165	-
3	6,438	-66.34	2,194	-35.78	1,845	-59.70
4	4,327	-76.21	2,167	-30.78	1,409	-55.65
5	1,711	-69.02	1,419	-27.06	1,500	-51.73
6	802	-71.32	530	-26.98	1,035	-51.09
7	383	-74.67	230	-24.78	387	-52.44
8	168	-72.02	97	-29.90	173	-53.56
9	97	-	47	-24.18	68	-57.86
10 ปีขึ้นไป	233	-86.67	44	-	69	-62.78
รวม	32,684 *	-43.31	18,527 **	2.64	19,017 **	-23.72
หนี้ค้างคงเหลือ จากปีบัญชี 2543	21,324	-68.45	6,728	-3.60	6,486	-44.85
หนี้ค้างคงเหลือ จากปีบัญชี 2544	32,684	-70.19	9,742	9.33	10,651	

หมายเหตุ * ไม่รวมหนี้เงินกู้ตามโครงการแทนส่วนงานราชการ 1,740 ล้านบาท

** ไม่รวมหนี้เงินกู้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ สำหรับปีบัญชี 2544 จำนวน 13,392 ล้านบาท และปีบัญชี 2545 จำนวน 12,960 ล้านบาท

Table 12

Loans (all categories) to Individual Farmers in Arrears Classified According to Duration as at the End of the Fiscal Year 2000 - 2002

Number of years in arrears	Amount in arrears as of 31 March 2000 (THB million)	Rate of change FY 2000 - FY 2001 (%)	Amount in arrears as of 31 March 2001 (THB million)	Rate of change FY 2001 - FY 2002 (%)	Amount in arrears as of 31 March 2002 (THB million)	Rate of change FY 2000 - FY 2002 (annual compound average) %
1	11,360	-73.47	8,785	-52.59	8,366	-
2	7,165	-69.38	3,014	-38.79	4,165	-
3	6,438	-66.34	2,194	-35.78	1,845	-59.70
4	4,327	-76.21	2,167	-30.78	1,409	-55.65
5	1,711	-69.02	1,419	-27.06	1,500	-51.73
6	802	-71.32	530	-26.98	1,035	-51.09
7	383	-74.67	230	-24.78	387	-52.44
8	168	-72.02	97	-29.90	173	-53.56
9	97		47	-24.18	68	-57.86
10 and over	233	-86.67	44		69	-62.78
Total	32,684 *	-43.31	18,527 **	2.64	19,017 **	-23.72
Arrears outstanding from FY 2000	21,324	-68.45	6,728	-3.60	6,486	-44.85
Arrears outstanding from FY 2001	32,684	-70.19	9,742	9.33	10,651	-

Footnotes : * Not including THB 1,740 million of loans on behalf of government agencies

** Not including loans on Debt Suspension and Debt Burden Reduction for Small - Scale Farmers Project, worth THB 13,392 and 12,960 million in fiscal years 2001 and 2002, respectively

ตารางที่ 13

ทุนดำเนินงานและอัตราส่วนของทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส.
ณ วันสิ้นปีบัญชี 2541 - 2545

หน่วย : ล้านบาท

แหล่งที่มา	2541		2542		2543		2544		2545		อัตราการ เพิ่ม/ลด เฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. ส่วนของผู้ถือหุ้น	17,712	6.68	20,555	7.43	22,468	7.27	25,024	7.31	27,691	7.79	11.82
2. เงินฝาก	165,007	62.20	180,563	65.26	214,742	69.51	262,423	76.63	283,685	79.85	14.51
3. เงินฝากธนาคารพาณิชย์	45	0.02	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เงินกู้	41,657	15.70	41,783	15.10	41,183	13.33	35,828	10.46	27,997	7.88	-9.46
5. เงินกู้ธนาคารแห่งประเทศไทย	1,000	0.38	1,000	0.36	-	-	-	-	-	-	-
6. พันธบัตรเงินกู้	24,500	9.23	17,500	6.33	12,000	3.89	4,000	1.18	-	-	-
7. อื่นๆ	15,369	5.79	15,279	5.52	18,537	6.00	15,145	4.42	15,910	4.48	-0.87
รวม	265,290	100.00	276,680	100.00	308,930	100.00	342,420	100.00	355,283	100.00	7.58

ตารางที่ 14

ส่วนของผู้ถือหุ้นของ ธ.ก.ส.
ณ วันสิ้นปีบัญชี 2541 - 2545

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	2541		2542		2543		2544		2545		อัตราการ เพิ่ม/ลด เฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. ทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว											
1.1 หุ้นสามัญ	11,172	63.08	22,761	110.73	25,436	113.21	25,692	102.67	26,006	93.91	23.52
- กระทรวงการคลังถือหุ้น	11,149	62.95	22,733	110.60	25,403	113.06	25,657	102.53	25,965	93.77	23.53
- สหกรณ์และเอกชนถือหุ้น	23	0.13	28	0.13	33	0.15	35	0.14	41	0.14	15.73
1.2 หุ้นบุริมสิทธิ	-	-	7	0.03	8	0.03	8	0.03	8	0.03	7.82
- พนักงานและบุคคลภายนอก	-	-	7	0.03	8	0.03	8	0.03	8	0.03	7.82
2. กำไรสะสม ^{1/}	3,430	19.36	3,635	17.68	4,000	17.80	4,299	17.18	4,650	16.79	7.9
3. ส่วนเกินทุน ^{2/}	11,064	62.47	1,070	5.21	1,035	4.61	1,033	4.13	1,032	3.73	-44.74
4. ผลกำไร/ขาดทุน จากการ ปรับลดเงินตราการตัดบัญชี	-7,954	-44.91	-6,918	-33.65	-8,011	-35.65	-6,008	-24.01	-4,005	-14.46	-15.76
รวม	17,712	100.00	20,555	100.00	22,468	100.00	25,024	100.00	27,691	100.00	11.82

หมายเหตุ : ^{1/} รวมกำไรสุทธิประจำปี เงินสำรองตามกฎหมาย

^{2/} รวมส่วนเกินทุนจากการบริจาค ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากสหภาพยุโรปและอื่น ๆ จำนวน 998 ล้านบาท และเงินเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลังจำนวน 34 ล้านบาท

Table 13

BAAC's Operating Fund Classified by Source, as at the end of Fiscal Years 1998 - 2002

Unit: THB million

Source	1998		1999		2000		2001		2002		Average Growth Rate %
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	
1. Shareholders' equity	17,712	6.68	20,555	7.43	22,468	7.27	25,024	7.31	27,691	7.79	11.82
2. Deposits	165,007	62.20	180,563	65.26	214,742	69.51	262,423	76.63	283,685	79.85	14.51
3. Deposits from commercial banks	45	0.02	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Borrowings	41,657	15.70	41,783	15.10	41,183	13.33	35,828	10.46	27,997	7.88	-9.46
5. Bank of Thailand	1,000	0.38	1,000	0.36	-	-	-	-	-	-	-
6. BAAC bonds	24,500	9.23	17,500	6.33	12,000	3.89	4,000	1.18	-	-	-
7. Others	15,369	5.79	15,279	5.52	18,537	6.00	15,145	4.42	15,910	4.48	-0.87
Total	265,290	100.00	276,680	100.00	308,930	100.00	342,420	100.00	355,283	100.00	7.58

Table 14

BAAC's Shareholders' Equity, as at the End of Fiscal Years 1998 - 2002

Unit: THB million

Item	1998		1999		2000		2001		2002		Average Growth rate %
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	
1. Paid - up share capital											
1.1 Ordinary shares	11,172	63.08	22,761	110.73	25,436	113.21	25,692	102.67	26,006	93.91	23.52
- held by the Ministry of Finance	11,149	62.95	22,733	110.60	25,043	113.06	25,657	102.53	25,965	93.77	23.53
- held by cooperatives and private shareholders	23	0.13	28	0.13	33	0.15	35	0.14	41	0.14	15.73
1.2 Preferential shares	-	-	7	0.03	8	0.03	8	0.03	8	0.03	7.82
- held by BAAC employees and others	-	-	7	0.03	8	0.03	8	0.03	8	0.03	7.82
2. Retained earnings ^{1/}	3,430	19.36	3,635	17.68	4,000	17.80	4,299	17.18	4,650	16.79	7.9
3. Surplus ^{2/}	11,064	62.47	1,070	5.21	1,035	4.61	1,033	4.13	1,032	3.73	-44.74
4. Deferred exchange rate gain/loss	-7,954	-44.91	-6,918	-33.65	-8,011	-35.65	-6,008	-24.01	-4,005	-14.46	-15.76
Total	17,712	100.00	20,555	100.00	22,468	100.00	25,024	100.00	27,691	100.00	11.82

Footnotes : ^{1/} Includes annual net profit and reserves

^{2/} Includes THB 998 million surplus from EU grants and other sources of fund and THB 34 million of increased capital from the Ministry of Finance

ตารางที่ 15

อัตราร้อยละของรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ
ต่อเงินให้สินเชื่อคงเหลือถัวเฉลี่ย ปีบัญชี 2541-2545

รายการ	ปีบัญชี 2541 ^{1/}	ปีบัญชี 2542 ^{1/}	ปีบัญชี 2543 ^{1/}	ปีบัญชี 2544 ^{1/}	อัตราส่วน โดยเฉลี่ย (2541-2544) ^{1/}	ปีบัญชี 2545 ^{2/}
1. เงินให้สินเชื่อคงเหลือถัวเฉลี่ย (พันล้านบาท)	208.85	220.01	241.40	264.47	233.68	287.27
2. ร้อยละของรายได้ดอกเบี้ยรับ จากเงินให้สินเชื่อ ต่อข้อ 1	10.97	9.67	7.49	6.03	8.54	6.60
3. ร้อยละของรายได้อื่น ๆ ต่อข้อ 1	2.04	1.25	1.22	1.38	1.47	1.22
รวม (2 + 3)	13.01	10.91	8.71	7.41	10.01	7.82
4. ร้อยละของต้นทุนเงิน ต่อข้อ 1	7.75	5.48	4.22	3.08	5.13	2.23
5. ร้อยละของต้นทุนดำเนินงาน ต่อข้อ 1	5.15	5.31	4.27	4.12	4.71	5.36
รวม (4+5)	12.90	10.79	8.49	7.20	9.84	7.59
6. ร้อยละของกำไร / ขาดทุน สุทธิ ต่อข้อ 1	0.11	0.13	0.22	0.21	0.17	0.23

หมายเหตุ : ^{1/} ประกอบด้วย

ก. เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และนโยบายรัฐ

ข. ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน GTZ

ค. ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU

^{2/} ประกอบด้วย ^{1/} และ เงินให้สินเชื่ออื่น (ตัวเงินซื้อลดลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์ ลูกหนี้เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน และลูกหนี้อีสลาม: ขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อ)

Table 15
 Consolidated Revenues, Expenses, and Net Profit
 as a Percentage of the Average of Total Loans Outstanding,
 Fiscal Years 1998 - 2002

Topic	Fiscal year 1998 ^{1/}	Fiscal year 1999 ^{1/}	Fiscal year 2000 ^{1/}	Fiscal year 2001 ^{1/}	Average for the period 1998 - 2001 ^{1/}	Fiscal Year 2002 ^{2/}
1. Average of loans outstanding	208.85	220.01	241.40	264.47	233.68	287.27
2. Interest earned on loans to 1. above (%)	10.97	9.67	7.49	6.03	8.54	6.60
3. Other income earning to 1. above	2.04	1.25	1.22	1.38	1.47	1.22
Total (2 + 3)	13.01	10.91	8.71	7.41	10.01	7.82
4. Cost of Funds to 1. above	7.75	5.48	4.22	3.08	5.13	2.23
5. Operating cost to 1. above (%)	5.15	5.31	4.27	4.12	4.71	5.36
Total (4 + 5)	12.90	10.79	8.49	7.20	9.84	7.59
6. Net profit (loss) to 1. above (%)	0.11	0.13	0.22	0.21	0.17	0.23

Footnotes : ^{1/} comprises : a loans to farmers and farmer institutions and government secured loans project

b GTZ revolving fund accounts

c EU revolving fund accounts

^{2/} comprises ^{1/} and other loans (discounted bills, housing fund accounts, deposit guaranteed accounts and Islamic accounts : sales on credit, installment and hire purchase)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

เอกสารเผยแพร่

จัดทำโดย กองวิชาการและกองประชาสัมพันธ์
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เลขที่ 469 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2280 0180 ต่อ 2947, 2050
<http://www.baac.or.th>

469 Nakhon Sawan Road Bangkok 10300, Thailand
Tel. (662) 280 0180 Ext. 2947, 2050
TLX : 72221 BAAC TH.,
Fax - (662) 280 0442

